

·CH TCH LNG

anO1 00:00 eng 24.7.89

5: tu

s 03: 1879 17: OTA 19: x

a 30: M 32·0 33: i

179

546

·8E7/1879$bROBA$c1 (Semseddin, Sami) 17-327-770

~~amy bey,$d1850-1904~~

1$bMihr[i]an Ma[r]tba'asi$c[1879]

nanesi, 'aded 12

kish

,UTLL:CAT

جیب کتبخانه‌سی

Fra h ry, Ch Samy b

عدد ۱۲

اَمْثَالْ

Emsāl

محرری ش : سامی

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله طبع اولنمشدر

استانبول

(میزان) مطبعه‌سی -- باب عالی جاده‌سنده نومرو ۲۸

۱۲۹۶

PN
6095
T8S
1879

صاحب کتبخانه : مهران

تکرار طبعی دخی صاحب کتبخانه‌یه عائددر .

افادهٔ مرام

—

بوندن اوچ درت سنه اول نشر اولنه‌رق، مظهر اولدیغی توجه عمومی سایه‌سنده اون آی قدر وطن و امته واسطهٔ خدمت عاجزانه‌م اولان «صباح» عنوانلی کوچوجك بر غزته خاطرلردن چیقمامشدر، مأمول ایدرم.

بو غزته‌یی، مستحق اولمدیغی درجه‌ده، توجه عمومی‌یه مظهر ایدن اسبابك بری و بلکه برنجیسی «شوندن بوندن» قسمی ایدی. حقیقةً، بو عنوان آلتنده‌كی مندرجاتی هم اوقویانلری اکلندیرر، هم اخلاق ملیه‌مزه خدمت ایدر، هم ده چوق دفعه ـ آنجق مفصل و بیقدیریجی بر بندله افاده اولنه‌بیله‌جك ـ افکار و مطالعاتی جامع بولنور ایدی.

«شوندن بوندن» عنوانی آلتنده بو عنوانه لایق اوله‌جق بعض معلومات و حوادث دخی درج

اولنیوردیسه‌ده ، اصل بو مندرجاتی رغبت عمومیه مظهر ایدن حکمیات قبیلندن اولان فقره‌لرله لطائفه متعلق حکایات ایدی . بونلر اودرجه‌ده رغبت عامه‌یه مظهر اولمشیدی ، که بین الاحبا « شوندن بوندنجی » لقبیله تلقیبمی ، ومؤخراً ، « ترجمان شرق » غزته‌سنك وظیفهٔ تحریریه‌سنی درعهده ایتدیکمده ، بونك صحیفه‌لرینده « شوندن بوندن » دن خالی براقامقلغم ایچون ، هرطرفدن ابرام وتکلیفلر وقوعنی موجب اولدی .

بو وجهله کندی آرزومی خلقك آرزوسنه مطابق بوله‌رق ، آرزومی اجرا ایتمکله برابر خلقك آرزوسنی استحصال ، و بو واسطه ایله اخلاق عمومیه‌یه ایفای خدمت ایتمکه موفق اولدیغمدن ، کندیمی بختیار عد ایدیورم . آنجق ـ اخلاقه آچیق نصایح ومواعیظدن زیاده خدمتی مسلم اولان ـ بو کبی فقره‌لرك ـ حکم واعتباری صباحدن اقشامه‌قدر سورن ـ بر غزته‌ده قالوب ، غائب اولمسنی ارباب مطالعه تجویز ایتمیه‌رك ، بونلرك جمعیله آیریجه طبعنی هر بار

اخطار ایتمکده اولدقلری کبی، نیت وآرزوی عاجزا-
نه‌مده بو مرکزده ایدیسه‌ده ، وقت مساعده ایتمه -
مشیدی .

بو دفعه ــ ذاتاً دیدیکم غزته‌لرك ایکیسنده‌ده رفیقم
بولنمش اولان ــ مهران افندینك «جب کتبخانه‌سی»
عنوانیله نشرینه مباشرت ایتدیکی رسائل عددلری
ایچنده دیکر بعض آثار جدیدهٔ عاجزانه‌م صره‌سنده
بونلرك دخی نشرینی مناسب کوره‌رك ، حکمیاتی
«امثال» ، و حکایات مضحکه‌یی «لطائف» نامیله
جمع وتألیف ایتمکه قرار ویردم .

بو امثالی نره‌ده بولوب ، نصل اویدوردیغمی
مراق ایدن ذوات بولندیغنی بیلدیکمدن ، دفع شبهه
ضمننده، بو بابده‌ده برایکی سوز سویلیه‌یم :

بشقه‌سنك فکر و اثرینی کندی مالم عد ایتمکی
هیچ بر وقت اعتیاد ایتمدیکم کبی ، بونده دخی بونی
قبول ، و بو امثالك جمله‌سی محصول فکرمدر دیه،
افتخار ایده‌مم . بونلری اوچ قسمه تقسیم ایده‌بیلیرم:
بر طاقمی غرب و شرق حکما و ادباسنك اقوال

و افکارینک ترجمه‌لریدر ، که بونلردن بعضیسنده صاحبلرینک اسمی ذکر اولنمش ایسه‌ده ، بعضیسنده‌ده ذکر اولنمامشدر ؛ بر طاقمی غرب حکما و ادباسنک اقوالنه نظیره صورتیله و اخلاق ملیه‌مزه تطبیقاً ترتیب اولنمشدر ؛ دیکر بر طاقمی‌ده صرف فکر قاصرانه‌مك محصولیدر ، که بونلر مجموعنك نصفنه قریب اولوب ، هله وقت و حالك احتیاجنه مطابق اولانلرك اکثریسی بو قبیلدندر .

بو امثالك تصنیفنده غزته‌لرده‌کی صره‌یه اعتبار اولنمیه‌رق ، کلیشی کوزل طوپلانمش ، و رقملرله تفریق اولنه‌رق ، اوچ بیکه تقرب ایتمشدر .

بو اثرك ، مأمولمز وجهله ، رغبت عمومیه‌یه مظهریتی تقدیرنده ، بوندن بویله دخی یکیدن بویله فقرات حکمیه ترتیب ایده‌رك ، پیدرپی نشرینی وعد ایدرم .

استانبول ٧ شعبان ١٢٩٦ ش . سامی

—

امثال

—

۱ بیوك حكمتلر قیصه سوزلرده بولنور .

۲ كلامك اك كوزلی ساده و قیصه اولوب ، قولای آكلاشیلان ، ومعناسی ایسه درین و دقیق اولان كلامدر .

۳ انسانی حیات ابدی ایله معمر ایدن اثرلریدر .

٤ انسانیته باشلیجه بورجمز : بیقمقسزین اوقومق ، اوشنمكسزین اوقوتمقدر .

٥ بیوك آدم عموم انسانلره بر نظرله باقه‌رق ، بیطرفانه حركت ایدن ، وعمومی دوشونن آدمدر . كندی منافعنی دوشونن آدم عادی آدمدر .

٦ انسانیت وظایفی آغر بر یوكدر ؛ عالمك میل ورغبتیله سوء اخلاق بر بیوك بتاقلقدر ؛ بویله بر بتاقلقدن بویله آغیر بر یوكی كناره چیقاره‌بیلمك

ایچون ، صاغه صوله باقیه‌رق ، طوغری یورومك لازم کلیر .

۷ هنر و درایت صاته‌جغکه ، اونلری قزانمغه چالیش .

۸ اویقویی چوق سـومه ، سنی آج براقیر ؛ کوزلرکی آچ ، که آج قالمیه‌سك .

۹ انسانلر قاریجه‌لردن درس آلملیدر : رئیسلری ، ولیلری ، حکومتلری اولمدیغی حالده ، یازین متفقاً چالیشه‌رق ، قیشین استراحت ایده‌رك ، انسانلردن چوق دها ایی چینیرلر .

۱۰ طوپراق انسانلری فراح بسلیه‌بیلیر ؛ آنجق ثروتك چوغی بیهوده یره صرف اولندیغندن ، انسانلرك چوغی آج قالیر .

۱۱ عالی حسناته ضبط ایتـدیرمك ایچـون ، سیئات ایله جدال ایتملیدر .

۱۲ علم وهنر و حسن اخلاق کسب ایتمك سنك الکده‌در ؛ ثروت و مسند قزانمق بشقه‌لرینك النده ؛

الکده اولان شیئی ترك ایدوبده ، بشقه‌لرینه مراجعت ایتمك حماقت دکلیدر ؟

۱۳ برجمعیتك ثروتندن ، صنایعندن ، تجارتندن اول ، اخلاقی دوشونلیدر ؛ چونکه حسن اخلاق جمعیات بشریه‌نك اساسیدر .

۱۴ علم و فن هر سنده انسانی مشغول ایدر ؛ چوجقلقده تحصیل اولنور ؛ کنجلکده عملیاتی کوریلور ؛ اختیارلقده تدریس اولنور .

۱۵ انسان کاملك قلبی دائما حزین اولور ، یوزی هروقت کولر .

۱۶ انسان شرف وشان آرزوسنده بولنور ، حیثیتسزلقدن قورقار ، بونکله برابر سوء حرکاتدن احتراز ایتمز ؛ بوایسه رطوبتدن قورقوبده ، باتاقلقی مسکن اتخاذ اتمکه بکزر .

۱۷ مأمورینلر نااهللر النده اولورسه ، عسکرك النده سلاح بولنمازسه ، زراعت ، صنعت ، تجارت بطال قالیرسه ، بنه ملکه زوال کلمز ؛ لکن آمرلر

قانون و حقانيته رعايت ايتمزسه ، كوچك مأمورلر اطاعتدن آيريلەرق ، آلدقلری امری اجرا ايتمزلرسه ، اهالی اخلاق حسنەيی ضايع ايدوب، سوء اخلاقه مبتلا اولورسه ، اوقت سلامته اميد يوقدر .

١٨ كتاب اوقومايان آدم كتابده او قوديغی هر برشيئه اينانان آدمدن ايیدر .

١٩ بيوك آدملرك برايكی قباحتنی طوتوب ، تعييب ايتمهيك ، چونكه الماس ، نەقدر اكری كسلمش اولسه ، اك كوزل شكلده كسلمش بر عادی طاشدن قيمتليدر .

٢٠ حيله كارك حيلەلرينه طوغريلقله مقابله ايدك ، چونكه هرشی ضديله دفع ايديلير .

٢١ طبيعت انسانلری مساوات اوزره طوتار ؛ تربيه آيرير .

٢٢ چوق كولنك سوزی كيسه يی كولديرەمز .

٢٣ وقتی ايی اداره ايتملی ، چونكه عمر وقتدن عبارتدر .

٢٤ استهزادن قناشی یوقدر ، چونکه قنا آدملردن زیاده ایی آدملری جرح ایدر .

٢٥ بدنه عارض اولان لکه‌لر صو ایله یيقانیر ؛ روحه عارض اولان لکه‌لر هیچ برشیله ییقانه‌ماز .

٢٦ بیوك آدملری سویشدیرن فضیلتدر ، عادی آدملری ذوق واکلنجه ، قنا آدملری چاپقینلق وجنایت .

٢٧ فکرسز آدملرله امتزاج ایتمك چوق فکره متوقفدر .

٢٨ صنعت فقره قارشی براستحکامدر .

٢٩ حدت اوزره برشی یازماملی ؛ چونکه، لسان ضربه‌سی قلیج ضربه‌سندن بتر اولدیغی حالده، قلم ضربه‌سنك نه‌اوله‌جغنی دوشونملی .

٣٠ ذهن بیهوده چالیشیر ، هیچ بر وقت قلب حسیاتنك بولدیغی درجه‌یه یتیشه‌مز .

٣١ کلامك الك فصیحی اودر ، که نتیجه سی

برنجی جملەسندن آکلاشلیر ، ومضمونی آرالغندن مقصود مجسم صورتده کورینور .

٣٢ اوچ تقدیرده غایت مقبول اوچ خصلت واردر : فقر حالنده محتاجلره امداد ایتمك ؛ حدت اوزرنده طوغری‌یی سویلمك ؛ مجازات یاخود انتقامه مقتدر ایکن ، عفو ایتمك .

٣٣ بر شیئی تبدیل خصوصنده زماندن زیاده درایتلی کیمسه یوقدر .

٣٤ برنااهله مسند واعتبار ویرمك بر کیسه اینجی‌یی مزبله‌یه آتمغه بکزر .

٣٥ خلقه ایده‌بیله‌جکك الك آغیر هدیه طاتلی سوزدر .

٣٦ بر طمله صودکیرە دوشرسه قورومز .

٣٧ فیلی قتل ایتدیرن دیشنك قیمتی ، صدفی صید ایتدیرن ایچنده‌کی اینجیسی ، بلبلی اسارته قوپان سسی اولدیغی کبی ، انسانده اکثریا فلاکته دوشورن کندی ذکیدر .

۳۸ یارینکی کونه کوونمه ، کیجهنك نه طوغو - رهجغنی بیلازسك .

۳۹ چین حکماسندن (لائو - چو) دیور که : خلقی آکلایان عارف صـایلیر ، کندینی آکلایان حقیقةً عارفدر .

٤٠ اتحادسز نه افکار عمومیه ، نه قوت بولنه - بیلیر .

٤۱ رهبری حکمت ، رفیقی حسـن اخلاق او - لمدقجه ، حریت ایلری کیدهمز

٤۲ دلسزك دلی یالانجینك دلندن ایيدر .

٤۳ لسان قلبك یالان شاهیدر . .

٤٤ تزییناتی اقتدارك مادونده ایتملی .

٤٥ بدنه تمیزلك نصل لازم ایسـه ، روحنده معارف اویله لازمدر .

٤٦ ندامت حسن اخلاقك ایلك بهاریدر .

٤۷ (منغ - چو) دیور که : افکار وافعالریله عالمی حیرتده براقمش اولان حکیملر ، عالملر ، بیـوك آدملر بزم کبی انسان دکلمیدی ؟ نیچون اونلره حیرت

واستغراب ايله باقه‌يم ؟ اونلرك يابديغنى يابمغه چاليشمغله بن ده اونلركبى اوله‌مازمى‌يم ؟

٤٨ كدر ايله سوينجك حدى يوقدر . برآدم اوفق برمسنده كچديكيچون ، سوينجندن كنديسنه نزول اصابت ايده‌جك اولور ، صكره الـ بيوك مسنده كچه‌مديكى ايچون ، كدرندن تلف اولور .

٤٩ احبابك الـ دكرسزى ، احبابى حقنده ايشيتديكى برسوزدن طولايى ، محبتدن وازكچندر .

٥٠ ميخانه‌قپوسنده پك چوق احباب بولورسك ، زندان‌قپوسنده هيچ بردانه !

٥١ كندى كنديني بكنن آدم كندينى كيمسه‌يه بكنديره‌مز .

٥٢ مراجعه‌جيلرك الـ بتزى مداهنه‌در ؛ قار - شيسنده كينك آلدانديغنى كورنجه ، اقراض ايتديكى مداهنه‌نك يوزده‌بشيوز فائضنى آلسه ، ينه‌قناعت‌ايتمز ، بيچاره‌يى صويمغه چاليشير .

٥٣ زنكينلك چوق وقت حماقتك مرورتند كرهسی یرینی طوتار .

٥٤ اداره ایله قوللانیلان آز ثروت اداره سز خزینه‌لردن ایی برطوتار .

٥٥ زنكینلك عقلینك خدمتكاری ، احمقك افندیسیدر .

٥٦ عالمده بختیارلق شیمشك شعله‌سنه بكزر ؛ بر ثانیه پارلامسی برقاچ ساعت سوره‌جك برفرطونه كتیرر .

٥٧ ثروت ورفاهك چوقلغی امثالری سرخوش ایدر .

٥٨ تصادف انسانی بخت وسعادت عربه‌سنه بیندیره‌بیلیر ؛ لكن اوعربه‌یی سورمكه مقتدر اوله‌میان یا یرندن اویناته‌ماز ، ویاخود دویرر .

٥٩ تعصبی ایجاب ایدن شی — غرضك ایجاد ، قورقونك قبول ، حماقتك حفظ ایتدیكی — برطاقم مصالحلردر .

٦٠ زهرلك التمهلكی مداهنه‌در .

٦١ چین حکماسندن (منغ ـ چو) دیورکه : هنر ولیاقت اربابنی سووب ده ، خقلرنده ، لایق اولدقلری درجه‌ده ، رعایت ایتمه‌مك ، کندیلرینی دعوت ایتدکدن صکره ، قپوینی قپایوب ، قبول ایتمه‌مکه بکزر .

٦٢ تیبت حکمای مشهوره سندن (پاسکیا ـ پاندیتا) دیورکه : روزکار معاونت ایتدکجه ، بریوك اور ـ مانی یاقه‌مازسك (یعنی وقت وتصادف مساعد اولمدقجه بیوك ایشلره تشبث ایتمه‌ملی .)

٦٣ طوغریلقدن آیرلامغه قرار ویرمدکجه ، دو ـ لت مأموریتنی آرزو ایتمه .

٦٤ احبابك ایچون قرداشکله بوزوشما ؛ چونکه احبابلق زائل اولور ، قرداشلق باقیدر .

٦٥ سرخوشلر ومسرفلرله آرقداش اولما ؛ چونکه چوق کچمه‌دن ، اعانه‌که محتاج اولورلر .

٦٦ باش آشاغی اولان کبریتك علوی دها

كسكين اولدیغی كبی ، بدبخت وفلاكتدیده اولان فاضلك فضیلتی دخی دها زیاده عیان اولور .

٦٧ تفیض ایچون صداقت كوسترنلر ، تفیض بولندقدن صكره ، صداقته حاجت كورمزلر .

٦٨ حب وطنه برشی مقاومت ایده‌مز ، معجز قبیلندن برقوتله هرشیئه غلبه ایدر .

٦٩ برامتك اصلاحی خصوصنده تربیه‌نك ایتدیكی خدمتی قانون هیچ بر وقت ایده‌مز .

٧٠ بر دلیقانلی‌یی ، علاقه‌سی اولدیغیچون ، تعییب ایتمك ، برخسته‌یی ، خسته اولدیغیچون ، تكدیر ایتمكه بكزر .

٧١ انتقامك اك طاتلیسی فنالغه قارشی ایلك ایتمكدر .

٧٢ جسم یورلورسه ، ذهن راحت ایدر .

٧٣ یری قازمغله صو چیقار .

٧٤ اك زیاده كار براقان تجارت سعیدر .

٧٥ علم اوزوندر ، عمر قیصه .

٧٦ كون قیصه‌در ، ایش اوزون .

٧٧ قورقاغك والده‌سی نه‌اغلار ، نه‌کولر .

٧٨ وقت، ایی اداره اولنورسه ،هرایشی کورمکه کفایت ایدر .

٧٩ زمان یواش یورویه‌رك ، هرایشی کورور ، بیتیرر .

٨٠ عمرکك هر کونی ترجمهٔ حالکك بر صحیفه‌سیدر ؛ ایی یازمغه دقت ایتملی ؛ چونکه بر صحیفه تکمیل کتابی تلویث ایدر .

٨١ مکدر اولان بر آدمك قارشیسنده کولمك، صووق هواده برینك اثوابنی چیقاروب ، چپلاق براقمه بکزر .

٨٢ دار وقتده نه کیمسه‌دن بورج آل ، نه کیمسه‌یه بورج ویر ؛ چونکه ، آلیرسه‌ك، ویره‌مزسك؛ ویررسه‌ك ، آله‌مازسك .

٨٣ سویلیه‌جکك سوزك طویلماسنی استرمیسك ؟ سویله ؛ یاپه‌جغك ایشك کورلمه‌سنی ایسترمیسك ؟ یاپمه .

٨٤ بیوك مقصدلره موفقیت سری کتم ایتمکله حاصل اولور .

٨٥ فاسد اولان عالم باشی مجوهر بیلاندر .

٨٦ دلی ءلقردی سویلمزسه ، عقلیدن فرق اولنماز .

٨٧ حکیم اولان آدم هرکسدن آدم درس آلمغه برشی اوکرنمکه چالیشیر .

٨٨ سکوت بعض دفعه هر کلامدن زیاده فصیحدر .

٨٩ سرینی صاقلایان حریتنی صاقلامش اولور .

٩٠ حق ایله قزانیلان آز برشی حقسز اوله‌رق قزانیلان چوق ثروتدن ایدر .

٩١ کولمه‌نك نتیجه‌سی بیقدی ، اغلامه‌نك ثمره‌سی تسلیدر .

٩٢ انسانك کوزللکی سویلدیکی سوزك کوز - للکندن عبارتدر .

٩٣ غیور فقیر یاغسز فتیله بکزر .

٩٤ اویومازدن یتاغکی حاضرلا .

۹۵ قاریشمش ایپلك عجله ایله آچلماز .

۹۶ یوکی آغیر اولانك آدیمی قیصه اولور .

۹۷ یوك آغیرلشدقجه، آلننده کینك زیاده قنبوری چیقار .

۹۸ چین حکماسندن (شو ــ کینغ) دیور که : حکومت مأموریتنده بولنان آدم کندیسندن صکره پك چوق وقت باقی قالهجق ایشلر تسویهسنه سعی ایتملی .

۹۹ اصحاب حسنات ارباب سیئاته اسیر اولمغله محکومدرلر .

۱۰۰ بختیارلق چوق وقت دوام ایتمز ، بدبخت اولان آدم هنوز بختیارلق عالمنه کلهمش ــ والدهسنك قارننده ــ برچوجقدر ؛ بختیار اولان آدم ایسه جان چکیشمکده براختیاردر .

۱۰۱ انسان ، حرکاتنك جزاسنی کورمدکجه ، نادم اولماز .

۱۰۲ اداره دقت وانتظامدن تولد ایدر .

١٠٣ انسان هر شيئی بيلكه چاليشملی ، كنديني بيلديرمكه دكل .

١٠٤ انسانك بيلديكی ، بيلديكنه نسبةً ، هيچ درجه‌سنده‌در .

١٠٥ انسانلرك الك عارفی حسياتنی بللی ايتديرمينده‌ر .

١٠٦ نفسنه غلبه ايدندن بشقه كيمسه حكيم صايلەماز .

١٠٧ حكيم ــ فعلی قولينه ، قولی فكرينه اويان ــ آدمدر .

١٠٨ كندی قباحتلريني كورن آدم خلقك قباحتلريني كورمكه وقت بوله‌ماز .

١٠٩ مصارفنی وارداتی نسبتنده طوته‌میان آدمك ثروتی موقتدر .

١١٠ حسيس اولان زنكين بر آلتون كاسه‌نك ايچنده ياتان قاره‌يه بكزر .

١١١ فقر تواضع واداره‌يی ، وتواضع ايله‌اداره

ایسه حسن اخلاق موجب اولور ؛ حالبوکه زنکینلك کبر واسرافی ، وکبر واسراف ایسه سفاهت وسوء اخلاقی انتاج ایدر .

١١٢ فکرینی صاقلایه‌میان آدم استحکامسز بر قصبه‌یه بکزر .

١١٣ عاقل بیلدیکنی سویلر ؛ دلی سو یلدیکنی بیلمز .

١١٤ عتابه مستحق اولمق بر قباحتدر ، عتابی تحمل ایده‌مه‌مك اوندن بیوك برقباحتدر .

١١٥ ذکاوت برمشعلهٔ رحمانیه‌در ، که ضیاسی اشیانك یالکز سطحنی دکل ، بلکه ایچنی دخی تنویر ایدر .

١١٦ انسانلرك الکوتلیسی کندینی ضبط ایتمکه مقتدر اولاندر .

١١٧ سعادت کبر واهمالی موجب اولور .

١١٨ عالم قوروله‌لی ، هیچ بر قادین سکوتندن حقنی غائب ایتمه‌مشدر

١١٩ قادينلرك قلبجى اسانلريدر ؛ بونك ايچون پاسلمغه براقازلر .

١٢٠ قادينـلر ، صحبتك و جمعيتك بوش يرلرينى طولديردقلرى ايچون ، طباق و فنجانلرك آره‌لرينـه قونيلان صمـانلره بكزرلر . بو صمانلر لزومسز كبى كورينورســه‌ده ، اونلرسز بر صنديغك ايچنده‌كى فنجان و طباقلرك هپسى قيريلوب ، بر دانه صاغلام قالماز .

١٢١ پشين اقچه‌ايله آز آليش ويريش ويريسى‌يه چوق اخذ وعطادن ايدر .

١٢٢ طاغ بركانى طوغورور ، بركان طـاغى ييرتار ؛ آغاج قوردى بسلر ، قوردآغاجى چوروتور ؛ انسان افكار حاصل ايدر ، افكار انسـانى بيك‌درلو فلاكته ، ونهايت ورم دوشكنه دوشورور .

١٢٣ خسته اولمازدن ، كنديكى طبيبه باقدير .

١٢٤ زهردن اولنلر پك آز اولديغى حالـده ، هركس زهردن قورقار ؛ سـفاهت هركون بيكلرله

آدمی هلاك ایتدیکی حالده ، هرکس سفاهته میل ایدر .

١٢٥ هرکس کندی نفسنی دوشونور ؛ یالکز اهل دل اولان آدم هرکسی دوشونور .

١٢٦ امت بنای دولتك تملیدر ؛ تمل نه قدر محکم اولورسه ، بنا او قدر چوق طیانیر .

١٢٧ برایشه باشلایوب ده ، ثبات ایتمهمك ، برقویو قازمغه باشلایوب ده ، ایکی اوچ قولاج قازدقدن صکره ، براقمغه بکزر . انسان یوز یردن ایکیشر اوچر قولاج قازسه ، برطمله صو چیقاره‌مز ؛ لکن بر یردن بش اون قولاج قازارسه ، البته چیقاریر .

١٢٨ برایشه باشلایوب ده ، موفق اولمدیغك وقت ، مأیوس اولمه ؛ چونکه برنجی تشبثده موفقیت حاصل اولمازسه ، ایکنجیسنده ونهایت اوچنجیسنده البته اولور .

١٢٩ دوستك شمارندن قورقمه ، دشمنك نواز- شندن قورق .

١٣٠ معارضکی حقلی کوررسه‌ك ، تسلیم اول ، حقسز کوررسه‌ك ، سکوت ایت .

١٣١ هرفكرده خطا ، هرحركتده قضا اوله ـ بيلير ؛ افكار زمان ايله تصحيح اولنور ، حركات تجربه ايله .

١٣٢ صباح اوندن چيقاركن ، اقشام تابوتله عودت ايتمه‌نك محتمل اولديغنى خاطرينه كتيرن پك نادر قضايه اوغرار .

١٣٣ عالمده روحلى ، روحسز ، هرنه وارسه ، جمله‌سى انسانه دشمندر ؛ عقللى آدم هيچ كيمسه‌يه ، هيچ برشيئه امنيت ايتمه‌رك ، دائما تدبيرلى طاورانير .

١٣٤ انسانك محتاج اولديغى شيلر يمك ، ايچمك ، كيمك كبي جزئى شيلردر ؛ بوقدر ثروتلر ايسه كو ـ سترش يولنده صرف اولنيور .

١٣٥ قناعت‌يه قوشلمش قوتلى برآت نه‌يايه‌بيلير ؟

١٣٦ انسانى انسان ايدن باشليجه درت شيئدر : علم ، صبر ، قناعت ، حقانيت .

١٣٧ صو حد ذاتنده صافيدر ، برطاقم معدنلر وسائر شيلرك قاريشمسيله آجى ومكروه اولور ؛ انسان

صالح یارادلمشدر ، بر طاقم اغراض واخلاق فاسده عارضه‌لری کندیسنی فاسق ایلر .

١٣٨ انسان چوق یاشامسنی ایستزده ، اختیار اولمسنی ایستمز .

١٤٠ عالمده حکیم وارسه ، اوده حکم قدرك اجراسنی قیدسزلقله سیر ایدندر .

١٤١ نه وقت هر کس عموم انسانلره قرداش ، بشقه‌سنك مالنه طاش طوپراق ، حلالندن بشقه قاریلره والده همشیره نظریله باقرسه ، او وقت عالمده رفاه وراحت ممکن اولور .

١٤٢ کوکلکك حر اولمسنی ایسترسه‌ك آرزو-لرینی اجرا ایتمه .

١٤٣ هر کس بر راحت و سعادته نائل اولمغه چالیشیر ؛ لکن ــ علمنی بیلیرسه ــ بولندیغی حالده مسعوداولوب، راحت ایده‌بیله‌جکنی ، و ــ علمنی بیلمز-سه ــ دنیایه مالك اولسه بیله ، مسعود اوله‌میوب ، راحت ایده‌میه‌جکنی کیمسه دوشونمز .

١٤٤ يارينه براقه‌جغك ايشى بو كون ايشله ؛ او بر كون ايده‌جككك راحتى‌ده بو كون ايت .

١٤٥ حقكده كيمسه‌نك فنا سوز سويلمسنه سببيت ويرمه ؛ لكن بدخواهلرك اغزينى قپامغه‌ده چاليشما ؛ چونكه كوپك كيجه وقتى يانندن كچن خرسزه نصل حاولارسه ، ناموسلى آدمه‌ده اويله حاولار .

١٤٦ برآدمك فنالغى سويلنيرسه ، آنيده هركس اينانير ؛ ايلكى سويلنيرسه ، كيمسه اينانماز . فصل عالمده او قدر رواج بولمشدر ، كه مدحك هيچ قيمتى يوقدر .

١٤٧ حسدجى ايله غرضكار ، دنيايه مالك اولسه‌لر ، ينه بختيار اوله‌مازلر ؛ چونكه اونلرك بختيار اولمسى دنيانك خراب اولمسنه متوقفدر .

١٤٨ تأهل سفالتله سعادت بيننده بر كوپريدر .

١٤٩ جمعيت بشرك بقا وسعادتى قادينلرك وجودينه متوقفدر . ميدانى ديور كه : قادين اولميان يرده آغاجدن بر قادين هيكلى يابمق لازمدر .

١٥٠ اوفق بر دلیکدن بیوك بر فنالق کیره بیلیر.

١٥١ فنالقدن ال چك ، که اوده سندن ال چکسین.

١٥٢ برفنالغی تقدیر ایدن اونی ایشلیندن فنادر.

١٥٣ سعی ثروتی موجب اولدیغی حالده، کیمسه سعیه رغبت ایتمز ؛ ثروت غائله‌لری آرتیردیغی حالده، هر کس ثروتی آرزو ایدر.

١٥٤ انسان ایچون الك کوزل اکلنجه مطالعه ، الك ایی آرقداش کتابدر.

١٥٥ خلق ایله قونیشان عادی آدملرله قونیشور؛ کتاب مطالعه ایدن حکیملرله ، ادیبلرله ، مشهور آدملرله قونیشور. بر سیر یرینه کیدن عادی آدملرك عادی حرکاتنی کورور ؛ تاریخ اوقویان مشاهیرك ، بیوك ذاتلرك فوق‌العاده حرکاتنی سیر ایدر.

١٥٦ محکوم اولمیان حاکمدر ؛ مأمور اولمیان آمردر.

١٥٧ انسان زنکینلرله الفت ایتمکه رغبت ایده‌

رك ، فقرانك الفندن چكينير ؛ حالبوكه زنكينلك وفقرالق الفتله سرايت ايدن شيلردن دكلدر :

١٥٨ مشكل وشبهه‌لى مسئله‌لره قرار ويرمك خصوصنده عجله مضردر .

١٥٩ تأنى ايله ايچيلن صو دها زياده عطشى دفع ايدر .

١٦٠ بشقه‌سنك سويلديكى سوزك حقيقتنى آكلاميان آدم كندى سويلديكنى‌ده بيلمز .

١٦١ هر كس زنكينلرك احواليله مشغولدر ؛ يالكز اهل دل اولان آدم هر وقت فقرانك حالنى دوشونور .

١٦٢ اختيارلر كنجلرك ، ظالملر عادللرك ، خاينلر شهيدلرك مزارى يانندن كچمه‌مليدر ؛ چونكه اونلرك طوپراغى بونلرك يريوزنده وجودينى چكه‌مز .

١٦٣ يلانه رحم ايدن انسانلره ظلم ايتمش اولور .

١٦٤ چين حكماسندن برى ديوركه : حكومت

مأموريتنده بولنان بر آدم اصلاحاتى ، سويه‌رك ، ومجازاتى، تأسف ايده‌رك ، اجرا ايتمليدر .

۱۶۵ حق اولوب اولمديغنى بيلمديكك شيئه قاريشما .

۱۶۶ سوديكك آدمك هيچ بر قصورى اولماز ؛ سومه‌مكه باشلاده ، باق نه قدر قباحتلرى وار .

۱۶۷ مدح انسانك طوتديغى يولدن كرى دونمه‌سنى ، و مؤاخذه ايسه يولنى ايى تحقيق ايده‌رك ، دوام ايتمسنى موجب اولور .

۱۶۸ كماله ايرمه‌مش بر امته حريت تامه ويرمك درت آيلق بر چوجغى والده‌سنك قارننده دوشورمكه بكزر .

۱۶۹ چوق وعدايدنك وعدينه امنيت اولنماز .

۱۷۰ بر شيئك وياخود بر آدمك هم لهنده هم عليهنده بولنان آدمه امنيت ايتمه‌ملى .

۱۷۱ قوجه‌سنه خيانت ايدن بر قادينك دوستنه صادق اولمسى ممكنمى ؟

١٧٢ كورلديسى ايشيديلوب ، اونى كورلميان دكرمن نه‌يه يارار ؟

١٧٣ اريتمك ايستمديكك ياغى آتشه يناشديرما .

١٧٤ خلقه‌ايلك ايتمك ايچون وقت بكليورسه‌ك ، هيچ بر وقت ايتميه‌جكسك .

١٧٥ فقرايه مرحمت ومعاونت ايت ؛ لكن فقر وضرورتلرينك سببنى صورما ؛ چونكه احتمال كه سببنى آكلارسه‌ك ، مرحمت ايتمزسك .

١٧٦ دشمن وغرضكارك قلبنده ، سنى ياقق اوزره ، بر آتش يانيور ؛ اوآتشى دها زياده پارلاتمغه باقه ، ايلكله سونديرمكه چاليش .

١٧٧ بوعالمده آلنان شى غائب اولور ؛ ويريلن شى اوبرعالمده آلنير .

١٧٨ ممنون اولان آدمه ديكن كول كورينور ؛ محزون بولنان آدم ايچون كل ايله ديكن بيننده هيچ برفرق يوقدر ؛ هرشيده برحزن ، بركدر كورور ؛ هيچ برشيدن خوشلانه‌ماز .

۱۷۹ محبت واتفاقله ینن قورو اکمك كين ومخا-لفتله اولنان ضيافتلردن ايدر .

۱۸۰ آز ثروتله جمعيت خاطر غائله‌لراله قاريشيق بيوك زنكينلكدن ايدر .

۱۸۱ سعادت كنديسنی آراميانلره كيدر .

۱۸۲ هركس حكيم اوله ايدی ، عالم خراب اولوردی .

۱۸۳ كيجی بی اوخشاملی ، صكره صاغملی .

۱۸٤ مداهنه انسان آولامق ايچون بردوزاقدر .

۱۸٥ قانبورك دليكلری آره‌سندن كوره‌مين كوردر .

۱۸٦ حيله هيچ بروقت طوغريلغه غلبه ايده‌من . داريول طولاشير ، طولاشير ، ینه جاده‌يه چيقار .

۱۸۷ هرايشك صوكی باشلانغجندن ايدر .

۱۸۸ قيزينك تربيه‌سنی اهمال ايدن پدر كندی عارينی ودامادينك خرابيتنی موجب اولور .

۱۸۹ اركك‌لرده‌كی نفوذ قادينلرده اوله ايدی ، عالم خراب اولوردی . اركك‌لرده‌كی هنر ومعرفت

قادینلرده اوله‌ایدی ، بتون عالم مسعود اولوردی . ترقی‌ایتمك ایستین جمعیت قادینلرك نفوذینی کسر ، تربیه‌لرینی تزیید ایدر .

۱۹۰ عالمی اداره ایدن نه قوتدر ، نه قانوندر ؛ آنجق حسن اخلاق وتربیه‌در .

۱۹۱ اخلاقی دوزکون بدوی برقوم اخلاقی بوزوق مدنی برجمعیتدن بیك‌قات اعلادر .

۱۹۲ عالمده محبت وحسن ائتلافدن بیوك‌سعادت یوقدر .

۱۹۳ برآدمك شفقتنی ، مروتنی ، حمیتنی واخلاصل مردانه برحرکتنی ویاخود انسانیته برخدمتنی کوردیکمزده ، تأثردن دوکدیکمز کوزیاشی قدرعالمده طاتلی شی اوله‌ماز .

۱۹٤ حکیم مملکتنك هر عادتنه تابع اولماز ؛ عادات قبیحه‌یی همشهریلرندن بیله‌ازاله ایتمکه چالیشیر .

۱۹۵ دنیا یاغمور آلتنده روزکاره قارشی برمیدا-

ندر ؛ بو میدانده غیرت و ادراکشمعنی محافظه ایدوب ، سوندیرمین آدم حقیقةً حکیمدر .

١٩٦ عاقل و ایشنده ثابت اولان آدم نه قدر فلاکتلره مبتلا اولسه ، ینه عقل و غیرتنه خلل کلمز . آتش آلت اوست اولمغله علو ینه برشی اولماز .

١٩٧ فقر و حقارت قورقوسی وزنکینلك ایله شهرت طمعی انسانی کور ایدەرك ، حقیقتی کورمسنه مانع اولور .

١٩٨ آج آدم یمکك قصورینی کورەمز ؛ غرضکار و منفعتپرست اولان آدم حق حقسزدن فرق ایدەمز .

١٩٩ خاین ، کیسەدن قوولدیغی حالده ، تیلکی کبی قاچار ؛ طوغری آدم ، عالم اطرافنی آلسه ، ینه آرسلان کبی کمال تمکینله طوروب ، یرندن اوینامز .

٢٠٠ برقادینك صاچندن بر قیلك آلتی ییکیردن زیاده قوتی واردر .

٢٠١ بر قادینك سادەلکی بتون عالمك قادینلرنده بولنان مجوهراتدن قیمتلیدر .

٢٠٢ بر اوکتملی چوروك ایسه ، ینه بر وقت طایانه‌بیلیر ؛ لکن ایچنده بولنان قادینلر بیننده محبت اولمازسه ، ییقیلیر .

٢٠٣ انسان یالکز کندی فکرنده بولنانلره عاقل دیه‌بیلیر .

٢٠٤ اصلاح دقتله اولور ؛ خلقك حرکاتنه ایده‌جکی دقتی کندی حرکاتنه حصر ایدن آدمده پك آز قصور بولنور .

٢٠٥ قادین هیچ بر وقت مستقل اولمامیدر ؛ قیز ایکن باباسنك ، اولندقدن صکره قوجه‌سنك ، قوجه‌سی اولدکدنصکره اوغللرینك تحت اداره‌سنده اولملیدر .

٢٠٦ اییلك ایله فنالغك آزی ، چوغی اولماز ؛ وقت اولور ، که آز اییلك چوق مقبوله کچر ، آز فنالق چوق مضرتی موجب اولور .

٢٠٧ اختیارلك بختیارلغی عالمه کثیر دکاری اولادك اولادینی کورمکده‌در .

٢٠٨ انسانك بو عالمده قوتی پك آزدر ؛ اولانجه قوتنه غلبه ایده‌جك یوز بیك موانع واردر .

٢٠٩ عالمده کیمسه قباحتسز اوله‌ماز ؛ حکیم آدم اوغلنه « قباحت ایتمه » دیمز ، « آز قباحت ایت » دیه نصیحت ویرر .

٢١٠ کری قالان پك کوچ ایلریلر ، ایلری کیدن کیتدکجه ایلریلر .

٢١١ هر کسه اویان آدم قیون قفالیدر .

٢١٢ جسور کندی قوتندن بیوك بر قوته مقابله ایدن ، غیور تحمل اولنمیه‌جق مصیبتی تحمل ایدن آدمدر .

٢١٣ صاغره سوومك ، کورك آیاغی اوکنده طاش قویمق چوجقلرك ایشیدر .

٢١٤ بر سعادته نائل اولدیغك وقت ، او سعادتدن محروم اولانلرك حالنی دوشونده ، سوینمه ؛ بر مصیبته اوغرادیغك وقت ، او مصیبتك دها بیوکنی خاطرکه کتیرده ، متسلی اول .

٢١٥ انسانلرك الك آلچغی بر آلچق آدمه منت ایدندر .

٢١٦ فتیل یاغ ایله یانار ؛ لکن باشی سربست قالیوب ، یاغك ایچنه کیررسه آنیده سونر .

٢١٧ عاقل آدم ایتدیکنی بیلیر ، بیلدیکنه قاریشماز ؛ احمقلر هر خصوصده خلقه اویارلر . چوبان کوپکی ، برشی طویمدقجه ، حاولاماز ؛ سوقاق کوپکلری ، بشقه‌لرینك حاولادیغنی ایشتدکلری ایچون ، حاولارلر .

٢١٨ کندینه مخصوص برمسلك اتخاذ ایتمیوبده ، بشقه‌لرینك مسلکنه سلوك ایدن آدم ـ اوکندن کیدن آرقداشنك اتکندن طوته‌رق ، یورویند ـ کوره بکزر .

٢١٩ عالمده هروجهله بربرینه مشابه ایکی فکر بولنماز ؛ الك بیوك حکمانك یاله هربر فکرینی قبول ایدوب ، هیچ برینی جرح ایتمین آدم فکرسزدر .

۲۲۰ برکوزل ایش بیك کوزل سوزدن زیاده منفعتلیدر .

۲۲۱ حیات ، راحت ورفاه سعی ایله صاتین آلنیر؛ سعی چوق اولان آدم هیچ بروقت زحمت وضرورت چکمز .

۲۲۲ چوجق آناسنك، باباسنك وسائراوخلقنك لسانیله متکلم اولدیغی کبی ، اونلرك اخلاقیله دخی متخلق اولور .

۲۲۳ انسانی تربیه ایدن معلم دکل، بلکه آناسی، دادیسی ، لالاسیدر . تربیه‌لی قادین چوجغنی یا کندیسی تربیه ایدر ، یاخود تربیه‌لی برآدمه تسلیم ایلر . تربیه‌سز قادینك چوجغی دنیایه ، بدبخت اولمق ایچون ، کلیر .

۲۲٤ علمسز فضیلت ایشه یارامز ؛ انسانیت محبی اولوب ، علمی اولمیان آدم نااهل ؛ فنه مراقی اولوب ، علمی اولمیان آدم موسوس ؛ ناموس وطوغریلقدن آیرلمدیغی حالده ، علمی اولمیان آدم احمق ؛

جسور اولوب ، علمی اولمیان آدم سرکش ؛ ثبات صاحبی اولوب ، علمی اولمیان آدم بدلادر .

۲۲۵ مشورت مشکل ایشلرك پرکلی (پرکاری) در .

۲۲۶ اکلنجه‌لرك ، او یونلرك ذوقی جمعیتله ، مطالعه‌نك ذوقی ایسه وحدتده چیقار .

۲۲۷ انسان، فکرینك مطالعاتنی ، قلبنك حسیاتنی بطال ایتدکجه ، اکلنه‌مز .

۲۲۸ فکرك اکلنجه‌سی مطالعه ، قلبك اکلنجه‌سی حزندر .

۲۲۹ کورلدیدن ، پاتردیدن ، عظمتدن ، مداهنه‌دن حظ ایدن روح وقلب دکلدر : انسانك نه‌سیدر ، بیله‌مم .

۲۳۰ برقصبه‌ده خلقه رهبرلك ایدن دیکر بر قصبه‌نك سوقاقلرنده غائب اولور .

۲۳۱ عالمده انسانی ممنون ایده‌جك برشی وار ایسه، اوده عمومك اعتبار ومحبتنه مظهر اولمسیدر.

٢٣٢ کوکل برچوجقدر ؛ هرآرزو ایتدیکی شی اولور اعتقادنده بولنور .

٢٣٣ انسان کچمشه حسرتله ، کله‌جکه امیدله باقغله محکوم اولوب ، هیچ بروقت حال حاضردن ممنون اولماز .

٢٣٤ عالمده یا سعادت یوقدر ، ویاخود وارده‌ کیمسه‌او کا نائل‌اولمدی . انسان آرزوایتدیکی هرشیئه نائل اوله بیلیر ؛ لکن ممنون ومسعود اوله‌ماز .

٢٣٥ سعادت برطاغك تپه‌سی اوزرنده کورینن آیه بکزر ؛ انسان : شو طاغك تپه‌سنه چیقارسه‌م ، آیی طوته‌جغم ، دیر ؛ حالبوکه اونك کبی برقاچ طاغلر ، برچوق اووه‌لر کچر ، ینه آیی اوکنده بولنه‌جق طاغك تپه‌سی اوزرنده کورور .

٢٣٦ امید عربه‌سیله کیدنك منزلی فقردر .

٢٣٧ انسان امید آوجیسیدر ؛ امیدك آرقه‌سنه قوشارکن ، چقوره دوشر ؛ امید ایسه اوچار ، کیدر .

٢٣٨ ویریسی‌یه صاتین آلان دائما غائب ایدر؛ چونکه ویریسی‌یه صاتان تجار مالك قیمتنك فائضنی ضم ایتدکدن صکره ، ویریسی‌یه ویردیکی شیلردن هیچ اولمازسه ، اونده برینك پاره‌سنی آله‌میه‌جغنی بیلدیکندن ، اونك زیاننی دخی ویرلوندن چیقاریر .

٢٣٩ بورج ایله انسان موقت برضرورتی دفع ایده بیلیرسه‌ده ، اوندن بیوك برضرورته دوچار اولور .

٢٤٠ یالکز سعیه واسطه اولان بورج قولای اوده‌نیر .

٢٤١ مشاهیر حکمادن فرانقلن دیورکه : سعی سعادتك واسطه‌سیدر؛ سعی ایدنه جناب حق هیچ برشی دریغ ایتمز . تنبلك اویقو ایله کچیردیکی وقتی سعی ایله کچیرن هیچ بروقت آج قالماز .

٢٤٢ اسپانیوللرك برضرب مثلی : کندی باشکه بایه بیله‌جکك ایشده کیسه‌دن معاونت ایستمه .

٢٤٣ یووه‌سنده یاتان تلکینك دیشنه برشی دکمز .

٢٤٤ تعجب اكثریا جهلدن تولد ایدر .

٢٤٥ هر بیلدیکنی بردن صرف ایتمین آدم خلق نظرنده هروقت عالمدر .

٢٤٦ انسان ایستمیه‌رك ایتدیکی قباحتدن اوتا-نمازسه ، ایستیه‌رك دخی قباحت ایده‌بیلیر .

٢٤٧ قاریجه‌یه حقارتله باقه‌رق ، ازمه ؛ چونکه جانی واردر ؛ جان ایسه طاتلیدر .

میازار موری که دانه کشست
که جان دارد وجان شیرین خوشست
سیاه اندرون باشد وسنکدل
که خواهد که موری شود تنکدل
(فردوسی)

٢٤٨ بوکون یاپیلان ایش یارین یاپیله‌جق ایشدن ایدر .

٢٤٩ بر ایشده قرار ویره‌رك فنا نتیجه چیقار-مق ، قرار ویرمیوب ترددده طورمقدن ایدر .

٢٥٠ چوق ایشلره کیریشن هیچ برینی کرکی کبی اجرا ایده‌مز .

٢٥١ چوق تعظیم بر نوع تحقیردر .

٢٥٢ کنجلر یالکز حاللرینی ، کچکین آدملر ایسه حاللرندن زیاده ماضی و استقباللرینی دوشونورلر . بینلرنده‌کی فرق بوندن عبارتدر .

٢٥٣ کیمیانك (*) مفتاحی : کیسه‌یه بر یول بو - لدقدن صکره ، وارداتك نصفنی صرف ایتمك .

٢٥٤ اوده کی آرپه اککی بازارده کی خاص اککدن ایدر .

٢٥٥ داین رجایله مدیونی صیقمقدن واز گچرسه ؛ یالکز کیجه ساعت اوچده وصباح ساعت اون برده مدیونك چکیجی سنی ایشیتمکله واز گچر . بر داین مدیونی بیلاردو اوینارکن کوروسه ، وای او مدیونك حالنه !

٢٥٦ انکلتره حکماسندن (استرن) دیورکه : فکرم آزغین بر آته بینمش دلیقانلی بر سواریدر ؛ کیجه کوندوز اوته‌یه بری‌یه قوشار ، یورولمیور ؛

(*) بو محلده کیمیادن مرادمز اسکیلرك زعم ایتدکلری کیمیادرکه کویا هر تنکه‌یی آلتونه تحویل ایتمه‌نك علمیدر .

جسم بو سوارینك اختیار بر سایسیدر ؛ افندیسنك آرقه‌سندن قوشمغه طاقتی قالمیه‌رق ، او یقو یی ایجاد ایدنك باباسنك جانه رحمت اوقویور .

٢٥٧ انسانلرك بر برندن فرقی باشلرنده‌در ، آیا-قلرنده دكل .

٢٥٨ انسان شهرت وشان قزاندقدنصكره ، دها چوق یاشارسه ، قزاندیغی شهرت وشانی غائب ایدر .

٢٥٩ انسان بیوك قباحتلر ایدن آدملردن نفرت ایدر ؛ اوفق قباحتلر ایدنلره آجیر .

٢٦٠ انسان ، اوغرادیغی مصیبت یاخود سفالتی دكل ، بلكه غائب ایتدیكی سعادتی دوشوندكجه تأسف ایدر .

٢٦١ كورلـدی ایله ، پاتردی ایله هیچ بر ایش اولماز . ایش كورن آدم غایت ساكندر .

٢٦٢ سعادت انسانه چـوق احباب قزاندیرر ؛ مصیبت احبابلری محكدن كچیره‌رك ، پك آزینی برا-قوب ، اكثریسنی طاغیتیر .

٢٦٣ دوستلق شیمشك ضیاسی کبیدر ؛ اورته‌لق نه قدر قرانلق اولورسه ، اوقدر ابی فرق اولنور .

٢٦٤ انکلتره حکماسندن بری دیور که : الك بیوك سعادتی احبابمه چوق کورمم ؛ الك اوفق زیانی احبابمه چوق کوروروم .

٢٦٥ صبر و تأمل ندامتله برلشمز .

٢٦٦ بیوك چایلرده بیوك بالیق بولنور ، لکن بوغلق قورقوسی وار ؛ اوفق چایلرده کی اوفق بالیقلرله قناعت ایتمك هپسندن ایدر .

بدریادر منافع بی شمارست
اکر خواهی سلامت درکنارست

X ٢٦٧ اسپانیا حکماسندن بری دیور که : انسان اولنجه‌یه‌قدر سودیکی آدمی اولدکدن‌صکره‌ده سور ؛ چونکه محبت روحك برخاصه‌سیدر ، مادام که روح اولمز ، محبت‌ده محو اولماز .

٢٦٨ انسان عالمده یالکز کندیسی ابی اولمق ایستر ؛ بونك ایچون کیمسه‌نك مدحنی ایشیتمك

جسم بو سوارینك اختیار بر سایسیدر ؛ افندیسنك آرقەسندن قوشمغە طاقتی قالمیەرق ، او یقو یی ایجاد ایدنك باباسنك جانە رحمت اوقویور .

٢٥٧ انسانلرك بربرندن فرقی باشلرندەدر ، آیا-قلرندە دکل .

٢٥٨ انسان شهرت وشان قزاندقدنصکره ، د چوق یاشارسە ، قزاندیغی شهرت وشانی غائب ایدر .

٢٥٩ انسان بیوك قباحتلر ایدن آدملردن نفرت ایدر ؛ اوفق قباحتلر ایدنلرە آجیر .

٢٦٠ انسان ، اوغرادیغی مصیبت یاخود سفالتی دکل ، بلکە غائب ایتدیکی سعادتی دوشوندکجە ، تأسف ایدر .

٢٦١ کورلدی ایلە ، پاتردی ایلە هیچ بر ایش اولماز . ایش کورن آدم غایت ساکندر .

٢٦٢ سعادت انسانە چوق احباب قزاندیرر ؛ مصیبت احبابلری محکدن کچیرەرك ، پك آزینی برا-قوب ، اکثریسنی طاغیتیر .

۲٦۳ دوستلق شیمشك ضیاسی کبیدر ؛ اورته‌لق نه قدر قرانلق اولورسه ، اوقدر ایی فرق اولنور .

۲٦٤ انکلتره حکماسندن بری دیورکه : الك بیوك سعادتی احبابمه چوق کورمم ؛ الك اوفق زیانی احبابمه چوق کوروورم .

۲٦٥ صبر وتأمل ندامتله برلشمز .

۲٦٦ بیوك چایلرده بیوك بالیق بولنور ، لکن بوغلق قورقوسی وار ؛ اوفق چایلرده کی اوفق بالیقلرله قناعت ایتمك هپسندن ایدر .

بدریادر منافع بی شمارست
اکر خواهی سلامت درکنارست

X ۲٦۷ اسپانیا حکماسندن بری دیورکه : انسان اولنجه‌یه قدر سودیکی آدمی اولدکدن صکره‌ده سور ؛ چونکه محبت روحك برخاصه‌سیدر ، مادامکه روح اولمز ، محبتده محو اولماز .

۲٦۸ انسان عالمده یالکز کندیسی ایی اولمق ایستر ؛ بونك ایچون کیمسه کیمسه‌نك مدحنی ایشیتمك

ایستمز . برآدم مدح اولنورسه ، مجرد ، اونك مدحندن دیکر برآدمك ذمی آکلاشلق ایچون ، مدح اولنور .

٢٦٩ پدرك وظیفه‌سی اولادینی قباحتلر یچون تکدیر ایتمك ، والده‌نك وظیفه‌سی اونلرك قباحتلرینی اورتمکدر ؛ آنجق نه پدر چوق شدت ، نه والده چوق شفقت کوسترملیدر ؛ چونکه شدت وشفقتك کثرتی تربیه‌یه مضردر .

٢٧٠ سهو وخطانك ایسی وارسه ، اوده احبابی اولدقلرندن زیاده کمال صاحبی ظن ایتمك خصوصیدر .

٢٧١ احبابکی غائب ایتمه‌مك ایسترسدك ، تفیضلریچون دعا ایته .

٢٧٢ هدیه بیابجیلره ، خدمت احبابه یاقشیر .

٢٧٣ برزنکینك حسیسلکی اوغللرینی چوجقلقده هرفضیحه‌یی ارتکاب ایتمکه ، وپدرلرینك وفاتندن صکره قوندقلری میراثی بش اون کون ظرفنده سفاهتله صرف ایده‌رك ، عمرلرینی ندامت وسفالتده کچیرمکه مجبور ایدر .

٢٧٤ امنیتی سوء استعمال ایتمکدن بیوك قباحت یوقدر .

٢٧٥ حدت اوقدر فنا بر خصلتدر ، که سائر فناخصلتلرله بیله اتفاق ایدمز .

٢٧٦ بر احبابله بوزیشورسه‌ك ، مؤخراً بار یشه بیلیرسك ، لکن احبابلق تکرار عودت ایتمز ؛ ایدرسه ، ده صورتا ایدر .

٢٧٧ انسانك بوینی – سر ینه واقف اولان – احبابنك ایاغی آلتنده‌در .

٢٧٨ حاکم دشمنلر ینی احبابندن دها قولای محاکمه ایدر .

٢٧٩ بر احبابكك صداقتی حقنده شبهه ایدرسه‌ك ، اوکاده حقنده شبهه ایتمکه سببیت ویررسك .

٢٨٠ بختیار اولمق ایستین تصحیح اخلاق ایتمکه چالیشملیدر .

٢٨١ هر شیئك ذوقی بروقت وحاله مربوطدر ؛

باغلی یمك خسته‌لر ایچون ، چالغی مکدر آدملر ایچون دکلدر .

٢٨٢ بری برینه معاونت ایدن اوچ کشی آغیر-لغی بری برینه براقغه چالیشان آلتی کشینك قالدیره-میه‌جغی یوکی قالدیرر .

٢٨٣ قلب بر منجمدر ، که کشف ایتدیکی احکام هیچ بر وقت یالان چیقماز .

٢٨٤ آصیله‌جغنی بیلن آدم دار اغاجندن اورکمز؛ مأمول ایتدیکی حالده ، بش کون ایچون حبس اعلامنی کورن آدم دها زیاده اورکر .

٢٨٥ قابوغی اینجه اولان جویزك ایچی چوق اولور .

٢٨٦ عالمده حیله‌کارلرله ساده‌دللر اولمیه ایدی ، آووقاتلر آجلقدن اوله‌جکدی .

٢٨٧ بشقه‌سنك بر کوزینی چیقارمق ایستین ایکی کوزندن کور اولور .

٢٨٨ قپو قپو کزن قادین چوق سویلر ، وحقنده چوق سویلرلر .

٢٨٩ عمرك جاده‌سی استقامتدر ؛ جاده‌دن آیر-يلوب ، دار يوللره صاپيلملی .

٢٩٠ انسان پاشادقجه ، يکی بر شی کورور ، اوکرنور .

٢٩١ طرفدارله مباحثه جائز دکلدر .

٢٩٢ عاقل آدم ، کنديندن و کنديسنه منسوب شيلردن بحث ايتمز .

٢٩٣ چوق اينانان آدمه مصال سويلمه‌ملی ، چونکه صحيح ظن ايدر .

٢٩٤ عمومك منفعتی ايچون کندی مضرتنی اختيار ايدن انسان حقيقةً انساندر .

٢٩٥ وظيفه نه قدر اوفق اولورسه ، ينه آغيردر .

٢٩٦ عمرکده تجربه واجرا ايتمديکك بر وظيفه‌يه خفيف نظرله باقه .

٢٩٧ آرقه‌سنده اوفق بر شی اولديغی حالده ، ايکی قات اوله‌رق ترليه ترليه يورومکده اولان حماله

كوله ، چونكه اوفاجق كورديكك شى سكسان اوقه قورشوندر .

٢٩٨ چوق اوقويان البته عالم اولور ؛ چوق چاليشان البته زنكين اولور ؛ صحتنى كوزه تن البته تندرست اولور ؛ اخلاقى كوزل اولان البته بختيار اولور . بو شرطلرك جمله سنى اجرا ايده بيلن آدم حقيقةً عالمده عمر سورمش اولور .

٢٩٩ سعى ثروتك صادق بر خدمتجيسيدر ؛ مهجور اولان ثروتى وطننه كتيرنجه يه قدر چاليشير ؛ ثروت ايسه ، كلير كلمز ، بو صادق امكدارى قووه رق ، يرينه تنبلكى قويار ؛ انجق تنبلك خائن اولديغندن ، بك آز وقت ظرفنده ينه ثروتى قاچيرر ؛ او وقت كوچمش و بر طرفه چكلمش اولان صادق امكدارينه مراجعت ايتمكدن بشقه چاره قالماز .

٣٠٠ انسانك عمرى سعادت و مصيبتدن بوكلمش بر ايپليكدر . يالكز مصيبتدن بوكلمش اوله ايدى ، چابق قويه جقدى ؛ يالكز سعادتدن اوله ايدى ، پك سرت اولوب ، ايشه يارامىه جقدى .

٣٠١ طیاق تربیه‌لی آدمی تربیه‌سز ایدر؛ وتربیه‌سزلك تربیه‌سزلكی آرتیرر.

٣٠٢ مصیبتلر ـ دشمنلری اولان انسانلردن قورقدقلر ایچون اوللیدر ـ كلدكلری وقت، هپ بردن كلیرلر.

٣٠٣ باش كندی كندینه بر یره كیده‌مز، آیاقلر اونی كوتورور؛ لكن باشسز ایاقلر هیچ قیمیلدانه‌ماز.

٣٠٤ بوینی زنجیرده اولان آرسلاندن بر قیل قوپارمق هنر دكلدر.

٣٠٥ عون‌حقه استناداً، ایشلنن قباحتلر ایدیلن خیرلردن زیاده‌در.

٣٠٦ بر ایشده كندی نفسك ایچون طقوز منفعت، عموم ایچون بر مضرت كوردكمی، اوایشه كیریشمه، چونكه طقوز منفعتی آز وقتك ایچنده غائب ایده‌رك، عمومه عائد اوله‌جق مضرتك ایسه، صاغ ایكن واولدكدن صكره، سیئه‌سنی چكرسك.

٣٠٧ عالمده نعمت و سعادتك هيچ بر طادی یوقدر؛ آنجق چکدکدن صکره طاتلی کورینور .

٣٠٨ عالمده اسمی وار ، جسمی یوق بر شی آرانیلیرسه ، اوده خشنودلق وقناعتدر .

٣٠٩ اسپانیوللرك بر ضرب مثلی دیورکه : قاین والده شکردن بیله اولسه ، ینه آجیدر .

٣١٠ قاین والده هیچ بر وقت کلینك زمانی خاطرینه کتیرمز .

٣١١ قاین والده و اورمجه‌سی اولمیان قادین بختیاردر .

٣١٢ آج یاتمق ، بورج ایله قارن طویورمقدن ایدر .

٣١٣ کوزل کوردیکك بنالردن چوغنك اساسی چوروکدر .

٣١٤ سعادت ومصیبتك صوكی واردر؛ بریسی چوق دوام ایدرسه ، دیمك که او برینك زمانی یاقلاشمشدر .

٣١٥ عالمده نه سعادتك كمالى ، نه مصيبتك نهايتى واردر .

٣١٦ اوروجدن صكره بيرام اولور .

٣١٧ كومسدن بغداى اكسيك اولمازسه ، كومس طاوقسز قالماز .

٣١٨ ضرورتدن اولن برفقير ، ضرورتنى دفعه مقتدر ايكن ، دريغ همت ايدنلرك مقتوليدر .

٣١٩ حقسزلقله قزانلمش ميراثك هيچ بر وقت وارثه خيرى طوقنماز .

٣٢٠ دنيا بر دوزاقدر ، دانه‌سى اميددر .

٣٢١ دواسى اولان بر درده تأسف اولنماز ؛ دواسى اولميان درده تأسف ايتمك نه‌يه يارار ؟

٣٢٢ صحتنى اهمال ايده‌رك ، علم ياخود ثروت تحصيلنه چاليشان ـ او ينك تملرينى يقيله‌جق بر حالده براقدرق ، مفروشاتنك تزيينه حصر دقت ايدن ـ آدمه بكزر .

٣٢٣ انسان ايچون كنديني تعييب ايتديرمه‌مك نه

قـدر کوچ ایسه ، بشـقه‌سنی تعیب ایتمك او قـدر قولایدر .

٣٢٤ هر کون بشقه بر مرهم کورن یاره هیچ بر وقت ایی اولماز .

٣٢٥ یمه‌جکك اتی پیشیرمه .

٣٢٦ بال اولما ، سنی سینکلر یر .

٣٢٧ خیرك تأخیری شردر .

٣٢٨ آرزو و خـواهش ایله چالیشانك خطاسی ایستکسز چالیشانك اصابتندن ایيدر .

٣٢٩ بو دار و کبیر عالمده اکثریا طوغریلق غائب ایدر ، حیله قزانیر .

٣٣٠ هیچ بر اختیار یوقدر ، که بر سنه دها یاشامسی ممکن اولمسون ؛ هیچ بر کنج یوقدر ، که بو کون اولمسی محال اولسون .

٣٣١ دلینك اولومنه دلیلك سبب اولدیغی کبی ، اخلاقی بوزوق اولان آدمی‌ده کندی اخلاقی اولدیرر .

٣٣٢ سرخوشلق انسانی تغییر ایتمز ، حدذاتنده

نه اولدیغنی کوسترر ؛ ثروت وسعادت انسانك اخلاقنی دکیشدیرمز ، ظاهره چیقاریر .

٣٣٣ غرضكارك سوزی کور کبیدر ؛ طوقاندیغی شیئی یاقدیغی وقت سیاهلندیرر .

٣٣٤ دومانی چیقمیان اوك مطبخی یوقدر .

٣٣٥ زمان اك بیوك فلا کتلری اونوتدیرمغه مقتدردر .

٣٣٦ مؤذنك سسی منارەنك یوکسکلکنه کورەدر .

٣٣٧ آتشك قدری قیش کوننده ، قارك قیمتی یاز کوننده بللی اولور .

٣٣٨ صحبتده جسورلق ، میدان محاربەده طرفلك پاره ایتمز .

٣٣٩ صدقه و یرمكله کیسه بوشانماز .

٣٤٠ اسراف جمعیت خاطرك دشمنیدر .

٣٤١ رنجی مشتری‌یی قاچیران پشیمان اولور .

٣٤٢ کورك چکەمزسەك ، قایق قوللانما .

٣٤٣ بر امتك درجهٔ مدنیت و اخلاقی شرقی واویونلرندن آکلاشیلیر .

٣٤٤ بر قاچ ییلق سنه اول یاپلمش بنالر بو کون دخی کوزل کورینور . بر سنه اولکی موده‌یه تطبیقا یاپلمش بر روبه بو کون نیچون اوقدر چرکین کورینور ؟ کوزل اولان شی ، هیچ دکیشمدیکی حالده ، یالکز زمان کچمکله چرکین اوله‌بیلیرمی ؟

٣٤٥ بر شکل و صورتده یارادلمش اولان انسا- نلری - صوؤقدن محافظه ایچون کیدکلری - روبه‌لر او درجه‌ده تغییر ایدرکه ، سائر حیوانلرك ادراکی وارسه ، انسانلرك بر جنس حیوان اولدیغنه اینانه- میه‌جقلری بدیهیدر .

٣٤٦ حقیقت یردن چیقار بر صیجاق صودر ، که اطرافنده بولنان قارلری ، بوزلری اریتوب کندینه تابع ایده‌رك ، کیتدکجه ، چوغالیر ، و هوانك صوؤمسیله بوز اولورسه‌ده ، چوق کچمه‌دن ینه اصلنه رجعت ایدر .

٣٤٧ آلتی اوشاق قوللانمغه اقتدارك وار ایسه ، اوچنی دنیاده قوللان ، اوچنی آخرت ایچون براق ؛

يعنی اوچنه ویره‌جکك معاش ویکی فقرایه ویره‌رك، یالکز اوچ اوشاق قوللان .

٣٤٨ انسانیت ایده‌بیله‌جکك فنالغی ایتمیوب ، ایده‌میه‌جکك ایلکی ایتمکه چالیشمقدن عبارتدر .

٣٤٩ طوپال مرکبله و بوش کیسه ایله بغداده کیدلمز .

٣٥٠ انسانك ایده‌جکی ایلك ایلکدر ، لکن ایتمش اولدیغی فنالغی محو ایده‌مز .

٣٥١ مدح صوکبی انسانك اوزرندن کچر ، کیدر؛ ذم ایسه یاغ کبی — تمیزلنمسی مشکل — برلکه براقیر .

٣٥٢ سوریدن آیریلان کچی‌یی قورد یر .

٣٥٣ جاده‌دن آیریلان آدم یولنی غائب ایدر .

٣٥٤ بر بیوك آغاجه آرقه ویرن آدم دائما کولکه‌ده بولنور .

٣٥٥ قاری ایستر پیشیر، ایستر کونشده قوروت، صودن بشقه برشی حاصل ایده‌مزسك .

٣٥٦ اوت دیمك یوق دیمکدن ایدر ؛ لکن

بعض آدملرك اوت ديمسی بعض آدملرك يوق ديمسندن فنادر .

٣٥٧ عالمده فنالق اكثريا يك آج ياخود يك طوق اولانلردن كلير .

٣٥٨ هركس بيوك آدملری كورمكی آرزو ايدر؛ حالبوكه اثرلرينی كورمك اونلری كورمك ديمكدر؛ چونكه فكر ودرايتلری يوزلرندن دكل، بلكه اثرلرندن بللی اولور .

٣٥٩ انسان ايچون اذيت چكمك نه ايسه بشقه سنی اذيتده كورمك ده اودر .

٣٦٠ فنالغی توصيه ايدنك فنالغی ايشليندن فرقی يوقدر .

٣٦١ آه چكن آدم آهنك كيتديكی يره كيده بيله ايدی، آه چكمزدی .

٣٦٢ قوزولرينك ملمه سندن زياده بلبلك سسندن حظ ايدن چوبانك سوريسنه خيری يوقدر .

٣٦٣ قودوز كوپك الك اول صاحبنى ايصيرير .

٣٦٤ قاپنايان باغه سينك قونماز .

٣٦٥ برقاچ كشينك مشتركا مالى اولان مركبى قورد پر .

٣٦٦ قرداشيله اتفاق ايده‌مين همشهريلريله هيچ بروقت متفق اوله‌ماز .

٣٦٧ هركسك يوركى طاشدندر : بريسنك طاشدندر ، چونكه حس ايتديكى تأثرات مؤلمه‌يه طايانير ؛ ديكرينك طاشدندر ، چونكه هيچ برشيدن متأثر اولماز . بويله اولميه ايدى ، هركس هروقت متأثر ، ومتأسف اولدقدن صكره طايانه‌ميوب ، تلف اوله‌جقدى .

٣٦٨ انسان قانوندن قورقاملى ، خلقدن اوتانمالى ، كندى وجداننذن قورقلى ، كندى وجداننذن اوتانمليدر .

٣٦٩ سوقاقده سويليه‌ميه‌جك سوزى قادينه سويلمه .

٣٧٠ عشق عمرك طوزيدر ؛ عشقسز كچيريلن عمرك هيچ برطادی يوقدر .

٣٧١ مدحكده سويلنن سوزی ، وجدانكه حواله ايده‌زك ، صحيح اولوب اولمديغنی تحقيق ايتمه‌دن ، قبول ايتمه .

٣٧٢ اسپانيوللرك برضرب مثلی : الك بيوك دشمنك ايشلديكك ايشی ايشلمكله مشغول اولاندر .

٣٧٣ نصيحتكی ديكله‌مديكيچون ، مشكل بر كردابه دوشن آدمی تكدير ايتمه ، يكيدن نصيحت ده ويرمه ؛ بولنديغی كردابدن قورتاريرسه‌ك ، اسكی نصيحتلركی اووقت قبول ايدر .

٣٧٤ پاره‌يه محتاج اولانه نصيحت ويرمه .

٣٧٥ انسان اولور كيدر ، ظن ايدرز ، حالبوكه چوجقلرمزی تربيه ايدن ، بزه بوقدر علوم وفنونی اوكرتن ، كچمش شيلردن خبر ويرن ، المزه بر كتاب آلوب ، بر كوشه‌ده تنها اوتورديغمز وقت ، بزمله قونيشان ، بزی ، صره‌سنه كوره ، كولدرن ، اغلاتان اولولردر .

٢٧٦ ایکی احباب ، وایکی قرداش ییله، مباحثه ایدرکن ، واویون اویناركن ، بربرینك دشمنی اولورلر .

٢٧٧ دشمنه قارشی دوستنی التزام ایتمك ایچون، کندینی فدا ایدن بولنور ؛ لکن کندی نفسنه قارشی دوستنی ویاخود قرداشنی کیمسه التزام ایتمز .

٢٧٨ انکلتره حکماسندن (باقون) دیورکه : اعتقادلری ضعیف اولانلر دینسز دکلدر ؛ اصل دینسز دینك الك مقدس شیلرینی تقلید ایده‌رك اونلر ایله استهزا ایدن مرائیلردر .

٢٧٩ فکری ییوك اولان آدملرك قلبی غایت نازك اولور؛ اونلرك قلبنی اینجیتمك ایی برآته دکنك اورمغه بکزر .

٢٨٠ سکود اغاجندن یمیش ، حرما اغاجندن کولکه بکلمه .

٢٨١ مباحثه ملاحظه‌دن طوغار ؛ ملاحظه‌سز اولنان مباحثه مباحثه دکل، غوغادر .

٣٨٢ الده کینی غائب ایتمهمك الده اولمیانی قزا ـ نمقدن ایيدر .

٣٨٣ انتقام قباحتلرك اك وحشیسیدر . جنایت قانونه قارشی برجرمدر ؛ انتقام ایسه برزوربه‌در .

٣٨٤ حریت قناعته مربوطدر ؛ طمع ، ثروت ، شهرت انسانی اسیر ایدر .

٣٨٥ عالمده هیچ بر نعمت بادهوایه ویرلمز ؛ اکثر- یسنك قیمتی ده حریتدر .

٣٨٦ انکلتره اعاظم حکماسندن مشهور (نفتون) اولمزدن برقاچ کون اول دیمش‌که : خلقك حقمده نه دیه‌جکنی بیلم ، لکن بن کندیمی بحر محیطك برساحلنده بونجوق طوپلایان چوجغه بکزه‌یورم ؛ بو قدر چالیشمقله برابر ، بحر حقیقتدن آنجق ساحله چیقمش بش اون بونجوق اله کچیره بیلدم .

٣٨٧ چین ملوك قدیمه‌سندن حکیم مشهور (تای - چونغ) دیورکه : کمیلری باتیران دکیز ایسه ده ، دکیز اولمسه ، کمینك اسمی بیله اولماز ؛ حکمدار ایله امت بیننده‌کی نسبت دخی بوکا مقیسدر .

٣٨٨ ینه حکیم مشارالیه دیورکه : تختنده مدت مدیده بقاسنی آرزو ایدن حکمدار بقاسزدر ؛ بو آرزویه اسیر اولمیان ایسه امیندر ؛ بونك سببی بودرکه : اونك تختنی دوشونمکه حصر ایتدیکی فکر وهمتی بر یکی ملتنی دوشونمکه صرف ایدر ؛ حالبوکه ملت حکمدارینی تختنده ابقا و ادامه‌یه مقتدر اولدیغی حالده ، تخت هیچ بر شیئه مقتدر دکلدر .

٣٨٩ ینه حکمدار مشارالیه دیورکه : هر کس عقللی حکمدار ذوق وصفاسنه باقاز ظن ایدر ؛ حالبوکه اصل ذوق وصفاسنه باقان حکیم اولان حکمداردر ، چونکه تبعه‌سنك رفاه و استراحتنه چالیشه‌رق ، عمومك سعادتنی کورمکدن بیوك ذوق وصفا اولەماز . عالمده ذوق وصفا سورمین حکمدار وار ایسه ، اوده ، ملتنی دوشوندیکی ایچون ، باشادقجه ، قورقو وشبهه ایله یاشایان ، واولدکدنصکره دخی تاریخلرده نامی لعنتله یاد اولنان حکمداردر .

٣٩٠ حکیم چینی (قونفوچیوس) دیورکه : بر

حکمدارك الك اولـ دوشونه‌جکی شی ذوق و صفـا دکلدر ؛ چونکه ذوق وصفـاسنی دوشـونورسه ، آجیسنی چکر . حکیم اولان حکمدار ابتدای امرده چفتجیلرك تارلالرینی اکـرکن چکدکلری زحتی ، صکره اکینلرینی بیچرکن دوکدکلری تری دوشو- نور؛ آنجق چفتجیلرك انبارلرینی طولدیروب ، رفاه حال ایله یمکده اولدقلرینی خاطرینه کتیرنجه ، سو- ینیر . ایشـته ، حکیم حکمدارك ذوق و صـفای حقیقیسی بوندن عبارتدر .

۳۹۱ حکیم (منغ-چـو) دیور که : حکمدار بالجمله افعال وحرکاتنی قانون وانصافه تطبیق ایتمکه دقت ایتملیدر ؛ چـونکه یالکز بر حرکتنده قانونه رعایت ایتمزسه ، متقربینی کندیسنی آچـدیغی یولدن مداهنه ایله چیقاروب ، اصلا قانون و انصافه رعا- یت ایتمیه‌جك بر درجه‌یه کتیررلر ؛ و بو وجهـله یواش یواش عـدل ، ناموس ، انصاف حکمدارك سراینندن تبعد ایتمکله ، مأمورلر دخی کندی منافع

شخصیه وذوقیاتی قیدینه دوشوب ، امتك بولاری
بونلرك النده قالمغله ، كوندن كونه تدنی‌یه یوز طو-
تار . بو حاله كلن بر دولت زوال بولمازسه ، جناب
حافظ مطلقه پك چوق تشكر ایتمك لازم كلیر .

٣٩٢ حكیم چینی (منئغ - چو) دیور كه :
حكمدار ارباب فضل وعرفانی یالكز نعمتیله متنعم
ایدرسه ، بونلری آتلرندن فرق ایتمه‌مش اولور .
حكیم اولان حكمدار ارباب معارفی قلباً سور ،
وكندیلرینه حرمت واعتبار ایدر .

٣٩٣ حكیم(قونفوچیوس)دیور كه:حكمدار عادل
ایله حكمدار ظالم بیننده او قدر فرق واردر ، كه
ایكیسنی حكمدار عنوان مشتركیله تسمیه ایتمك عین
خطادر . بری اللهك رحمتی ، ودیگری اللهك
غضبیدر .

٣٩٤ حضرت سلیمان دیور كه : بر حكمدارك
مقربی اولوبده ، طوغری‌یی كتم ایدن آدمدن
بیوك خائن یوقدر .

٣٩٥ چین حکماسندن بری دیور که: بر حکمدا-
رك تبعه‌سنه ایده‌جکی ایلك یالکز محتاج اولدقلری
قوانین ونظامات واصلاحاتدن عبارت اولمیوب،
اخلاقجه دخی کندیلرینه نمونهٔ امثال اولملیدر.

٣٩٦ سعدی دیور که: حکمدار بر کویلیدن
بر یمورطه آلیرسه، رجالی کویلینك تکمیل طاوقلرینی
غصب ایدرلر.

٣٩٧ عالمده انسانك انسانیتنی کیدیرن باشلیجه
تخت وتاجدر؛ تاجی کیوب، تخته اوتوردیغی حالده،
انسانیتنی وقایه ایدن آدم نه بیوك آدمدر.

٣٩٨ حکمدار کندینی نه قدر آلچق طوتارسه،
او قدر یوکدر. تواریخ وکتب ادبیه‌نك صحیفه‌لرینی
تزیین ایدن، صیت وشهرتلریله عالمی طولدیران،
اسملری دنیا طوردقجه خیر ایله یاد اولنان بیوك
حکمدارلر تبعه‌لرینك آلچق صنفلریله بیله لاابالی
ایدیلر؛ عظمتلرینه خلل کلیر قورقوسیله، تبعه‌لرندن
کیرلنن حکمدارلرك وفاتلریله برابر اسملری‌ده اونو-
دلمشدر.

۳۹۹ کندینی تبعه‌سنه سودیرن حکمدار ، بتون عالم علیهنه قالقیشسه بیله ، قورقماز .

٤۰۰ بر حکمدار ایچون تبعه‌سنك محبتنه مظهر اولمقدن بیوك نعمت یوقدر ؛ بو نعمتدن محروم اولان حکمدار تخت وتاجندن نه آكلار ؟

٤۰۱ انسان حظوظات نفسانیه‌سنی اجرا ایدر . کن ، نفس کبی بر دشمنك ذوقنه خدمت ایتدیکنی اونوتمامليدر ؛ انسان ایچون ذوق صحیح آرانیلیرسه ، روحك ذوقیدر ؛ روحك عالمده حظ ایتدیکی شی ایسه اعمال وحرکاتنك عموم طرفندن تقدیر وتحسین اولندیغی ، وکندیسنك عمومك محبت وحسن ظننه مظهر اولدیغی کورمکدن عبارتدر .

٤۰۲ بر عادی آدمك ایتدیکی ایش ویاخود سویلدیکی سوز بر ساعتك ایچنده اونودیلور ، کیدر ؛ بر بیوك آدمك قول وفعلی ایسه عصرلرجه ، وبلکه دنیا طوردقجه ، تاریخلرده وخلقك اغزنده طورور ؛ بناء علیه بیوك آدملر ذوق وصفادن صرف نظرله ،

سویلیوب یاپه‌جقلرینی دوشـونمیلیدرلر ؛ چونکه ایی ایله فنا بیننده‌کی فرق پك بیوکدر .

٤٠٣ حکمدارلغی بر نعمت صایمیه‌رق ، اجراسی غایت آغیر بر خدمت صـایان ، وبونکله برابر مجرد انسانیته خدمت ایتمکه عالمده برنجی واسطه اولمسی اعتباریله ، ینه اللهك بر بیـوك نعمتی اولدیغنی طا-نیان حکمدارك هم تبعـه‌سی هم کندیسی مسـعود اولور .

٤٠٤ حکیم چینی (قونفوچیوس) دیور که : مأمورین واهالی حکمدارلرینه تابعدر ؛ بر حکمدار عادلك زماننده ظالم بر مأمور بولنه‌ماز ؛ حکمداری اخلاق حمیده صاحبی اولان بر مملکتده سؤ اخلاق کورلمز .

٤٠٥ ای حکیم ، بکندیکك افکار عمومیه‌سنك فکرکدن پك چوق زیاده صـائبدر ؛ چونکه برقاچ ملیون فکرك مجموعیدر ؛ سنك فکرك ایسـه آنجق اوچ بش کشینك فکرینه معادل اوله‌بیلیر .

٤٠٦ حضرت سليمان ديور كه : مشورت اتحاد وقوتك آرتمسنی موجبدر ، مشورت اولميان يرده قوت بولنه‌ماز .

٤٠٧ چين حكماسندن برى ديوركه : طوغرى‌يى سويلر ، مداهنه‌يى سومز ، عقل وتدبير صاحبى برمشاور انتخاب ايده‌بيلن حكمدار حكمدار اولمغه لايقدر .

٤٠٨ ديكر بر حكيم ديور كه : بر آدمك مشورتنده كذب واهانت واغفال اولمسه‌بيله ، حسب الانسانيه سهو وخطا اوله‌بيلير ؛ بر حكمدارك مشاورى هيئت امت اولمليدر .

٤٠٩ حكمدارك هر يايديغى ، هر دوشونديكى امته عائد ، وحكمدارلغى دخى امتك وجوديله مشروط اولديغى حالده ، تعجب اولنور كه بعض حكمدارلر امته اهميت ويرمك ايستمه‌مشلردر .

٤١٠ (قونفوچيوس) ديوركه : مشورته رعايتله ، اخطارات واقعه‌يى ، بعد المحاكمه ، قبول ايدن

آدم هر شیئه مقتدردر ؛ کندینه کوه‌نه‌رك ، مشورته رعایت ایتمین ایسه ، عالمك الك بیوك حکیمی اولسه ، ینه خطادن سالم اوله‌ماز .

٤١١ حضرت سلیمان دیور که : دلی یه نصیحت ویرمك دلیلکنی آرتیرمقدن بشقه بر شیئه یاراماز ؛ مفسده درس ویرمك اجرای فساد ایچون الینه بر آلت ویرمك دیمکدر . عاقلك نصیحته احتیاجی یوقدر ، دیمه ؛ نصیحت ویر ، که اوکرندیکنی خیره صرف ایتسین .

٤١٢ اسپانیا قراللرندن حکیم لقبیله ملقب اولان اونجی آلفونس تألیفات عدیده‌سندن برنده دیور که : حکمدار عظمت وطنطنه‌یی چوق ایتمه‌ملیدر ؛ چونکه چوق اولان شی چوق وقت دوام ایتمز ؛ و چوق کچمه‌دن عظمت وطنطنه حقارت وسفالته مبدل اولور . حکمدار خزینه‌لر ادخار ایتمکه چالیشمیه‌رق ، الینه کچن اقچه‌یی خیره صرف ایتملیدر . بر حکمدارك ادخار ایتدیکی خزینه‌لره حقسزلق کیرمه‌مك ممکن دکلدر ؛ حقسزلق باروت کبیدر ، البته بر

كون آتش آلوب ، خزينه‌لرله برابر صاحبنى دخى محو ايلر . خزينه‌لر طولديرمق قيدينه دوشن حكمدار امتك حكمدارى دكل ، خزينه‌لرينك اسيريدر .

٤١٣ اخلاق حميده عالمى اصلاح ، واخلاق ذميمه خراب ايتمكه چاليشيرسه‌ده ، ايكيسنك قوتى بر اولديغندن ، هيچ بر طرف غالب كلميه‌رك ، اونلر منازعه‌ده اولسونلر ، عالمك حالى هيچ دكيشمز ؛ آنجق بر طرفى حكمدارك قلبنده يرلشيرسه ، درحال او برينه غلبه ايله ، عالمى اصلاح ، وياخود خراب ايده‌بيلير .

٤١٤ اك بيوك حكيم خطا ايده‌بيلير ؛ افكار عموميه ايسه خطادن سالمدر . حتى افكار عموميه‌ده استقبالده اوله‌جق شيئى استخراج ايتمك كبى بر قوهٔ معنويه بولنديغى دخى منكر دكلدر .

٤١٥ انسان ايچون غائب ايتمش اولديغى حريتى كرى آلمقدن بيوك سعادت اولمماز .

٤١٦ طوغرى سوزى مداهنه‌دن فرق ايدن حكمدارك تبعه‌سى مسعوددر .

٤١٧ بر حکمدارك بیوکلکی سرایلرك ،آتلرك ، عربه‌لرك ، خدمه‌نك‌چوقلغیله اولماز ؛ افکارعمومیه‌نك حسن ظنیله اولور .

٤١٨ حضرت سلیمان دیورکه : مداهن بر آوجیدر ؛ دوزاغی مداهنه‌در ؛ بو دوزاغه قوش عقللی آدملردن بشقه کیمسه دوشمز .

٤١٩ اتفاق محال شیلری ممکن ، نفاق ممکن شیلری محال ایدر .

٤٢٠ مشورته احتیاج کورمین کیمسه‌دن‌معاونت بکلمه‌ملیدر .

٤٢١ نصیحت قبول ایدن نصیحت ویرندن یوکدر ؛ چونکه نصیحتی ویرمك نه قدر قولای‌ایسه ، قبول ایتمك او قدر کوچدر .

٤٢٢ حدیث‌شریفده وارد اولمشدرکه : « انسانلرك الك ایسی انسانلره ایلك ایدندر . »

٤٢٣ انکلیز حکماسندن مشهور (فرانقلن)

دیورکه : جناب خلاقه عبادت فرضدر ؛ عبادتلرك الك مقبولی ایسه خلقه ایلك ایتمکدر .

٤٢٤ انکلتره حکماسندن بری دیورکه : بر حکمدار ایله بر چوبانك بیننده‌کی فرق — بر چاموردن یاپیلوب ، بری بر قلعه‌نك برجنه ، و دیکری بر قویونك دیبنه وضع اولنان — ایکی طوغله بیننده‌کی فرقه بکزر .

٤٢٥ حکیم (ماقولای) دیورکه : بعض سیاست رجالی حریتی حسن استعمال ایده‌بیلك درجه‌سنه کلمه‌مش اولان بر امته حریت ورمه‌مك فکرنده بولنیورلر ؛ بو ایسه بر مجزونك یوزمك اوکرنمیجه دکیزه کیرمك ایستمدیکنه بکزر .

٤٢٦ عالمده کوریلن فنالقلرك چوغنی ایجاب ایدن آلتوندر . طبیعت بو معدنك انسانیته ایده‌جکی فنالقلری بیلدیکیچون ، اوللیدر ، که او قدر درین دفن ایتمشدر ؛ آنجق هر دائم فنالغه مائل اولان انسانلر کرپی کبی صوقیلوب ، ینه چیقاریرلر .

٤٢٧ قادينلر كنديلرينه اصلا تعلق اولميان بر طاقم شيلرى صوروب اوكرنمكله چكيردكلرى وقتى ايش ايشلمكله چكيره ايديلر ، عالم معمور اولوردى .

٤٢٨ كنديسى قزانوب ، زوجه‌سى صرف ايدن آدمك اوى آلتى سوكوك چواله بكزر ؛ كه ايچنه نه قدر مال قونسه ، طوله‌سى محالدر .

٤٢٩ ارككلرك قزانديغى حام بر مالدر ؛ قادينلر طرفندن تربيـه وحسن اداره اولنمدقجه ، بر ايشـه يراماز .

٤٣٠ يكى حوادث آلمق ايچون ايشـكى كوجكى براقما ؛ آزوقت كچدكـدن صـكره اويكى حـوادث اسكيوب ، اوجوزلنه‌جق ؛ او وقت اوتورديغك يرده ايشيده‌بيله‌جكسك .

٤٣١ قورد آولايان كوپكك اجلى قوردك ديشندندر .

٤٣٢ يوريلان آدمك اسـتراحتى استراحتـدر ؛ تنبلك استراحتى جان صيقنديسندن عبارتدر .

٤٣٣ يوقيش چيقان البته اينيش اينه جكدر .

٤٣٤ خواهشله باشلانيلان ايش يارى ياپلمش ديمكدر .

٤٣٥ قباحتلرينى كورديكك آدم دوستك دكلدر .

٤٣٦ حقوقنى ابدى غائب ايتمهمك ايستين كندى رضاسيله حقوقنك بر آزينى ترك ايتمليدر ؛ چونكه آغاجك داللرى كسلدكجه ، زياده بيور .

٤٣٧ بر غدارك اجراى غدرينده آلت اولانلر غدارك كنديسندن زياده متهمدرلر .

٤٣٨ بر ايش ياپمق ايچون ، اولا دوشونملى ، ثانيا مشورت ايتملى ، صكره ايشه باشلاملى .

٤٣٩ بر يرده طوران صو تعفن ايدر ؛ تميز اولمق ايچون ، حركت ايتمليدر .

٤٤٠ مشهور (فرانقلن) ديوركه : آياقلرمز چوراب ، پوتين ؛ اللرمز الديون ، يوزك ؛ جسمز چاشير ، اثواب ؛ معدهمز يوى بو قدر يمكلر ايستره الك مفيد اعضامز اولان كوزلر ايسه ، اولسه اولسه ،

اختیارلقده بر کوزللك ایسترلر ، که اوده هیچ دیمکدر . ایشته ، کندی کوزلرمز بزدن بر شی ایسته‌مدیکی حالده ، خلقك کوزلری بزی بو قدر مصرفه صوقیور . اوت ، چونکه بندن بشقه عالم کور اوله ایدی ، کوزل ویکی اثوابه ، یوزوکه ، قوردونه ، بیولکاوه وسائر بو قدر مصارف زائده‌یه احتیاجم اولمازدی ؛ هب بو مصرفلری خلقك کوزلری ایچون ایدیورم .

٤٤١ هر کسك حقنده بر دورلو معامله اولنماز ؛ چوقه‌یی فورچه ایله ، وقطیفه‌یی ال ایله تمیزلملی .

٤٤٢ دیشسز اولوبده ، اوتوز ایکی دانه بیوك الماسه مالك اولان آدم الماسلرینك هر برینی بر دیشله دکیشدیرمزمی ؟ کره‌نك بر ربعنه مالك اولوبده ، کوزلری اولمیان بر حکمدار ایکی ویاخود بر کوزه بدل تکمیل مملکتنی ویرمزمی ؟ باقك طبیعتك نعمتلری نه قدر بیوکدرده ، قیمتلرینی بیلمیورز .

٤٤٣ عیالنی طویورمقدن عاجز اولان آدم کوپك بسلملیدر .

٤٤٤ آرزو آنجق امیدله ارضا اولنه بیلیر.

٤٤٥ سویلدیکك وقت الکی اویناتمه، چونکه ایش ایشلدیکك وقت دیلك الکه هیچ معاونت ایتمز.

٤٤٦ رمضان کونلرینك قیصه کوروندیکنی ایسترسه کز، اقشام تأدیه ایتمك اوزره، صباحلری بورج آلك.

٤٤٧ بورج اوزرینه بورج ایدن یالان سویلمکه مجبور اولور.

٤٤٨ ثباتده انسان طاؤقدن درس آلملیدر. ثبات اولمیه ایدی، طاؤق جنسی عالمدن قالقاردی.

٤٤٩ عالمده راحت یاشامق ایسترسه‌ك، هر بیلدیککی سویله، هر کوردیککی محاکمه ایتمه.

٤٥٠ الك بشقه‌سنك جبنه، کوزك مکتوبنه ایلیشمسین.

٤٥١ بیچاق کبی هر طوقاندیغی آدمی جرح ایدن، یعنی هر وقت عنف وشدتله لقردی ایدوب، سویلدیکنی ایی دوشونمین آدمه هر کس، حتی نعمتنك

محجوبی اولانلر ایله دشمن اولور ؛ کندیسنه صورتا دوست کورینانلر ایله ، اعلان خصومت ایتمک ایچون، فرصت بکلر دشمنلردر .

٤٥٢ هر کسك افکارینی آکلایه بیلوب ، کندی فکرینی کیمسه یه آکلاتمیان آدم هر ایشده موفق اوله بیلیر .

٤٥٣ کتم اسراردن زیاده ایشه یارار خصلت یوقدر .

٤٥٤ عوام آکلامدیغی شیئی تقدیس ایدر .

٤٥٥ الفتدن انسانه مادی ومعنوی چوق فائده یاخود چوق ضرر طوقانه بیلیر . بونك ایچون انسان دوست ایده جکی آدمی اوجه انتخاب و تجربه ایتمیوب، راستکلن ایله الفت ایدرسه ، چوق کچمه دن انسانلرك الفتندن متنفر اولور .

٤٥٦ دستی یی قیرمامغه دقت ایتملی ؛ چونکه دوکیلن صویك تماميله طوپلانمسی محالدر .

٤٥٧ بر شی ، نه قدر چوق اولورسه اولسون،

مادام که هر کون بر آز آلنوب ، یرینه بر شی قونماز ، عاقبت توکنیر .

٤٥٨ شبهه حقیقتك محکیدر ؛ معاملانده شبهه ایدن ابدی آلدانماز ؛ علمیانده شبهه ایدن حکیم اولور .

٤٥٩ عوام خوارق عاده طمعکاریدر ؛ یالانه طوغریدن زیاده ابنانیر . بر آدمك بر کونك ایچنده بر قومه اینانديردیغی بر یالانی علم وفن آنجق بر قاچ عصرده افکار عمومیه دن چیقاره بیلیر . بونکله برابر ینه اثری قالیر .

٤٦٠ بر دانه بغدای انباری طولدیره ماز ، لکن طولدیران سائر دانه لره امداد ایدر .

٤٦١ بر شیئی بهالی آلمق سخاوت دکلدر ، احمقلقدر .

٤٦٢ نه زنکینك مدیونی اول ، نه فقیرك داینی .

٤٦٣ آوجی ایله بالیقجی هیچ بر وقت زنکین اولماز .

٤٦٤ فنا قاشدن اثواب یاپدیران بره بدل ایکی یاپدیره جغنی اونوتماملیدر .

٤٦٥ برآدمك كندينه مخصوص بر بيوك فكرى اولدیغنی کوروورسه‌کز ، بیلکز که فکر مخصوصی اوندن عبارتدر ؛ چونکه بر انسانك ذهنی بردن زیاده فکر تولید ایده‌مز .

٤٦٦ امیدله یاشایان آجلقدن اولور .

٤٦٧ حکیمك بری دیمشکه : مرائی جنت طریقیله جهنمه کیدر .

٤٦٨ دشمنلرك الك مهلکی کندینی دوست کوسترندر .

٤٦٩ خصومتك الك آغیری بر اوده یاشایان آدملر بیننده‌کی خصومتدر .

٤٧٠ حزن و کدر ایله کچیریلن کونلرك عمرمز-دن تنزیلی ممکن اولسه ، عالمده ، عمر سوردك دیه-بیلیرز ؛ آنجق او وقت عمریك قیصه قالیر .

٤٧١ بر آدمك يوز بيك فنالغنى ايشيديورسكز ، حالبوكه بو فنالقلرك ذكرينى موجب اولان برايلكيدر. او ايلكنى رفع ايدرسه كز ، هيچ بر فنالغنى ايشيتميه‌جكسكز.

٤٧٢ حسد كبى نانكور يوقدر ، چونكه بشقه‌سنك ايلكندن طوغديغى حالده ، اونك فنالغنى آرزو ايدر.

٤٧٣ تيلكى اله كچيره‌ميه‌جكى طاوغى دوشونه‌رك ضعيفلار.

٤٧٤ حام تكليفه جواب ويرمك ايچون ، قليجدن ايى لسان اوله‌ماز.

٤٧٥ دشمنه غلبه ايتمك ايچون ، اك ايى سلاح يوركدر.

٤٧٦ بر جهانكيرك مزار طاشى اوزرنده شو عباره يازيلى ايدى : « بوراده ياتان ذاتك جهانى فتح ايتدكدن صكره واصل اولديغى سرمنزل بورا‌سيدر. اى جهانكيرلك آرزوسنده بولنان آدم !

قطع ایده‌جکك اوزون و مشقتلی یولك سنی طولا-
شدیروب طولاشدیروب بورایه کتیره‌جکنی اونوتما!»

۴۷۷ برآدمك مزار طاشنه شوعباره یازلمشیدی:
« بوراده یاتان ذات اللهدن آلمش اولدیغی روحی
اللهه ، طوپراقدن آلمش اولدیغی جسمی‌ده طوپراغه
تسلیم ایده‌رك ، بو مهمان سرای عالمدن کیتمشدر.»

۴۷۸ دیکر برآدمك مزار طاشنه‌ده شویله غریب
بر عباره یازلمشدی: « بوراده یاتان ذات ایستمیه‌رك
اولمشدر.»

۴۷۹ دیکر: « بوراده یاتان ذات صاغلغنده‌ده
بشقه بر شی یاپمامشدر.»

۴۸۰ سعادتك انسانه قزاندیردیغی احبابی مصیبت
معاینه ایدر.

۴۸۱ احباب شرابه بکزر ، اسکیدکجه ایلشیر ،
بونك ایچون یکی احبابی اسکیلر ینه ترجیح ایتمه‌ملی.

۴۸۲ نه احباب سعادت کونلرنده آکلاشلیر ، نه
دشمن مصیبت کوننده کیزلنه‌بیلیر.

٤٨٣ یونان قدیم معبدلرندن مشهور (دالف) معبدینك قپوسی اوزرینه حکیم (کیلون) ك بواوچ نصیحت حکیمانه‌سی یازیلی ایدی : « کندی نفسکی بیل ؛ چوق آرزو ایتمه ؛ بورجدن ومرافعه‌دن اجتناب ایت . »

٤٨٤ چین شعراسندن بری دیورکه : بر آدمك حقنده بر فنا سوز ایشیتدیکمده ، بورکه دیکنلر باتار ؛ برینك حقنده بر ایی سوز ایشیتدیکمده ایسه اك کوزل چیچکلرك قوقوسندن حاصل اولان لذته معادل بر لذت طویارم . (کاشکی بو طبیعت هر کسده اوله ایدی !)

٤٨٥ ایلککزه قارشی فنالق ایدن سزك ایلککزك وکندی فنالغنك نشرینه آلت اولور .

٤٨٦ بر آدمك بر قصورینی کورورسه‌ك ، کندیسنك بر فضیلتیله اورته بیلیرسك .

٤٨٧ بریسنه بر ایلك ایدوبده ، مقابلةً ایلك بکلمك ؛ بر کون دیکدیکك آغاجی ایرتسی کون قوپارمغه بکزر .

٤٨٨ ایلك ایتدیككآدمدن فنالق كورورسه‌ك، ینه ایلك ایتمكدن واز كچمه ؛ مادةً غائب ایدرسه‌ك ، اخلاقجه چوق قزانیرسك ؛ حالبو كه ایلكه مقابل ایلك كورورسه‌ك ، كندی ایلككدن اوته‌كینك ایلكنی بعد التنزیل دفتر اعمالده صفر قالیر .

٤٨٩ بر آدمی ضرورتدن قورتاران یكرمی پاره‌لق صدقه ضرورتی اولمیان آدمه ویریلن بیك لیرالق احساندن عندالله وعندالناس زیاده مقبولدر .

٤٩٠ بر چیوی‌یی دیواره صوقارکن ، چكیجك قیریلیرسه ، باشكله اورملیسك .

٤٩١ احبابكی تجربه ایچون ، یالاندن خسته اولوب ، ایكی هفته یتاقده یات ؛ برنجی هفته هركس كلوب ، سنی كوره‌جك ؛ ایكنجی هفته یالكز صادق احبابكله وارثلرك كله‌جك .

٤٩٢ فكرك قوتی قلبجك كسكینلكندن زیاده ایشه یارار ؛ وقتنده قوللانمق اوزره ، دائما كوزه‌توب ، حاضر طوتملی .

٤٩٣ جسم نه قدر قوتلی ، نه قدر کوزل وشیشمان اولورسه ، ینه بر کون طوپراق اوله‌جقدر. فکر ایسه ضعیف اولورسه، انسانك صاغلغنده بیله اثری کورلمز ؛ قوتلی اولورسه ، انسانك وفاتندن صکره دخی صاغ قالیر .

٤٩٤ بعض آدملر هنوز تکمیل اولنمامش ودوشنمه‌مش بر بیوك بنایه بکزرلر ، که خارجدن بر بیوك سرای کورینورده ، ایچی قورو دیوارلردن وتوزدن طوپراقدن عبارتدر .

٤٩٥ انسانك کندی یوزینی کورمسی ایچون آینه بولندیغی کبی ، فکرینی بیلمك ایچونده بر آینه بولنه ایدی ، هر کس کندینك نه اولدیغنی آکلایه‌بیله‌جکدی .

٤٩٦ عالمده چوق سورن اکلنجه‌دن زیاده یقندی ویرر بر شی اوله‌ماز .

٤٩٧ فکری تقویه ایدن محاکمه‌در . کیمسه طرفندن محاکمه اولنمقسزین ، هر وقت قبول اولنان فکر پك چابق چورور .

٤٩٨ حکما دیورلرکه : انسان سودیکی آدملرك قصورلرینی کوره‌مز ؛ بویله اولدیغی حالده ، نصل ایسترلرکه انسان کندی قصورلرینی کورسین ؟

٤٩٩ انکلیز مؤلفلرندن بری دیورکه : انکلیز دیکلر ، فرانسز سویلر ؛ انکلیزلرك ایچنده هم سو-یلر هم دیکلر آدم بوله‌بیلیرسك ، لکن فرانسزلرده بوله‌مازسك ؛ فرانسز ایکی دقیقه سویلمك نوبتنی‌سکا براقیرسه ، ظن ایتمه که دیکلر ؛ خیر ، سن لقردی‌یی بیتیردکدن صکره ، سویلیه‌جکنی دوشونور .

٥٠٠ بر عاقله پدر ونسبنی صورمشلر ؛ « پدرم قوللرمدر ، نسبم اثرلرم . » دیمش .

٥٠١ دوز یولده یورویه‌مین آدمی طاغه چیقار-مغه قالقیشما .

٥٠٢ هر بر ایشـده آز چوق منفعت واردر ، یالکز چوق سویلکده ضرردن بشقه هیچ بر منفعت یوقدر .

٥٠٣ خدمتجی قادینلر دائما حوادث طوپلایوب ،

حکایه ایتدکی، واو صاحبه‌لری بو حکایه‌لری دیکلمکی سورلر ؛ معاذالله ! اوصاحبی‌ده بو حکایه‌لری‌دیکلمکی تنزل ایدرسه ، اوده سوزدن بشقه برایش اولماز.

٥٠٤ هر ایشیتدیکنه ایناتان آدم بالانجیدر .

٥٠٥ قولایلقله و آز وقتده قزانیلان مالك هیچ بر وقت خیری کورلمز .

٥٠٦ قباحتلرینی صاقلایان چوغالتیر ؛ اقرار ایدن طاغتیر .

٥٠٧ ایکی اوفق سوری برلشیرسه ، بر بیوك سوری اولور .

٥٠٨ ارکك الك اول کندی نفسنی دوشونور ؛ قادین ایسه کندی نفسندن اول قوجه‌سنی، اوغلنی، باباسنی ، قرداشنی دوشونور .

٥٠٩ بر آدم چایلرك منبعلرینه طوغری آقدقلرینه اینانیرسه ، قاریسی دخی بوکا اینانملیدر ؛ یوقسه برابر یاشایه‌مازلر .

٥١٠ زنجیر ایله باغلی بر قپلانی بر چوجق کوتوره‌بیلیر ؛ لکن زنجیر قو پدقدن صکره ، عالمك الك قوتلی آدمی بیله اولسه ، قپلانی طوته‌ماز .

٥١١ انسان آنجق بر احمقله قونیشدیغی وقت عقلك قیمتنی آکلار .

٥١٢ ممنون اولان کوکل یوزی کولدیرر ؛ محزون کوکل عقلی ازر .

٥١٣ قونفوچیوس دیورکه : هرکس کوزل اولدیغنی آرزو ایتدیکی قدر عالم اولدیغنی آرزو ایده ایدی ، عالمده جاهل بولنمیه‌جقدی .

٥١٤ اقچه اقچه ایله قزانیلیر .

٥١٥ غفلت بر بوزدر ، که هر کیم اوزرینه باصارسه ، بیقیلوب باشنی قیرار .

٥١٦ دکیزده بینجی ، قره‌ده کورنجی پاره‌ایتمز .

٥١٧ تأنی و تأمل بعض دفعه نه قدر نافع ایسه ، بعض دفعه‌ده او قدر مضردر . اصل تدبیر عجله و تأنینك وقت لزومنی فرق ایتمکدر .

۵۱۸ چوق سویلیندن چوق ایش بکلمه .

۵۱۹ چوق آدملره طانیشمق تصحیح رأی ایتمك ایچوندر ؛ یوقسه کندی رأینی ترك ایدوبده ، بشقه‌سنك رأییله حرکت ایدن هیچ بر وقت تشبثنده موفق اوله‌ماز .

۵۲۰ تجربه‌سی اولوب علمی اولمیان آدم عالمه طانیشمغه نه‌قدر محتاج ایسه ، عالم‌دخی تجربه صاحبی بر جاهله طانیشمغه او درجه‌ده محتاجدر .

۵۲۱ برقادیندن انتقام آلمق ایسترسه‌ك ، او کنده دیکر بر قادینی مدح ایت .

۵۲۲ چین حکماسندن (کا - بی) میلاددن ایکی عصر اول (ون - تی) نام حاکمه نصیحت یولنده یازدیغی بر کتابده دیورکه :

« قانون قباحتلری ، اولدقدن صکره ، مؤاخذه ایدر ؛ انتظام ایسه قباحتلرك اوکنی آلیر ، ووقوعنه مانع اولور . مکافات ایی آدملری جسارتلندیریر ؛ مجازات فنا آدملرك جسارتنی کسر . ادارهٔ ملك

یالکز بر شیئه متوقفدر : انتظام ومعارف ایله ، حس و مشاهده اولنمقسزین ، اخلاق عمومیه‌یی دوزلتمك ؛ چونکه انتظام اخلاق فاسده‌نك کوکنی چوروتوب ، ظهورینه مانع اولور ؛ معارف دخی اخلاق حسنه‌یی بسلیوب ، بیوتور . »

٥٢٣ چینلیلرك بر ضرب مثلی دیورکه : قیشك بعض صیجاق کونلرینه آلدانه‌رق ، قیشلق البسه‌یی چیقارماملی ؛ کذلك بر آزثروت حاصل ایتمکه باشلار باشلاماز ، اسکی طرزی دکیشدیرمه‌ملی .

٥٢٤ تدبیرلی اولانلر مصیبتی اوزاقدن کوروب ، صاقلانیرلر ؛ تدبیرسز اولانلر مصیبتك یولی اوستنده طوروب ، هلاك اولورلر .

٥٢٥ قویو بوشاندیغی وقت صویك قیمتی بیلنیر .

٥٢٦ حکیم چوق علم بیلکله ، ایی قوماندان چوق عسکره قوماندە ایتمکله اولماز .

٥٢٧ فن ــ حاضر اولمیوب ، بنی بشرك کوزندن خفی اولان ــ شیلری میدانه چیقاریر ؛ صنعت ایسه یوقدن شیلر یاپوب ، میدانه کتیریر .

٥٢٨ انسان برشيئه قرار ويركن ، تهلكه‌لرينی دخی دوشونملی؛ آنجق قرار ويردكدن‌صكره ، اجرا ايدركن ، هيچ برشی دوشونمه‌ملی ؛ يعنی قرارده قورقاق ، اجراده جسور اولمليدر .

٥٢٩ انكلتره‌نك اعاظم حكماسندن (باقون) ديوركه : قومانده ايدنك شرفی قومانده ايتديكی خلقك شرفی نسبتنده‌در ؛ برسوری حيوانه قومانده ايتمك برشرف دكلدر ؛ برچوق اسيرلره باش اولمق دخی دنی برخدمتدر ؛ حرومتمدن براممه قومانده‌ايتمك بيوك برشرفدر ؛ لكن روح ، عقل ، ادراك ، قلب كبی مواد معنويهٔ مقدسه‌يه حكم ايدوبده ، اراده‌يه وبناء عليه كندی نفسنه مالك اولمق‌قدر بيوك‌شرف اوله‌ماز .

٥٣٠ (باقون) كتبخانه‌يی «افكار موزه‌سی» تعبيرله تعريف ايديور .

٥٣١ (فرانقلن) ديوركه : كوزل ايش‌ياپمقده هم‌فائده هم‌لذت واردر .

۵۳۲ انسانی عالمده ، موقتاً اولسون ، بختیار ایدن یاپدیغی ایشك بکنلدیکنی کورمکدر .

۵۳۳ قادینك برنجی سوزینی دیکارسه ك ، ایکنجیسنی ابدی دیکلمه .

۵۳۴ هر قادینه امنیت اتمه ؛ امنیت ایتدیکك قادینه سرکی سویلمه .

۵۳۵ دکیرده روزکار اولمیه ایدی ، فرطونه اولمازدی ؛ لکن نه‌فائده که کمی‌ده یورو یه‌مزدی . عالمده‌قادین اولمیه‌ایدی ، کیمسه بدبخت اولمیه‌جقدی ؛ لکن انسان‌ده بولنمیه‌جقدی .

۵۳۶ بیهوده قادینك ایستدیکنه مانع اولمغه چالیشما ؛ هر حالده‌سنی آلداتوب ، ایستدیکنی یاپه‌جق .

۵۳۷ اسپانیوللرك بر ضرب‌مثلی : قیرلمق ایپلکدن ایدر .

۵۳۸ عادلك غضبندن قورقما ، ظالمك سکوتندن قورق .

۵۳۹ حضرت سلیمان دیور که : قادینك اغزی درین بر قویودر ؛ اللهك سومدیکی آدم ایچنه دوشر .

٥٤٠ قونفوچيوس دیور که : بريسيله احباب اولمق اخلاقجه اونکله عقد شرکت ایتمکدر .

٥٤١ انسان آرزو ایتدیکی شیئك یالکز ایی جهتنی ، حاصل ایتدیکی شیئك ایسه یالکز فناجهتنی کورور .

٥٤٢ جناب خلاقك دنیاده اك بیوك سعادتی ، اك بیوك نعمتی دخی درد والله مزج ایتمسی دنیانك هیچ بر نعمت وسعادتنه آلدانمیوب ، سعادت ازلیهٔ ربانیه‌یی آرزو ایتمکه مجبور اولمقلغمز ایچوندر .

٥٤٣ صداقتك دشمنی مداهنه‌در . تأثرلری محاکمهٔ عقلیه‌لرینه غلبه ایدن آدملرك توابعی صدا - قتلرینه مداهنه قاریشدیرمغه مجبوراولورلر ؛ حالبوکه صداقت مداهنه ایله قاریشیرسه ، خیانت اولور .

٥٤٤ زنکینلك استغنادن عبارتدر ؛ مستغنی برفقیر طمعکار بر زنکیندن زیاده زنکیندر .

٥٤٥ آجی نصیحت طاتلی مداهنه‌دن ایدر ؛ ناصح باشکه کلش ویاخود کله‌جك اولان حالکه

آجیر؛ مداهن صورتا سنی ممنون ایدرسه‌ده، حقیقتده سنك مصیبتکی کندی بختیارلغنه آلت اتخاذ ایده‌رك، سنکله اکلنیر .

٥٤٦ دلیلکك برنجی درجه‌سی کندینی عاقل ظن ایتمکدر .

٥٤٧ قونفوچیوس دیورکه : مرد کامل قرار-نده ثبات ایلر؛ جماعتله ایی چکینیر، لکن کندیسی جماعته داخل دکلدر .

٥٤٨ ینه مشار الیه دیورکه : مرد کامل هرنه ایسترسه، کندیندن ایستر؛ حالبوکه کامل اولمیان آدم هرشیئی بشقه‌لرندن ایستر .

٥٤٩ ینه کندیسی دیورکه : مرد کامل عمرینك کچدیکنی کوردکجه، خیری موجب اوله‌جق واسمنی تأیید ایده‌جك چوق شیلر براقه‌مامقده اولدیغنی دوشوندکجه، مأیوس اولور .

٥٥٠ جسور برآدمه بخت النی اوزاتیر .

٥٥١ تمول یاخود تفیض آرزوسنده بولنان

قورق ، از قضا طوتدیغی یولك اوزرینه چیقارسه‌ك سنی یقوب کچر .

٥٥٢ فرصتی الدن قاچیران بختندن شکایت ایتمه‌ملیدر .

٥٥٣ آدم وار که هیچ بر وقت کنج دکلمش کبی ، کنج وار که هیچ بر وقت آدم اولمیه‌جق کبی کو - رینور .

٥٥٤ هیچ بر فنا آدم یوقدر که بر قاچ کشی طرفندن ایی آدم ظن اولنه‌رق ، دوست اتخاذ ایدلمه‌مش اولسون ؛ هیچ بر ایی آدم یوقدر ، که بر چوق کشی طرفندن فنا آدم ظن اوانه‌رق ، بغض ایدلمسین .

٥٥٥ بعض آدملر هر کسه ایلك ایدرلرده ، کندی نفسلرینه ایده‌مزلر . بونلر — بر اوك دیوا - رینك دیش طرفنه آصیلوب ، اوك ایچنده کیلردن بشقه هر کسه‌وقتی کوسترن — ساعته بکزرلر .

٥٥٦ کونش صباحکی لطافتی بتون کون محافظه

ایده‌مز ؛ هر شی ابتداسنده‌کی قوتی وقایه‌ایده‌میوب، مرور زمان ایله غائب ایدر . بناء علیه هر وقت قوتلی اولدیغنی ایستدیکك شیئی لزومندن بر قاچ درجه زیاده قوتلی باشلامغه چالیشملی .

٥٥٧ قونفوچیوس دیور که : انسان کامل کوزل سوز سویلین دکلدر ؛ سویلدیکنی یاپان ، یاپه‌بیلدیکنی سویلیندر .

٥٥٨ ینه مشار الیه‌دیور که : علم وفن اوقویوب، کندی کندینه تفکر ایتمین وقتنی بیهوده صرف ایتمش اولور ؛ کندی کندینه تفکر ایدوب ، علم وفن اوقومقسزین ، کشف اولنمش شیلری کشف ایتمکله اوغراشان بیهوده ذهننی یورمش اولور .

٥٥٩ فن حقیقتده انسانك بیلدیکنی بیلمدیکندن فرق ایتمسیدر .

٥٦٠ فرانقلن دیور که : انسانلره چوق ایلك ایده‌بیله‌جك قدر ماله مالك اولمیان آدم مال ایله ایده‌مدیکی ایلکی سعی وخدمتله اجرا ایده‌بیلیر .

٥٦١ بر كوزل يازي‌يى مشق اتخاذ ايدن او يازينك عينى يازمغه موفق اوله‌ماز ، لكن كندى يازيسنى اصلاح ايده‌رك ، نهايت مشقدن دها كوزل يازه‌بيلير. كذلك بر بيوك آدمك اخلاق وحركاتنه تتبع ايدن اونك اخلاقيله متخلق اوله‌ماز ، لكن كندى اخلاقنى دوزلتير ، و ، جبليتى مساعد ايسه ، اخلاقجه وفكرجه اوندن بيوك اولور .

٥٦٢ غير مشروع صورتده قزانيلان منصبك نه خيرى اولور ، نه بقاسى .

٥٦٣ طوپراق – كمال تكبرله اوزرينه چيقمش اولان – يوكسك بنالرك اوزرينه چيقوب ، ديوارلريله متاعلرينى برباد ايتمك ايچون ، روزكاره منتظردر .

٥٦٤ خسته ايچون ايى اولمق آرزوسنده و« ايى اولورم » فكرنده بولنمقده بر نوع دوادر .

٥٦٥ قضادن، بلادن كنديني قورتارمق ايستين آدم شوشيلردن اجتناب ايتمليدر: بيوكلرك غضبندن،

کندی حدتندن ، کیمیا کر ایله الفتدن ، کنج طبیبه امنیت ایتمکدن ، درویشلر و قلندرلرله موانستدن ، قوجه قاریلرك نصیحتلرینی دیکلمکدن ، قادینلرك کوز یاشلرندن متأثر اولمقدن ، قوودیغی بر خدمتجی‌یی ینه خدمتنه آلمقدن ، تجارك یمیننه ایناممقدن ، ترزینك وجدانته کوونمکدن ، یکی یاپلمش اوده اوتورمقدن ، ضابطه مأمورلریله مباحثه‌یه کیریشمکدن ، دولتك بر خدمتنده بولنانلره دشمن اولمقدن ، طانیمدیغی آدمله کوریشمك یاخود بر مناسبتله کیریشمکدن ، اورته ناموسلی قادینه علاقه ایتمکدن ، الوهیته ایناممیانلرله کوریشمکدن ، سرخوشله طعام ایتمکدن ، قماربازله بر یرده بولنمقدن ، دولت دوشکونلریله مناسبت پیدا ایتمکدن ، مسرفله یاتوب قالقمقدن ، بدخواهك اغزندن ، محررلرك قلمندن ، بورجدن ، دعوادن .

٥٦٦ حیات هر وقت اولوم کبی بر دشمنك قارشیسنده بولنور . حیاتك هیچ بر استحکامی ، النده هیچ بر سلاحی اولمدیغی حالده ، اولومك مکمل سلاح

حلری واردر ؛ حیاتك هر هانکی نقطه‌سنه هجوم ایتسه ، مغلوب ایده‌جکی آشکاردر .

٥٦٧ لسان شهیدلری قلیج شهیدلرندن زیاده‌در .

٥٦٨ بمشلرك الك ایلری قوشلرك غاغه‌سندن قورتله‌مدیغی کبی ، انسانلرك الك ایلری ده بدخواه ومنافقلرك اغزندن قورتله‌مازلر .

٥٦٩ انسان فضل وکمالك ذروه‌سنه چیقه‌بیلیر ؛ لکن بد خواه آیاغنه‌ایپ باغلایوب ، اورادن اشاغی‌یه چکر .

٥٧٠ عالمده راحت ایتك ایچون ، معدندن درت شیئه احتیاج واردر : بر طوربه آلتین ، کومشدن بر شمعدان ، تونجدن بر یوز ، دمیردن بر یورك .

٥٧١ بکارلغه قرار ویرمش آدملر پك آزدر ؛ بکار اولن آدملرك چوغی کندیلرینه مناسب بر زوجه انتظاریله اولمه‌لك وقتنی کچیرمش ؛ وصکره اینمه‌یه‌رك

بكارلق كبي عمر دنيله‌میه‌جك بر عمر سورمكه مجبور اولمشدرلر .

٥٧٢ بر صیبتدیده‌نك یوركی صو ایله طولو بر طاسه‌بكزر؛ جزئی بر حركت طاشوب دوكلسنی موجب اولور .

٥٧٣ شان ایله اولن حیاتی غائب ایدرسه‌ده ، اوكا مقابل نام قزانیر .

٥٧٤ بر فیلسوف شاكردانی جمع ایده‌رك ، عالمده انسان ایچون اك ایی شی هانكیسی اولدیغنی صوردی . بری : « عقل كاملدر » ، دیكری : « ایی آرقداشدر » ، اوبری : « ایی‌قومشودر »، دها اوبری : « تدبیر ودور اندیشلكدر » دیدی ؛ فیلسوف هیچ برینی بكنمدی . نهایت بریسی : « ایی یوركدر » دینجه ، فیلسوف : « اوت ، دیدی ، چونكه بواولنجه ، اوبرلرینك دیدكلری‌ده اولور . »

٥٧٥ انسان بختیارلغی كندی نفسنه حصر ایتمكه چالیشمامليدر ؛ بر قادین كنجلكنده معشوقیله

ملاقات ایتمش اولدیغی برچشمه‌نك یاننه کیتدیکنده ، اوبختیارلغی درخاطر ایتدکله : « بوراده بن بروقت بختیار اولدیغم کبی ، شمدیده بشقه‌سی اولسون . » دیه‌رك ، غایت آغیر قیمتلی بریوزوکنی چیقاروب براقمش .

۵۷۶ بربیوك آدمك خاطریچون آقرانکله بوزیشمه ؛ چونکه اوبیوك آدمدن آیریلیرسه‌ك ، برده ملجأ بوله‌مازسك .

۵۷۷ اسپانیا محررلرندن بری دیورکه : انسان یکرمی یاشنده طاوسه بکزر ، اوتوز یاشنده آرسلانه ، قرق یاشنده دوه‌یه ، اللی یاشنده یلانه ، آلتمش یاشنده کوپکه ، یتمش یاشنده میمونه ، سکسان یاشنده هیچ برشیئه .

۵۷۸ انسان کاملك آز ، لکن بیوك قباحتلری اوله‌بیلیر .

۵۷۹ بیوك آدملرك کمالاتنی ممنونیتله تقدیر ونشر

اتمـلی ، نقایصـنی تأسـفله یاد ایده رك ، نشره چالیشمامـلی .

۵۸۰ انسانك بر قاچ قصوری کمالنه خلل کتیرمز؛ کونشك اوزرندهکی لکهلر نورینه هیچ برزیان ایتمز .

۵۸۱ انسانك کمالی وفاتندنصکره آکلاشـیلیر ؛ چونکه صاغلغنده حسد وغرض کبی دشمنلر کمالا ـ تنی نقـایصه تحویل ایدهبیلیرلر .

۵۸۲ حکما اولـدکدن صکره نائل اولـدقلری شهرت واعتباره ، صاغ ایکن ، نائل اوله ایدیلر ، عالمده حکیم قالمیهجقدی .

۵۸۳ خولیاسـنده سرایلر قوران آدم بر پاره صرف ایتمکسزین ، ـ عالم خولیاده اولسـون ـ آرزوسنه نائل اولور .

۵۸۴ ضرورت مهموزی اولمدقجه ، عقل وغیرت دیزکین آلهماز .

۵۸۵ ایندکلری جزئی عمل صالحدن طولایی کندـ

يلريني جنته مستحق ظن ايدنلر ــ صوصامش بر آدمه برباارداق صــو ويرديكنه مكافاةً ــ برچفتلك طلب ايدنه بكزرلر .

٥٨٦ اقوام عالمه دقتله باقلســه ، هيچ بروحشى قوم كورلمز ، كه آز چــوق نزاكــتــه و بعض كوزل اصــوللره مالك اولمسون ؛ هيچ برمتمدن امت بولنمز ، كه برطاقم عادات وحشيانه واصول مضره دن مبرا اولسون .

٥٨٧ برقادين ديكر برقادينــك هربرقباحتنى عفو ايدر ، يالكز كنديسندن كوزل اولمق قباحتنى عفو ايده‌مز .

٥٨٨ برقادينك تربيه‌سى اولادينك تربيه سندن ، درايتى ده اولادينك قيافتندن آكلاشيلير .

٥٨٩ اداره‌لى قادينــك اوى اوزاقــدن فرق اولنور .

٥٩٠ حدت اوزرينه ويريلن قرار ايله حركت

اتمك فرطونه‌لی دكیرده چوروك بر قایغه بیمكه بكزر .

٥٩١ قوتنه كوونه‌مدیكی حالده ، هر كسه سرد لقردی ایدوبده ، صكره‌دن ترضیه ویرن آدمدن آلچق یوقدر .

٥٩٢ كوردیكی تحقیرك ملاٴناسده انتقامنی آلمغه قالقیشان ایكی دفعه تحقیر كورمش اولور .

٥٩٣ فقیرده ناموس بوله‌بیلیرسك ، سفیهده بوله‌مازسك .

٥٩٤ حزن وكدرك اوغرامدیغی یره نادر ناموس بولنور .

٥٩٥ بیلدیكنی تكمیل ، و بیلدیكنی تحصیل اتمكه چالیشان چوق اوكرنیر ؛ بیلدیكنی ناقص براقه‌رق بشقه‌شی تحصیلنه چالیشان ایسه برشی اوكرنه‌مز .

٥٩٦ الندن بیوك ایش كلـه بیلن آدمی اوفق ایشلرده قوللانمقدن بیوك خطا اوله‌ماز .

۵۹۷ اسکی وقبا البسه ایله کیمش اولدیغی حالده غایت مطنطن بر اوطه‌یه وفوق العاده قیمتلی لباسلرله کیمش آدملرك ایچنه کیروبده ، اوتانمیان بر آدم وارسه ، حقیقتده حکیم اودر .

۵۹۸ اهمیتلی شیئه اهمیت ویرمیوبده ، اهمیتسز شیلری موضوع بحث ایتمکه اوشمین آدم انسان دینمکه لایق دکلدر .

۵۹۹ عقللی آدمك سوزی پك قیمتلیدر ، لزوم کورمدکجه ، سویلمز .

۶۰۰ سروی وقواق هر آغاجدن اوزون اولور ، لکن یمش ویرمز .

۶۰۱ چوجق یدی یاشنه وارمه‌دن درس ، وطوغدیغی کوندن تربیه کورملیدر .

۶۰۲ نباتاته صو نصل لازم ایسه ، انسانه‌ده تربیه اویله لازمدر . آغاج ، فدان ایکن ، صو کورمزسه ، قورودیغی کبی ، انسانده ، کوچکلکنده تربیه کور-

مزسه ، معناً قورور؛ چونكه انسانيته يارايه‌جق هيچ بر ثمره‌سی كوريله‌مز .

٦٠٣ عالمده بر آدمك بشقه‌سنه آجيه‌رق دوكديكی كوز ياشندن طاتلی شی اوله‌ماز .

٦٠٤ بر قاچ چوجغك ايچنده هانكيسی بيوك آدم اوله‌جغنی آكلامق ايچون ، جمله‌سنی طوپلايه‌رق ، كنديلرينه مؤثر بر حكايه سويلملی ، هانكيسی اغلارسه ، بيوك آدم اوله‌جق اودر .

٦٠٥ قبلي تأثردن عاری اولان آدمك سائر حيواندن يالكز جنسيتجه فرقی واردر .

٦٠٦ ذوق صحيحی بر طاتلی حزندن عبارتدر . كولوب اوينامق بر قاچ دقيقه درد وغائله زنجيرندن قورتلوب ، مجنون كبي اوته‌يه برى‌يه قوشمق ديمكدر .

٦٠٧ انسانك اك اول تحصيل ايده‌جكی شی جهلنك درجه‌سيدر .

٦٠٨ قونفوچيوس ديور كه : عقل كامل وتجربه

صاحبي اولان آدم بر ایشه قرار ویرمك ایچون تأنی ایتمز ؛ جسور اولان آدم هیچ بر شیدن قورقماز ؛ انسانیته خدمت ایتمك ایستیندە كندی اقبال وادبا- رندن متأثر اولماز .

٦٠٩ مشار الیه صورمشلر كه : انسان خالقك رضاسنی نصل حاصل ایده بیلیر ؟ — « كافۀ مخلوقاتك رضاسنی حاصل ایدن خالقك رضاسنی حاصل ایتمش اولور » دیه جواب ویرمش .

٦١٠ ینه مشار الیه صورمشلر كه : اولوم نه در ! — « بكا حیاتك نه اولدیغنی آكلاتك ، اولومك نه اولدیغنی سویلیەیم » دیمش .

٦١١ انسان بقا بولەماز ؛ سویلدیكیله یاپدیغنك بقا بولمسنه چالیشملیدر .

٦١٢ ادراك اكثریا بالكز بشقەلرینك افعال وحركاتنی محاكمه ایتمكه یارار .

٦١٣ وجدان ، جانیلری تعذیب ایچون ، قد- رتدن كوندرلمش برمأموردر .

٦١٤ انکلیزك بری هرنزه‌ده بولنسه، ماصه‌لرك آلتنده، وپرده‌لرك آرقه‌سنده جاسوسلر واردر، وهمنه تابع اولدیغندن، فوق العاده احتیاط‌کارانه سویلردی. انسانك قلبنك بر کوشه‌سنده وجدان کبی برجاسوس اوتوروب، هر سویلدیکنی، هر یاپد- یغنی یازمقده اولدیغندن، وخصوصیله یازدقدن صکره، هرآن صاحبنه کوستروب، باشنه قاقق عادتی بولندیغندن، انسان ظاهراً وباطناً قول وفعلنده دائما احتیاط‌کارانه طاورانملیدر.

٦١٥ نصیحت قبول‌ایتمین امداد طلب ایتمه‌ملیدر.

٦١٦ ثروت قزانیلنجه‌یه قدر چکیلن مشقتی، محافظه‌سیچون لازم اولان دقتی، ونهایت غائب اید- لدکدن صکره حاصل اولان تأسفی دکمز.

٦١٧ کسلمسنی آرزو ایتدکلری الی اوپنلر پك چوقدر.

٦١٨ خولیا آتنك مهموزی آرزو اولدیغندن، بوآت دائما امکانك اوته طرفنه چکر.

٦١٩ ناموس جاندن عزیزدر ، چونکه انسان وطن وانسانیت اوغورنده جانی فدا ایدر ؛ لکن ناموس هیچ برشیئه فدا اولنماز .

٦٢٠ تربیه ایتمك ایستدیکك چوجغی برشیئدن منع ایتمه ؛ هرشیئك فنالق وتهلکه‌سنی آکلاتدقدن صکره ، حرکتنده سربست براق .

٦٢١ سربست اولان قوش کندینی شاهینك پنجه‌سندن قورتارمغه مقتدر اولور ؛ قفسدن قور- تولان قوش ایسه یالکز قفسدن قاچمغی دوشونه‌رك ، شاهینك پنجه‌سنه دوشر .

٦٢٢ الك بیوك آدملرك ترجمهٔ حاللرنده دخی بعض کوچکلکلر کوریلور . انسانك عمری مرمر وچاموردن یاپلمش بر بنادر .

٦٢٣ فرانقلن دیورکه : انسانلر جمعیت تشکیل ایتمزدن اول ، حال وحشتده یاشادقلری زمان ، وحشیلرك برینه دیه ایدیلرکه : « قومشوكك بیکلرله قویونی اوله‌جق ، لکن سن آج طوره‌جقسك ،

وشاید آچلغه طیانه‌میه‌رق ، قویونلرندن برینی طو-
توب کسرسدك ، قومشوك سنی کسه‌جکدر ، هیچ
شبهه یوق که وحشیلغی بو یله جمعیته ترجیح ایده-
جکدی .

۶۲۴ انسانلرك آلتونی فرق ایتمك ایچون بر
محکلری واردر ؛ لکن آلتون انسانلری فرق ایتدیر-
مك ایچون کندیسی محکدر .

۶۲۵ عاشق هر کس مجنون فرض ایدر ؛ لکن
عالمده عاشقدن بیوك حکیم یوقدر . عاشق ایچون بر
چوبان قیزیله بر پادشاه قیزی بیننده هیچ بر فرق
یوقدر ؛ سودیکی چوبان قیزی ایسه ، اونك نظرنده
پادشاه قیزندن بیوکدر .

۶۲۶ عقل ، حکمت ، علم کبی مقدس صایلان
شیلر ثروت وشهرت و شان طمعیله بعض واهی
آرزولره غلبه ایده‌مزلر ؛ عشق ایسه هر شیئه غلبه
ایدر . عشق فقری ، ضرورتی ، آچلغی ، اذیتی ،
حقارتی ، الحاصل هر شیئی تحمل ایتدیرر . عشق

جهنمی جنته تحویل ایدر . عالم جسمانیده عالم معنویدن براثر آرانیلیرسه ، اوده عشقدر .

٦٢٧ خولیا هرشیئی اولدیغی کبی دکل، بلکه اولمق آرزو اولندیغی کبی کوستردیکیچون ، عالمه وعمره لذت ویرن بالکز خولیادر .

٦٢٨ بر آدمله ایلك کوریشدیکك وقت ، سو - یلدیککی دیکلمکه‌می، یوقسه سویلدیککی دیکلتمکه‌می چالیشدیغنی آکلامغه دقت ایت .

٦٢٩ مکالمه‌نك ادبی بالکز ایی سوز سویلکدن عبارت دکلدر ، فنا سوز سویلمه‌مك وسویلتمه‌مك دخی شرطدر .

٦٣٠ شوخ مشرب قادین برکلدر، که هربر یاپراغنی برآدم قوقلار، قوجه‌سنك حصه‌سنه دوشن ایسه بالکز دیکنلریدر .

٦٣١ عادت کاملرك پابندی، عوامك معبودیدر .

٦٣٢ استقبالی دوشونملی، لکن حالده استقباله

فدا ايتمه‌ملی. عاقل، يارين بختيار اولمق ايچون، بو كون بد بختلغی اختيار ايتمز.

٦٣٣ داين كونلرك حسابنی مديوندن ايی بيلير. فرانقلن ديوركه: داييندن ايی تقويم اوله‌ماز.

٦٣٤ وعده‌نك ختامندن برساعت صكره بور-جنی ويرن داينك امنيتنی اخلال، و كنديني اضرار ايدر.

٦٣٥ بورجنی وقتنده تأديه ايدن مديون داينك كيسه‌سنه متصرفدر.

٦٣٦ پروانه علوك ايچندن اوچمغی آرزو ايده-رك، يانه‌جغنی فرق ايتمديكی كبی، انسانده كنديني يك درلو تهلكه‌يه آته‌رق، نتيجه‌سنك وخامتنی كوره‌مز.

٦٣٧ آرناؤدلرك برضرب مثلی: قفا يايار، قفا دوشونسون؛ يورك، سن نه‌يه ايكليورسك؟

٦٣٨ سوز قورشونی آغز آتار، دشمنك مقابلةً آته‌جغی قورشونه ايسه بيچاره قولاق سپر اولور.

٦٣٩ اغز حدودینی تجاوز ایدر ، بین تضمینات ویرر .

٦٤٠ یاکلاز ایکی حکیم وارسه، بری تجربه‌در.

٦٤١ افندیسندن کوردیکی نعمتلره مقابل‌نانکور-لق ایدن خدمتجی نه‌قدر آلچق ایسه ، خدمتجیسندن کوردیکی صداقتك قیمتنی بیلمین افندی‌ده اوقدر مروتسزدر .

٦٤٢ قارغه بسلینك البته برکون کوزلری چیقاریله‌جقدر .

٦٤٣ سنك اوکده بسلنوب قومشونك اونده یور-طلیان طاوغك بوینی اورملی .

٦٤٤ آصلمش برآدمك اونده ایپدن بحث اولنماز.

٦٤٥ اسپانیا محررلرندن بری انکیزسیون جمعیتی حقنده دیورکه : انکیزیسیونك اسمی بیله برعلودر؛ سویلینك اغزینی، ایشیدنك قولاقلرینی یاقار .

٦٤٦ قورد برقوزو بولدیغی یرده بردها آرار.

٦٤٧ انسان بشیکده آلدیغی طبیعتی تابوتده براقیر .

٦٤٨ چوق یمکله راحت اویقو بریره جمع اولهماز .

٦٤٩ اسپانیوللرك بر ضرب مثلی : یمکك اولدوردیکی آدملر ابن سینانك ایی ایتدیکی آدملردن چوقدر .

٦٥٠ چوق یمکدن اولنلر آجلقدن اولنلردن زیادهدر .

٦٥١ چوق دوشونن نادر یاکلیر، لکن پك آز ایش یاپه بیلیر .

٦٥٢ چوق سویلین البته یالان سویلر؛ چوق ایناnan البته آلدانیر .

٦٥٣ جنایتلرك چوغی احتیاج وضرورتدن طوغار .

٦٥٤ وطن اوغورنده فدای جان ایدن آدم اولورسهده ، نامی باقی قالیر .

٦٥٥ وطن اوغـورنده مالنی فـدا ایدن ابدی ضرورتده قالماز ؛ چونکه وطن نانکور دکلدر .

٦٥٦ انسانك اصـل وارثی وطندر ؛ کیمکلری بیله وطنك طوپراغنه میراث قالیر .

٦٥٧ وارثلرینی وطنه ترجیح ایدن ، وبناءعلیه حالت نزعده اولدیغی حالده ، مالملکنی وطن اوغو- رنده فدا ایتمین احمقدر ؛ چـونکه وطن کندیسنه اولنان ایلکی هیچ بر وقت اونوتماز ؛ وارث ایسه میراثی آلدقـدن صـکره ، صاحبنك جانـنه لعنت اوقور .

٦٥٨ غیرت وحمیت هربلایه قارشی براستحکامدر .

٦٥٩ غیور آدمی قورشون اولدیرمز ؛ قورقاق آدمی تفنك سسی اولدیره بیلیر .

٦٦٠ بر قاچ ملیون لیرایه مالك اولوبده ، ثر- وتنك نصفنی وطن اوغـورنده فدا ایدن بر زنکین ـ وطن اوغـورنده کندینی فـدا ایدرك ، میدان جداله آتیلان ـ بر فقیر کوکللی قدر حمیتلی دکلدر .

٦٦١ انسانك درجه‌سنی کوسترن حمیتیدر .

٦٦٢ حمیت بشقه‌در ، حمیتفروشاق بشقه؛ حمیتفروش لزومسز بروقتده اغزیله حمیت کوستریر؛ حقیقةً حمیت صاحبی اولان آدم لزومسز یرده حمیتنی اعلان ایتمز ، وقتی کلدکده ، حمیتنی فعلا کوستریر .

٦٦٣ حقوق مشترکه‌یی محافظه ایچون دشمنه قارشی کوکس کره‌رك ، مجروح اولوب ، قان ایله طوپراق ایچنده یووارلنان آدمی قالدیروب ، یاره‌سنی سیلمك ، وبو اوغورده سعی ایتمکده اولدیغی حالده صوصامش اولان بر قهرمانه بر بارداق صو یتیشدیرمك قدر بیوك مروت ، بوندن بیوك شرف اوله‌ماز .

٦٦٤ کوچك ایشلره اهمیت ویرمینك الندن بیوك ایش کله‌مز .

٦٦٥ انسانلرك الك آلچقی یومشاقلغه قارشی سردلك، سردلکه قارشی یومشاقلق کوسترندر .

٦٦٦ انسانك احباب ظن ایتدیکی آدملرك آنجق یوزده بری خیر خواهی اوله‌بیلیر؛ حالبوکه دشمن ظن ایتدیکی آدملرك نصفی خیر خواهی اوله‌بیلیر .

٦٦٧ غیاباً سودیکك آدملرله مناسبت پیدا ایتمه؛ حقلرنده‌کی محبتکه خلل کله‌بیلیر .

٦٦٨ انسان ایچون عالمده شیطاندن اشر واشنع بر شخص وار ایسه، اوده یوزینه قارشی دوستلق، آرقه‌سنده دشمنلك ایدن آدمدر .

٦٦٩ ایکی کشی ندامتدن خلاص بوله‌ماز: بری بر آدمك دوستلغنه کوه‌نوب، کندیسنه سرینی‌فاش ایدن؛ دیکری ــ ولو قرداشیله ــ سندسز معامله‌یه کیریشن .

٦٧٠ طرفدارلق حریت فکرك دشمنی، فکرسز آدملرك فکریدر .

٦٧١ مبالغه ایله حق ابدی امتزاج ایتمز ایکی دشمندر .

٦٧٢ . انتظام كثرته غلبه ايدر .

٦٧٣ عوام نرهده قوت كوررلرسه ، حق اوراده ظن ايدرلر ؛ حالبوكه حق ايله قوت پك نادر برلشير .

٦٧٤ عوام خارق عاده شيلرك طمعكاريدر .

٦٧٥ بر امت ، ضعيف اولورسه ، اسير ؛ قوتلى اولورسه ، ظالم اولور .

٦٧٦ عوام عظمتى او قدر سورلر ، كه اوكا اسير اولمغى اوندن محروم اولمغه ترجيح ايدرلر .

٦٧٧ الك محكم قلعه‌لرى يقه‌جق طوب ، الك ايى طوپلره طيانه‌جق قلعه حب وطندر .

٦٧٨ مأمورى حقانيته ، اهاليسى قوانينه رعايت ايتمين مملكتك زوالى بعيد دكلدر .

٦٧٩ مملكتلرك الك بختيارى حكومتنك الى الك آز حس اولناندر .

٦٨٠ زوالده بولنان بر امتك پاسلانمش اولان

مكارم اخلاقی جلالنمغه باشلادیمی ، آنیده قهرمانلر ظهور ایدوب ، عادتا معجزاتله امتی احیا ایدرلر .

٦٨١ امتك عادات قبیحه سنی جبراً منع ایتمكه قالقیشمق امته اعلان حرب ایتمك دیمكدر ؛ لازم اولان شی امتی كندی كندینه عادات قبیحه دن واز كچه بیله جك بر درجه یه كتیرمكدر .

٦٨٢ بیوك آدملرك اقوال وحركاتی مملكت وعصرلرینك ایجاباتنه كوره دكلدر ، هر عصر ومملكته توافق ایده بیلیر .

٦٨٣ انسانك رسم معنویسی مسلكیدر .

٦٨٤ بیوك آدملرك یالكز ممدوح اولان حركاتنی تقلیده چالیشملی .

٦٨٥ فكر ومسلك اتحادی جنسیت اتحادندن قویدر .

٦١٦ بر دولتی پایدار ایدن قوت دكلدر ، تبعه سنك محبتیدر . تبعه سنك محبتنه مظهر اولان حكمدارك

نه طوپه احتیاجی ، نه دشمنك طوپندن قورقوسی اولور .

٦٨٧ ادارەسنی برفرده تسلیم ایدن امت اوفردك هرحركتنه رضا وتحمل كوسترمكه مجبوردر .

٦٨٨ بشقه بنالره طیانمقسزین یاپیلان بنا ، یوكسلدكجه ، مخاطرەسی آرتار .

٦٨٩ ظلم قوته محتاج اولدیغی حالده ، دائما ضعف ایله برلكده بولنور . حكیمك بری دیوركه : ظلم می ضعفی دعوت ایدر ، ضعف می ظلمی موجب اولور ؟ بیلهمم ؛ فقط اكثریا ایكیسنی برابر كورورم .

٦٩٠ قوته طیانان ، قوتك قیرلمسیله برابر ، یره دوشر ؛ حالبوكه حقه طیانان هیچ بر وقت ییقلماز . بر بناء متینه آرقه ویرمش اولور .

٦٩١ مخالفت قوت وآرزونك دشمنیدر ؛ لكن مخالفت اولمسه ، نه قوت بللی اولور ، نه آرزونك طادی قالیر .

٦٩٢ پولتیقه‌نك اسراری پولتیقه‌یی چویرن آد-ملرك اخلاق واطوارندن آكلاشیله‌بیلیر ؛ چونكه پولتیقه امم وممالكك منافع عمومیه‌سندن زیاده ، بر-قاچ شخصك منافع خصوصیه‌سنه تابعدر .

٦٩٣ تأسف اولنور ، كه عالم سیاستده ناموس وحسن اخلاقه رعایت اولمامق عادت اولمامشدر . بر عادی آدم ، سوزنده ثابت طورمازسه ، اعتباردن دوشر ؛ بر دولتی اداره ایدن بر دیپلومات ، نه‌قدر زیاده یالان سویلرسه ، اوقدر زیاده دیپلومات عد اولنور .

٦٩٤ زمانمزده هركس احوال سیاسیه ایله مشغو-لدر ؛ بو مشغولیت كنجلره اكلنجه‌لرینی ، اختیارلره دردلرینی ، قادینلره اولرینك اداره‌سنی ، عابدلره عبادتلرینی ، تجاره تمتعلرینی ، طبیبلره خسته‌لرینی اونوتدیریور .

٦٩٥ بیوك فكرلر بیوك روحلرده حاصل اولور .

٦٩٦ بر دولتك ، مغلوبيتنده ، قبوله مجبور اولديغی معـاهده برزنجيردر . دشمنی بويله بر زنجيرله باغلايان بوزنجيرك قيرلمامسنه دقت ايتملی ، و ياخود هيچ باغلامامليدر ؛ چونكه زنجـيری قيران آيی اك اول صاحبنی تپه‌لر .

٦٩٧ محاربه‌يه ختام ويرمك ايچون عقد اولنان معاهده نه غالبی خوشنود ايده‌بيلير ، نه مغلوبی . محـاربه‌يه جرأت ايدن قوم ياتماميله غالب ، وياخود محو اولنجه‌يه‌قدر ثابت اولمليدر .

٦٩٨ مغلوبيتله قبول اولنان معاهده كسب‌قوتله منفسخ اولور .

٦٩٩ قوتلی متفق چوق دفعه دشمنـدن زياده مخاطره‌ليدر .

٧٠٠ قوتلی متفق متفقنك صاحبيدر .

٧٠١ بر اداره‌ٔ ظالمه دائما صوچسزلری مجازات، جسارتی كسر ، ثروتی محو ، حريتی اضاعه ايتمكه فرصت آرار .

۷۰۲ بر ظالم اداره حقنده سویلنن سوزلر او ظلمی متحمل اولان جمعیته سویلنمیلیدر ؛ چونکه اداره ٔ ظالمه نك تحت حایتنده اولدقلری زمان ، مداهنه دن بشقه شی دوشونمیوب ، یالکز ظلم کندی شخصلرینه طوقندیغی وقت ، شکایته قالقیشیرلر .

۷۰۳ اداره ٔ ظالمه حق یرینه قوته استناد ایتدیکندن ، بیوك قوته احتیاجی واردر .

۷۰٤ اك ظالم اداره بیله آمالنی دائما بر صورت مشروعه ده کوسترمکه چالیشیر .

۷۰۵ ظلمك اشنعی فکر اوزرینه مسلط اولان ظلمدر .

۷۰٦ بر اداره ٔ ظالمه قباحتلرینی ، آنجق محو ایتدیکی افکار عمومیه یه التجا ایتمکه محتاج اولدیغی زمان ، آکلار .

۷۰۷ ظالمك جزاسی ظلمیله دیرتدیکی مظلوملردن قورقمقدر .

٧٠٨ ظلمه‌نك اشنعی مظلومیتده بیوینده‌ر؛ چونکه ظلمی انتقام صورتنده اجرا ایدر .

٧٠٩ ظلم قورقودن طوغار؛ تبعه‌سندن قورقان حکمدار تبعه‌سنی قورقوتمغه مجبور اولور .

٧١٠ حدود حکومتدن نه قدر قورقارسه ، ظالمده ارباب قلمدن ، وخصوصیله مورخلردن او قدر قورقار .

٧١١ بیوك عائله‌لرده کین ، حسد وانتریغه‌لر محو اولور ؛ مداهنه صاقلانیر ؛ جسارت قلیج الده میدانه چیقار .

٧١٢ قورقو واهمیت عائله‌یی بیوتیر؛ عائله‌یه خوار نظریله باقان دفعه‌ته موفق اولور .

٧١٣ شهرت وشان وعظمت طمعی روحی ضبط ایتدیکی وقت ، بشقه هیچ بر حسه محل براقماز . و طمع اغزینی آچدیغی وقت، طبیعت سکوت ایدر .

٧١٤ عدم موفقیت آرزو وجسارتی قیرار ،

لکن امحا ایده‌مز؛ بر بیوك مغلوبیتله قیریلان جسارت جزئی بر غالبیتله تعمیر اولنه‌بیلیر.

۷۱۵ بر دولت اداره ایدنلر افکار عمومیه‌نك طالغه وفرطونه‌لرینه طیانمغـه آلشیملی، وفرطونه لری تشدید ایتمیوب، تسکین ایتمکه چالیشملیدرلر.

۷۱٦ حقـانیت وحریتـه قارشی قـوهٔ مسلحه استعمال ایدنلرك اجلی او قوهٔ مسلحه‌دندر.

۷۱۷ حریت طرفدارلری بعض دفعه محافظه ایده‌مز؛ لکن قوهٔ جبریه کبی کندی الیله اولدیرمز.

۷۱۸ مداهنلرك بغض وذم ایتـدکلری آدمـك فضلنده شبهه اولنماملیدر.

۷۱۹ مداهنلر مجلسنده سکوت بیوك بر جسارتدر.

۷۲۰ کبار واغنیا عندنده طوغریلق وجسارت هیچ بر وقت مداهنه‌نك نائل اولدیغی اعتباره نائل اولمماز.

۷۲۱ عالمده درایت، التماسه طیانمقسزین، بر آدیم آتمماز.

۷۲۲ ظالمك ظلمی بر قاچ شقی اولدیره‌بیلیر؛ عادلك عدلی ایسه شقاوتك كوكنی قورودور .

۷۲۳ بشقه‌سنك قباحتنی عفو ایتمك دكل ، اونوتمق لطفدر . اونودلقسزین عفو اولنان قباحت حذف اولنماز؛ قلبك اوزرنده حك اولنور .

۷۲٤ جاسوسلر و خفیه مأمورلری جسم دولته آچیلان یاره‌لری قورتلاندیرر سینكلردر؛ دنائتكارانه آلدقلری معاشی حق ایتمك ایچون ، صوچسز وناموسلی آدملری جانی ومتهم كوستریرلر .

۷۲٥ خسته ایبلشمك امیدیله یر دكشدیرمكی سودیكی كبی ، جمعیت دخی تمدن ایتمك اعتقادیله تبدیل حال ایتمكی آرزو ایدر .

۷۲٦ وطن ، برسوء اداره‌یه ترك واهمال اولنورسه ، برچوق مصیبتلره مبتلا اولور ، لكن نهایت خلاص امیدینی غائب ایتمز؛ حالبوكه اجنبیلرك مواعید كاذبه‌سیله منفعته مبنی حمایه‌لری وطنی للابد محو ایدر .

٧٢٧ تاریخ مشعلەسی عدل وحقانیتك دائما صلح، ومحبت واعتبارایله همعنان بولندیغنی، وجهانکیرلك طمعی، تعصب، عصیان، ظلم کبی خصلتلرك ـ پك چوق زمان دوام ایدر ـ مصیبتلر براقەرق، خلفلرك سلفلره لعنتنی موجب اولدیغنی کوستریور.

٧٢٨ اك بیوك حکمدارلر، الك قوتلی جهانکیرلر، تاریخ محکمەسی حضورینه چیقدقلرنده، سلطنتدن، دبدبەدن، عظمتدن تجرد ایدرلر. تاریخ محکمەسی حضورنده بر پادشاهك بر دیلنجیدن اصلا فرقی یوقدر.

٧٢٩ تاریخ عصر حاضرك سیئاتنی استیناف صورتیله اعصار آتیه افکار عمومیەسنك محاکمەسنه حواله ایدر برمضبطەدر..

٧٣٠ انسان کندی یوزینی کورەمدیکی کبی، بر جمعیت دخی حال حاضرینی قولای کورەمز؛ تاریخلردەکی احوال ماضیه بر آیینەدر، که اونك واسطەسیله احوال حاضره ومستقبله کوریلەبیلیر.

۷۳۱ تاریخ یازان بیطرفلقدر ؛ طرافـدارلغك یازدیغی تاریخ تاریخ دکل ، مصالدر .

۷۳۲ صاغ آدملرك تاریخ وترجمهٔ حالنی یازان ـ ولو بحق ـ مدح ایدرسه ، مداهن اولور ؛ ذم ایدرسه ، شتم ایتمش اولور .

۷۳۳ تاریخلرده قیصه کچیریلن دورلر انسانلرك الك مسعود بولنمش اولدقلری دورلردر .

۷۳۴ ظالمك ظلمنه عدل صورتنی ویرن تاریخ یوزظالمدن اظلمدر .

۷۳۵ قوتك حقه ویردیکی امتیازلر هرکسك ممنونیت وهیجانی دعوت ایدر ؛ ضعفدن غصب ایتدیکی حق ایسه عمومك حدت وعدم امنیتنی موجب اولور .

۷۳۶ بعض فکرلر ، مباینت واعتراض کوردکجه ، طوییلور ، وکندی حاللرینه براقلدقلری کبی ، طوییلماز اولورلر .

٧٣٧ افكار مستقيمه عمومك و، هيچ اولمازسه ، اكثريتك منافعنه خدمت ايدر ؛ منافع خصوصيه يه خدمت ايدن فكر ، نه قدر حقلى اولسه ، ينه انسانيته مضردر .

٧٣٨ افكارى منافعدن آيرمق محالدر ؛ عمومه وياخود كندينه نافع اولديغنى آكلامدقجه ، كيمسه بر فكرى التزام ايتمز .

٧٣٩ بر فكر ، نه قدر زياده ممانعت كوررسه ، او قدر زياده قوت بولور .

٧٤٠ هر كس افكاره مالك اولديغنى ادعا ايدر ؛ حالبوكه منافعنه قارشى اولان بر فكره خدمت ايدر هيچ كيمسه كورلميور . عوامك افكارى منفعتلرينك محافظيدر .

٧٤١ بيوكلرك ثروت و عظمتى عوامك ضرورت وسفالتى نسبتندهدر . قومك فقر وضرورت

ومغدوریتی نه قدر زیاده اولورسه ، او قومی اداره ایدنلر او قدر زیاده زنکین وعظمتلی اولورلر .

۷٤۲ بر قومك فساد اخلاقی قانوننـك تعیین ایتدیکی جزالرك اغرلغندن آکلاشیلیر ؛ چونکه آغر جزالری دعوت ایدن آغر قباحتلردر .

۷٤۳ بر دولتك اساسی قانوندر ؛ قانون هم حاکمی هم محکومی ممنون ایدر .

۷٤٤ اقبالپرستلر درایته دشمنـدرلر ؛ ــ کندی اقباللرینه واسطه اوله‌جق آدملردن بشقه ــ کیمسه‌نك کندیلرندن بیوك اولدیغنی ایستمزلر ؛ حتی اقباللرینه سبب اولان ولی نعمتلرینی دخی ، مقصدلری حاصل اولدقدن صکره ، اقبالدن دوشورمکه چالیشیرلر .

۷٤٥ افکار عمومیه نه قـدر ضعیف اولسـه ، ینه اداره‌ٔ ظالمه‌یی قورقوتور . بو سـببه مبنیدر که اداره‌ٔ ظالمه افکار عمومیـه‌یی قهر وافنا ایتـدکدن صکره ، دسایسله آلداتمغه دخی قالقیشر .

۷٤٦ جسملری ازن قوه‌ٔ قهریه فکری ازه‌مز ؛

بالعکس، جسم ازلدجه ، فکر قوت بولور ؛ فکرك غداسی ظلمك دوکدیکی قاندر .

۷٤۷ افکار عمومیه صورتا ضعیف کورینور - سه‌ده ، حقیقتده پك قوتلیـدر ؛ قوهٔ مادیه‌نك غلبه ایده‌مدیکی بر قـوته افکار عمومیـه پك قولای غلبه ایدر .

۷٤۸ افـکار عمومیـه‌یه قارشی قانونك حکمی اولماز .

۷٤۹ حریتك اساسی ، تربیه‌نك قوتی ، حکو - متلرك رهبری آنجق افکار عمومیه‌در .

۷٥۰ کرك فکر وکرك محکمه اشخاصی محاکمه ایتملیدر ، اجناسی دکل ؛ چـونکه بر شخصك ایلك ویاخود فنالغی جنسی افرادینه عائد دکلدر .

۷٥۱ عالمـده بر مسلك مخصـوص اتخاذ ایدنلر پك آزدر ؛ اکثر خلقك مسلکی منفعتلرینه تابعدر ؛ کوچك ایکن ، حریت ومساوات ایسترلر ؛ بیودکلر - نده ، استبدادك الك خواهشلی طرفدارلری اولورلر .

٧٥٢ اخلاق عموميه‌سی بوزوق اولان بر مملكت اهاليسنك اخلاق خصوصيه‌سی دوزكون اوله‌ماز .

٧٥٣ امتك ذكاسی معارف ، قلبی اخلاق عموميه‌در .

٧٥٤ بر مملكتده كه انسانلر قانونه ، قوت حقه غلبه ايدر ، او مملكتك اضمحلالی مقرردر .

٧٥٥ تقلباتی افكاره دكل ، بلكه اشخاصه خدمت ايدن ، ومنافع عموميه‌يی منافع شخصيه‌يه نقاب كبی قوللانان اداره‌دن خير بكلمك عبثدر .

٧٥٦ انسانی دوشورن پك ايلری‌يه وپك چابق كيتمك هوسی اولديغی كبی ، بر دولتی دوشورن‌دخی چوق يرلر ضبط ايدوب جهانكير اولمق آرزوسيدر .

٧٥٧ بر فكر عالی بر دولت تأسيس ، افكار عموميه او دولتی تحكيم وتزيين ، منفعت پرستلك ايسه تخريب ايدر .

٧٥٨ هر يرده عادت و عرف قانوندن قوتليدر . بونك ايچون ، اصلاحی مراد اولنان ملتك

قانونی تغییر ایتمزدن اول ، عرف وعادتلرینی لغو ایتمکه چالیشلیدر .

۷۵۹ حریتی آکدیران ، سودیرن ، قوتلندیرن اسارتدر ؛ حریتی ازمکه چالیشانلر قوتنی موجب اولورلر .

۷۶۰ عالمده ظلم واسارت اولمیه ایدی ، حریتک نامی بیله اولمیه‌جقدی .

۷۶۱ برامتک افکارینه طلوع ایدن حریت آر - زوسنی ازاله ایتمکه چالیشمق هوا ایله طولو برطلومی صویه باتیرمغه چالیشمق کبیدر .

۷۶۲ برانسانک صحت ومرضی فکرینه خلل کتیرمدیکی کبی ، برامتک سعادت ونکبتی دخی افکار عمومیه‌یی تغییر ایده‌من .

۷۶۳ منافع عمومیه اوکنده منافع شخصیه‌نک هیچ حکمی یوقدر . عمومک منفعتیچون برمصیبته اوغرایان اغلاماملی ؛ عمومک منفعتیچون بر سعادته نائل اولان دخی او سعادتی نفسیچون بختیارلق عد ایده‌رک ،

سونمه‌ملى ؛ ايكيسى دخى كنديلرينى منفعت عامه‌يه برآلت عد ايتمليدرلر .

٧٦٤ ظلم اوزره مبنى اولان قانون افكار عموميه‌يه بغض وكين تخمنى اكوب ، ثمره‌سنى اقتطاف ايدر .

٧٦٥ قونت (سكور) ديوركه : بر دولتك داخلى فساد واختلاللرى بر باش اغريسنه وياخود برمعده فسادينه بكزر ؛ مداخلات اجنبيه ايسه مهلك برقورشون‌ياره سيدر .

٧٦٦ دولت ، امتك آرزوسيله برلشيرسه ، قوتى يوزقات اولور .

٧٦٧ غرور پك چوق دول‌واممك خرابى‌موجب اولمشدر .

٧٦٨ دولتك بقاسى وامتك سعادتى آنجق اتحاد ومساوات‌ايله حاصل اولور ؛ دولتك رأس‌اداره‌سنده بولنانلر باباريله اوغللرينى سائر آحاد ناسدن فرق ايدرلرسه ، دولت و امتك دشمنيدر ؛ چونكه برجمعيت ايچون الڭ مهلك زهر اولان نفاق وتفرقه‌يى موجب اولورلر .

۷٦۹ یکی تشکل ایتمش بردولتی جزئی بر سبب محو ایده‌بیلیر ؛ اسکی بر دولتك ایسه ، پك قوی سببلر اولمدقجه ، کیمسه علیهنه قالقیشمغه جرأت ایده‌مز .

۷۷۰ بردولتك، استبدادی و کیف‌مایشاء حرکتی قوت بولدقجه ، قوتی آزالیر .

۷۷۱ قوهٔ عسکریه مخاطره‌لی برعلاجدر ؛ لکن انتظام واسایشنه خلل کلمش بر ملك ایچون بوندن بشقه علاج‌ده یوقدر .

۷۷۲ مساواتك زوالی حریتك محوینی دعوت ایدر ؛ امتیازات ظلمك عونه‌سیدر .

۷۷۳ حریت دائمی صورتده برتلاش وحرکتده بولنور ؛ ظلم واسارت ـ ظالم و اسیرلرك اسایش تسمیه ایتمك ایسته‌دکلری ـ برغفلت وبطائت ایچنده‌در . حریت حیاتدن، ظلم و اسارت مماتدن برنشاندر.

۷۷٤ حریت آرزوسی بر امتك قوتنی ایکی قات ایدر .

۷۷۵ حریتی امحا ایدن دشمنلری دکل ، اکثر اوقاتده طرفدارلرینك افراطیدر .

۷۷٦ حریت بشیکده ایکن ، دایه‌سی اعتدال اولملیدر .

۷۷۷ حریت اعتدالسز یورویه‌مز ، حسن اخلاقسز یاشایه‌ماز .

۷۷۸ روزکار مومی سوندیردیکی حالده ، یانغینی زیاده شعله‌لندیردیکی کبی ، جبر دخی بر آدمك فکرینی افنا ایده‌بیلدیکی حالده ، افکار عمومیه‌یی دها زیاده قیزدیرر .

۷۷۹ اعتقاد خالصده تعصب ، علم حقیقیده غرور بولنماز ؛ ریاکارلر متعصب ، جزئی علمه مالك اولان جاهللر علملریله مغرور اولورلر .

۷۸۰ ایجابات دینیه‌دن زعم اولنان اعتقادات باطله عوام عندنده ارکان دیندن زیاده معتبر طوتیلور .

۷۸۱ انسان بر اعتقادك باطل اولدیغنی آکلا-

دقدن صكره، تبديل فكر ايدوب، يكيدن اوكاينامسی محالدر .

٧٨٢ انسان قالبدن دكل ، روحدن عبارت اولديغی كبی ، امت دخی افراددن دكل ، افكار عموميه‌دن عبارتدر . افكار عموميه‌سی اولميان خلق امت عد اولنه‌ماز .

٧٨٣ خيانت ، هرنه سببه مبنی اولسه ، ينه خيانتدر .

٧٨٤ سؤ نيت ، نتيجه‌سی ايی چيقمغله ، حسن نيت حكمنه كچه‌مز .

٧٨٥ اعمال سيئه اصحابی اعمال حسنه‌نك وجودينه ايناناه‌مازلر .

٧٨٦ بر ادارهٔ ظالمه دورنده نه فضلانك فضلندن ، نه فاسقلرك فسقندن بحث اولنور ؛ انسانلر اقبال وادبار اعتباريله تفريق اولنورلر .

٧٨٧ ظلم دورنده سكوت و اختفا ايدن فضل وهنر، عدلك طلوعيله برابر، پارلامغه باشلار.

٧٨٨ عالمده صداقت مداهنه‌یه ، طوغریلق دسیسه‌یه ، اعتقاد خالص تعصب وریایه، کمال ظاهری کوسترشه مقاومت ایده‌مز .

٧٨٩ حسن اخلاقه مالك اولمیانلر بر امته خدمت ایده‌مزلر .

٧٩٠ حسن نیتك انتاج ایتدیکی فنالق سوء نیتله اولنان خدمتدن ایيدر .

٧٩١ عادل بر آمرك یالکز وجودی مأمورلرك ظلمنی محو ایدر ؛ ظالمك اوامر وتخویفات شدیده‌سی مأمورلرك ظلمنی آرتیرمقدن بشقه بر شیئه یارامز .

٧٩٢ سوء اخلاقه مبتلا اولمش بر قومك ایچنده فضل بعض دفعه پارلار ، لکن اورته‌لغی پارلاته‌مز .

٧٩٣ مبالغه ایدیلن شی تزییف ایدلمش اولور .

٧٩٤ دنیاده اك مهلك خصلت دشمنك قباحتلرینی بیوك كوروبده ، فضائلنی كتم ایتمكدر .

٧٩٥ مبالغه قباحتلرمزك اساسی ، کافهٔ سیئاتمزك مصدری ، خطایا وسهو یاتمزك منبعی ، کدرلرمزك

موجبدر . بزی بدخواه ، حریص انتقام ، غدار ، بدبخت ایده‌مدیکی حالنده دخی ، مسخره ایدر .

۷۹۶ هیچ بر ایلك یوقدر که ، افراط درجه‌سنه کتیرلدکده ، فنالغه منقلب اولمسون .

۷۹۷ کنجلر دائما اولومی استقبال ، اختیارلر ایسه اولومی تعقیب ایدرلر .

۷۹۸ انسان اوله‌جکی زمان طمع ، آرزوی شان ، هوس ، اقبال هپسی محو اولور ، یالکز حسنات کندیسنه صادق قاله‌رق ، یتاغنك اطرافنی آلیر .

۷۹۹ عالمده حیات ابدی یالکز بیوك اثرلرله اولور .

۸۰۰ طول عمر آثار وافکارك کثرت ووسعتندن عبارتدر .

۸۰۱ مظلوملر ، ظلم زنجیرینی قیردقلری وقت ، انتقام حرصی کندیلرینه چکمش اولدقلری ظلمك ایکی قاتنی اجرا ایتدیرر .

۸۰۲ بر یوزنده هرشی تبدل ایدر ، آرتار ، کمال

بولور، اختیارلار، دوشر ونهایت بشقه بر صورتله ینه میدانه چیقار .

۸۰۳ حقیقتی قوتله مدافعه ایتمك کندیسنه بطلان وکذب سلاحنی ویرمکدر .

۸۰٤ حقیقت زمانك قنادلری اوزرینه بینمش، متصل ایلری کیده‌رك، النده‌کی مشعله ایله بطلان ظلمتنی اوکندن قوووار، واوکنه چیقه‌رق سوندرمك ایستین احمقلری یاقر .

۸۰۵ عالمده طوغری سوزك جرح ایده‌میه‌جکی آدملر پك آزدر .

۸۰٦ بیوکلرك اوکنده طوغری سوز سویلکه جسارت ایدن آدم پك نادر بولنور؛ بویله بر آدمك وفاتی نوع بشر ایچون بیوك بر زیاندر .

۸۰۷ طوغری سوز جرح ایتدیکی آدمك تعجب وهیجانی باعث اولور .

۸۰۸ ماضینك عودتی محال، استقبال چوق‌دفعه برقورو امیددن عبارتدر، انسانك مالك اولدیغی زمان

يالكز حالندر ؛ فقط ــ هيهات ! ــ حال جيوه كبيدر ، ضبطى محال ؛ بونك ايچون عمر اميد استقبالدن عبارت قالير .

٨٠٩ زمانك مقدارى و قتله دكل ، صورت استعماليله اولچيله بيلير : بر ساعت ديديكمز زمان اويقوده بولنان ، او يانيق اولان ، ايش ايشلين ، تنبل طوران ، ذوق سورن وزحمت چكن آدملره كوره بردكلدر .

٨١٠ فقر وضرورتك كثرتى حب وطن وآرزوى حريت حسلرينى محو ايدەرك ، ظلمك تحملنى قولا ـ يلشديرر .

٨١١ كرك انسانلرده و كرك دولتلرده ثروت وشان آرتدقجه ، طمع دخى اونسبتده آرتار .

٨١٢ بيوك آدملرك جسملرى فنا بولورسەده ، فكرلرى اثرلرنده تجسم ايدەرك ، حيات جاودانى‌يه نائل اولور .

٧١٣ علم كچمش زمانلردن چالديغى عمرمزەضم

ایده‌رك ، عمر انسانك تطویلنی موجب اولور . علم سایه‌سنده‌در ، که کچمش زمانلرك الك بیوك وقوعاتنی کورمش ، والك بیوك آدملریله کوریشمش کبی اولورز .

٨١٤ مداهنلرك تفیض ایتدیکی یرده ناموسلی آدم چورور .

٨١٥ محویت کبرك ضدی دکل ، پیرویدر .

٨١٦ تواضع وساده‌لك بر نعمتدر ، که هرکس بشقه سنك النده کورمك ایسترده ، کندیسی اوکا مالك اولمغی سومز .

٨١٧ اخلاق عمومیه دوزکون اولمدقجه ، نظامات و قوانینك مکملیتی هیچ بر شیئه یاراماز . الك سربست قانون اخلاقی بوزوق اولان بر امتك اسارتنی آرتیرمقدن بشقه بر فائده‌یی منتج اوله‌ماز .

٨١٨ نوع بشرك تربیه ایله اداره‌سی قانونله اداره‌سندن چوق قولایدر .

٨١٩ حقانیت نوع بشره اودرجه‌ده لابدر ، که

ایشلیلن حقسزلقلرك كافه‌سی حقانیت پرده‌سی آلتنده ایشلنمکه احتیاج کوریلیور .

٨٢٠ عقل و فن چوق خطالری تصحیح ایدر ، لکن حرص و طمعی امحا ایده‌مز ، بلکه جسارتلندیرر .

٨٢١ قوت دشمنی مغلوب ایده‌بیلیر ، لکن اونی مطیع ایدن علو جنابدر .

٨٢٢ بر امتك عادات و اخلاقی او امتك انقراضندن صکره دخی چوق وقت باقی قالیر .

٨٢٣ عادات ذمیمه‌نك اك فناسی حقیقته قارشی چوق وقت طیانه‌بیلندر .

٨٢٤ موده بر حاکمدر ، که اك غریب امرینه بیله ابدی مخالفت اولنماز ؛ کیمسه حکمنه قارشی طوره‌ماز ؛ صاپیقلامه‌لری معتبر بر قانون ، هوسلری عین کرامت عد اولنور ؛ اخلاقی ایستدیکی یولده دکیشدیرر ، ایستدیکی قالبه قور ؛ حقیقتله استهزا ایدر ؛ حکمتله اکلنیر ؛ عقل دنیلن اختیار فیلسوفی جنت نام زوزك چوجغك امرینه مطیع ایدر ؛ هر

کون بر نظام ، بر اصول چیقاریر ؛ چرکینلری کوزل ، احمقلری عاقل ، شارلاتانلری متفنن ایدر حقانیتك امرینه ، عقل و حکمتك نصیحتنه ؛ وحتی بعض دفعه دینك احکامنه بیله قارشی کلیر ؛ مقصدی کندینی بکندیرمك ، ایشی صورت دکیشدیرمکدر ؛ مکافاتی بر آلقشلایش ، مجازاتی بر استهزادن عبارتدر ؛ قوت وسلاحی ده بودر .

٨٢٥ موده ایرمقلرك یاغموردن حاصل اولان شدتلی طاشمه‌سنه بکزر ؛ اوکنه عقل و حکمتدن سد چکمکه چالیشمالی ، چونکه شدتنده ایکن ، ییقار ؛ شدتنك کچمسنی بکلملی .

٨٢٦ مدحك الك مقبولی ممدوحك دشمننك اغزندن چیقاندر .

٨٢٧ عالمده الك بیوك قباحت حقسزه طرفدار ، حقلی‌یه دشمن اولمقدر .

٨٢٨ اثنای استراحتده منکوب اولان درایت تهلکه زماننده نظر اعتباره آلنیر .

٨٢٩ بيوك مصيبتلر بيوك درايتلره احتياج كوسترير .

٨٣٠ بر آدمه صوك نفسده لازم اولان شی ایمان، بر امتك صوك وقتنده محتاج اولدیغی شی جسور آدملردر .

٨٣١ حکمت صاحبنی ملالته منجر اولمیه جق بر ذوقه ، بطائتدن بری بر استراحته ، نکبته متحول اولمیه جق بر سعادته نائل ایدر .

٨٣٢ حکمت حقیقیه ، ظن اولندیغی کبی، آجی وعبوس دکلدر ؛ حکیم حقیقی اولان آدم انسانلردن متنفر اولماز ، کافۀ مخلوقاتی سور .

٨٣٣ بر مؤلفی سون تألیفاتنی سور ؛ خالقی سون مخلوقاتنی سور .

٨٣٤ بر مؤلفك تألیفاتنی سون او مؤلفی سومش اولور ؛ مخلوقاتی سون خالقی سومش اولور .

٨٣٥ طبیعتك الك کوچ ویردیکی شی حقکو۔ لقدر ؛ الك بیوك آدملرده بیله نادر بولنور .

٨٣٦ حق منفعت وآرزو ايله پك نادر موافقت ايدر .

٨٣٧ انسانك حق و حقيقت منزلنه واصل اوله‌بيلسى ايچون ، يالكز بريول واردر ، كه اوده كندى جهل وقصوريله حقسزلغنى فرق ايتمكدر .

٨٣٨ حكمت، بزه انسانلرك حقسزلقلريله طالعك جورلرينى تحمل ايتمك فنى اوكرتميه ايدى ، برشيئه يارامیه‌جقدى .

٨٣٩ دين وحكمت نوع بشرك رفاه وسعادتنه، انسانلر ايسه بونك عكسنه چاليشيرلر : سعادت حسن اخلاقله اولور ، ديرلر ، انسانلر يوزلرينى چويررلر: ساده‌لكله اولورر ، ديرلر ، انسانلر ساده‌لكى تحقير ايدرلر ؛ حقانيتله اولو ، ديرلر ، انسانلر حقانيتدن اوزاق قاچمغه باقرلر ؛ قريبكزى سومكله اولور ، ديرلر ، انسانلر قريبلرينى محو ايتمكه چاليشيرلر .

٨٤٠ خيالك بولديغى درجه‌يه حقيقت هيچ بروقت واصل اوله‌ماز؛ بونك‌ايچوندر ، كه برسامك

رسمنده ، بر شاعرك شعرنده كى حلاوت طبيعتده بولنه ماز .

٨٤١ صنع انسانى طبيعته رقابت ايدر .

٨٤٢ فن و صنعت ، دشمنلرى اولان تنبللكدن ، عظمتدن وسفاهتدن انتقام آلمق ايچون ، هيچ برشيئه يارامييان بر طاقم شيلر ايجاد ايده رك ، اونلرله زنكينلرك فضله ثروتنى آلوب ، محتاج اولان صنعتكار وعمله يه ويرر .

٨٤٣ اختيارلقده سوريلن راحت كنجلكده چكيلن زحمتلرى اونوتديرر . كنجلكده سوريلن ذوق وصفا زحمت وضرورتله كچيريلن اختيارلغه بربار ندامت اولور .

٨٤٤ زحمتلى اختيارلق سفاهتله كچيريلن كنجلكك نتيجه سى ، راحتلى اختيارلق سعى ايله كچيريلن كنجلكك ثمره سيدر .

٨٤٥ سفيهك اختيارلغى ، قباحتلرينك مجازاتى اوله رق ، برزنداندر؛ حال كنديسنى صيقار ، ماضى وجدانى راحتسز ايدر ، استقبال مأيوسيتنى موجب اولور .

٨٤٦ باغچوان بتــون قيش و ايلك بهار آيلرنده چاليشديغى حالده ، يازين چيچكلر ويمشلرطوپلامق، وباغچه‌يى كزوب تفرج ايتمكله مشغول اولديغى كبى، مرد صالح دخى اختيارلغنده عمرنده ايتمش اولـديغى ايلـكلك ثمره‌لرينى كورمك ، واثر همتى اولان خيراتى سير ايتمكله تلذذ ايدر .

٨٤٧ يوزى كولر ، حالندن ممنون براختيار كورديككده ، عمرنده بك چوق ايلـكلر ايتمش بر آدم اولديغنه حكم ايده‌بيليرسك .

٨٤٨ عاقل آدملر ، اختيارلدقجه ، عقل و تدبير و حكمتـلرى آرتار؛ ساختـه وقارلى آدملر اختيـار اولدقلرنده، چوجق، فقط نازى چكلمز، سولمز برنوع چوجق اولورلر .

٨٤٩ انساندن هر شىء آلنـه‌بيلير ؛ يالكز اميـد رفع اولنه‌ماز ؛ بر آدمك اميدلرينى آرتيرمغله مالـكنى آله‌بيليرسك .

٨٥٠ بـلاغت بعض كره شجـاعتك قليجى ،

بيكناهلرك سپرى اولديغى كبى ، بعض دفعه‌ده حيله ودسيسه‌نك رهبرى اولور .

٨٥١ حكمت حقيقيه انسانك قلبندن اخلاق ذميه واغراضك كوكلرينى تميز ليه‌رك ، اخلاق حميده وحسن نيت تخمنى اكر .

٨٥٢ آرزو اولنان وقورقويى موجب اولان شيلر انسانك كوزنده بيودجه بيور .

٨٥٣ غرض ونفسانيت وعشق واعتقاد انسانك كوزلرينى كور ايدر ، قولاقلرينى تيقار ، حكمت وحقيقتك قلبه كيره‌جكى يوللرى ضبط ايدر .

٨٥٤ انسانيتك الك بيوك دشمنلرى حدت ، انتقام ، حسد وكيندر .

٨٥٥ بيوكلك ، زنكينلك ، شهرت وشان خو - ليالرى عمرك اويونجقلريدر . چوجق اويونجقسز ايده‌مديكى كبى ، انسان دخى ، بويله خليالر قور - مدقجه ، ياشايه‌ماز .

٨٥٦ انسانلرده الك نادر ، ويالكز حقيقةً بيوك

دیمکه لایق اولان آدملرده بولنان خصلت برندن کوردیکی ایلکی اونوتماملق خاصه‌سیدر .

۸۵۷ عالیجناب آدملرك قباحتی ایتدکلری ایلکلرك اونودلیه‌جغنه ایناممقدن عبارتدر .

۸۵۸ عالمده کفران نعمت کبی فنالق یوقدر ؛ ایتدکلری ایلکلره قارشی ، هیچ اولمازسه ، بر تشکر ایشیتمك ، بر آز اعتبار کورمك امیدنده بولنان انسانیت خادملرینه بر قیدسزلق ، بر نسیان ، وچوق دفعه کین وخصومت وتحقیرله مقابله ایده‌رك ، انسان اولدقلرینه نادم اولملرینی موجب اولور .

۸۵۹ کفران نعمت خیر خواهلری بد خواه ، عالیجنابلری خسیس ایتمکه سبب اولور .

۸۶۰ هر کس حقنده حسن ظنده بولنان آدم بر چوق دفعه آلداندقدن صکره ، هر کس حقنده سوء ظنده بولنمغه مجبور اولور . بو ایکی خصلتك برنجیسی صاحبنك نادم ، وایکنجیسی محجوب ، اولمسنی موجب اولور .

٨٦١ برنجی کورشده سویلن آدمك محبتی چوق سورمز .

٨٦٢ دشمنلرك اك مخاطره‌لیسی دوستدن دشمن اولان ، دوستلرك اك خالصی دشمندن دوست اولاندر .

٨٦٣ کفران نعمتك یالکز عقل و علم دکل ، طبیعتیله علیهنده‌در ، چونکه حیوانلرده پك نادر بولنور .

٨٦٤ سقراط حکیمه معاصرلرندن بی ادبك بری شتم ایتمش ؛ تلامذه‌سی سقراطك جواب ویرمدیکنی کوره‌رك ، سببنی صوردقلرنده ، « بر کوپك آیاغکزی ایصیررسه ، سزده‌می اونك اياغنی ایصیره‌جقسکز ؟ » دیه‌جواب ویرمش .

٨٦٥ ماهیتی خلق نظرنده تعین ایتمش سفهانك معامله‌سنه مثلیله مقابله ایتمك اوسفیهك رذالتنه اشتراك ایتمك دیمکدر .

٨٦٦ سرقتك اك مکروه ومضری شهرت وآثار

سرقتیدر ؛ دیکرلرك آثاریله کسب شهرت ایتمك ایستینلر بر کون اولور ، که کسب ایتدکاری شهرتی غائب ایتدکدن صکره ، کاذب وساخته کار شهرتی دخی قزانیرلر .

٨٦٧ چوق بیلمك ادعاسنده بولنان آدم هروقت محجوب ، بیلدیکنی اخفا ایدن دائما تحسینه مظهر اولور .

٨٦٨ کندینه مخصوص بر مسلکی اولمیوبده ، بشقه‌سنك مسلکنی مسلك ایدینن مسلکسز ، فکرسز برآدم دیمکدر .

٨٦٩ خرسزلق حدذاتنده مذموم بر صفت اولدیغی حالده ، کعبة‌اللهك پوشیده سنی چالمق هرقباحتدن اشنع اولدیغی کبی ، ساخته‌کارلق دخی هرخصوصده مکروه ایسه‌ده ، ادبیاتده ساخته‌کارلق اکره برقباحتدر .

٨٧٠ انسان وجدانك تفخریله مباهیدر ، بشقه ـ سنك آثار و کمالنی غصب ایدنلر خلق بردرجه‌یه‌قدر

آلداته‌بیلیرلر ، لکن وجدانلرینی نصل آلداتیرلر ؟

۸۷۱ برشیئك كنهنه واقف ، وحق ویاخود باطل اولدیغنی آكلامغه مقتدر اولمقسزین ، لهنده ویاخود علیهنده بولنمق عادتا زوزكلكدر .

۸۷۲ خلق برآدمك حقنده حاصل ایتدیكی توجه وحسن ظنی برافترا ایله بوزماز ؛ خلقك نفرتنی قزانمش آدم ، برخدمت ایتسه‌بیله ، كیسه‌نك مقبولی اولماز .

۸۷۳ بر آدم بر آدمك حقنده پاكلیش بر ظنده بولنه‌بیلیر ؛ لكن افكار عمومیه‌نك ظنی پاكلیش اوله‌ماز ، ویا پاكلیش اولسه‌بیله ، چوق چكمه‌دن ، كندی كندینه تصحیح اولنور . بونك ایچون خلق عندنده مذموم اولان آدمله الفت جائز دكلدر .

۸۷۴ خلقك توجهنی قزانانك فضلنده شبهه اولنماز .

۸۷۵ مدبر دوستنه بر سلام ویرن ، صدق ومحبت قانونجه ، مقبل دوستیچون جانی فدا ایدندن ییوكدر .

٨٧٦ اقبالده قزانیلان احبا اقبالك زوالیله برابر غائب اولورلر ؛ ادبارده پیدا اولنان دوستلر ، ادبارك اقباله تحولندن صکره ، اونودیلور .

٨٧٧ بر آدمك فرصتنی بولوب ، جانی ، مالنی ، عرضنی غصب ایتمك مقصدیله ، صورتا کوستریلن دوستلقله منفعت وغرضه مبنی اولان دوستلغك بیننده اصلا فرق یوقدر .

٨٧٨ دوستلق روحك بر خاصهٔ معنویه‌سیدر ؛ اونی سفلیات دنیویه‌یه متلق منافع واغراضله تلویث ایتمك نه بیوك قباحتدر .

٨٧٩ ادبار ومصیبتنده کوردیکی مروته ، او ادبار ومصیبتك رفعندن صکره ، انسانیتسزلکله مقابله ایدن آدم کافهٔ مخلوقاتدن ادنادر .

٨٨٠ منفعته مبنی اولان دوستلق ، شیخ قیا- فتنده اولدیغی حالده ، پروتستانلغی نشر ایتمکه چالیشان بر میسیونره بکزر .

٨٨١ مزورك ابرامنه آلدانوب ، سفره‌سنه ال

اوزاتمه ؛ چونکه آله‌جغك بر لقمه‌یه بدل بك چوق شی ویرر ، وبلکه قاشیق خرسزلغی بهتانه اوغرارسك .

٨٨٢ قیاس نفس بلاسیدر ، که ایی آدملره فنا آدملری ایی ، فنا آدملره ایی آدملری فنا کوستریر .

٨٨٣ محبتندن بحث ایدن دوستکدن واز کچ ؛ چونکه صاحبی طرفندن بیان اولنان محبت یا بر منفعت ویا بر غرضه مبنیدر .

٨٨٤ اسپانیا مؤلفلرندن (فیو) دیور که : بنم فکرمجه مخلوقاتك الك حقیری عالمده هیچ بر خدمت ومنفعتی کورلمین انساندر ؛ بویله بر آدم نه قدر زنکین ، مرتبه‌سی نه قدر بیوك اولورسه ، او قدر زیاده فقیردر .

٨٨٥ دوشونمکسزین ، سوز سویلمك ، نشان آلمقسزین ، تفنك بوشاتمغه بکزر .

٨٨٦ اجراده خطا ایتمك قرار ویره‌مه‌مکدن ایدر .

٨٨٧ یولجی‌یه بر کون یورومك بر ساعت کری دونمکدن قولای کلیر .

٨٨٨ حسد و رقابت برخرده‌بیندر ، الك اوفق شیلری بیوك ، ظن وشبهه‌لری صحیح کوستریر .

٨٨٩ انسان بر کوزل اثر میدانه قویمغله عمومك تحسیننی قزانه‌بیلیر ؛ لکن بدخواهلرك تعریضندن آنجق اغزینی آچمامغله قورتله بیلیر .

٨٩٠ جاده‌ده آو آولنماز ، شمدی‌یه‌قدر اولنان کشفیات علم وفنك دار یوللرنده طولاشانلر طرفندن بولنمشدر .

٨٩١ براثرك اهمیتی فائده‌سیله متناسبدر ؛ عالمده هیچ برفائده‌سی کورلمین اثرك هیچ براهمیتی یوقدر .

٨٩٢ قصور و قباحتلرمزی اورتمك ایچون ، ایتدیکمز غیرتی او قصور وقباحتلری اصلاح ایتمك یولنده صرف ایده ایدك ، جمعیت بشر بو حالده بولنمازدی

٨٩٣ یارینکی کون تنبللرك چالیشه جقلری ، دلیلرك بیوك آدم اوله‌جقلری کوندر .

۸۹٤ کوندەلزومسز اولەرق ایکی غروش صرف ایدن سنەدە آلتی لیرا ، کە بودە یوزلیرانك قائضی دیمك اولەجغندن ، سرمایەسندن یوزلیرا غائب ایتمش اولور .

۸۹۵ ای ، اخترکی آکلامق ایچون ، بیهودە کوکلرە باقان انسان ! قلبکە باق ، قلبکە .

۸۹٦ فرانقلن دیورکە : عالمدە برنجی قباحت بورج ایتمك ، ایکنجیسی یالان سویلمکدر ؛ برنجیسی ایکنجیسنی انتاج ایدر .

۸۹۷ هرمؤسسك مقصد اصلیسی خیرەمبنیدر ؛ لکن تصادف ایتدیکی مشکلات وقوللاندیغی آدملرك حرکاتی بعض دفعە صواب یولندن خطا منزلنە کوتورور .

۸۹۸ تاریخك آزصحیفەلرینی طولدیران حکمدارلرك تبعەلرینك رفاه و اسایشنی حاصل ایتمش اولدقلرینە شبهە اولنمامليدر .

۸۹۹ ادارۂ ملك عثمانی کندی الینە آلوب ،

کیسه‌نك نفوذینه تابع اولمیان حکمدار خواصی دلگیر ایده‌بیلیرسه‌ده، اساس دولت اولان عوامی خشنود ایدر.

۹۰۰ ادارهٔ امور وظیفه‌سی سویلن آدملره دکل، درایتلری تقدیر اولنان آدملره تفویض اولنملیدر.

۹۰۱ آنجق شدت احتیاج زمانده‌درایت تو - جهدن زیاده مقبوله کچر.

۹۰۲ کچمش زمانلرك عودتی ممکن اوله ایدی، اوزمانلر اوقدر طاتلی کورنمیه‌جکدی.

۹۰۳ اسپانیا حکماسندن (لوپ - ده - وغا) دیورکه: باغچه‌مده‌کی ایکی اوچ چیچك، واوطه - مده‌کی ایکی اوچ رسم ایله قناعت ایدوب، طمع، امید وقورقوکبی اوچ ظالمك یداسارتندن قورتلشم.

۹۰۴ بندن خدمت ایستنلدیکی حالده، علیهمده سویلنن سوزلرك هیچ حکمی اولماز.

٩٠٥ اویور صویه پارمغکی بیله قومه .

٩٠٦ بر ایکنــه وقتیله و محلــنه قونیلیرســه ، دمیردن بر دیرك اولور .

٩٠٧ انسان شکایتدن او قدر خوشــلانیر ، که چوق دفعه ، شکایت ایده بیلمك ایچون ، باشنه کلن بلا ومصیبتی بر نعمت عد ایدر .

٩٠٨ دنیا لذایذی پك بهــالی ، وغم وکــدری بادهوایه ویردیکی حالده ، دائما غم وکدری سورمکه چالیشیر .

٩٠٩ انسان ذوقنی ســویلمکدن متلذذ اولدیغی قدر ذوقدن اولماز .

٩١٠ سعادت ، دوشــوندیکی وقت ، ویردیکی لذتی ، حاصل اولدیغی وقت ، ویره مز .

٩١١ وقارلی آدمی یالکز وقارلی آدملر سور .

٩١٢ وقار ایله مداهنه بر یره جمع اولنماز .

٩١٣ نیجــه وقارلی آدمــلر واردر ، که ذلیللره نسبت ایدیله رك ، تکبرله اتهام اولنور .

٩١٤ جسورك آياقلری طیانمق ، وقورقاغك آیاقلری قاچمق ایچون ، یارادلمشدر .

٩١٥ مسلح کزن آدم جسور ظن اولنماملیدر .

٩١٦ کوپك دائما آرقداشلرندن کری قالانی ایصیرر .

٩١٧ بر قپو قپانیرسه ، الله دیکرینی آچار .

٩١٨ دیوژن دیورکه : حریت اولومی دوشونوبده قورقامقدن کلیر .

٩١٩ ینه بو حکیم دیورکه : حقیقةً حر اولان آدمی اسارت آلتنه آلمق بر بالیغی قره‌یه چیقارمغه بکزر .

٩٢٠ کوپکك چوجغی یه‌مسی چوجغك کوپکدن قورقامسندن ایلری کلیر .

٩٢١ قلبی اغراض وآمالدن آزاده اولان آدم الك شدتلی اسارتك ایچنده حر یاشار ؛ بونك عکسی اولان آدم ایسه حریت محضك اورته‌سنده بولنسه ، ینه اسارت آلتنده‌در .

۹۲۲ خلقك سكا رعايت وافعال وافكاركه امتثال ايتديكنى كورمكله افتخار ايت: سندن قور-قدقلرينى مدار افتخار عد ايتمه. اسكى زمانده رو-ماده سيتمه يه مخصوص بر معبد وارايدى، كه هركس كيدوب، قربان كسردى؛ بو ايسه سيتمه نك قدرينى بيونمدكدن بشقه، مضرتنى اثباتله، ماهيتنى كوستريز.

۹۲۳ انسان هر حريتى غائب ايدرسه ده، حريت افكارى محافظه ايتديكى تقديرده، ينه حردر.

۹۲٤ جسمى اسارته صوقان ثروت، روحى اسارت آلتنه آلان ايسه سوء اخلاقدر. اولوم انسانك جسمنى اسارتدن قورتارير؛ لكن روحنى هيچ بر شى قورتاره ماز.

۹۲٥ ايديلن ايلك چوق دفعه اونوديلير؛ لكن فنالق هيچ بر وقت اونودلماز.

۹۲٦ فنا خويلرك الك آلچغى بر آدمك واقف اولديغى بر عيبنى وياخود بر سريتى نشر وافشا ايتمكدر.

٩٢٧ واقف اولدیغمز اسرار قلبمزده امانة اللهدر؛ انسانلره غرضاً اللهك امانتنی سوء استعمال ایتمه‌ملیز.

٩٢٨ فرانقلن دیور که: چیندن چای، یمندن قهوه، هندن شکر، آمریقادن توتون، کتیرمك ایچون ملیونلرله صرف ایدیورز؛ حالبو که اجدادمز توتون وقهوه ایچمه‌دن، بزدن ایی وزیاده یاشارلردی.

٩٢٩ سوسك جمعیت بشریه‌یه بر فائده‌سی وارسه، اوده هر کسی، سوس ایده‌بیلمك ایچون، سعیه مجبور ایتمسیدر؛ لکن نه فائده‌سی وار که اجباریله اولنان سعیك ثمره‌سنك بر قاچ مثلی او سوسك اوغورنده صرف اولنیور.

٩٣٠ سفاهته آلیشمیان بر قومی سفاهتدن محافظه ایتمك پك قولای؛ لکن سفاهته آلیشان برامتی سفاهتدن قورتارمق پك کوچدر.

٩٣١ ایپکدن معمول روبه‌لر وقیمتلی کورکلر مطبخك آتشنی سوندیرر.

٩٣٢ چوق آدملر، اوستلرینی تزیین ایچون، قارنلرینی آج براقیرلر .

٩٣٣ عالمده اك اپی دیکیش ماکینه‌سی قادیندر.

٩٣٤ بر امتك سلامتی بش اون خیر خواهك، وبر عائله‌نك سعادتی تربیه‌لی بر قادینك وجودینه متوقفدر .

٩٣٥ انسان کرك جسمنك وکرك روحنك خسته‌لغنی، او خسته‌لق کندیسنی تلف ایتمکه یقین کلدیکی وقت، آکلایه‌بیلیر .

٩٣٦ بر شی غائب ایتمین بر شی قزانمش اولور .

٩٣٧ بکمدیکك سوزه قولاغکی صاغیر ایت .

٩٣٨ حقکده فناسویلینلره ایلك ایتمکه چالیش، که فکرلرینك باطل اولدیغنی آکلاسینلر .

٩٣٩ آجی اولمیان حب یالدیزلانماز .

٩٤٠ انسانك اسارتی ایستدیکی شیئی بوله‌میوب، ایستمدیکی شیئی قبوله مجبور اولمسیدر ، بونك ایچون

حالده الـیوك اسارت حصولی مشكل برشی آرزوسنده بولنمق، وكندی حالندن ممنون اولمامق خصوصلریدر.

٩٤١ قورقو ایله امید مظلومك قلبنده ـ ظالمه منسوب ـ ایكی محكم قلعه‌در.

٩٤٢ خلق قورقوتان كندیسی‌ده قورقار؛ قور- قیاندن كیمسه قورقاز.

٩٤٣ اسـیر اولانلر حریتلرینی غائب ایتمـه‌مش، بلكه بر نعمته قارشی صاتمشـلردر؛ او نعمت نه قدر بیوك اولورسه، حریتدن او قدر زیاده ویرلمشـدر، وقزانیلان اسارت او قدر آغیردر.

٩٤٤ چوق آدملرك امرینـه تابع اولمق برینك اسارت مطلقه‌سی آلتنده بولنمقدن ایيدر.

٩٤٥ فرصت غیـور آدم ایچوندر؛ بطیء وتنبل اویقودن بشقه بر شی یاپمغه فرصت بوله‌ماز.

٩٤٦ اوزون سوزده قیصـه مأل اولور.

٩٤٧ چوق سوز سـویلك اكثریا مقصـدی آز سـوزله افاده ایده‌مه‌مكدن ایلری كلیر؛ بعض آدملرك

برساعت سويلدكلرى سوزلردن ايكى كلمه ايله افاده اولنه بيلهجك مآل بيله آكلاشيلهماز .

٩٤٨ سوزه هردقيقه، وشرقىيه ايسه آيده، بيلده بركره لزوم كورلديكى حالده، انسانلر شرقى اوكرنمكه ويردكلرى اهميتى سوز سويلمكه ويرمزلر .

٩٤٩ بر منتار بولديغك يرده بردها آرا، بزطوغرى سوز ايشيتديكك يرده بردها ايشيتمك ايچون يورلما .

٩٥٠ السدهكى يمورطه چارشيدهكى طاوۋقله دكيشديرلمز .

٩٥١ ويريلن برليرايه آجيماز، غائب ايديلن قرق پارهيه آجينير .

٩٥٢ انسان، طمعه اسير اولدقجه، همجنسلرينه اسير اولهماز .

٩٥٣ بر قپودان قرق سنه قوللانديغى كميسنى بردقيقه دقتسزلقله باتيره بيلير . انسان مدت عمرنده

قزانديغى ناموس وشهرت وشانى بردقيقه‌ده، ناروا برحركتده بولنمغله، وياخود فنا برسوز سويلمكله، برباد ايده بيلير .

٩٥٤ هركس كندى نفسنه ناموس، اعتبار، عقل، اخلاق كبى آلتوندن، الماسدن قيمتلى شيلرله طولو بركمى نظريله باقه‌رق، اونى ايى اداره، وحدت، غرض، كين كبى عوارض نفسانيه فرطونه‌لرندن محافظه ايتمكه چاليشمليدر .

٩٥٥ شفقتسز پدر بدخواه قومشودن بتردر .

٩٥٦ انسانك حريتنه مسلط اولان الك بيوك ظالم اولا كندى نفسنده، ثانيا كندى اونده، ثالثا قصبه‌سنده، ورابعا مملكتنده اولان ظالمدر . حجاج و چنكيز، هركسك داخلنده اجراى ظلم ايدن اغراض نفسانيه‌يه نسبةً، ظالملرك الك اهونلريدر .

٩٥٧ دانه‌يه طمع ايتين قوش دوزاغه دوشر؛ ثروت وجاهه طمع ايتين آدم اسارتده ياشامز .

٩٥٨ سعيه مانع اوله‌جق برعذرى اولميان

دیلنجیلره رحم ایتمك دیلنجیلکك ترویجنه چالیشمقدر.

٩٥٩ انسان کنجلکنده اختیارلغی، صاغلغنده خسته‌لغی دوشونملیدر.

٩٦٠ عمر سعی ایچون برفرصتدر.

٩٦١ چالیشقان آدم ایچون سعیك الڭ طاتلی ثمره‌سی سعیك کندیسیدر.

٩٦٢ ارباب سعیك یمك واویقوده بولدقلری لذتدن تنبللر محرومدرلر.

٩٦٣ بر فقیر ایچون نفیس یمکلرله قارنی طو-یورمق برذوقدر؛ بر زنکین ایسه سفره‌یه اوتوروب یمك یمکی‌ده برایش عد ایدر؛ واقعا فقیر بوذوقه نادر نائل اولور، لکن زنکین بوندن بسبتون محرومدر.

٩٦٤ حریت هرکسك حرکتنده سربست او-لمسندن دکل، حق وقانونك سربست، وهرکسك جبر وتجاوزدن مصون اولمسندن عبارتدر.

٩٦٥ حراولان آدم کیسه‌نك اسارتی آلتنده اولمدیغی کبی، کیسه‌یی‌ده اسارتی آلتنده طوتمغه راضی اولماز.

٩٦٦ حریت یالکز انسانلرك دکل، اخلاق و میلیاتك دخی حکمی آلتنده بولنمامقدن عبارتدر .

٩٦٧ عالمده فلان شیئه نائل اولورسه‌م، راحت ایده‌جکم دیمه؛ راحت یاشامق ایسترسه‌ك، مالك اولدیغك شیئله قناعت ایدوب، چوق آرزولره اسیر اولما .

٩٦٨ حریت جناب حقك اویله بر نعمتیدر، که انسان کندیسی ایسته‌دکجه، کیمسه الندن آله‌ماز .

٩٦٩ عالمده الك زیاده ظلم ایدن آدم دخی ظلمك علیهنده وعدلك لهنده بولنور؛ هرکسك وجدانی بردر، لکن وجدانلرك اکثریسی میلیات دنیه واغراض نفسانیه‌نك تحت اسارتنده‌در .

٩٧٠ بازارده چیچك‌ده صاتیلیر، دیکن‌ده؛ اوطه‌سنی تزیین ایتمك ایستین چیچکی، مرکبنی بسله‌مك ایستین دیکنی آلیر. عالمده سویلنن و یازیلان فکرلرك برطاقی طوغریدر، برطاقی یالان؛ عاقل طوغریلرینی، واحمق یالانلرینی قبول ایدر.

٩٧١ انسان طوتدیغی مسلکك طوغریلغنه مطمئن اولدقدن صکره، کیمسه‌نك حرکتنه تقلید ایتمیه‌رك، و کیمسه طرفندن جایدیرلمیه‌رق، مسلکنده دوام، ومسلکنه خلل کتیرر هربر حرکتدن اجتناب ایتملیدر .

٩٧٢ انسانی انسان ایدن ایکی شیئدر : بری وجدان، دیکری مسلك . حر بر وجدان وطوغری بر مسلك صاحبی اولان آدمك النی اوپملی .

٩٧٣ فقرایه ایدیله‌جك خدمت فقر حالنده سهولتله یاشامه‌لرینه سبب اولمق دکل، بلکه فقردن قورتولملرینه بر چاره بولمقدر .

٩٧٤ مداهنه ظلمك رهبریدر .

٩٧٥ مظلومك دوکدیکی کوز یاشی بر یاغمور - در، که ظلم آغاجنك یاپراقلرینی تازه‌لندیرسه‌ده، کوکنی قوروتور .

٩٧٦ جبنده پاره‌سی اولمیان، خرسزدن قور - قدیغیچون، شرقی سویلیه‌رك کیدر .

۹۷۷ دکیزه دوشن آدم دکنکی یدکجه، قارننه طولدیردیغی صویی ویردیکی کبی، کویلی دخی اوینه طولدیردیغی ثمرات سعیی ویرمکه او واسطه ایله اجبار ایدیلیر .

۹۷۸ کویلی وعدینی اجرا ایدر، لکن پك نادر وعد ایدر .

۹۷۹ تهلکه‌یه طوغری تأنی ایله، وتدبیره طوغری عجله ایله کیتملی .

۹۸۰ حکیم اولان آدم قضا وقدرك یاخود خلقك یاپه‌جغنی دوشونمیه‌رك، کندیسنك یاپه‌جغی ایشی دوشونور . بزم جزئی برکدرمز اولسه، ایشمزی، کوجمزی براقیرز؛ سقراط اعدام اولنه‌جغی کون زندانده قصیده‌لر — وبو حالنی اصلا ایما ایتمز قصیده‌لر — انشاد ایدردی .

۹۸۱ انسان جسم وروحدن مرکب اولدیغی کبی، عالمده نائل اولدیغی ویاخود اوله‌بیله‌جکی نعمتلرکده بعضیسی جسمه، وبعضیسی روحه عائددر

جسمك نعمتلری چوغالدقجه، روحك نعمتلری آزالیر، وجسمك نعمتلری فوت اولورسه، روح قزانیر .

٩٨٢ بر پارچه صمان هوایه آتیلیرسـه، روز- کارك نه طرفدن کلدیکنی کوستردیکی حالده، برطاش یاخود بر پارچه دمیر کوسترەمدیکی کبی، تألیفاتك دخی جدی واغیر اولانلری عصرلرینـك افکارینی کوسترەمدیکی حالده، شرقیلر، مصاللر وسائر بویله خفیف شیلر پك اعلا کوستریر .

٩٨٣ کیلر قرەلر بیننده اختلاط ومناسبتی موجب اولوب، بر مملکتك اشیا محصولاتنی دیکر بر مملکته کوتوردکلری کبی، کتابلر دخی عصرلر بیننـده اختلاطی موجب اولوب، بر عصرك فکرینی دیکر بر - وبلکه بر قاچ - عصره نقل ایدرلر .

٩٨٤ زنکین مالنك بکجیسیدر؛ راحت اویقو اویویان آنجق فقرادر .

٩٨٥ حقسزلق وجور واذا واستهزایی الکحدتلی

آدم دخی بر ایکی دفعه تحمل ایده‌بیلیر، لکن تکرر ایدرسه، الڭ حلیم آدم بیله صبر ایده‌مز .

٩٨٦ بریسنه بر حقسزلق ایدوبده، قارشیلق کورمزسه‌ڭ : بو تحملنی فرصت اتخاذ ایدوب، حرکتکده دوام ایته، چونکه تمش اوقه‌لق یوکی قالدیران بیکیر یوز قرق اوقه‌لغنی قالدیره‌ماز .

٩٨٧ جسارتڭ الڭ بیوکی صبر وتحملدر .

٩٨٨ صوؤق هواده یاغان یاغمور کوزل چیچك چیقارماز .

٩٨٩ ادبه مغایر سوزلر سویلنن مجلسلرده بولنما؛ ازقضا بولنورسه‌ڭ، سوزه قاریشمامغله قناعت ایتمیوب، همجنسلرکی اسکات ایتمکه چالیش، مقتدر اوله‌مازسه‌ڭ، یانلرنده طورما .

٩٩٠ انسان ادبسزلرله قونیشه قونیشه، فرقنده اولمقسزین، ادبسز اولور .

٩٩١ انسان بر حکیمله قونیشورکن، سویلیه‌جکی سوزلرڭ حکیمڭ فکرینه نسبةً پك آشاغی قالمسیله، حقارتی داعی اوله‌جقلرینی دوشونه‌رك، قورقوب

اوتانمسی طبیعیدر؛ لکن جاهل بر زنکینك یاخود عقل ودرایتجه کندیسندن دون اولان بر صاحب مسندك حضورینه چیقه‌جغی وقت، نیچون دیزلری دیترر ؟

۹۹۲ اکثر خلقك معبودی ایپکدن معمول وصیرمه ایله مزین مفروشاتدر؛ حضرت عیسایی سوقاقده بر پوستکینك اوزرنده کوروب، رعایت ایتمیلر، مرکبنی مزین بر اوطه‌ده کورسه‌لر، هیچ شبهه یوق که اوکنده سجده ایدرلر.

۹۹۳ زنکین ومسند وحیثیت صاحبی اولدیغی وقت، هر کس طرفندن عقل مجسم عد اولنان آدم، ثروت ومسندینی غائب ایتمکله برابر، عقل ودرایتنی‌ده غائب ایدیورمی، که بویله آدملرك اکثریسنده عقل وادرا کدن اثر کورلمیور ؟

۹۹٤ حقیقتده بیوك اولان آدم ظاهرده کوچکدر.

۹۹۵ ایشده افراط وشدت لازم دکل، دوام

لازم؛ زراعته یارایان بر ایکی ساعت سورن شدتلی یاغمور دکل، اینجه اینجه یاغوبده، بر قاچ کون متمادیاً یاغان یاغمورلردر .

٩٩٦ انسان بر محکمه‌یه کیرمزدن اول، بر دفعه کندینی وجدانی محکمه‌سنده محاکمه ایتملیدر .

٩٩٧ بر آدمه کندیکی سودیرمکه چالیشدقجه، نفرتنی قزانیرسك؛ سنی سون آدملرك محبتنی وقایه ایتمکه چالیشیرسه‌ك، احبابلرك کوندن کونه چوغالیر .

٩٩٨ بر یره کیده‌جکك وقت، قپویی آچمیه‌جقلرینی ویاخود فنا معامله ایده‌جکلرینی دوشون، اکر بونکله برابر کیتمك لازم کلیرسه، کیت، یوقسه وقارکی پایمال ایتدیرمه .

٩٩٩ کندیکه ویاخود کندی ایشکه متعلق خاطرکه کلن سوزلرك هپسنی سویله، چونکه خلقك سنك ایشکله سنك قدر مناسبتی اولمدیغندن، سنك اکلنجه‌کی موجب اولان سوزلر بشقه‌لرینك جانی صیقار .

١٠٠٠ انسان هر وقت ذهنی سالك اولدیغی فنله اشتغال ایتملی؛ آنجق بشقه‌لریله قونیشورکن، اوندن بحث ایتمه‌ملی. دیپلومات، معمارایله‌قونیشورکن، معمارلقدن، ومعمار، چوبانله قونیشورکن،قویونلردن بحث ایتملیدر.

١٠٠١ احبابنی اکلندیرمك ایچون، مقلدلك وتحفلق ایدن آدم احبابنه ایتدیکی بو ایلکه قارشی تحقیرله مکافاة کوردکدن بشقه، چوق دفعه کندیلرینی اینجیتوب، وردیکی اکلنجه‌یی بورنلرندن چیقاریر.

١٠٠٢ صادق بر دوست ایسترسه‌ك، احبابی آز اولان آدمله دوست اولمغه چالیش.

١٠٠٣ چوق سویلین آدمله ایشه کیریشمه.

١٠٠٤ سوزی ایش وایشی سوزدن عبارت ظن ایدندن بر شی اوما.

١٠٠٥ آرزو بر نوع خسته‌لقدر، که بر قاچ ساعت، برقاچ کون ونادراً بر قاچ آی دوام ایدر؛

بر آرزوده بر سنه دوام ایدن آدملر عالمده پك نادر بولنور .

١٠٠٦ میلیات نفسانیه کلوب کچر، لکن اثرلری باقی قالەرق، انسانك عمرینی لکەلندیرر .

١٠٠٧ عشق طاتلی ایسەده، نتایجی پك آجیندر .

١٠٠٨ کندیسنه تابع اولانلری اولدیرر بر قوماندن وار ایسه، اوده عشقدر .

١٠٠٩ انسان بر آدمك اوکنده بر سوء حرکتده بولنمغه اوتانیرده، تاریخ وانسانیتك اوکنده اسمنی لکەدار ایتمکدن احتراز ایتمز .

١٠١٠ حقیقتده حقلی ومستحسن اولدیغنی، وآنجق خلقك نظرنده فنا کورندیکنی بیلدیکك بر فکر وحرکتکی صاقلاما؛ سنی او کون تعییب ایدرلرسەده، بر کون کلیر که تحسین ایدرلر .

١٠١١ خواصك عوامه تابع اولمسی لازم کلسه ایدی، انسانلر هیچ بر وقت ضلالتدن قورتلمازدی .

۱۰۱۲ بو کون عقل و حکمت وانسانیته اینده کلری خدمتلرله بزی خیرنده براقان اسلافدن معاصرلرینك محبت وتقدیرینه مظهر اولمش پك آز آدملر واردر .

۱۰۱۳ سقراط وغالیله کبی افکار عالیه اصحابنك مجازاتنه سبب روح وفکرلری اولدیغی حالده ، مجازات ایدنلر بونلرك جسملرینی قالدیرمغله ، روح وعقللرینه بیوك برخدمت ایده‌رك ،ناملرینی تقدیس ، وافکار عالیه‌لرینی تأیید ایده‌جکلرینی دوشونمدیلر .

۱۰۱٤ حکمادن انتقام آلمق ایستین ارباب نفوذ ، اونلری ازرلرسه ، مقصدلرینه خدمت ایتمش اولورلر ؛ نائل نعم والتفات ایتملیدرلر ، که اخلاقلرینی افساد ، ونام‌لرینی برباد ایده‌رك ، کندیلرندن انتقام آلمش اولسونلر .

۱۰۱۵ سوز آلتون کبی سسندن آکلاشلماز ؛ ایی وطوغری سوزلر اکثریا سرت ، فنا ودسیسه آمیز سوزلر ایسه پك یموشاق اولور .

۱۰۱٦ كوزل كورنه‌جك صورتده دكل، چركين كورنميه‌جك صورتده زينت ايتملى .

۱۰۱۷ بيوك بر مسند ياخود ثروته نائل اولان فرومايه‌نك نه اقرباسى اولور، نه احبابى .

۱۰۱۸ ميليات نفسيه انسانك قولاقلرينى تيقا - دقلريچون، بوحالده بولنان برآدمه نصيحت اصلا تأثير ايتمز .

۱۰۱۹ انسان تحصيل علم وفن وكسب كمال ايدنجه‌يه قدر عمرينك ياريسى كچر؛ قالان عمرى‌ده تردد وقرار ويره‌مزلكله كچيريرسه، علم وكمالنك ثمره‌سنى اولدكدن صكره‌مى كوره‌جك ؟

۱۰۲۰ ملاحظه وتذكر اجراآتك تمليدر؛ انسانك عمرى قيصه اولديغندن، قرارى بطئ اولانلر عمرلرنده بالكز برايكى تمل آتوب، هيچ بربنا تأسيس ايده‌مزلر .

۱۰۲۱ انسان آرزو ايتديكى شيئك آرقه‌سنه قوشاركن، اولوم چوقورينه دوشر؛ منزل مقصو - دينه واصل اولوب‌ده، آرتق هيچ بر آرزونك

آرقەسنە دوشمکسزین، راحتلە اولومە منتظر اولمش هیچ کیمسە یوقدر .

١٠٢٢ انسان ایچون تمامیلە مقصودە نائل اولە - جق برساعت وارسە، اوساعتدەدە اجل یتیشوب، مانع اولور .

١٠٢٣ لیمان فنارینك کمیلرە نە قدر منفعتی طوقا- نیرسە، حکیم، مدبر وخیرخواە بر آدمك دە وطندا - شلرینە اوقدر خیری اولور .

١٠٢٤ بوش برقابك آلدیغی یاریسنە قدر بشقە برشیئلە طولمش اولان برقاب آلەماز . اصلزادەلك وزنکینلکی مدار تفخر عد ایدن اغنیا وکبار چو - جقلرینك مدار تفخر عد اولەجق هرشیدن خالی اولان فقرا چوجقلری قدر علم تحصیل ایدەمەملری بوسببە مبنیدر .

١٠٢٥ سنەنك یاریسی صوؤقدر ، یاریسی صیجاق؛ صوؤق وصیجاغی بهانە ایدوبدە چالیشمیان آج قالیر .

١٠٢٦ ترتله قزانيلان شى ينه اويله صرف اولنورسه، او قزانمه‌نك نه فائده‌سى اولور؟ آلتى دليك بر دستى ابدى صو ايله طولماز.

١٠٢٧ قزانديغنى يين قزانمش اولور.

١٠٢٨ كوزل البسه كين ترزى دكلدر.

١٠٢٩ بركن ترلين چاليشيركن ديترر.

١٠٣٠ صيغيربوينوزندن، انسان ديلندن باغلانير.

١٠٣١ سوز ويرديكك آدم وفات ايدرسه، سوزكده طورمق وظيفه‌سى برقات دها مقدس اولور.

١٠٣٢ زنكينه برشى وعد ايتمه، فقيره وعد ايتديككى وير.

١٠٣٣ انسانك طمعنى جلب ايدن منصب ورتبه دكلدر، خلقك منصب ورتبه‌يه اولان اعتباريدر.

١٠٣٤ فكر صابى ايله دكل، تارتى ايله آكلاشيلير؛ بيك جاهلك فكرى بر حكيمك فكرى ايله مساوى اوله‌ماز.

١٠٣٥ سوارینك دوشوندیکی شی بشقه‌در، آتنك دوشوندیکی بشقه .

١٠٣٦ غروردن شیشن البته بر کون پاتلار .

١٠٣٧ کج طوغان چوجق چابق یتیم قالیر .

١٠٣٨ تحقیر کورن آدم ایچون برنجی سعادت انتقام آلمق، و ایکنجیسی تحقیره شایان اولمدیغنی اثبات ایتمکدر .

١٠٣٩ اون بش کونلك اککی یمك ایچون، یکرمی کونلك آجلق لازم .

١٠٤٠ طوغری یولده یایا یورومك یك قولای، لکن صرب یرده حیوانله یورومك کوچدر .

١٠٤١ اسپانیا مؤلفلرندن قونت‌لوقانور دیور که: ناموسله صلح وقایه ایدیله بیلدیکی حالده، حربی ترجیح ایتمك کوزل برهواده دکیزده کمینك دیرکلرینی کسمکه بکزر .

١٠٤٢ بر طوتوب راحت اوتوران آیاغه قالقماملی .

١٠٤٣ حرب يرتيجى حيوانلردن انسانلره چمشدر؛ صلح انسانلرك خصلت طبيعيه‌سيدر.

١٠٤٤ راحتله ينن برلقمه اككك كورلدى ايله ينن برمكمل ضيافتدن ايیدر.

١٠٤٥ اونده يورطه بوله‌ميان مسافر بولديغى يرده طاوق ايسته‌مليدر.

١٠٤٦ احباب بيننده كنديلرينى صيقميه‌جق، يبانجيلر آره‌سنده كندى وقاركه خلل كتيرميه‌جك سوز سويلمكه چاليش.

١٠٤٧ احباب بيننده چوق، يبانجيلرك اوكنده آز سويله.

١٠٤٨ عالمده هيچ برعنوان يوقدر، كه بر وظيفه‌سى اولمسون. انسان اولديغيچون، هركس انسانيت وظايفيله موظف اولدقدن صكره، اولى اولورسه، زوج وظايفنى، اولادى اولورسه، پدر وظايفنى، مأمور اولورسه، مأموريت وظايفنى ده حائزدر. آدمك صفت وعنوانلرى نه‌قدر زياده اولورسه،

وظايفى اوقدر زياده‌در. انسان هرشى اولمغى ايستر، لكن وظايفك اجراسنى دوشونمز.

١٠٤٩ عالمده طمعسز آدم يوقدر، لكن كيمى ماله، وكيمى حيثيت وشهرته طمع ايدر؛ كيمى پاره قزانمق ايچون، هردنائتى ارتكاب ايدر؛ كيمى حيثيتنه خلل كتيرمه‌مك ايچون، آجلقدن اولور.

١٠٥٠ كندى قدرينى بيلمين آدمك كيمسه عندنده قدرى يوقدر.

١٠٥١ زنكين اولمق، بيوك منصبلره چيقمق وسائر بوكبى نعمتلر انسانك النده دكلدر؛ حرياخود اسير ياشامق النده‌در؛ عالمده ايستين حر، وايستين اسير ياشايه بيلير.

١٠٥٢ حكماى قديمه‌دن آغرينوس ديور كه: عالمده راحت ياشامق ايستين كندى كنديسنه بار اولماملیدر.

١٠٥٣ ويريلن آز برشيئى قبول ايتمك طلب ايله چوق شى قزانمقدن ايدر.

١٠٥٤ قوشی یمك ایستین ابتدا طویلرینی چیقارير .

١٠٥٥ کنجلکده اولنان استراحت اختیارلقده سعیی ، و کنجلکده اولنان سعی اختیارلقده استراحتی ایجاب ایدر .

١٠٥٦ یا کلیش بر فکرده بولنمق عیب دکلدر ، لکن او فکرك یا کلیش اولدیغنی آکلادقدن صکره ، اصرار ایتمك بیوك قباحتدر .

١٠٥٧ مدافعهٔ نفس حقوقك رأسیدر .

١٠٥٨ کوزل حرکاتی چرکین سوزلرله تلویث ایتمه‌ملی .

١٠٥٩ مال ویرمك بر نوع سماحتدر ، لکن اصل سماحت کوکل ویرمکدر .

١٠٦٠ قیصقانج عاشقله طمعکار زنکین عالمده راحت ایده‌مزلر .

١٠٦١ هر فناشی فنادر ، لکن فنا شیئك تقلیدی دها فنادر .

١٠٦٢ فضل وكمال بابادن اوغلنه ميراث قاله ايدى، حسب ونسب حقيقةً مقبول اولهجقدى .

١٠٦٣ يكيدن قزانلمسى ممكن اولان بر شيئك غائب اولمشيله افتخار ايتمك حماقتدر . هركس كسب كمال ايتمكه مقتدر ايكن، نيچون اجدادينك كماليله تفخر ايتسين .

١٠٦٤ دعوتسز كلن رخصتسز كيدر .

١٠٦٥ آلديغى امرى اجرا ايدن ايله او امرى ويرن ايكيسى بر وظيفه اجرا ايتمش اولورلر .

١٠٦٦ الك فرصتك صاچنه يپيشمه، براقا، بر دها النه كچمز .

١٠٦٧ حكيم آدم فرصتى بكلر؛ درايتلى آدم فرصتى ايجاد ايدر؛ فعال آدم فرصتدن استفاده ايدر؛ كوشك آدم فرصتى الدن قاچيرر .

١٠٦٨ عالمده سوز نه قدر اوجوز ايسه، ايش او قدر بهاليدر .

١٠٦٩ نه كيسهيه طوقانملى، نهعفوينى ايستملى .

۱۰۷۰ او یاندقدن صکره هر کس صو کتیرر .

۱۰۷۱ ارباب کمال ایچون ثروت تحصیلی نه قدر مشکل ایسه، اغنیا ایچون دخی تحصیل کمال او قدر کوچدر .

۱۰۷۲ انسانی مضطرب ایدن فقر دکل، طمعدر؛ رفاهی موجب اولان ده ثروت دکل، قناعتدر .

۱۰۷۳ یلان بر آلتون قاب ایچنده اولمغله طبیعتی دکیشمز؛ دنی ومفسد اولان آدم نه قدر جاه وثروته نائل اولسه، ینه دنائت ومفسدتدن قورتله‌ماز .

۱۰۷٤ اوکی ذی قیمت مفروشاتله ورسملر، چیچکلرله طوناته‌جغکه، ناموس واعتبار وحسن اداره ایله تزیین ایت .

۱۰۷٥ او جاندن قیمتلی میدر، که اولرمزی متنوع زینتلرله تزیین ایتدیکمز حالده، روحلرمزی اشد احتیاج ایله محتاج اولدقلری حسن اخلاق، حریت وحقانیت کبی زینتلردن عاری براقیورز ؟

١٠٧٦ چوجق ـ ايچنده جويز وانجير بولنور ـ آغزى دار بر سپت كورديكنده، اللى صوقوب، آله بيلديكى قدر طولدبردقدن صكره، چيقاره‌ميجه، اغلامغه باشلاديغى، و اوقدر چوق آلميوب ده آز آلديغى حالده، بو كوچلكدن قورتله‌جغنى دوشو ـ نمديكى كبى، انسان دخى چوغه‌طمع ايدوب، استحصال ايده‌مديكندن، آز ايله قناعت ايتمكى دوشونمكسزين، مأيوس اوله‌رق، فلكدن شكايت ايدر.

١٠٧٧ فرانقلن ديوركه : اختيارلدقجه، كندى فكرمه امنيت ايتمه‌مكه، وبناء عليه، بشقه‌لرينك فكرينه رعايت ايتمكه مجبور اوليورم.

١٠٧٨ حقك كوچ ويرلمسى، احسان وياخود رشوت صفتيله دكل، حق صورتيله ايستنلديكندندر.

١٠٧٩ قومشو اولان ايكى فامليا بيننده‌كى حقوق ومناسبت، قومشو بولنان ايكى دولت بيننده دخى بولنمق لازم كلير.

١٠٨٠ فنالق يامق ايله وظيفه‌دن اولان ايلكى دريغ ايتمك بردر.

۱۰۸۱ اولرینی وجسملرینی تزیین اتمکه حصر همت ایدوب ده، قلب وفکرلرینک تزیینـنی اهمال ایدنلر، و چفتلکلرینی، اوشاقلرینی، عربهلرینی تزیید اتمکه چالیشوب ده، علم ومعلوماتلرینی تزیید اتمکی دوشونمینلر، عقل وعلمك صره‌سی کلنجه، کندیلرینك نائل اولدقلری نعمتلرك هپسندن محروم اولان بر فقیردن کری قالدقلرینی نیچون چکه‌مزلر؟ عقل وعلم غبطه ایدیله‌جك برشی ایسه، نیچون چفتلکلری، اوشاقلری، عربه‌لری اونلره ترجیح ایتدیلر؟ حالبوکه تحصیل علم ایله تزیید عقل ایتك وسایطی کندیلرنده موجود ایدی.

۱۰۸۲ انسان بر چفتلك، بر مسند یاخود محتاجی اولدیغی بر آدمك توجهنی غائب ایدرسه، کندینی بد بخت عد ایدرده، اونلری قزانمق ایچون، ناموس، وقار، تواضع، ساده‌لك کبی نعمتلری غائب ایتدیکنك فرقنده بیله اولماز.

۱۰۸۳ غائب اولنان بر ثروت یکیدن قزانیله

بیلیر؛ لکن اخلاقجه غائب اولنانك تکرار قزانلمسی محالدر .

۱۰۸٤ قادینلرك الندن کلهمز اوچ شی واردر : برموده دکاننك اوکندن کچوب ده، طورمامق؛ بر دانتله کوروب ده، فیئاتنی صورمامق؛ بر اوفق چوجق کوروب ده، اوپمهمك .

۱۰۸٥ امنیت ایله ایش کوردیرمك ایسترسهك، بر یکی خدمتجی‌یی بر اسکی امکدارکه ترجیح ایت؛ چونکه صو حوضه یکی دوکلمکه باشلادیغی وقت بر شی یاپهماز، لکن طولدقدن صکره، حوضك بر طرفنی ییقوب، دوکیله بیلیر .

۱۰۸٦ بر قومك عندنده آشجیلق فنی نه قدر ترقی ایدرسه، او قوم او قدر زیاده اوبور اولور .

۱۰۸۷ احتیاج اختراعاتك والده‌سی ایسه، فن وسعی دخی اولنلرك پدریدر .

۱۰۸۸ انسان سرخوشلغنده کندی حالنی کوره بیله ایدی، عالمده کیمسه سرخوش اولمازدی .

۱۰۸۹ حضرت خالقك انسانه ویردیکی آیاغی بطال ایدوب، انسانلر طرفندن او قدر کلفتله یاپیلان واوقدر کوچلکله استعمال اولنان بر غربه قوللانمق نعمت حقیقیه نك قیمتنی بیلمه مکدر .

۱۰۹۰ بر شی نه قدر کوچ حاصل اولورسه، او قدر قیمتلی کورینور؛ حصولی محال اولان شی هر شیدن زیاده آرزو اولنور .

۱۰۹۱ بر محکمه مأمورینه زنکینك هدیه لرینه، نه مداهنك مداهنه لرینه، نه قوالك سوزلرینه، نه یالانجینك یمینلرینه ونه ده فقیرك اغلایوب صیزلر- ینه آلدانمملی؛ خلقك حق ایله نا حقه چکدکلری بو پرده لری شق ایله، حقی بولوب، میدانه چیقارملیدر .

۱۰۹۲ بر محکمه حاکمی قانونك تعیین ایتدیکی جزانك اغرلغنی تماميله محکومك اوزرینه براقیوب، بر آز تخفیف ایتملی؛ آنجق تخفیفه سبب التماس ویاخود هدیه اولمیوب، رحم وشفقت اولملیدر .

١٠٩٣ فعلاً مجازات اولنان آدمی شتم وآجی سوزله دخی مجازات ایتمك قانونك خارجنده برحقسز-لق وانصافسزلقدر .

١٠٩٤ منهمك مجازاتسز قالمسی بیکناهلرك مجازات کورمسندن ایدر .

١٠٩٥ نادر بولنان شی عزیزدر؛ حقانیت ایسه، عزیز اولدیغیچون، نادر بولنور .

١٠٩٦ اونودیلان قباحتلر تکرار اولنور .

١٠٩٧ انسانك باشنه کلن فنالقلری بیوك کوسترن قلب وفکرینك ضعفیدر؛ آنسزین کلن فنالق بیوك کورینور، اوزاقدن کورینه‌رك، حکمت پرکاریله اولچلمش فنالق هیچ حس اولنماز .

١٠٩٨ انسان فنالغه مائلدر؛ عادی آدملر، کندیلرینه دوست ظن ایتدکلری ویاخود ایلك ایتمش اولدقلری آدمدن برفنالق کوردکلری وقت، حیرتده قالیرلر؛ انسانك طبع لئیمنه عارف اولان حکیم ایسه، آنجق بر ایلك کوردیکی وقت، تعجب ایدر .

۱۰۹۹ مصيبت دخی سعادت كبی انسانك كوزلرينی كور ايدر؛ مصاب اولان آدم الك ضعيف براميدله آلدانه‌بيلير .

۱۱۰۰ عالمده حقيقةً مصيبت دينيله‌جك ايكی شی واردر : بری انسانك عالمده الك زياده سوديكی بر آدمی، وديكری وجداننك راحتنی غائب ايتمسيدر . قدرت ازليه برنجيسنك تسليسنی زمانه، وايكنجيسنك دفعنی ندامته حواله ايلمشدر .

۱۱۰۱ مصيبت مقدس بر شيدر، مصيبتديده يه الك عزيز احساسندن، الك زياده سوديكی آدملردن بشقه كيمسه يناشماملیدر؛ خصوصيله بر مصابك يانده مصيبتندن سوينير آدملرك بولنمسی مصيبتنی ايكی قات ايدر .

۱۱۰۲ انسانك بورجلريله كناهلری دائما حساب ايتديكندن زياده‌در .

۱۱۰۳ بختيار آدم كندی سعادتيله مشغول اولان دكل، سعادتنی قدره حواله ايله، وظايفنی اجرايه چاليشاندر .

۱۱۰٤ آری هر سنه بال چیقاردیغی، وآصمه هر سنه اوزوم ویردیکی کبی، انسان دخی، بر ایلك ایتدکدنصکره، تفخر ایدوب طورماملی، او ایلکی هر وقت تکرار ایتمکه چالیشملی .

۱۱۰٥ لسان بر کوردر، اوکا یول کوسترن ادراکدر .

۱۱۰٦ منافع عظیمهٔ عمومیه اوکنده شخصیات محو اولور .

۱۱۰۷ تاج بر نعمت دکل، آغیر بر باردر؛ تاج کینك تختنه غبطه ایتمملی، عمومك منفعتیچون بویله بر بارکرانی تحمل ایدنك غیرت وموفقیتنه دعا ایتملی .

۱۱۰۸ عصای عدالتی سیف جلادتندن زیاده پارلیان حکمدارك تبعه‌سی مستریح، دشمنلری مقهور اولور .

۱۱۰۹ بر هیئتك اداره‌سی باشنده بولنانك برنجی وظیفه‌سی ایش کوردیره‌جك آدملرك صورت انتخابیدر .

١١١٠ بر امتی بختیار ایدن رئیسلرینك یالکز عقل وتدبیری دکل، باشلیجه خلق وطبیعتیدر.

١١١١ بر قومك سفاهت واخلاق فاسده‌سنك کوکنی قوروتان رئیسلرینك صلاح حالیدر.

١١١٢ بر دولت پك چوق غائله‌لری، بیوك مغلوبیتلری تحمل ایده‌بیلیر؛ بر اختلال آتشنی ایسه اوفق بر مغلوبیت سوندیرمکه کافیدر.

١١١٣ قوت اختلاللری باصدیریر؛ عدل ومرحمت بر دها تکررلرینی محال حکمنه قور.

١١١٤ اختلالدن صکره تسکین اولنان اهالی‌یی دولت متبوعه‌لرینه ایصندیران دولتك بونلرك عصیانلرینی اونوده‌رق، کندیلرینه صادق نظریله باقسی واوصورتله معامله ایتمسیدر.

١١١٥ اختلاله شدت وعناد له باشلانیلیر، لطف وملایمتله ختام ویریلیر.

١١١٦ برقومی عادات قبیحه‌سندن واز کچیرمکدن کوچ، وبونکله برابر اوندن خیرلی شی یوقدر.

١١١٧ بر قومی اصلاح ایتمك ایستین اولامرده او قومك محبت وحسن ظننی قزانمغه چالیشملیدر .

١١١٨ فساد اخلاق امتك اورته‌سندن آقارشدتلی بر نهردر، که اخلاق حمیده وحسن اداره سدلریله محافظ ایتین امتی سوروکلیوب، منصبی اولان محو وهلاك دکیزینه کوتورور .

١١١٩ دبدبه ثروتك، شهرت وشان طمعی حریتك قوردیدر .

١١٢٠ برقومی سهولتله اداره وخوشنود ایتمه‌نك طلسمی : مأمورلره وجنکاورلره ـ حسب الدرایه ـ رتبه، زراعه اکمك، تجاره حمایه، ادبا وحکمایه حریت ویرمك، وارباب علم وهنره اعتبار ایتمکدن عبارتدر .

١١٢١ لسان، اخلاق وقانون اختلافی امتی بر برندن آییرر؛ طمع بینلرنده خصومتی موجب اولور؛ یالکز تجارت امتی برلشدیرمکه چالیشیر .

١١٢٢ بر فسادك دفعی طرفدارلرینك آزالمسیله

اولور؛ بونلرك آزالمسی ایسه عدل وحقانیت اجرا -
سیله یك قولای حاصل اوله بیلیر ·

١١٢٣ فساد عقرب کبی مولدینك قارننی ییرتار·

١١٢٤ عدل و حقانیت أدعاسیله بر فساده قار -
یشانلر بر جیفه‌نك اوزرنده حاصل اولان قوردلره
بکزرلر، که فسادك دفعی وعدل و انتظامك عودتیله
نابدید اولورلر ·

١١٢٥ بر هیئتك بر قسمی، هیئت مجتمعه‌دن آیرلمق
ایچون، اجنبیلرك امدادینی قبول ایدرسه، منافع عمو -
میه‌یی منافع خصوصیه‌سنه فدا ایتدکدن صکره،
منافع خصوصیه‌سنی دخی اجنبیلره ترك ایتمش اولور·

١١٢٦ قورقو و ضعیفلرك کندی اختیارلریله
قویلره اسیر اولمسنی موجب اولور ·

١١٢٧ قورقو حد ذاتنده مضر ایسه‌ده، قانوندن
وافکار عمومیه‌دن قورقمق افراده وهیئت جمعیته
مفیددر ·

١١٢٨ بر حکومت، که ناموسلی آدملری راحت

وسربست براقدیغی حالده، ناموسسزلری قورقو -
دهماز، وضبط ایده‌مز، حکومتسزلکدن بیك کره
بتردر؛ چونکه ناموسزلره برابر ناموسلیلرك علیهنده
بولنور .

۱۱۲۹ طمعك سرمنزلی بیوك آدملرك مزاریدر.

۱۱۳۰ طمع عظمتك کولکه‌سیدر .

۱۱۳۱ ضعف قلبه دلالت ایدن شی قورقودن
امیده، وامیددن مأیوسیته انتقال خصوصیدر .

۱۱۳۲ عادی آدملر حقلرنده سویلنن هزلیاته
قیزارلر؛ بیوك وعالی فکرلی آدملر، هزلیاتك کند -
یلرینه طوقانه‌میه‌جغنی بیلدکلریچون، هیچ اهمیت
ویرمزلر .

۱۱۳۳ مداهن مرابحه‌جیلرك الك انصافسزیدر؛
قارشیسنده‌کینك آلداندیغنی کوردی‌می، بول بول
مداهنه اقراض ایده‌رك، فائض مقامنده التفاتلر،
نعمتلر، منصبلر، رتبه‌لر، نشانلر آلمغله طویماز.

۱۱۳٤ هرکسك ترجمهٔ حالی ذهننك صحیفه‌لرنده

مسطوردر؛ آنجق بو صحیفه‌لری قاریشدیروب، کوز-
دن کچیرمکله تلذذ ایدنلر پك آزدر.

۱۱۳۵ یالکز تجربه انسانه درایت، اقتدار، حقلـ
نیت، حسن اخلاق اوکرتمکه کافی اوله ایدی، تیاترو-
لرده‌کی آقتورلر عالمده برنجی آدملر اولوردی.

۱۱۳٦ انسان جسمنـك علتلرینی تشفیه ایتمکه
چالیشـیرده، فکرینك علتـلرینه تداوی ایتمکی هیچ
دوشونمز.

۱۱۳۷ سعی بورجلری اودر، مأیوسیت آرتیرر.

۱۱۳۸ عمر بر شجرهٔ نعمت ایسه، اولوم اونك
ثمره‌سیدر، عمر بر سلسلهٔ محنت ایسـه، اولوم اونك
صوکیدر.

۱۱۳۹ سـومك بر سعـادت، بغض ایتـمك بر
غدابدر؛ محبت جنتدن، خصومت جهنمدن بر نشاندر.

۱۱٤۰ حسن اخلاقدن سوء اخلاقه، حریتـدن
اسارته ایتمك پك قولای، لکن تکرار چیقمق کوچدر.

۱۱٤۱ انسان، آنجق بر بوزنده صیقلدیغی وقت، وزینی کوکه طوغری چویرر.

۱۱٤۲ بعض مشکل حاللر واردر، که اونلره آنجق صدق، حیت ودرایت صحیحه ایله غلبه ایدیله بیلیر، عادی وقتلرده قزانیلان شهرت کاذبه او وقت بر پاره ایتمز.

۱۱٤۳ عالمده اصلاحاتك کاغد اوزرینه ترتیبنی ایده بیلنلر پك چوقدر، لکن اصلاحاتی اجرا ایتمکه مقتدر آدملر پك نادر بولنور.

۱۱٤٤ انسانلرك سوء حرکت وقباحتلرینك جزاسی اوله‌رق، نوع بشر عصرلری خونریز محاربلر، اختلاللر، فسادلرله کچیریور؛ بر کون ترقی ایدرسه، ایرتسي کون تدنیسی، بر قسمی معمور اولورسه، او بر قسمنك خرابیتی مقرردر.

۱۱٤۵ استبدادله حریت، خوشنودسزلقله اساایش، ناقص قانون ایله انتظام ابدی برلشمز شیلردندر.

۱۱٤٦ ناموس ایله پنجه‌لشن حیله پك نادر مغلوب اولور.

۱۱٤۷ عالمده اك بيوك آدم كنديني مغلوبلرينه سوديرن آدمدر .

۱۱٤۸ مغلوبلره ايديله‌جك معامله‌يي بيلمك بيوك بر خصلتدر .

۱۱٤۹ حريت عدم اطاعت وانتظامسزلغي موجب اوليه‌جق درجه‌ده، ديانت تعصبسز، اعتقاد هر مصاله ايناميه‌جق قدر، حكمت الوهيت اعتقادينه خلل كتيرميه‌جك صورتده، مساوات فسادي داعي اوليه‌جق قدر، استبداد ظلمسز، اطاعت اسارت رنكني آليه‌جق صورتده، صلح ضعفسز، استراحت بطائتسز اولورسه، مقبولدر .

۱۱۵۰ مداهنلرك نيتي ترنمیله خواب غفلته وارانلر عقل ودرايت عالمنده چوجقدرلر .

۱۱۵۱ عمومي بر خدمتده بولنان، خدمتندن عمومي مستفيد ايتمك ايچون، فوق العاده عقل ودرايته محتاج دكلدر؛ آرزو واقدام عقل ودرايتك كوره ميه‌جكي ايشلري كوره بيلير .

١١٥٢ بعض فیلسوفلرك فكرنجه انسانك عالمده درت وظیفه‌سی واردر: بر بنا تأسیس ایتمك، بر آغاج دیكمك، بر كتاب یازمق و بر چوجق دنیایه كتیرمك.

١١٥٣ اسپانیا مؤلفلرندن (سروانتس) دیور كه: بر امتك سعادتی حكمدارینك حسن نیتنه متوقفدر.

١١٥٤ حكومتك برنجی وظیفه‌سی محاكمده حقسزلق اولمامسنه دقت ایتمكدر.

١١٥٥ محاربه‌یه كیدنلرك هپسی قوتلیدر؛ لكن بعضلرینك قوتی اللرنده، و بعضلرینك كی آیاقلرنده‌در.

١١٥٦ عالمده فكردن كوچ مغلوب اولور برشی یوقدر.

١١٥٧ برمشكلاته راست كلمزدن اول، فوق‌العاده جسارت ابراز ایدنلر، اكثریت اوزره، داره كلدكلری كبی، سلاحلرینی تسلیم ایدرلر.

١١٥٨ انسان كندیندن زنكین اولانلری دوشونه‌رك، دائما فقیر، و كندیندن فقیر اولانلری دوشونه‌رك، هروقت زنكیندر.

١١٥٩ ايلك بك آز وقتده بك سهولتله اولور؛ فنالق بك چوق وقتـه، بك چوق كلفته محتـاجدر، واكثريا تهلكه‌دن خالى دكلدر؛ بونكله برابر انسانلرك چوغى فنالق ايتمكى ترجيح ايدرلر.

١١٦٠ عقل سليم ونيت خالصه كرامتدن خالى دكلدر.

١١٦١ انسانك بينى دلال دكانـه بكزر؛ بيچـاره انسانه جمعيت خاطر نصل ميسر اولور؟

١١٦٢ حراولان امتلر حكمدارلرينى سورلر، اسير اولانلر حكمدارلرندن قورقارلر.

١١٦٣ ثروتدن استفاده ناموسليلقله، بيوكلك عدل وحقانيتله، سعادت حسن اخلاقله اولور.

١١٦٤ نزاكت انسانك، مجرد بشقه‌سنى آلداتمق ايچون، قلبنـده اولميان برطاقم يالان ومداهنه‌كارانه سوزلر سويلمسى دكلدر؛ حقيقتـده نزاكت انسانك كنديني سائرلردن آلچق كورمسيله، برابر ياشامقده اولديغى آدملرك احتياجاتنى آكلايوب، اونلرك دفعنه

چالیشمسندن عبارتدر . نزاکت تربیه ایله اولهماز، طبیعی اولمق لازم کلیر .

١١٦٥ دوستکك قباحتلرینی صایمغه چالیشما ؛ چونکه بو خدمتی دشمنلری مع الافتخار اجرا ایدرلر .

١١٦٦ قومنك عادات قبیحه واعتقادات باطله سنك یکدن بربنی رفع ایتمکه موفق اولان آدم عالمده پك بیوك خیر ایتمش اولور .

١١٦٧ قوت ودرایتله طالع بیوك بر مملکت فتح ایده بیلیرلر؛ لکن او مملکتی عدل وحقانیتدن بشقه برشی وقایه واداره ایتمکه مقتدر اولهماز .

١١٦٨ جناب خالقه عبادت انسانك الك برنجی وظیفه‌سیدر؛ لکن یالکز عبادته حصر اوقات ایدوب، خلق عالمه ایلك ایتمکه چالیشمامق بر آغاجك کوزل چیچکلر، یپراقلر چیقاروب ده، ثمره ویرمه‌مسنه بکزر .

١١٦٩ عبادتلرك الك مقبولی خلقه ایلك ایتمکدر .

١١٧٠ کور طوغان آدمك آتشك نه اولدیغنی

ذهننده تصور ایتمسی محالدر؛ بونکله برابر عالمده آتش دنیلیر برشیئك موجود اولدیغنی بیلیر وآتشك ایصیتدیغنی حس ایدر. کذلك انسانك دخی خالقنی ذهننده تصور ایتمسی محالدر، لکن براللهك موجود اولوب، بوکائناتی حکمت ازلیه‌سیله اداره ایتمکده اولدیغنی حس ایدر.

١١٧١ فکرینك خطالرینی آکلایوب، تصحیح، وقلبنك ضعفنی بیلوب، تقویه‌یه سعی ایدن بیوك آدم اولور.

١١٧٢ تربیه‌ده کوستریلن شدت تربیه‌سی مراد اولنان آدمك ذهننی ازر.

١١٧٣ قصداً کیسه‌یه فنالق ایتمین آدم بحق انسان دینلمکه لایقدر.

١١٧٤ تربیه وحسن اخلاق صاحبی اولان آدم، هرنه حالده بولنورسه، ینه انساندر؛ بو ایکی نعمتدن محروم اولان آدم عالمده هرشی اوله بیلیر، یالکز انسان اوله‌ماز.

۱۱۷۵ علم وفن انسانك الینه بر سلاح ویرر؛ تربیه وحسن اخلاق او سلاحك استعمالنی تعلیم ایدر. سلاح استعمالنه مقتدر اولمیان آدم، الینه بر سلاح ویرلدکده، کندینی وآرقداشلرینی اوردیغی کبی، تربیه‌سز واخلاق فاسده صاحبی برعالم دخی علمیله هم کندینی هم ابنای جنسنی متضرر ایدر.

۱۱۷۶ زنکینلکك الك ابی نقطه‌سی فقردن نه‌یك اوزاق نه‌یك یقین اولاندر.

۱۱۷۷ عالمده زنکین آدم ثروته احتیاجی اولمیاندر.

۱۱۷۸ حکمای قدیمه‌دن تالیس دیورکه: چوق ثروتی اولمدیغی حالده، ضرورت آجیسنی چکمین عائله نه بختیار عائله‌در!

۱۱۷۹ بو مدرسهٔ عالمده الك بیوك درس مشکلاتدر؛ تشبثده مشکلات کورمین موفق اوله‌ماز.

۱۱۸۰ خیر ایشلمك خیری فرق ایتمك قدر قولای اوله ایدی، عالمده قلبه‌لرك هپسی سرای اولوردی.

١١٨١ آیاغیله یوروین بر کویلی دیزیله یوروین بر بکزادەدن ایيدر .

١١٨٢ فرانقلن دیورکه : دیپلوماتلق سویلنەجك برشی اولمدیغی وقت، برچوق شیلر سویلمك؛ وسویلنەجك شیلر چوق اولدیغی وقت ، برشی سویلەمكدن عبارتدر .

١١٨٣ حیات دنیانك باشلیجه کدرلری غائله چکمك، اختیارلق و اولمكدر . ثروت بودردلرك هیچ برینه دوا اولەمدقدن بشقه ، بونلرك آرتمسنی موجب اولور؛ انسانك غائلەلرینی آرتیرر ، چابق اختیارلاتیر، وقتسز اولومنی دعوت ایدر .

١١٨٤ زنکینلرك چوغی آجینەجق صورتده مسکیندرلر؛ ثروتلرندن نه کندیلری استفاده ایدرلر، نه کیمسەیه استفاده ایتدیررلر .

١١٨٥ زنکینلرك سعادتی مالك اولدقلری ثروتك مقدارینه دکل، بلکه ایده بیلدکلری ایلکك درجەسنه کورەدر .

۱۱۸۶ كندى اعتبارينى بيلنك كيسه اعتبارينه طوقانه‌ماز .

۱۱۸۷ كنديني بيوك ظن ايدن خلق كوچك كورور .

۱۱۸۸ جسمك حركتى بدنك قوتنى آرتيرديغى كبى، دوشونمك دخى فكرى قوتلنديرر .

۱۱۸۹ چوق دوشونمك هر تشبثده موفقيتى، آز دوشونمك ندامتى موجب اولور .

۱۱۹۰ انسان عملى كميكلرندن چوق زياده طيانير .

۱۱۹۱ انسانك هر ياپديغنك، هر سويلديكنك كنديسندن صكره دخى باقى قاله‌جغنى خاطرندن چيقارماملیدر .

۱۱۹۲ الك بيهوده صرف اولنان زمان كدر ايله كچيريلن ساعتلردر .

۱۱۹۳ وكيلخرجك ثروتى افنديسنك خرابيتله متناسبدر .

۱۱۹٤ بر شی ویرمك پك قولای، بریسندن بر شی ایستمك پك کوچدر؛ بونکله برابر ایستینلر پك چوقدر، ویرنلر پك آز .

۱۱۹٥ انسان آغاجلردن اوتانملیدر؛ نه‌اوزرلرنده اسکان ایتدکلری قوشلرك، نه کولکه‌لرنده یاتان آدملرك، نه‌ده ویردکلری یمشلرك حسابنی طوتارلر .

۱۱۹٦ انسان ایچون الك بیوك بختیارلق غائب ایتدیکی حریتنی کری آلمقدر .

۱۱۹۷ انسان ــ ابی اولسون فنا اولسون ــ کندی آدملرندن آیرلمامليدر .

۱۱۹۸ عجمه هر حالده قاین پدردن ایدر، چونکه او قلباً سور، بو ایسه منفعتیچون .

۱۱۹۹ نظام‌واداره ثروتك هیچ بر وقت حاصل ایده‌مدیکی استراحت وسعادتی حاصل ایدر .

۱۲۰۰ انتقام ایکی طرفدن کسر بر قادر، که انتقام آلمق ایستین آدمك قلبیله دشمنك قلبی آره‌سنه وضع اولنور .

۱۲۰۱ عالم بر قمارخانه‌در، که ایچنده اوینانان اویونلرده ماهر اولانلر عجمی‌اولانلری صویانلردر.

۱۲۰۲ بر امتی تشکیل ایدن باشلیجه اخلاقیدر.

۱۲۰۳ «روح القوانین» صاحبی مونتسکو دیور که : تربیه ایله حاصل اولان شیئی قانونله اجرایه چالیشماملی.

۱۲۰۴ اخلاق حمیده انتاج ایتدکاری سعادتله تقویه اولنور.

۱۲۰۵ سومش اولان قلبك بدبختلغی عالمده عشق ومحبتك یرینی طوته‌جق بر نعمت بوله‌مامسندن عبارتدر.

۱۲۰۶ عشق دار وکیرنده آنجق متارکه اوله‌بیلیر، مصالحه ممکن دکلدر.

۱۲۰۷ قلبك مبتلا اولدیغی هر بر درد عقله چوق قباحتلر ایتدیرر؛ لکن عشق هپسندن زیاده عقلی متهم ایدر.

۱۲۰۸ قوانینك اجراسی حکمدارلك حسن اراده‌سنه متوقفدر.

۱۲۰۹ ناموسلی آدمك سوزی صاحبنه پك اوـ
جوز دوشر، لکن عموم ایچون چوق قیمتلیدر.

۱۲۱۰ ناموسلی آدمك سوزی ناموسسزك
یمیندن، سندندن زیاده معتبردر.

۱۲۱۱ ناموسلی آدملر بیننده الك قوی سند
سوزدر.

۱۲۱۲ قلبی اولمیه‌رق، اجبار نفسله کوستریلن
صداقتله خیانت بیننده پك آز فرق واردر.

۱۲۱۳ یوکلك اغیرلغی جسمی یوردیغی کبی،
قوروندینك چوقلغی‌ده ذهنی یورار.

۱۲۱٤ سفاهتك هرنوعنی تجربه ایدوب، هرـ
برندن متضرر اولانلر نیچون بردفعه‌ده حسن اخلاقی
تجربه ایتمزلر؟

۱۲۱۵ عالمده بر آز راحت وارسه، اوده عادی
عقللی آدملرده بولنور؛ اوفق تفك سوینجلره آلداـ
نه‌رق، بیوك فائده‌لری، مصیبتلری اونودورلر.

۱۲۱٦ حیله‌کارلر عالمی حیله کار ظن ایده‌رك،

مقابله‌دن قورقیه ایدیلر، عالمده چوق فنالقلر ایده‌جکلردی.

۱۲۱۷ حیله کارلر کندی مهارتلری سایه‌سنده دکل، خلقك ساده‌دللکی سایه‌سنده یاشارلر.

۱۲۱۸ ساده‌دللك وچابق‌اینانمقلق استحکامسز، عسکرسز بر شهردر، هر کون بر غالبك حکمی آلتنه کچر.

۱۲۱۹ امنیت بر خلق افرادینك رابطهٔ اتحادیدر.

۱۲۲۰ انسانك برخطاسنی اعتراف ایتمسی ذهننك طریق ترقیده بر خطوه آتدیغنه دلالت ایدر؛ چونکه کندیسندن صدوری محتمل اولان خطالرك بر ندن قورتلدیغنه علامتدر.

۱۲۲۱ آلدانمق انسان ایچوندر؛ لکن آلداندندقدن صکره متنبه اولمامق دلیلکدر.

۱۲۲۲ تنبللك اختیاری بر اولومدر، چونکه ایشسز طورمغه یاشامق دینمز.

۱۲۲۳ طبیعیون هر شیئی طبیعتده بولورلر؛

بالکز طبیعتك اونسز اوله‌میه‌جغی بر وجود ظاهری بولمقدن عاجزدرلر .

١٢٢٤ ولی نعمتلرینك نعمتلرینی انکار ایدن کافر نعمتلر انسانیت نظرنده منفور اولدقلری حالده، یا کافهٔ موجوداتك سبب وجودی اولان بر ولی‌النعم مطلقك یالکز نعمتلرینی دکل، وجودینی بیله انکار ایدن آدملره نه نظرله باقلمق لازم کلیر ؟

١٢٢٥ قوجه‌سنی، هیچ اولمازسه کونده بردفعه، اولندیکنه نادم، وبکارلره غبطه کش ایتمیه‌جك قادین پك نادر بولنور .

١٢٢٦ آلتون محبتی عالمده متنوع قالبلره کیره‌رك، پك چوق اسملرله تسمیه اولنور .

١٢٢٧ منفعت پرست بر مقلددر؛ منفعتنك ایجابنه کوره، دوست اولور، دشمن اولور، ناصح اولور، واعظ اولور، اغلار، کولر، الحاصل هر نه یاپارسه، منفعتیچون یاپار؛ هیچ بر حرکتی صادق دکلدر، هر بر حرکتنده مختفی بر منفعت شخصیه‌سی واردر .

١٢٢٨ زوجينك راحتسز ياشامسنى ايجاب ايدن سببلرك برنجيسى حين انتخابده قيز زوجى اوله‌جق آدمك كنديسنه دقت ايتمك ايستديكى حالده، والده‌سنك يالكز مالنه كوز ديكمه‌سيدر .

١٢٢٩ ازدواجده طرفينك بربرينه محبتى آرانميوب، طرفينك مشتركاً بخت وطالعك توجهنى قزانمش اولمسنه اعتبار اولنيور .

١٢٣٠ عمرلرى بر منازعهٔ ابديه اولان زوجينك مماتى حياتلرينه مرجحدر .

١٢٣١ بر آدمى كركى كبى سومك ايچون، قدرينى بيلمك لازم .

١٢٣٢ نشئه‌سزلكله چوق نشئه‌ليلك ايكيسى دخى اداره‌يه مضردر .

١٢٣٣ اداره وتصرف هر كسك الك زياده محتاج اولديغى واك آز يابه بيلديكى برشيدر .

١٢٣٤ ازدواجدن اولكى محبت ازدواجدن

صكره دوام ايده ايدی، عالمده پك چوق مسعود آدملر بولنه جقدی .

١٣٣٥ زوجك زوجه يه اولان حق حمايه و محبتدن عبارتدر؛ زوجه سنك حاكمی اولمق ايستين زوج زوجلك صفتندن چيقار .

١٣٣٦ قارينك مالنه طمعله ازدواج بر تجارتدر؛ حسننه طمعله ازدواج بر سفاهتدر؛ اقرباسنك بيو - كلكنه طمعله ازدواج بر اسارتدر؛ ناموسنه طمعله ازدواج برتوكل وقناعتدر . ازدواج حقيقی طرفينك انتخاب وميليله اولنان ازدواجدر .

١٣٣٧ عالمده بختيار وار ايسه، زوجنك نظرنده مثلی معدوم عد اولنان زوجه ايله زوجه سی طرفندن هركسدن زياده بكنيلن زوجدر .

١٣٣٨ زوج زوجه سنی يالكز سومكله قناعت ايتميه رك، اونی محبتندن تأمينله، سؤ ظنه محل براقامغه چاليشمليدر .

١٣٣٩ سويلن قاری قوجه عالمده يك ايی عمر

سوره‌جكلردی؛ آنجق انسانلری بختيارلقدن اوزاق طوتمغی وظيفه ايدنمش اولان فلاك بونلرده‌ده قيصقا- نجلق، سؤ ظن وعدم امنيتی مسلط ايتمشدر .

١٢٤٠ قاريسنه يارامايان اركك بعض دفعه اولادينه يارار؛ لكن قوجه‌سنه يارامايان قاری او- لادينه هيچ بروقت ياراماز .

١٢٤١ ناموسلی قادينك هر قباحتی قوجه‌سی نظرنده معفودر .

١٢٤٢ سركشك سركشلكنی آرتيران قارشيسنده- كينك عدم شدتی، مطيعی اطاعتدن چيقاران قارشيسنده‌كينك شدتيدر .

١٢٤٣ سركشه شدتله، مطيعه لطفله معامله اولنمليدر .

١٢٤٤ حليمك حلمی، مطيعك اطاعتنی فرصت اتخاذله، تجاوزده بولنمق اونلرده‌كی حلم واطاعتی ازاله‌يه سبب اولمقدر .

١٢٤٥ جزا جرمك اوكنى آلمق ايچوندر، مجرمدن انتقام آلمق ايچون دكلدر ٠

١٢٤٦ بر جرمدن انسانيته ترتب ايدن فنالغك عينى وياخود دها بيوكنى موجب اولەجق برجزا تعيين ايدن قانون قانون دكل، بر منتقم عموميدر ٠

١٢٤٧ بر آدمك قباحتى نه قدر بيوك اولورايسه اولسون، قانون اونك مدار تعيشنى الندن آلماز٠

١٢٤٨ قانون نظرنده قباحت يالكز بعد المحاكمه تعيين ايدن قباحتدر؛ محاكمه ايله تعين ايتمين قباحت اسناد، سوء ظن، ياكليشلق دخى اوله بيلير ٠

١٢٤٩ بر آدمك چوروك ديشنى چيقارەجق ايكن، صاغلامنى چيقاران ديشجى اوآدمى نەدرجەده اضرار ايدرسه، مجرملرى مجازات ايتمك وظيفەسيله موظف ايكن، بر قباحتسزى مجازات ايدن محكمه دخى انسانيتى او درجەده اضرار ايدر ٠

١٢٥٠ بر قباحتسزك مجازات كورمسندن ايسه بيك مجرمك جزاسز قالمسى خيرليدر ٠

١٢٥١ مجرملری مجازات ایتمین حاکمه مهمل دینیله‌بیلیر؛ لکن قباحتسزلری مجازات ایدن حاکم کندیسی مجرم وجانیدر .

١٢٥٢ کونش میدانده اولدیغی حالده، کوندوزدر دینه بالانجی دنیله‌بیلیرمی؟

١٢٥٣ غالیله، کونشك ثابت و کره‌نك متحرك اولدیغنی سویلدیکیچون، عمرنده‌خیلی اشکنجه‌چکدی؛ لکن مؤخراً دعواسنده صادق اولدیغی آکلاشلدیغی کبی، کندیسی چکدیکی هر بر اشکنجه‌یه بدل یوز بیك تحسین قزاندی؛ کندیسنی مجازات ایدنلر ایسه دنیا طوردقجه عالمك لعنت ونفرینی جلب ایتمکده‌در .

١٢٥٤ قباحتسزلری مجازات ایدن حاکم کندی نام وشهرتنی تلویث ایدر .

١٢٥٥ انسان اوفق بر شیدن متأثر اولور، اوفق بر شیئله‌ده تسلی بولور .

١٢٥٦ کشفیات وفنون عصردن عصره ترقی ایدر؛ لکن ایلکله فنالق دائما بر قرارده‌در .

١٢٥٧ انسان بولنديغی حالدن هیچ بر وقت ممنون اولهمديغندن، جناب حق، انسانی بختیار ایتمك ایچون، امید وخولیایی ویرمشدر .

١٢٥٨ بو عالمده انسانلرك حالی – بر زندانده زنجیرلر ایچنده بولنوب، جملهسی قتل ایله محکوم اولان، وهر کون بر قاچی او برلرینك کوزی اوکنده کسیلوب، دیکرلری نوبتلرینك یاقلاشمقده اولدیغنی کورن – بر جماعتك حالنه بکزر .

١٢٥٩ اکر هرکس بشقهلرینك کندیسی حقنده غیابنده سویلدکلرینی بیله ایدی، عالمده ایکی احباب بولنمیهجقدی .

١٢٦٠ عوامك عندنده مرعی اولان عادات واعتقاداتك هر بری بر حکمته مبنیدر؛ لکن اولماملری اولملرندن زیاده نافعدر .

١٢٦١ رأیده اکثریته رعایت اولنمسنه سبب اکثریتده حق اولمسی دکل، قوت اولمسیدر؛ اسکی قانونلره یکیدن زیاده رعایت اولنمسی دها طوغری

اولدقلرندن دكل، دها قولاى قبول اولندقلرندندر.

١٢٦٢ رأى وانتخابله تشكل ايدن حكومت خلقى مسعود ايدر، لكن آز وقت دوام ايده بيلديكيچون، مؤخراً ضررى كوريلور؛ قوتله تأسس ايدن حكومت ايسه چوق وقت پايدار اولور.

١٢٦٣ قوت عالمك پادشاهى، فكر ايسه اونك وزيريدر.

١٢٦٤ اعتبار ثروت ومسندله اولميوب ده، فكر ودرايتله اوله ايدى، كيمسه كيمسه نك مادوننده اولمغه راضى اولميه رق، پك چوق نزاعلر اوله جقدى.

١٢٦٥ بشقه لرينك اللى ياشلرنده ابراز ايتدكلرى درايتى و قزاندقلرى شهرتى يكرمى ياشنده ابراز واظهار ايدن آدم عمرندن اوتوز سنه قزانمش اولور.

١٢٦٦ ذكاوت طبيعه لريله قناعت ايتمش اولان بعض جاهللر علملرى ناقص اولان بعض مدعيلر-دن ايدر.

١٢٦٧ برشى حقنده اولان مباينت افكار هر-

کسك او شیئك بر جهتنی کوردیکندن نشأت ایدر؛ بونك ایچون تصحیحی مراد اولنان فکر چورودلیوب، ایشك اوبر جهتی دخی کوستریلورسه، فکر کندی کندینه تصحیح اولنور.

١٢٦٨ طبیب حاذق بر خستەنك حقنده هم امید هم قورقو طرفنی دوشونور. قورقو طرفنی دوشونه‌رك، تدابیر مانعه‌ده بولنور، امید طرفنی دوشونه‌رك، تسریع افاقته چالیشیر.

١٢٦٩ انسانلرك قانی وطنلرینك محصولی، وبناء علیه وطنلرینك حقیدر.

١٢٧٠ انسان دشمنـدن امین اوله‌مدیغی کبی، میلیات نفسیه‌سندن دخی امین اولمیه‌رق، دائما احتراز اوزره بولنملیدر.

١٢٧١ حسیات نفسیه اویورسه، حق وحقیقت اویانیق بولنور.

١٢٧٢ طول قالان متأهلکدن قورتلور، زوجه‌سنی تطلیق ایدن ایسـه تأهل عالمندن منفی صاییلیر.

١٢٧٣ زوجه‌سی اولمش اولان زوج وزوجی یاشامیان زوجه بربرلرندن طلاقله آیرلمش اولانلردن زیاده بختیاردرلر .

١٢٧٤ انسان الماس کبیدر، لکه‌سی نه‌قدر آز اولورسه، قدروقیمتی اوقدر زیاده اولور.

١٢٧٥ قیزك تربیه‌سنی اهمال ایتمك باباسنك عارینی وقوجه‌سنك بدبختلغنی دعوت ایتمکدر .

١٢٧٦ قادینلر هر مملکتده برکونه معامله کورورلر، بعض یرلرده معاملات رسمیه‌ده ارککلره تقدم دخی ایدرلر، لکن حقیقتده ارککلرك اسارتندن هیچ بر وقت قورتله‌مازلر .

١٢٧٧ یونان حکمای قدیمه‌سندن (ایسوقرات) دیورکه : عالمده دوستلری چوق اولوب، دشمنلری اولمامسنی آرزو ایدن آدم هرکسه لطف ایله معامله ایتملی، وآنجق حسن اخلاق اصحابیله لاابالیانه کوریشملیدر .

حافظ شیرازینك شو بیتی دخی بونی تأکید ایدر :

آسایش دوگیتی تفسیر این دو حرفست:
با دوستان تلطف، با دشمنان مدارا .

۱۲۷۸ لاابالیلك یالکز اقران بیننده اولور؛ کندیندن بیوك آدملرله لا ابالی اولان محقر اولور؛ کندیندن کوچك آدملرله لاابالی اولانك اونلرك عندنده حیثیتی قالماز .

۱۲۷۹ عالمه ایلك اتمك آرزوسنده اولوب، کیمسه‌نك قصورینه باقمسزین، هرکسك قباحتنی عفو، وهرکسه لطفله معامله ایدن حکیمدن بشقه عالمده کیمسه بختیار اوله‌ماز .

۱۲۸۰ سعادت حسن اخلاقسز اوله‌مدیغی حالده، هرکس مسعود اولمغی آرزو ایدرده، کیمسه حسن اخلاق پیدا اتمکه چالیشماز .

۱۲۸۱ الك ناموسلی قادین حقنده سوزسویلنمیندر .

۱۲۸۲ طبیعت لغتنده اسارت کلمه‌سی یوقدر .

١٢٨٣ سكوتله دعواسنی غائب ایتمش قادین یوقدر .

١٢٨٤ ناموسله ساده‌لك قادینلرك ایکی صفتیدر، که بری اولمقسزین، دیکری پك نادر بولنور .

١٢٨٥ اکثر قادینلرك ذکاوتی عقللرینك دکل، بلکه جنتلرینك آرتمسنی موجب اولور .

١٢٨٦ ناموسك قپوسنده حسن اخلاق و دیانت نوبتجی اولملیدر .

١٢٨٧ ساده‌لك قادینلرك برنجی کوزللکیدر، چونکه نادر بولنور .

١٢٨٨ قادینلر اولمیه ایدی، عمرك ایکی اوجی امدادسز، واورته‌سی لذتسز اوله‌جقدی .

١٢٨٩ قادینلره باش اغریسی ویرن کندیلری اوستنده اولمیان قوقولردر .

١٢٩٠ بر قادینك قلبنده ناموس وحسن اخلاق اسکان ایتملی، قیافتی ساده‌لکله مزین اوللی، دودا-قلرندن لطافت آقلی، اللری ایش ایله مشغول بولنملی .

١٢٩١ عالمه قادين عالم اركك درجه‌سنى بوله‌ماز؛ جاهله قادين جاهل ارككدن ايدر .

١٢٩٢ اركك‌لرك قادينلره ايتدكلرى حقسزلغك برنجيسى دوشوندكلرينى سويله‌ملرى، وايكنجيسى دو-شونمدكلرينى سويلمرلريدر .

١٢٩٣ اركك‌لر قادينلرك خفيفلكندن شكايت ايدرلر، لكن آغيرمشربلى قادينلردن حذر ايدرلر .

١٢٩٤ ناموسلى واداره‌لى قادين اوينك زينتى، قوجه‌سنك سعادتى، قادينلرك مفخريدر .

١٢٩٥ اركك ملت ووطنك، قادين ايسه يالكز اوينك اصلاحنى دوشونمليدر .

١٢٩٦ ايى كورنمك قيدنده اولانلر پك نادر ايى كورينورلر .

١٢٩٧ فنا آدملردن يوز چويرمك لازم كليركن، هركس عاجز آدملردن يوز چويرر .

١٢٩٨ حاكمك حاكميتده مبالغه‌سى حكمنك ازا-له‌سنه سبب اولور .

١٢٩٩ ظلمه قارشی کوستریلن اطاعت ظلمك قانون حکمنه کیرمسنی موجب اولور .

١٣٠٠ مصیبتی تحمل ایتمك اتلاف نفسله قور - تلمقدن قولایدر .

١٣٠١ ایلك نه قدر اوفق اولورسه، ینه بر فدا کارلغه متوقفدر .

١٣٠٢ بر شیئك زینتی نه قدر چوق ایسه، فائده‌سی او قدر آز اولور .

١٣٠٣ مداهنه یالان ایله اجبار نفسدن مرکبدر .

١٣٠٤ کندینی تحقیر وتذلیل ایدن آدم بیوکلرك توجهنی قزانیر .

١٣٠٥ حمیت سوزله اولماز، ایشله اولور؛ سوزله حمیت فروشلق ایدن ساخته کاردر .

١٣٠٦ چوق انتظار اولنان نعمتك، حاصل او - لدقده، قدری اولماز .

١٣٠٧ ایلکك ثمره‌سی خاطرده قالان یادکاریدر .

١٣٠٨ بر قباحتدن طولايي اولنان تكدير بعض دفعه او قباحتدن بيوك بر قباحتدر .

١٣٠٩ رياكارلرك صدقه‌سندن تنهالقده وياخود قرانلقده بولنان ديلنجي‌يه خير يوقدر .

١٣١٠ بشقه‌سندن كوريلن ايلك دينمدر ؛ كوره‌ديكي ايلكه قارشى ايلك ايده‌مين انسانيت مفلسيدر .

١٣١١ انسانك ايچى « بن » دينلن شيئله مملودر ؛ هروقت دوشونديكى بوكلمه‌نك مفهوميدر .

١٣١٢ ريا ايله ايديلن ايلك صاحبنى چابق يقديرر .

١٣١٣ انسان كوپه بكزر ؛ بوش اولورسه ، سسى دها زياده چيقار .

١٣١٤ انسان كندى كنديته دوشونديكى وقت اكثريا كندى ترقى وسعادتنى دوشونور .

١٣١٥ انسان بر مهندسدر ، كه عمر بناسنك هركون بر پلاننى چيزر ، حالبوكه معمار ازل بوند

چبرندیکی پلانلرك هیچ برینه رعایت، هیچ برینی اجرا ایتمدیکی حالده، بو زوزك مهندس پلانلر یاپمقدن واز کچمز.

۱۳۱٦ انسان آرزو ایتدیکی سعادته قورندی ایله نائل اولهمیه ایدی، عالمده کیمسه بختیار اوله ـ مازدی؛ چونکه برسعادتك قورندیسی حصولندن ایيدر.

۱۳۱۷ قورندی ایله زنکین اولان آدم مالنك حسابنی طوتمق کلفتندن آزادهدر، ابدی زیان ایتمز، مالنی کیمسه غصب وسرقت ایتمز؛ الحاصل زنکینلکك یالکز ایی جهتنه نائل اولوب، دیکر جهتلرندن آزاده بولنور.

۱۳۱۸ عالمده مناسبتسز کولمکدن زیاده طاتسز برشی یوقدر.

۱۳۱۹ انسان قوردیغی سعادته نائل اولمهدن راحت ایتمکه چالیشماز ایسه، راحت ایتمهدن اولور.

۱۳۲۰ تکدیر دائما اونی ایجاب ایدن قباحتك

مادوننده اولمليدر، تاكه تكدير ايدن قباحت ايدندن زياده قباحتلى اولمسون .

١٣٢١ ساده‌لك طبيعت وكمال صاحبى اولانلرك زينتيدر .

١٣٢٢ ساده‌لكى هركس سور؛ بعض آدملر تحسين ايدر؛ آز آدملر اجرا ايدر؛ هيچ كيمسه آرزو ايتمز .

١٣٢٣ بردردك دواسنى اودردى موجب اولاندن بكله‌مك حماقتدر .

١٣٢٤ رحم نه‌قدر طاتلى ايسه، استرحام اوقدر آجيدر .

١٣٢٥ جسمك لكه‌لرينى زمان ياخود برمقدار صو تميزليه بيلير؛ لكن روحك لكه‌لرينى نه عصرلر، ونه‌ده نهرلر يقايه بيلير .

١٣٢٦ حسيسه محتاج اولمقدن، دنى ايله مناسبتده بولنمقدن مشكل شى يوقدر .

۱۳۲۷ طرفدارله مباحثه اولماز؛ چونکه طو - تدیغی طرفك لهنده بولنورسه‌ك، مباحثه باشلامازدن اول بیتر؛ علیهنده بولنورسه‌ك، غوغا ایتمك لازم کلیر.

۱۳۲۸ دلیللرینی دیکله‌مدن، بر قضیه‌یی رد ایدنله مباحثه جائز دکلدر.

۱۳۲۹ انسانلری اصلاح ایتمك ایچون، کندیلر- ینی ایقاظ ایتملی، چونکه نقصان وخطا آنجق جهل وغفلتدن کلیر.

۱۳۳۰ حالمزی اصلاح ایده‌مین شی بزی بختیار ایده‌مز.

۱۳۳۱ هر سویشن آدملره صادق دوستلر دینه‌مز؛ اصل صادق دوستلر محبتله برابر فکر و مسلکجه دخی متحد اولانلردر.

۱۳۳۲ بر آدمی، اخلاق واحوالنی تحقیق ایتمدن، کندیلرینه دوست ایدنلر، وجودلرینه کلوب کلیه‌جکنی تجربه ایتمه‌دن، اثواب صاتین آلانلره بکزر؛

شــو قدر فرق واردر که یاراماز دوست بچمسز لباسدن زیاده مضردر .

۱۳۳۳ فنــا آدملرله الــفت ایدوبده، ایی آدم اولمق، کور جاللغی ایدوبده، تمیز طورمغه بکزر .

۱۳۳٤ عرض محبت ایدن هر آدمك محبتنی قبول ایتمملی .

۱۳۳۵ یکیدن آدم تجربه ایتمکدن ایســه، اطوار واخلاقی مجرب آدملرله مناسبت پیدا ایتمك خیرلیدر

۱۳۳٦ لسان وجودك برعضویدر، که طبیبــلر اوندن جسمك، وحکیملر عقلك صحتنی آکلارلر .

۱۳۳۷ کرچکدن کوز یاشی کرچکدن مصیبتلر ایچون دوکیلن کوز یاشیدر .

۱۳۳۸ بشقه‌سنی وخصوصــیله عمومی مســتفید ایتمین فدا کارلق فدا کارلق دکل، حماقتدر .

۱۳۳۹ عالم بر انسانیتکاهدر، انسانلر دکیشــیر لکن انسانیت دائما باقیدر .

۱۳٤۰ مرحمت وحسنه مالك اولان آدم کوز یاشندن آکلاشیلیر؛ هر کسك دوکدیکی کوز یاشی بر دکلدر .

۱۳٤۱ حقیقی اغلامق تنهالقده اولور؛ خلق نظرنده اغلایان بر مرائیدر، که کوزلری، ماکینه کبی، ایستدیکی وقت، کوز یاشی دوکرلر.

۱۳٤۲ عاشق ایچون معشوقه سنك الیله سیلنن کوز یاشندن طاتلی شی یوقدر .

۱۳٤۳ انسان حائز اولدیغی درایتك بر جزئنی اونوتملیدر، که دها درایتلی اوله بیلسین .

۱۳٤٤ کندینی چوق درایتلی ظن ایدن آدم هیچ بر وقت ایتدیکندن ممنون اولهماز؛ چونکه قوردیغی درایتك کندی فعلنده هیچ بر اثرینی کورمز.

۱۳٤٥ اقراندن دها درایتلی اولمق ایی برشیدر؛ لکن کندینی دها درایتلی کوسترمك پك مخاطرهلی بر حرکتدر .

۱۳٤٦ هر شیئی کندی کندینه کوروب،

آكلامق، وبونكله برابر ارباب وقوفك اخطارات ونصايحنى ديكلهمك بيوك بر درايتدر .

١٣٤٧ بر مصيبته دوچار اولان آدم بشقه‌سنك دخی اويله وياخود دها بيوك بر مصيبته دوچار اولديغنى كورمكله متسلى اولور . آكلايك انسانلرك طبيعتنى !

١٣٤٨ مصيبت پك نادر يالكز كلير .

١٣٤٩ اهميتسز بر شيئه كدر ايتمك عمر كبی بر نعمت عظمايى سؤ استعمال ايتمك ديمكدر .

١٣٥٠ مكدر اولان آدملرك حياتى بر نوع اولومدر .

١٣٥١ تربيه طبيعته غالبدر، چونكه انسانك قلبنى طبيعتك قومش اولديغى اخلاق فاسده‌دن تميزليه‌رك، اخلاق حميده ايله طولديرر .

١٣٥٢ كدرلرمزى موجب اولان باشليجه منفعت وطمعدر .

۱۳۵۳ حزن روحه قوت ویرر، لکن بیوجك بر مصیبت جسمدن زیاده روحی ازر .

۱۳۵٤ حریت روح وعقلك مابه الحیاتیدر؛ حریت اولمیان یرده عقل وروح صوسز نباتات کبی رور .

۱۳۵۵ الك فنا مسلك مسلکسزلکدر .

۱۳۵٦ عالمك طولواولدیغی اخلاق ذمیمه وافکار سقیمه‌یی تحمل ایده‌مدمك ایی برخصلت دکلدر . تجار هروقت آلتونله معامله ایده‌مز، بعض دفعه‌ده قاصه‌سنی باقیرله طولدیرمغه مجبوردر .

۱۳۵۷ اخلاق حمیده وعقل سلیم صاحبی اولان ادم وطنداشلرینك مدار افتخاریدر .

۱۳۵۸ فنا آدم بر چینی کاسه‌سنه بکزر؛ قولای قیریلیر، کوچ یاپیشدیریلیر .

۱۳۵۹ بعض فنا اخلاق واردر، که انسان کیمسه‌دن آلمیوب، طوغدیغی کوندن کندینده بولنور؛

آنجق بو اخلاقی حسن تربیه محوایده بیلدیکی حالده، سوء تربیه تقویه وتزیید ایدر .

١٣٦٠ تربیه کورمش برآدمله تربیه کورمه‌مش بر آدمك بیننده‌کی فرق غایت مکمل صورتده تزیین اولنمش بر باغچه‌ایله اصلا انسان الی کورمه‌مش بر قیر بیننده‌کی فرقه بکزر .

١٣٦١ فنالغك تصور حقیقیسنی کوره بیله‌ایدك، انسانلرده فنالق بولنمیه‌جقدی .

١٣٦٢ اخلاق سیئه انسانك بر دشمنیدر، که اعلان حرب ایتمه‌دن، ملکنه کیروب، خرابیتی موجب اولور. کیردکدن صکره، اخراجی پك مشکلدر؛ کیرمزدن اول حدودی ایی محافظه ایتمکه دقت ایتملی .

١٣٦٣ اداره انسانك کندینی اولدیغندن زیاده فقیر فرض ایتمسیله اولور .

١٣٦٤ سوینج اوفق بر شیدن حاصل اولور؛ لکن صیقندی ودوشونجه‌کله کچیریلن برعمری دکر .

۱۳٦٥ جسمه غدا نصل لازم ایسه، روحه ده تربیه اویله لازمدر .

۱۳٦٦ تربیه انسانك، عمری اولدقجه، کیه‌جکی بر لباسدر؛ کرکی کبی اولمسنه دقت اولنملیدر .

۱۳٦٧ انسانك حسنات وسیئاته اولان میلی کثریا مساویدر؛ آنجق الفت وتربیه بر طرفنی ضعیفلته‌رق، دیکر طرفنی قوتلندیرر. انسانك طبیعی اولان سیئاتنی تربیه ایله محو ایتمك قولایدر؛ لکن سؤ تربیه وفنا آدملرله اولنان الفتك انسانك قلبنه کو-کلشدیردیکی سیئاتی دفع ایتمك محالدر .

۱۳٦٨ تربیه بعض دفعه نقابه بکزر، انسانك قصورینی اورتر، لکن محو ایتمز .

۱۳٦٩ انسانلر ایچون الك بیوك نعمت حریتدر؛ بونکله برابر انسان ـ دوشه‌بیلیر، یانه‌بیلیر، الینه‌کچن برچوب پارچه‌سیله کندی کوزینی چیقاره‌بیلیر، طاشله بشقه‌سنك باشنی قیره‌بیلیر، کوردیکنی قوپاروب، ییرتوب بوزه‌بیلیر، ساعتلرجه اغلار، باغرر ـ

بر چوجق اولدیغندن، بعض مربیلرك ید اسارتنده بولنمسی ضروریدر. لالاسنك یداسارتندن قورتلمق ایستین چوجق اوصلانمغه چالیشملیدر.

۱۳۷۰ بر امت ایچون حریتدن اول تربیه وکمال لازم؛ فقـط ـ هیهات! ـ اکثریا اسـارت حریتی تولید ایده‌جك یرده، بیلدیکی تربیـه وکماله ده مانع اولور.

۱۳۷۱ چوق آدملر، اعتبـار وناموس قزانمغـه چالیشیرکن، اعتبارلرینی غائب ایدرلر.

۱۳۷۲ ناموسسزلقله پریشانلق آره‌سنده بولنما-نلردن لازم کلن طرفی ترجیح وانتخاب ایتمکه مقتدر اولانلر پك آزدر.

۱۳۷۳ عالمده خلقی انقادن نفرت ایتـدیره‌جك متقیلر واردر.

۱۳۷٤ عالمده بر ایشه یارامیانلرك چوغی، متسلی اولمق ایچون، زهده صاپارلر.

۱۳۷۵ زهد ایله ذکاوت بیننده بوقدر مناسبت

واردر، كه ايكيسنك چوغيله هيچى بر كيبدر؛ مقبولى اعتدال اوزره اولانيدر .

١٣٧٦ ظلم ايله رحم اوقدر مباين ايكى خصلتدر، كه ظالمك دخى رحيم كبي انساندن معدود اولديغنه تعجب اولنور .

١٣٧٧ منسوب اولديغى امتى سومين وخيانت ايدن برآدم او امتدن صايلديغى حالده، انسانلرى سوميوب، ظلم وغدر ايدن آدمك نوع بشردن معدود اولمسى بالكز ديكر برجنس حيواندن عد اولنه‌مد- يغندن ايلرى كلير .

١٣٧٨ حلم انسانى هركسه سوديرر .

١٣٧٩ ساخته حلم هر خصلتدن فنادر؛ صاحبنى هركسه سوديره‌جكنه، هركسى اوندن نفرت ايتديرر .

١٣٨٠ حلم، آنجق عقل ودرايتله برابر بولنديغى وقت، مقبولدر .

۱۳۸۱ حلم صاحبنه شهرت و ثروتدن بشقه هر-
شی قزاندیره بیلیر .

۱۳۸۲ ملایمت بعض دفعه قوتدن زیاده قزانیر.

۱۳۸۳ ضعفدن حاصل اولان حلم پك قولای
حدته تحول ایدر، قوتله برابر بولنان حلم باقی
ودائمیدر .

۱۳۸٤ انسان خلقك قصورلرینی سویلکه آلیشد-
قدن صکره، هنرلرینی کورەمز اولور .

۱۳۸۵ سوز آرەسنده هرکسك قصورلرینی او -
نودوب، فضلنی سویلملی؛ لکن ایشه کلنجه، هرآدمك
فضلنی برطرف ایدەرك، قصورلرینی درخاطر ایتملی
ده، اوکا کوره کندیسیله بر ایشه کیریشملی .

۱۳۸٦ فنا خویلر اغز قوقوسنه بکزر، که صا-
حبی طرفندن حس اولنمدیغی حالده، خلق تعجیز
ایدر .

۱۳۸۷ حب نفس خویلرمزی صاقلایەرق، بزه
تحمل ایتدیرر؛ لکن او خویلرك بری بزه بشقەسی

طرفندن يان اولاندقدن صكر، حب نفس جاسوس كسيلوب، اوخويدن شكايت ايده‌رك، وجدانمزى راحت براقاز .

۱۳۸۸ چوق دفعه انسانى بر بيوك سعادته نائل ايدن خصلت مؤخراً او سعادتدن محروميتى موجب اولور .

۱۳۸۹ بشقه‌لرنده اولدقلرى وقت، بزه اوقدرفنا كورينن خويلر بزده اولورسه، پك ايى كورينور؛ چوق آدملر بشقه‌لرينى ذم ايدركن، كنديلرينى تصوير ايدرلر .

۱۳۹۰ ندامت نه قدر اول اولورسه ، انسانى اوقدر بيهوده ندامتلردن قورتارير؛ نه‌قدر كج قاليرسه، اوقدر بيور، اوقدر فائده‌سز اولور .

۱۳۹۱ ندامتى دعوت ايتمش حركتلرك هربرى انسان ايچون برنمونهٔ عبرتدر .

۱۳۹۲ برخطاده بولنوب ده، صكره نادم اولمق او خطاده بولنمامقدن اييدر؛ چونكه او خطايى

ایدوب، نادم اولانك بردها اوخطاده بولنمسی محالدر؛ حالبوكه اوخطایی ایتمین ایلریده ایده بیلیر .

١٣٩٣ ندامت اخلاق حمیده‌نك ایلك بهاریدر .

١٣٩٤ ندامت اكثریا برخطانك جریاندن دكل، اوخطانك نتیجه‌سنك قورقوسندن تولد ایدر .

١٣٩٥ ندامت برحسدر، كه انسانك كافهٔ حسیاتنه غلبه ایدر .

١٣٩٦ ندامت تأملسز قراردن طوغار .

١٣٩٧ بركویلینك قبا حركتنده بعض شهریلرك نازكانه معاملات رسمیه‌سندن زیاده روح واردر.

١٣٩٨ معاملات رسمیه انسانی فكر وعقل كبی خواص انسانیه‌دن تبعید ایده‌رك، یالكز كوردیكنی یاپان میمونه یاقلاشدیرر .

١٣٩٩ نزاكت باشلیجه انسانك كندی قصورلرینی ستر ایله، كندینده اولمیان فضل وهنرلر كوسترمكه چالیشمسندن عبارتدر .

١٤٠٠ نزاكت كذبدن مبرا اولهماز؛ قبالق دیدیکمز شیء طوغری بی سلمه السلام سویلمکدن بشقه برشی دکلدر .

١٤٠١ برقومك عندنده نزاكت عد اولنان بر حركت دیكر برقومك عندنده قبالق اوله بیلیر .

١٤٠٢ قلبك فراحلغی قیشك اك فنا كونی ایلك بهارك اك كوزل كوننه ترجیح اولنه‌جق برحاله كتیرر؛ قلبی مغموم اولان آدم ایچون ایلك بهارك اك كوزل كونلرنده هیچ بر كوزللك یوقدر .

١٤٠٣ نزاكت برابریاشامقده اولدیغمز آدملرك نظرنده كندیمزی ایی كوستروب، كندیلرینه سو - دیرمك آرزوسندن عبارتدر؛ بیوكلرمز اطاعتمزدن، اقرانمز كندیلرینه ایتدیكمز رعایتدن، كوچكلرمز كوستردیكمز حسن معامله‌دن خوشنود اولورسه، بر شیدن قورقاملی یز .

١٤٠٤ معاملاتده كوستریلن نزاكت پك آز سرمایه‌یه محتاجدر .

١٤٠٥ اونده ایشسز دوران قادینلری بسله‌مك ایچون چالیشان ارکك هیچ بروقت فقر وضرورتدن قورتیله‌ماز؛ انسانلرك محتاج اولدقلری شیلرك یاریسی ارککلرك سعییله حاصل اولورسه، یاریسی‌ده قادینلرك سعینه متوقفدر؛ ارکك قادینی بسلرسه، قادین‌ده ارککی کیدیرملیدر.

١٤٠٦ اوجوز بولدقلری هرشیئی صاتین آلانلر مؤخراً الزم اولان شیلردن محروم قالیرلر. انسانی برشیئی صاتین آلمغه سوق ایدن احتیاج اوللی، تصادف دکل.

١٤٠٧ لزومسز شی نه قدر اوجوز اولسه، بهالیدر، ضروری اولان برشیئه ویریلن پاره‌یه آجیماز.

١٤٠٨ صندیقله سفره بر ترازینك ایکی طرفیدر؛ بری یوقاری‌یه قالقارسه، او بری اینر.

١٤٠٩ چالغیجی ایله میخانه‌جیلرك قزاندقلری

آقچـەنك قاربازك قزاندیغی آقچـەدن پك آز فرقی واردر .

۱٤۱۰ برادرینك آچلقدن جان ویردیکنی کور - دیکی حالده، سفرەسـندە اون بش یمك بولندیران؛ برادری چادیردە یاتوب قالقدیغی حالده، مکمل اولان اوینی بر درجه دها تزیین ایدن، برادرینك قرانلقده اولدیغنی بیلدیکی حالده، اوینك دیوارلریله باغچەلر - ینی قندیللرله دوناتان آدمـلر نوع بشردن عـد اولنماملیدر .

۱٤۱۱ قادینلر مقاص وایکنه یرینه پیـانو او - کرنمکه باشلایەلی، ارککلر زوکور تلشمکدەدر .

۱٤۱۲ یکی برفس آلمق پك قولایدر، اما اویکی فس پالتونك دخی یکیلنمسنی دعوت ایدر .

۱٤۱۳ لازم اولان آز بر شـیئی اسـیرکین بیوك زیانه اوغرار؛ اوینك چـوروومش اولان بر دیرکنی دکیشدیرمین، چوق کچمەدن، یکیدن بر او یاپمغـه، ویررینه بیك لیرا ویرمکه مجبور اولور .

١٤١٤ آج یاتمق صباحلین بورجلی طرفندن اویاندیرلمقدن ایدر .

١٤١٥ هر کون قزاندیغکك بر مقداریني بر طرفه قورسه‌ك، باقیری آلتونه تبدیل ایتمك اکسیرینی بولمش اولورسك .

١٤١٦ هر کون قزاندیغنی ییین خسته‌لغنده استقراضه مجبور اولور؛ وای‌اولدقدن‌صکره، دینك فائضنی ویرمك ایچون، چالیشه‌رق، آج قالیر .

١٤١٧ ایکی اوجاق یاپدیرمق برینی صیجاق طوتمقدن قولایدر .

١٤١٨ صادق خدمتجی ایستین کندی خدمتنی کندیسی کورملیدر؛ چونکه کندیندن زیاده کندیسنه صداقتله خدمت ایده‌جك کیمسه بوله‌ماز .

١٤١٩ ذکاوتی فوق العاده اولان چوجقلر چوق دفعه تربیه‌ده ذکاسی اوسط اولانلردن کری قالیرلر .

١٤٢٠ اكثر انسانلر نيچون باراداقلرينى بيلميزلر؛ كيمى زنكين اولمغى آرزو ايدر، حالبوكه راحتنى فقيرلكده بوله‌بيلير؛ كيمى هركسك ايشنه قاريشمق ايستر، حالبوكه كندى ايشنه باقسه دها ايى اولور؛ كيمى پادشاهك سراينده اولمق هوسنه دوشر، حالبوكه چفت سورمك ايچون دنيايه كلمشدر؛ كيمى ادارهٔ عموميه‌يه قاريشمق ايستر، حالبوكه كنديني اداره ايتمكدن عاجزدر؛ كيمى هر دائم سويلمك وبحثه قاريشمق ايستر، حالبوكه سكوت ومجانبت كنديسنه دها الويرشليدر؛ كيمى خلقه عقل اوكرتمكه قالقيشير، حالبوكه كنديسى خلقدن عقل اوكرنمكه محتاجدر. ايشته، هركسك بويله كندى ماهيتنى بيلمه‌مسى جمعيت بشريه‌يه پك بيوك مضرتى موجب اولور.

١٤٢١ قادينلر، سوسلرينك قصورلرينى كوروب اكمال ايتمك ايچون، اكثر اوقاتده اللرنده بر آينه طوتدقلرى كبى، بر جمعيت دخى علم وفن آينه‌سنى

کوزینك او کندن آیرمیه‌رق، کوردیکی قصورلری اکاله چالیشملیدر .

١٤٢٢ اککمز ، اتمز، صوغانمز اولورسه، تجره‌یی قومشودن ده آله بیلیرز .

١٤٢٣ فنا آرقداشدن تنهالق چوق دها ایدر.

١٤٢٤ خواجه اوینارسه، چوجقلر نه یاپمازلر ؟

١٤٢٥ مزور دائما ایی آدملره تقرب ایدر؛ چونکه کندینه بکزه‌ینلردن برشی قزانه‌ماز .

١٤٢٦ هر ظالمك بر روز جزاسی واردر .

١٤٢٧ مفسد کمور چواله بکزر؛ دیشی سیاه، ایچی دها سیاهدر .

١٤٢٨ مفسد ایله کندیك بیننده چوق آرالق براق .

١٤٢٩ خلق عالم بر آینه‌در، انسان نه معامله ایدرسه، اونی کورور .

١٤٣٠ دنیاده مجرد وطن ویاخود انسانیته

خدمت مقصدیله اولنان حرکتلر پك آزدر؛ انسانلر منفعت شخصیه‌نك اسیرلریدر؛ وطن اوغورنده ایتدكلری فداكارلق دخی حقیقتده منافع شخصیه‌لرینك منافع وطنیه‌یه مربوط اولمسی سببنه مبنیدر.

١٤٣١ برمقصده خدمت ایدن بر جماعتك هربر فردی اومقصده بشقه برصورتله خدمت ایدر؛ و جماعتك افرادی نه‌قدر چوق اولورسه، مقصد دخی اوقدر قسمه تقسیم اولنور.

١٤٣٢ اتفاقله برمقصده خدمت ایدنلردن هر برینك مقصدی بشقه بر یولده اولمسی، اومقصد عمومینك حصولندن صكره، اغراضك میدانه چیقمسیله بینلرنده تفرقه دوشمه‌سندن آكلاشیلیر.

١٤٣٣ منفعتپرست، بر یورطه پیشیرمك ایچون، قومشوسنك اوینی یاقار.

١٤٣٤ ثروت، صاحبنك خواهشنه كوره، عالمده كاه خیری، وكاه شری باعث اولور.

١٤٣٥ قوت ونفوذ قزانوب ده، ابنای جنسنه

خدمت ایدنلر پك آزدر؛ اکثر خلق، محضا ابنای جنسلرینه مسلط اولمق ایچون، قوت ونفوذی آرزو ایدرلر .

۱٤۳٦ ساعتده برمجیدیه قزانه بیلن آدمك برساعت ایشسز طورمسی طوغریدن طوغری‌یه اونك کیسه‌سندن، وبالواسطه ثروت عمومیه‌دن، برمجیدیه‌یی دکیزه آتمقدر .

۱٤۳۷ انسانك کماله ایردکدن صکره‌کی عمری کنجلکنده ایتدیکی خطالرك قهرینی چکمك، وحاصل ایتمش اولدیغی افکاری تبدیل ایتمکه چالیشمغله کچر.

۱٤۳۸ فرانقلن دیورکه : بورج ایتمکه کیدنله کندینی دکیزه آتمغه کیدن بیننده فرق یوقدر .

۱٤۳۹ عالمده شهرت وشان طمعی اولمیه ایدی، انسانلرك چوغی اولومی حیاته ترجیح ایده‌جکلردی؛ آنجق مزار طاشلرینه اولسون شهرتلرینی باعث اوله‌جق برشی یازلمسنی ایستیه‌جکلردی .

۱٤٤۰ انسان ایچون اك بیوك مأیوسیت اقرانلر-

ینك حیثیت واعتبار ویاخود جاه ومنصبده کندینی
کچدکلرینی کورمکدر؛ آنجق بو مأیوسیتك برتسلی
وبر آرقداشی واردر، که اوده ـ کندیسی عندنده
مشکوك اولمیان ـ درایتی سایه‌سنده اقرانلرینك هپسنه
تفوق ایده‌جکی امیدیدر.

۱٤٤۱ حسود، حسد ایتدیکی آدملرك آیاقلری
اوکنده آچلمش قویولر تصور ایتمه ایدی،
چاتلایه‌جقدی.

۱٤٤۲ طبیعت سنه‌نك هر بر فصلنده بشقه
بر صورت پیدا ایتدیکی کبی، حقیقت اشیا واخلاق
دخی عمرك هر بر موسمنده بشقه بر صورتده کور.
ینور. بونکچون بر چوجغك کندی کوزلرینه
ووجدانده اینانمیوبده، کوردیکنك بسبتون عکسی
اولان پدر ویاخود مربیسنك نصیحتلرینی دیکله‌مسی
مشکلدر. هانه‌یا چوجقلرك فکر ووجدانه کیروب،
او صورتله نصیحت ویره‌بیلیر بر مربی!

۱٤٤۳ جسمه کوره صحت نه ایسه، عقله کوره

دهصلابت وسرعت انتقال اودر. صحتی یرندهاولان
جسم هر ایشی کوروب، هر زحمته طیاندیغی کبی،
صلابت وسرعت انتقالی اولان ذهن دخی هرمشکله
تدبیر بولوب، هیچ بر وقت عاجز قالماز.

١٤٤٤ انسان اختیارلدقجه، جوشقونلغی تزاید
ایدرسه، او جوشقونلقجنتدن یك اوزاق دکلدر.

١٤٤٥ اسراف وارثك مالنی چالوب، امحا ایدر؛
حست مالی صاحبندن چالوب، وارثنه ویرر؛ ایکیسی
بیننده معتدل بر طریق اختیار ایتملی.

١٤٤٦ اداره سائر فضیلتلر کبی پارلق بر شی
دکلدر؛ صاحبنه شهرت واعتبارده قزاندیرماز؛
آنجق اسراف ایله حست کبی ایکی اوچورومك
اورتهسنده یوروین انسانی دوشمکدن وقایه ایدهرك،
منزل مقصوده ایصال ایدر.

١٤٤٧ اداره حستك قیز قرداشیدر، برلشمه-
ملرینه دقت ایتملی.

١٤٤٨ ادارەسز ثروت حاصل اولەماز، ودوام ایدەمز .

١٤٤٩ حسنله بر قاچ سنه وقایه وتزیید اولنان ثروتی اسراف بر کونده محو ایدر .

١٤٥٠ حسدن طوغان ثروتك اجلی اسرافدندر .

١٤٥١ آمر مفید بر شی امر ایدرسه، مأمور دخی امرك فائدەسنی آکلایەرق، آمرله برابر کندی نفسنه او شیئك اجراسنی امر ایدر . مجرد آمرلکی اجرا ایتمك، ویاخود کوز بویامق ایچون، امر ایدنك امری کیسەنك مسموعی اولماز .

١٤٥٢ هر وقت حق قزانمق ایستینلر همان هر وقت حقسزدرلر .

١٤٥٣ هرکس وطننه بلا مکافاة خدمت ایتمکله موظفدر؛ وطننه خدمت ایدەرك مکافاة کورنده تقبیح اولنەماز؛ لکن استفادۀ شخصیه ایچون وطنی تهلکەیه قویمقدن بیوك دنائت اولەماز .

١٤٥٤ عالمده الك عزیز شی عرض وناموسله

وطندر. استفادهٔ شخصیه‌یه حب وطنی فدا ایدنلر عرض وناموسلرینی دخی فدا ایدرلر.

١٤٥٥ وطنه سؤ قصد ایدن وطنك اولادلغندن چیقدقدن بشقه، اك بیوك دشمنی حکمنه کچدیکندن، بو دشمندن تبعیدی واجبدر.

١٤٥٦ الهی! وطن ووطنداشلر اوغورنده جانی فدا ایدنلرله منفعت شخصیه اوغورنده وطن ووطنداشلرینی فدا ایدنلر کبی بسبتون مباین طبیعتده ایکی مخلوقی نیچون انسان صفت مشترکه‌سیله یاراتدك؟

١٤٥٧ عالمده اك منفور بر کافر نعمت آرانیلیرسه، برنجی درجه‌ده الوهیتی انکار، ایکنجی درجه‌ده وطنه خیانت ایدندر؛ چونکه انسانك حقیقتده ولی نعمتی الله، وظاهرده وطندر. دیکر ولی نعمت دنیلنلر نعمته آنجق بر وسیله‌درلر.

١٤٥٨ حب وطن ایماندندر؛ بناءً علیه وطنی سومین ایمانی‌ده، اللهی‌ده سومز.

١٤٥٩ شری خیره ترجیح ایدن، انسانلری سومین، وطنك سعادتنی ایستمین آدم متدین اوله‌ماز؛ النده تسبیح کوررسه‌ك، مرائی، یعنی دینك دشمن منفوری اولدیغنه حکم ایت .

١٤٦٠ منافع شخصیه‌سندن برشی فدا ایتمین وطنه خدمت ایده‌مز .

١٤٦١ وطن خدمتی انسانی شخصاً دخی مستفید ایده بیلیر؛ لکن استفادهٔ شخصیه طمعیله وطنه خدمت ایدیله‌مز؛ یعنی فرق نیتده‌در : خدمتی نیت ایدن استفاده ایده بیلیر؛ استفاده‌یی نیت ایدن خدمت ایده‌مز .

١٤٦٢ خائن خدمتجی، قیش کوننده ایصمق ایچون، افندیسنك اوینك طوتیشدیغنی ایستر؛ صادق کوپك افندیسنك قاطری اولوسنی یمز .

١٤٦٣ خائن ایله صادقی فرق ایده‌میوب‌ده، بالکز مداهنه‌یه قاپیلانلر بالاخره نادم اولورلر، ویاخود ندامتی میراث یرینه وارثلرینه براقیرلر .

١٤٦٤ صادق، صداقت كبی بر سرمايه‌يه مالك اولديغيچون، مداهنه‌يه احتياج كورمز؛ مداهنلرك هپسی خائندر. مداهنه‌يه قاپيلان آدم قوردك سوزينی ديكله‌ين قوزويه بكزر.

١٤٦٥ صداقت ومحبت انسانك قلبنده محفوظ بر قوشدر؛ اغزندن چيقارسه، اوچوب غائب اولور.

١٤٦٦ دقت واهميت علم ودرايتدن زياده ايش كورور.

١٤٦٧ آرزواولنان ايش كندی كنديننه‌ده حاصل اولور. خواهشسز چاليشانلرك مرامی نه‌قدرقولای اولسه، ينه حاصل اوله‌ماز.

١٤٦٨ چوق آدملر، هرشيئی قولای اوكرنه بيلدكلريچون، برشی اوكره‌نه‌مزلر.

١٤٦٩ الك اوجوز اكلنجه مطالعه‌در، امتداد ايتدكجه، انسانی بيقديره‌جق يرده، دها زياده اكلنديرن اكلنجه ده آنجق بودر.

١٤٧٠ حکیم آدملر کویلی وچوبانلرك صحبتندن اوصانمازلر، چونکه، اونلرك هر بر سوزندن برچوق شیلر اوکرندکلری حالده، مدنی چکیمش شهریلرك پاپاغان کبی ازبرلمش اولدقلری رسمی سوزلرندن بر شی آکلایه‌مازلر .

١٤٧١ انسانی — آغزینی آچار آچماز نه سو - نه سویلیه‌جکی معلوم اولان — آدمك سوزی بیقدیر- دیغی قدر بر شی بیقدیره‌ماز .

١٤٧٢ سوزدن مراد دیکله‌ینلرك بیلدکلری واوکرنمك یاخود دیکله‌مك ایستدکلری بر شی سویلمکدر. بویله ایکن عالمده سویلنن سوزلرك یوزده طقسان طقوزی مجرد سویلینك سویلمك ایستدیکندن سویلنیور .

١٤٧٣ قانونك مکمللیتی امنیتی، امنیت سعیی، سعی ثروت ومدنیتی تولید ایدر .

١٤٧٤ نوع بشرك رفاه وسعادتی مکمل بر قانونك وجودیله کرکی کبی اجراسنه متوقفدر .

١٤٧٥ اعتذار كذبدن خالص اولەماز؛ ايى حل او-
لنورسه، كذب ومداهنەدن مركب اولديغى كوريلور .

١٤٧٦ بشقەلرينك قباحتلرى بزمكيلرك تصحيحنه
سبب اولور .

١٤٧٧ انسان اختيارلدقجه، كنجلرك اكلنجه-
سيله اكلنەمديكى كبى، علم وفضلى زيادەلشدكجه دخى،
عوامك معاملاتندن خوشلانمامغه باشلار. بونك
ايچوندر كه بر عالم يا ديكر بر عالمه وياخود طبيعتك
بر جزء ناطق حكمنده اولان كويلى وچوبانلرله
قونيشمغى سور .

١٤٨٨ عالمده ايديلن بر ايلك درين بر مغارەيه
آتيلان بر طاشه بكزر؛ كه كيتديكى كبى، بر دها
بولنمامق اوزره، غائب اولورسەده، خيلى وقت
سسى اطرافه عكس ايدر .

١٤٧٩ مدسس وبدخواه آدمك آغزندن چيقان
انسانيت وخيرخواهلق سوزى انسانى بيلان فيشلد-
يسى كبى اوركوتور .

١٤٨٠ تخـويف ايدن دشمنـدن قورقما ؛ طرف رحمانيدن كورينن دشمندن صاقين .

١٤٨١ دشمنكله كوريشن دوستكدن قورق .

١٤٨٢ دشمنـك ياپه‌مديغى شـيئى بعض دفعـه دوست ياپار .

١٤٨٣ هر شـيئه قاپيلان هيچ بر وقت ندامتدن قورتلماز .

١٤٨٤ بعض آدملر اخلاق حميده وانسـانيتى، مجرد آغزلرينه آلمغله ثلويث ايده‌بيلـيرلر اميديله، مدح ايدرلر .

١٤٨٥ مكارم اخلاقك الك كوزل تعريفى مكارم اخلاق اصحابنك سر كذشتلريدر .

١٤٨٦ اخـلاق فاسـده، عمرك جاده‌لرينى اويله بر ضبط ايتمشدر، كه اخلاق حميـده‌يه آنجق بر دار وقرانلق سوقاق قالمشدر .

١٤٨٧ الك صاغلام ثروت هنرله خلق حميددر .

۱٤۸۸ منفعتپرست کندی نفسندن بشقه کیسه‌یی سومدیکندن، کندیسنی دخی کیسه سومز .

۱٤۸۹ کندینی سومك بشقه‌لرینی سومه‌مك، بشقه‌لرینی سومه‌مك کیسه طرفندن سولمه‌مك، کیسه طرفندن سولمه‌مك کندی کندینی سومه‌مك دیمکدر .

۱٤۹۰ انسان هر کسدن سولدیکنی کوردکجه، کندی نفسنه اولان محبتی آرتار؛ هر کسك بغضنه اوغرارسه، کندینه دخی بغض ایتمکه باشلار .

۱٤۹۱ اختیارلق عمر صایلماز .

۱٤۹۲ اختیارلغك مقبول اوله‌جق چوق خاصه‌لری واردر؛ آنجق حستله حدت بو خاصه‌لری محو ایدر .

۱٤۹۳ بزی ممنون ایدن شیلرك چوغی حقه مغایردر .

۱٤۹٤ خیانت عدم امنیتی دعوت ایتدیکی کبی؛ چوق دفعه‌ده عدم امنیت خیانتی تولید ایدر .

١٤٩٥ چوق شیلر ایستینه هیچ برشی ویرمه‌ملی.

١٤٩٦ قومشوك اوك بر پنجره‌سنی قپاتدیروب، اوکی قرانلقده براقدقدن صکره، احتمال که قپوسنی ده قپاتدیروب، چاتیسنی‌ده ییقدیرمغه قالقیشه‌جقدر.

١٤٩٧ کوپکی اسکی پوتینلری یمکه آلیشدیررسه‌ك، بر کون یکیلرینی‌ده ییوب، سنی یالین آیاق براقه‌جغنده شبهه ایتمه.

١٤٩٨ برطلبك عدم قبولی بشقه طلبه محل براقماز.

١٤٩٩ برآدمك یاخود بردولتك حقوقنی محافظه ایدن قوت دکل، جسارتدر.

١٥٠٠ جسارت انسانی آرسلانه غالب ایدر.

١٥٠١ حق اولمدیغی حالده، برشی طلب ایدنك مرامی سنکله قاوغه ایتمکدر؛ صاقین ایستدیکی شیئی ویرمه، چونکه اونی آلدقدن صکره، بشقه بر وسیله بوله‌جق؛ وبو وجهله هم ویردیکك شیئی غائب ایده‌جکسك، هم نهایت ایستدیکی اوله‌جقدر.

١٥٠٢ طپاغی یدکدن صکره، جسارت ادعاسنده بولنان یدیکی طپاقله طویمدیغنی کوستر.

١٥٠٣ تربیه ایتمك ایستدیکك آدمی، قباحت و مغلوبیتنی اقرارله، بر دها یاپمامق اوزره، امان ایستمدجه، وبو بابده تأمینات ویرمدجه، براقما؛ یوقسه صکره‌سنی دوودیکنی ادعا ایده‌جکنده شبهه ایتمه.

١٥٠٤ ناموسلی آدم، بر طپاق یرسه، یرسنه میدانه چیقمغه، ویاخود آغزینی آچمغه اوتانیر؛ ناموسسز آدم، طپاغی یدکجه، جسارت وادعاسی آرتار.

١٥٠٥ یتاغکده بولدیغك عقربی یره آتما؛ ینه یتاغکه چیقوب، سنی زهرلیه‌بیلیر.

١٥٠٦ یلانی کورورسه‌ك، قفاسنی از؛ سنی غافل بولورسه، امان ویرمز.

١٥٠٧ حریت هرکسك محتاج اولدیغی، لکن اکثر خلقك ایستمدیکی بر نعمتدر.

١٥٠٨ حریتله قوهٔ قهریه بر یره کلهمز.

١٥٠٩ عالمده ایشلنن جنایتلرك، اولنان

وحشیلکلرك الك بیوکلری حریت نامنه ایشلنلردر.

۱۵۱۰ عالمده الك بیوك فنالق اییلك زعمیله ایشلنن فنالقدر .

۱۵۱۱ رحم ایله قوتك بریره جمع اولمسی عدل وحریتی دعوت ایدر .

۱۵۱۲ حقانیت ترازیسنده ضعیف اولان دائما خفیفدر .

۱۵۱۳ بر ادعاده بولنان، حق قزانمق ایچون، هیچ اولمازسه، صورتا وموقتة ادعاسنی تصدیق ایدر حرکتده بولنملیدر .

۱۵۱٤ اسارتده بیوین آدم حریتك قدرینی بیلهمز؛ حریتده بیوین آدم اسارتی چکهمز .

۱۵۱۵ حمیت فروش اولانلرده حمیت کورلمزسه، تعجب اولنماز؛ چونکه حمیتلرینی صاته صاته البته توکتمشلردر .

۱۵۱٦ عالمده الك مسعود آدم کندی سعیله یاشا

یوب، کیسه‌یه منتدار اولمیان و همجنسلرینه آز چوق ایلك ایده بیلندر .

١٥١٧ چفتجینك یدیکی مصر اتمکی ایوازك یدیکی باقلاوه‌دن طاتلیدر .

١٥١٨ هرکس کندینی و عائله‌سنی بسله‌مك ایچون، سعی ایدر، لکن سعیله همجنسلرینی مستفید وناموسنی وقایه ایدنله عمومك مضرتنی ایجاب، و کندی ناموسنی پایمال ایدن ساعی بیننده‌کی فرق کوکدن یره قدر واردر .

١٥١٩ انسان نه قدر فقیر اولورسه، احتیاجاتی اوقدر آز اولوب، ثروت پیدا ایتدکجه، احتیاجاتی چوغالدیغندن، وبو وجهله هروقت مضایقه‌ده بولندیغندن، غنانك انسانلری مسعود ایتمك بابنده پك آز مدخلی واردر .

١٥٢٠ نکبتده جیتدن دم اورانك فکری، سعادته نائل اولمغله، دکیشیر .

١٥٢١ نکبتنده دوستك اولان آدمك سعادته

نائل اولدیغنی کوروَرسه‌ك، دوستلغك دوام وعدمِ دوامنی کندیسنك رأینه حواله ایت؛ ودها طوغر- یسنی ایسترسه‌ك، اونك یرینی طوته‌جق تکبتزده بر دوست بول.

١٥٢٢ تعزیته کلنلرك ایچنده حقیقی احباب بولنه‌بیلیر، اما تهنیته کلنلرك ایچنده پك ناپدر.

١٥٢٣ بیوك بر مسندده بولنان بر آدمك باش آغریسنه آغلایان چوق بولنور؛ لکن مسندینی غائب ایتدکدن صکره، وفاتنه بیله آغلایان اولماز.

١٥٢٤ کتاب، چوق وقت آچیلوب اوقونماز- سه، صحیفه‌لری بربرینه یاپیشوب بوزلدیغی کبی، انسانك قوهٔ حافظه‌سنده قالان یادکارلر دخی، آره صره خاطردن چیرلمزسه، اونودیلور.

١٥٢٥ قیصقانچ آدمك قاریسی قوجه‌سنی خسته فرض ایدوب، بتاغی باشندن آیرلمامغه چالیشملیدر.

١٥٢٦ قیصقانچلق عشقك تورتیسیدر.

١٥٢٧ قوجه‌نك قیصقانچلغی قاری‌یی بیقدیرر؛ قارینك قیصقانچلغی اکثریا قوجه‌یی ممنون ایدر.

١٥٢٨ قیصقانجلق عشق ایله برابر کلیر، عسق ایله برابر کیتمز.

١٥٢٩ برچوجغك کیمی سودیکنی آکلامق ایسترسه‌ك، کندیسنه برهدیه ویروب، کیمه کوستردیکنی کورورسه، اونی سودیکنی آکلار؛ قادینك کیمی سودیکنی آکلامق ایسترسه‌ك، بونك عکسنی تجربه ایت.

١٥٣٠ قادین کندی سنی یك چابق اونودور؛ لکن طانیدیغی قادینلرك ایچنده قاچ یاشنده اولدیغنی بیلدیکی یوقدر.

١٥٣١ بوغلغه کیدرسه‌ك، البسه‌کی چیقار؛ قاریکك ایکنجی قوجه‌سی کیر.

١٥٣٢ اداره‌لی قارینك قوجه‌سی، نه قدر مسرف اولسه، مدیون اولماز.

١٥٣٣ قادینك اوك ایچنده کندی الیله یاپدیغی بش پاره‌لق بر ایش قوجه‌سنی یوز غروش صرفندن قورتاریر.

١٥٣٤ چالیشقان وناموسلی قاری قوجه‌نك بربرینی سومه‌مسی محالدر.

* ١٥٣٥ عشق چوق دفعه سویشن ایکی کوکلی برلشدیرر؛ لکن چوق چکمه‌دن براقوب کیدر؛ او وقت اخلاق حسنه، ناموس وسعی امداده‌یتیشمزسه؛ عشقك یرینه محبت قائم اولمیوب، منافرت ومفارقتك ظهوری طبیعیدر.

١٥٣٦ آز تربیه کورن قادینلر اوك اوفق تفك ایشلریله مشغول اولمغه تنزل ایتمزلر؛ لکن حقیقةً تربیه‌لی اولان قادینلر برنجی وظیفه‌لری بو اولدیغنی بیلیرلر.

١٥٣٧ چالیشقان فقط جاهل اولان قادینك قوجه‌سی اونده بر لذت بوله‌میوب، دیشاریده وقت کچیرمکه مجبوردر؛ بونکله برابر رفاه وراحتله‌یاشار. عالمه فقط ایش کورمز اولان قادینك قوجه‌سی ایسه اونده دائما قونیشه‌جق وصحبتندن خط ایده‌جك بر آرقداش بولور، لکن صیرتنده توملکی اولماز. بر النده کتاب وبر النده ایکنه اولان قادینك قوجه‌سی نه بختیار آدمدر!

١٥٣٨ وفاسز آدمك وفادار احبابی اوله‌ماز.

١٥٣٩ عالمده اك بختيار آدم خلقه ايلك ايتمكه چاليشاندر؛ بشقه‌لرينك كدرلريله دائما مكدر ايسه‌ده، ايتديكى ايلكلر بو كدرلره پك طاتلى بر صورت ويرر .

١٥٤٠ جبنده‌كى پاره‌يى بر فقيره ويروبده، آچ ياتان بتون كيجه كوزل رؤيالر كوره‌رك، ايرتسى كون كنديندن پك ممنون قالقار . قمار اوينايوبده غائب ايدن ايسه بتون كيجه اويويه‌ميوب، ايرتسى كون خسته قالقار .

١٥٤١ خير خواهلقدن زياده نادر بولنور برشى يوقدر .

١٥٤٢ كنديندن ممنون اولان خلقده ممنون ايده‌بيلير .

١٥٤٣ ايلاء، ايتاء، رقباسنلرى عفو ايتمك خاصه‌سى سعادتك طلسميدر .

١٥٤٤ نكبت انسانك فضلنى اكمال ايدر؛ يالكز قوهٔ حافظه‌سنى ضعيفلاديرر .

۱۰٤٥ یالانجی طوپالدن قولای طوتیلیر .

۱۰٤٦ انسان ایچون اڭ کوزل آیینه قصورلرینی سویلر بر دوست قدیمدر .

۱۰٤۷ خلقڭ قباحتلرینی دیو آیینه‌سنده، کندی قباحتلرمزی ایسه اونڭ ترسنده کوروروز .

۱۰٤۸ حکیمڭ بری کوکلرله بسلنه‌جك درجه‌ده فقیر وضرورته دوچار اولـوب، بر کون طوپلا - دیغی کوکلری صویه‌رق، یمکده ایکن «ربم ! عالمده بنـدن فقیر آدم وارمیـدر ! » دیر دیمز، کوزلرینی چویروب، فضل وکالجه کندیندن بیـوك بر حکیمڭ بونڭ صویدیغی کوکلرڭ یره دوشن قبوقلرینی طو - پلایوب یمکده اولدیغنی کورمش !

۱۰٤۹ فنی ترقی ایتـدیرمك ایستین رسـام اڭ مشهور رساملرڭ آثارینی تقلیده مجبور اولدیغی کبی، اخلاقجه کسب کمال ایتمك ایستینلرڭ دخی فضل مجسم مقامنده اولان ذواتڭ حرکاتنـه تبعیت ایتملری لازم کلیر؛ آنجق، هیهـات ! بویله آدملر عالمـده عنـقا

حكمنده اولديغيچون، ادبا بر طاقم موهوم شخصلره وجود ويرەرك، بو قدر حكايەلر يازمشلردر .

١٥٥٠ هيچ بر شى، يكى ايجاد اولندقده، مكمل اولماز؛ اسكيدكجه، الدن اله كچدكجه، اكمال اولنور .

١٥٥١ انسان ادبسزك نه دوستى نه دشمنى اولمليدر .

١٥٥٢ او كوزك اوكنده، قاطيرك آرقەسنده، ادبسزك ايسه هيچ بر طرفنده طورما .

١٥٥٣ ايلك كورنملى، لكن كوسترلەمليدر .

١٥٥٤ انسانك عمرندەايشلديكى شيلرك الك ايوسى، دوشوندكجه، كنديسنى ممنون ايدن حركتدر .

١٥٥٥ انسان ايلك ايدەجكى آدمك كيم اولدىغنى صورمادن، ايلكى ايتمليدر .

١٥٥٦ دشمنكه بيله الكدن كليرسه، ايلك ايت؛ چنار آغاجى كولكەسنده ايى آدملرى ياتيرديغى كبى؛ قاتل وخرسزلرى دخى ياتيرمقدن چكينمز .

١٥٥٧ مفسدلرك قلبنده قورولمش بر دار آغاجی واردر .

١٥٥٨ رهبری امیداولان آدمك آرقداشی فقردر .

١٥٥٩ امید انسان ایچون بر غدادر، لکن دائما قورقو زهریله قاریشیق بولنور .

١٥٦٠ امید آدمك، اویانیق ایکن ، کوردیکی رؤیادر .

١٥٦١ صحبت دردلرك اشترا کندن عبارتدر .

١٥٦٢ عالمده الك ایی واردات اداره‌در .

١٥٦٣ انسان کندینی پك بیوك ظن ایدر، لکن کندینجه تصور ایتدیکی بیوکلکك یوزده برینی بشقه‌سنك اغزندن ایشیتسه، اونکله قناعت ایدر .

١٥٦٤ انسانلر بیننده الك زیاده اعتبارله تداول ایدن اقچه مداهنه‌در . انسانك مداهنه‌دن یالکز شو قدر فائده‌سی اولور، که کندی حقنده حائز اولمدیغی صفتلرك تنسیبنی ایشیده‌رك، او صفتلری کرچکدن قزانمغه چالیشیر .

۱٥٦٥ تجویز اولنه بیله‌جك مداهنه وارسه، اوده بدبخت و یاخود برنقصان طبیعی ایله ناقص اولانلره تسلی ویرمك مقصدینه مبنی اولان مداهنه‌در.

۱٥٦٦ مواد مهمه‌یه دائر اولان محرراتده عباره تزییناتی بغدای تارله‌سنده بیتن کلین چیچکنه بکزر، که ترلایی سیر ایدنلرك نظرنده یك کوزل کورینورسه‌ده، تارله صاحبی ایچون مضردر.

۱٥٦٧ دنیاده امنیت انسانی محو ایدر؛ الك کوزل رهبر امنیتسزلکدر.

۱٥٦٨ عالمده الك زیاده احمق بر آدم آرانیلرسه، فکرینی صورانلره تمامیله و اولدیغی کبی سویلین آدمدر.

۱٥٦۹ انسان، حر یاشامق ایچون، مقدار کافی نقدی یوقسه، بر فن، بر صنعت یاخود بر چفتلکه مالك اولملیدر. مأمور اولانلر ایسه حر یاشایه‌مدقدن، وعائله‌دن قورتیله‌مدقدن بشقه، آلدقلرندن زیاده بوزمغه مجبور اولدقلرندن، کندیلری ضرورت چکمه‌لر بیله، اولادلرینك چکه‌جکنده شبهه یوقدر.

١٥٧٠ كندی ضعفلرینی كورەمینلر دائما ذم وتقبیح اولنور؛ لكن قوتلرینك فرقنده اولمیانلرده مدحه شایان دكلدر. قوتلی ایكن، كندینی ضعیف ظن ایدن، تارلەسنده آلتون معدنی بولندیغی حالده، بیلەمینه بكزر.

١٥٧١ زنكینلك ایكی شیئه متوقفدر: «سعی»، «اداره». وقتنی واقچەسنی بیهوده یره صرف ایتمین البته زنكین اولور.

١٥٧٢ طوغریلق انسانی چوق بلالره دوشو- رورسەده، نهایت سلامتنی موجب اولور.

١٥٧٣ منارەنك ایچریسندن یوقاری چیقان اینرسه، ینه مردیوندن اینر؛ لكن طیشاریسندن طیر- مالیەرق چیقان تا شرفەنك آلتنه واردقدن صكره، ییقیلوب دوشكله، تلف اولور. سعادتك ذروهٔ بالاسنه صداقتله چیقان آدم ایله ــ اقتداری اولمدیغی حالده ــ دسیسه ومداهنه ایله چیقان آدم بیننده‌كی فرق دخی بویله‌در.

١٥٧٤ بر اسیری اسارتدن قورتاران صداقتدر . بنده‌نك خیانتی صاحبنك ظلمنی تزیید ایدر .

١٥٧٥ انكلتره حكماسندن (استرن) دیور كه: جناب حقه تشكر ایدرم، كه بكا بوندن زیاده ثروت ویرمدی؛ كیـه‌جك بر كوملكله یـه‌جك بر كاسـه سودم و بونلرله برابر جمعیت خاطرم اولدیغی حالده، ثروتك اسیری اولمغی نیچون آرزو ایده‌جكم ؟ لعنت اوثروته، كه صاحبی، اوكا سجده ایتمك ایچون، دیز-لرینی چاموره باتیرر !

١٥٧٦ اك ماهر معمارلرك یاپدقلری بنـالر برقاچ سنه، برقاچ دور ونهایت برقاچ عصر سوره بیلیر؛ مزارجینـك یاپدیغی مزار ایسـه یوم قیامتـه قدر باقیدر . بوده دنیـانك فناسـیله اخرتك بقاسـنه بر علامتدر .

١٥٧٧ انسان هرطرفی اوچوروم برتپه‌ده، دو-شمكه حاضر قیالر آلتنده بولنور؛ برخطادن صاقینیر-كن، دیكر بر خطایه دوشر؛ بر بلادن قورتلدیغنـه متشكر ایكن، باشنه اوندن بیوك بر مصیبت كلیر .

۱۵۷۸ معارف و مدنیت امتلز بیننده خصومت ومنافرتی دفع ایدر . مدنی امتلر امم سائره‌نك دخی قدرینی بیلیرلر، وحشی قوملر کندی قومیتلرینه منسوب اولمیان آدملره حیوان ویاخود جانوار نظریله باقرلر .

۱۵۷۹ ارباب حکمت ــ ولوکه بر برینه دشمن ایکی قومیته منسوب اولسونلر ــ قرداشدرلر .

۱۵۸۰ ناموس وحمیت صاحبی اولان آدم کندی نقصانلرینی بیلیر، لکن اغیاره قارشی سویلیوب، ستر ایتمکه چالیشیر .

۱۵۸۱ جسور وعالی همت اولان آدم دشمنی تحقیر ایتمز، ودشمننك فضل وهنرینی تسلیم ایتمکدن چکنمز .

۱۵۸۲ بر آدمدن کوردیکك ایلکه قارشی، او آدمه بر ایلك ایده‌مزسه‌ك، نوع بشردن دیکر بر شخصه ایت .

۱۵۸۳ علم جاهللری تحقیر ایدوب، غرور حاصل

ایتمك ایچــون دكل، بلكه جاهللره آچیق، واونلری ممكن مرتبه‌ده تعلیم، وهیچ اولمازســه كندی علمكدن مستفید ایتمك ایچوندر .

۱۵۸٤ حسیسـلرك الك بتری علم حسیسی یعـنی بیلدیكندن كیمسه‌یی مستفید ایتمك ایستمیندر .

۱۵۸٥ انسـان ایچون الك ایی شی غم وسروریته بشقه‌لرینك اشترا كنی كورمكدر .

۱۵۸٦ انسانلری بربرلرینــه دشمن ایدن حسد و غرضــدر؛ الك فنـا یوركلی آدم بیله، برنجی دفعــه اوله‌رق، كوردیكی آدملرك فنالغنی ایستمز .

۱۵۸۷ احباب، بولنــدقلری حالده طوردقجه، احبابدرلر؛ بر سـعادته نائل، ویاخــود بر مصیبته دوچار اولانلر احبابلق دائره‌ســندن چیقارلر، ویا - خود چیقاریلیرلر .

۱۵۸۸ الك طاتلی یمش انسانك كندی الیله دیكدیكی آغاجك یمشیدر .

۱۵۸۹ انسانك عمری برغم وكدر مجموعه‌سندن

عبارتدر؛ جناب خالق، انسانی بوآغیر یوکك آلتنده ازدیرمه‌مك ایچون، الك بوش، الك اهمیتسز شیلره آلدانوب، سویمك خاصه‌سنی ویرمشدر .

۱۵۹۰ قادینك بری « اختیارلمغه باشلادیغمی آکلایورم، چونکه کیمسه هر وقتدن زیاده کنج اولدیغمی سویله‌میور » دیمش .

۱۵۹۱ فقیرك سخاوتندن خلق چوق استفاده ایده‌مز، لکن کندیسی سخاوتندن استفاده ایده بیلیر؛ چونکه هرکسی ممنون ایدن ویریلن شیئك چوقلغی دکل، بلکه ویرلسنك صورتیدر .

۱۵۹۲ ذکاوت واقتدار حسن نیت وخیر ـ خواهلقله برابر بولنمازسه، بر شیئه یارامدقدن بشقه، پك چوق مضرتی دخی موجب اولور .

۱۵۹۳ جوهر، هر نره‌ده بولنسه، جوهر ایسه ده، دیلنجینك پارمغنده اولدیغی وقت، کیمسه جوهر اولدیغنه اینانماز؛ فکرصائب دخی، بر فقیرك یننندن چقیارسه، کیمسه‌نك اعتبارینی قزانه‌ماز؛ بر زنکین ومتحیرك قفاسندن چیقمسی شرط عد اولنور .

١٥٩٤ عالمده الك فنا خصلت انسانك كندى قباحتنى بشقه‌لرينه، وبشقه‌لرينك هنرلرينى كنديسنه عطف ايتمسيدر .

١٥٩٥ هر نعمت مقابلنده‌كى زحمت وكلفتك مكافاتيدر .

١٥٩٦ هيچ بر حكيم حكمتنك قوتيله ميليات طبيعيه‌سنه مقاومت ايده‌مز؛ آنجق ميليات طبعيه‌سنى حكمته منافى اولميان آدم حكيم اوله‌بيلير .

١٥٩٧ احبابى چوق اولان آدمك بر صادق دوستى بولنماز .

١٥٩٨ قادينلرده‌كى قصورلر ارككلرده دخى بولنديغى حالده، قادينلرده‌كى فضيلتلر كنديلرينه مخصوصدر .

١٥٩٩ قادينك قلبى، اركك فكرى غالبدر .

١٦٠٠ عوام نظرنده ناموس ثروتك، وناموسسزلق فقرك ايجاب ايتديرديكى معامله‌در .

١٦٠١ عالمده ناموسلی آدم یوقدر دینك ناموسی شبهه‌لیدر .

١٦٠٢ انسان، درجهٔ فضل وعقلنه کوره، بر آلتین، کومش، باقیر ویاخود دمیر معدنیدر؛ رتبه وحیثیت دولتك بر تمغاسیدر؛ که بو معدنلرك هربری اوزرینه باصیله‌بیلیر؛ لکن هیچ برینك جنسنی دکیشدیره‌مز .

١٦٠٣ انسانلرك رحم وسخاوتی بولندقلری جمعیتك احتیاجنه تابعدر. هوتل بولنمیان مملکتك اهالیسی مهماننوازدر؛ فقیرخانه بولنمیان شهرك اهالیسی فقرایه صدقه ویرر .

١٦٠٤ اکثر آدملرك دشمنلری کندیلرینه برشی ویرمینلردر .

١٦٠٥ سنك ایچون جانی فدا ایدنك اوغورنده مالکی فدا ایتسه‌ك، چوقیدر ؟

١٦٠٦ بریوك فائله ایله مشغول اولان آدم یه‌جکنی، کیه‌جکنی دوشونمه‌ملیدر .

۱۶۰۷ ثروتمز وجسمز وطن دنیلن بر مقدس طوپراغك محصولیدر. وطنك ویردیکی نعمتی وطنك سلامتی اوغورینه فدا ایتمهمك نه بیوك کفران نعمتدر.

۱۶۰۸ طوپراغنك سلامتیچون ویرمدیکی اقچهیی طوپراغك ایچنه کومن حسیسه انسان عنوانی لایق دکلدر.

۱۶۰۹ طوپراغی اوغورینه بر طمله قان دوکمین ویاخود بر پاره ویرمین آلچق وحسیسك اوطوپرا-غك ایچنه کوملکه حق یوقدر.

۱۶۱۰ انسان اولان آدمی همجنسنك وخصو-صیله وطنداش وقرداشنك صوؤقده بولمسی فکری او قدر اوشوتیر، که یوز صوبه یاقسه ایصینهماز.

۱۶۱۱ قرداشنك چبلاق اولدیغنی کوروبده، بش کورکله قناعت ایتین آدم هانکی جنس حیوا-ندن معدوددر؟

۱۶۱۲ مامملکتنك نصفنی ویرن فقیرله ثروتنك بیکده برینی ویرهمین زنکینك هانکیسی زیاده زنکیندر؟

۱٦۱۳ حسیس اولان زنکین حستك خزینه داریدر .

۱٦۱٤ حسیس مالنی صرف ایتمین دکل، خیره صرف ایتمیندر؛ مسرف مالنی صرف ایدن دکل، بیهوده صرف ایدندر .

۱٦۱٥ حسیسله مسرفماللرندن استفاده ایتمه‌مکده مشترکدرلر .

۱٦۱٦ رحمان ایچون بر پاره صرف ایتمینك مالنی شیطان آلیر .

۱٦۱۷ جناب حق انسانلری مسعود ایده‌جك هر بر شیئی ویرمشدر؛ آنجق انسانلر کندی قباحتلریله بو سعادتی غائب ایدرلر .

۱٦۱۸ انسان کندیندن ویریوزنده اولان همجنسلرندن شکایت ایده‌جکنه، فلکدن شکایت ایدر .

۱٦۱۹ مقدرات الهیه‌دن اولان مصیبتلر پك جزئیدر؛ کندیمزك دعوت ایتدیکمز، ویاخود همجنسلرمزدن کوردیکمز فنالقلر اولمیه ایدی،

بو مصیبتلری تحمل ایتمك كوچ بر شی اولمیه‌جقدی.

۱۶۲۰ قدر ویردیکی مصیبتك تسلیسنی‌ده برابر كوندریر.

۱۶۲۱ انسانلر، همجنسلرندن، واكثریا احبابلرندن برینی ازمك ایچون، آیاغنك قایدیغنی بكلرلر.

۱۶۲۲ اییلك ایله فنالق انسانك النده‌در؛ ایستدیکنی بطال ایدر.

۱۶۲۳ اییلك ایله فنالق بر تارلەنك محصولیدر؛ ایستین برینی طوپلار، ایستین دیكرینی.

۱۶۲٤ حضرت خالق انسانه او قدر بیوك بر نعمت ویرمشدر، كه بونك قیمتنی بیلیوبده، شكایت ایتمسنه تعجب اولنور؛ او نعمت‌ده اییلك ایتمك اقتداریدر؛ قولسز آیاقسز، كور بر دیلنجی دخی عالمده اییلك ایده‌بیلیر.

۱۶۲٥ فعل قولدن ایدر، لكن طاتلی سوز هر ایلكدن ایدر.

۱۶۲٦ انسان فكر، حركت، آرزو، نفرت، كبی

النده اولان شیلرك صاحبی؛ حیات، ثروت، شهرت، حسن کبی النده اولمیان شیلرك اسیریدر.

١٦٢٧ عالمده انسانی ممنون ایده‌جك خیال وقو- رونتیدن بشقه برشی یوقدر، بناءً علیه، بر قورونتی‌یی غائب ایتمك‌ده ضایعاتدندر.

١٦٢٨ صولر یردن چیقوب، طاغلرك، قیالرك ایچندن، طاشلرك اوزرندن کچرکن، واوچوروم یرلردن آشاغی دوشرکن، تادکیزه واصل اولنجه‌یه قدر طورمیوب، فغان ایتدکلری کبی، انسان دخی والده‌سنك قارنندن دوشوب، مزاره کیرنجه‌یه قدر بر دم غم وکدردن، آه وفغاندن خالی قالماز. طوغدیغی ساعت آغلار، بشیکده فغان ایتمدن، کوز یاشی دوکمکدن خالی اولماز، چوجقلغنده هیچ برحر- کتنده حر اولمیوب، هرکسدن توبیخ وتکدیر کو- کورور، کنجلکنده قلبنك حسیاتیله متألمدر، عمر اوسطی غائله‌لرله کچیرر. الحاصل راحت محض اولان بحر موته واصل اولنجه‌یه قدر برکون راحت کورمز.

۱٦۲۹ خولیا اویله بر سحاردر که قیالری اووه، قوملق بادیه‌لری بوستان صورتنده کوستریر.

۱٦۳۰ برشی خاطرکه کلدیکی وقت، اول امرده «سن خولیاسك» دیه‌رك، چکیل، صکره اوزاقدن معاینه و تحقیق ایده‌رك، صحیح اولدیغنی آکلارسه‌ك، یناش. یوقسه سنی غافل بولوب، ضبط ایدرسه، بر چوق وقت بیهوده یورمدقجه، براقماز.

۱٦۳۱ آرزو ایتدیکی شیئه نائل اوله‌میان آدم بدبختدر؛ قورقدیغی شیئه دوچار اولان آدم مصابدر. عمرنده بدبخت ومصاب اولمق ایسته‌زسه‌ك، نائل اوله بیله‌جکك شیئی آرزو ایت، و قورتیله بیله‌جکك شیئدن قورق، بیوك رتبه ومسنده نائل اولمق ایسترسه‌ك، هروقت بدبختسك؛ خسته‌لقدن و اولومدن قورقارسه‌ك، مصیبتدن قورتله‌مازسك؛ لکن سفاهتدن قورقارسه‌ك، حیتی آرزو ایدرسه‌ك، بختیار اولورسك.

۱۶۳۲ وسایط وآلاتك نقصانی آرزویه قارشی طورهماز .

۱۶۳۳ حسن وعقلدن ویرکی آلنه ایدی، تحصیلداره حاجت اولمیوب، هرکس بو ویرکی بی بالذات کوتوروب، ویرهجکدی . الك غریبی شوراسی‌که ویرکی بی حسن وعقللری الك آز اولانلر هرکسدن اول ویرهجکلردی .

۱۶۳۴ هرکس فعلنك بشقه‌لری طرفندن تقلید اولندیغنی ایستمز، لکن بونك هرکس ایچون وخصوصیله صانعلر ومحررلر ایچون پك بیوك فائده‌سی واردر . چونکه انسان کندی اثرینك خطالرینی کوره‌میوب، تقلیدنده کورورسه، آکلار . خصوصیله‌که مقلدلرك تقلید ایتدکلری شیئی مبالغه ایتمك عادتلری اولدیغندن، تقلیداً یاپیلان شی خرده بین حکمنده اولوب، اصلك خطالرینی پك ایی کوستریر .

۱۶۳۵ یاپیلان برشی، مکمل یاپلمازسه ، پك آز ایشه یارار . بش جلددن عبارت اولوب، قیمتی بش

لیرا اولان کتابك بر جلدی ناقص اولورسه ، قالان درت جلدی بر لیره بیله ایتمز .

١٦٣٦ عالمده کوکل باغلادیغك شیئك خاصه‌لرینی خاطرکدن چیقارما : بر جام سورسه‌ك، قیریله‌جغنی، برآدم سورسه‌ك، اوله بیله‌جکنی خاطرکده صاقلا، که بویله برشی اولدیغی وقت، غافل بولنوب، تأسف ایتمیه‌سك .

١٦٣٧ اقربا و احبانك اوله‌مسنی آرزو ایتمك حکم ازله قارشی عصیان ایتمك ، خدمتجینك اصلا قباحت ایتمه‌مسنی آرزو ایتمك نقصان وخطانك عالمدن قالقمسنی ادعا ایتمك دیمکدر .

١٦٣٨ ارککلر تاریخده کوردکلری بر ایکی اوچ قادینك فسادینی علی العموم قادین قسمنه، ملیونلرله ارککلرك حباثتنی ایسه یالکز یابانلره، و ــ ایستدکلری وقت ــ قدره (!) حمل ایدرلر .

١٦٣٩ قادینلر پك نادر فنالق ایدرلر؛ اکثریا ارککلرك فنالقلرینه سبب ویاخود واسطه اولورلر.

۱٦٤٠ انسان ایچون سعیدن بیوك اکنجه یوقدر .

۱٦٤۱ سعی ایچی غایت مزین، خارجی غایت چرکین بر بنادر . خارجدن کورن کیرمك ایستمز؛ کیرن راحتنی بولوب، چیقمق ایستمز .

۱٦٤۲ ایشلنه‌جك ایش انسانك آرقه‌سنده بر یوك، ایشلنمش ایش انسانك آلتنده بر شلته‌در .

۱٦٤۳ اك ماهر قوماندان کندینی قوللانان‌در .

۱٦٤٤ اولوم اولمیه ایدی، عمر بر اولوم دیمك اوله‌جق دکلمیدی ؟

۱٦٤٥ فقیر ناموس پرده‌سیله مستور اولملیدر .

۱٦٤٦ فقر مصیبتیچون ناموسدن بیوك تسلی یوقدر .

۱٦٤٧ ناموس ایچون اولنلر واردر، فقط ناموسسزلقدن اولنلر زیاده‌در .

۱٦٤٨ حیاتی ناموسه، ثروتی حیثه ترجیح

ایدنلر ایکی کونلك بر مسافرلك خاطریچون دائمی احبابلرینی غائب ایتمش اولورلر .

١٦٤٩ شرق ادباسنك جسمی تحقیر ایتملری محضا روحی تقدیس ایتمك، وجسمی بسلهمك طمعیله اولدیرنلری بو حرکتدن واز کچیرمك ایچوندر؛ یوقسه جسم روحك محافظه وبو عالمده منزلی او - اولدیغندن، جسمه رعایت انسانك الك برنجی وظیفه‌لرندندر .

١٦٥٠ بعض ادبا قادینلرك علیهنده بولنه‌رق، دیمشلر که : قادینلر هیچ بر قوت ونفوذه مالك دکل ایکن، عالمده بو قدر فنالقلر ایتدکلری حالده، یا کندیلرنده ارککلرده‌کی نفوذ واقتدار اوله ایدی، نه‌لر یاپمیه‌جقلر ایدی ! — بزده دیه بیلیرز که : ار - ککلر بو قدر علم وتجربه صاحبلری ایکن، عالمده بو قدر فنالقلر ایتدکلری حالده، کندیلرنده قادینلر - ده‌کی جهالت وتجربه‌سزلك بولنه ایدی، نه‌لر یاپمازلردی ! — ویاخود : ارککلرده‌کی نفوذواقتدار

وعلم وتجربه قادينلرده اوله ایدی، عجبا عالمده بوقدر فنالقلر اولورمی ایدی ؟

١٦٥١ انسان ضعیف بر طوغری آدمدن آیریلوب، قوتلی بر مزورله برلشمه‌ملیدر؛ چونکه ضعیف اولان طوغری آدم ایلك ایتمکه مقتدر دکلسه‌ده، قوتلی مزور هر فنالغی ایتمکه مقتدردر .

١٦٥٢ انسان کندینده اولان فضیلتله افتخار ایدوب، کندیسیله مناسبتی اولانلر فضیلتیله افتخار ایتمه‌ملیدر . کوزل ایسه‌ك، افتخار ایت، کوزل بر آتك وارسه، آت ویاخود طبیعت افتخار ایتسین .

١٦٥٣ مناره‌یه چیقانه غبطه اولنماز، چیقوبده کوزل برصدا ایله اذان ویرنلره غبطه اولنور . بر بیوك مأموریت الانه بختیار دینمز، آلدیغی مأموریتی حسن ایفا ایدنه بختیار دینور .

١٦٥٤ انسانك ثروتی، اعتباری، حیثیتی آرتدقجه بیوك رتبه‌لر؛ مأموریتلر آلدقجه، دها زیاده اسارت التنه کیرر؛ حر یاشامق ایستین استحصالی النده اولمیان شیلره حقیر نظریله باقلیدر .

۱٦٥٥ الك زياده اسارت آلتنـده ياشـار برآدم وارسه، اوده حسود ايله غبطه كشدر .

۱٦٥٦ انسـان التـدن كلنى اجرا ايدوب، النده اولميانك اجرا ايدلديكنى كمال بيقيدى ايله كورمليدر .

۱٦٥۷ انسـان ايكى شـيدن مركبـدر : برى جسم، كه سائر حيوانلرله مشتركدر؛ برى ده روح، كه عالم معنويدن مسـتعاردر . انسانلرك بعضيسنده ايكنجى تركيب غالب كلـهرك، كنديلرنده برحس عالى كوريلور؛ بعضيسنده برنجى تركيب غالب كلهرك، كنديلرنده برطاقم حسيات دنيه بولنور؛ بونلر حيـوانلره تقرب ايدهرك، كيمى آيى‌يه، كيمى ميمـونه وكيمى تلكى‌يه بكزر .

۱٦٥۸ انسانك سائر حيوانلردن فرقى حس وادراك وفضل وكمال ايله اولور . برآدمك سائر حيوانلردن نه قدر زياده فرقى اولورسه، او قدر دها انساندر .

۱٦٥٩ برآتك اوچـه‌مامسى دكل، بلكه ايى يو- رويه‌مه‌مسى؛ بركوپكك لقردى سويليه‌مه‌مسى دكل،

بلکه قوقویی حس ایده‌مه‌مسی قباحت عد اولنور .
بر انسانك آرسلانتره غالب کله‌مسی دکل، بلکه ناموس وعاردن، حقانیت، انصاف، صداقت وخیر خواهلقدن محروم اولمسی قباحتدر .

۱٦٦۰ دشمنك قولاغنه واردیغنی ایستمدیکك شیئی دوستکه سویله .

۱٦٦۱ سرقالدیغنی ایستدیکك شیئی، ممکن ایسه، کندیکده اونوتمغه چالیش .

۱٦٦۲ بر آدمك کیفنه تابع اولمق اسارتدر؛ بر قانون وقاعده‌یه تابع اولمق حریتدر. طبیعتده هرنه وارسه، جوسماده‌کی اجرام سماویه‌نك کافه‌سی برقانون وقاعده‌یه تابعدرلر .

۱٦٦۳ قانون جمعیات بشریه‌نك موازنه‌سیدر .

۱٦٦٤ قویونلری بر کون صکره قیرپارسه‌ك، چالیلره بر قاچ اوقه یوك قزاندیررسك .

۱٦٦٥ صوؤق صو ایله یقانان شیئه صابونی صرف ایتمه .

١٦٦٦ نسبه رعايت ايتمك بر عصر اول يانان بر قنديل ايله اوطه‌يى تنويره چاليشمق كبيدر .

١٦٦٧ جمعيت بشريه‌يه الك زياده مضر بر آدم آرانيليرسه، كنديسى ايشلمديكى چفتلكلرك واردا- تيله، وياخود اقراض ايتديكى اقچه‌نك فائضيله تعيش ايدنلردر .

١٦٦٨ انسانى شرفلنديرن فعل وحركتيدر؛ هركس كندى عملنك اوغلى اولوب، نسبى بوپدرينك ماهيتنه كوره‌در .

١٦٦٩ نسبله مفتخر اولانلر نسبى فضل وكماله ترجيح ايتمك ايسترلر؛ حالبوكه كنديلرينك باعث افتخارى اجدادلرينك فضل وكماليدر . بر فاضلك تورونى بر فاضله ترجيح اولنه‌بيليرمى ؟

١٦٧٠ آلچق آدم ايچون بر بيوك ثروت وياخود مسند وحيثيته نائل اولمق، آلچقلغنى كوسترمك ايچون، النده بر مشعله طوتمق ديمكدر .

۱٦٧۱ کفران نعمتك اك چركینی ایلكی كور ـ مش اولان بر آدمك ایلكنی قبول ایتمه‌مكدر .

۱٦٧۲ اكثر مؤلفلرك یازدقلری شیلر بر نوع الهامدر؛ چونكه كندیلریله كوریشلسه، كتابلر ـ نده‌كی لطافت سوزلرنده كورلمز .

۱٦٧۳ اثرلریله ابقای نام ایتمش اولانلرك بلكه كندیلرندن زیاده ذكی وعالم قومشولری وارایدی؛ لكن اونلر اثر براقادقلرندن، كیمسه كندیلرینی بیلمز .

۱٦٧٤ اثری كورلمین عقل ودرایتك هیچ برقیمتی یوقدر .

۱٦٧٥ بر خیر ایتمین عاقل ودرایتلی آدمی طو ـ پراغك ایچنه كومولمش بر آلتین كوپنه تشبیه ایتمه‌لی؛ چونكه آلتین نه وقت بولنسه، ینه فائده‌سی كوریلور، الكن انسان اولدكدن صكره، هیچ بر فائده‌سی اولماز .

۱٦٧٦ بر ایشه تشبث ایده‌جكك وقت، تصادف ایده‌جكك مشكلاتی دوشونمه؛ چونكه نیت قطعیه

ایله آرزو هربر مشکله غالب کله‌رك، سنی منزل مقصوده کوتورور .

١٦٧٧ مشکلات یك نادر انسانك همتنه مانع اولور؛ لکن مشکلات قورقوسی هر وقت انسانی تشبثدن آلیقور .

١٦٧٨ بیوك آدملر دشمنلریله ظالملردن کوردکلری اذیتلردن شکایت ایتمزلر؛ عادی آدملر قدرك احکامندن دخی شکایت ایدرلر .

١٦٧٩ انسان هروقت بیوك ثروتلره، بیوك مسندلره نائل اولمسنی دوشونمیوب ده، بعض دفعه دیلنمك درجه‌سنده ضرورتده قالمسیله، حبس ویا اعدام ایدلمسنی خاطرینه کتیریرسه، نه اونعمتلرك او درجه‌ده آرزوکشی اولور، نه مصیبتدن قورقار، بولندیغی حالدن ده ممنون اولور .

١٦٨٠ تیاتروده هر آقتور کندی رولنی تعیین ایتمکده سربست اولمیوب، کندیسنه ویریلن رولی ایی اجرا ایتمکه چالیشدیغی کبی، انسان دخی بو عالم

تیاتروسنده قدرت طرفندن کندیسنه ویریلن رولی بحق اجرا ایدوب، بشقه رول اوینامق ایسته‌مه‌ملی، یعنی بولندیغی حالده وظیفه‌سنی اجرا ایدوب، حالنی تبدیله چالیشمامیلیدر .

۱٦۸۱ غالب اولمق ایچون، بشقه‌سنه محتاج او - لمازسه‌ك، غالب اوله‌جغکده شبهه ایتمه .

۱٦۸۲ اجرا ایده‌میه‌جکی بر وظیفه‌یی درعهده ایدن، او وظیفه‌یی اجرا ایده‌مدکدن بشقه، اجرا ایده بیله‌جکی وظیفه‌یی ده اجرا ایتمز .

۱٦۸۳ بر یوکی قالدیرمازدن اول، قوللرکك قوتنی یوقلا .

۱٦۸٤ انسان بر مسلکه سلوك ایده‌جکی وقت، الی النهایه او مسلکده ثبات ایده‌جکنی دوشونملی، و الندن کلمزسه، دیکر بر مسلك آراملیدر؛ چونکه دون حریت ایچون فدا کارلق کوسترمشکن، بو کون کندی رضاسیله اسارت آلتنه کیرن آدم انسان صایلماز .

١٦٨٥ برشيئی ابی ظن ایدوب ده، التزام ایدن معذوردر؛ لکن فنالغنی بیلدیکی برشیئی التزام ایدنه انسان دیمك عین خطادر .

١٦٨٦ اکر ثروته، مسنده، رتبه‌یه وحیثیته رغبت ایتدیکمز قدرناموس وعقل وعلمه رغبت ایده ایدك، جمله‌مز بختیار اوله‌جقدق .

١٦٨٧ ناموس وعلم وعقل بر نعمتدر، که‌اوندن هم صاحبی استفاده ایدر، هم عموم عالم مستفید اولور؛ مسند واعتباردن ایسه صاحبی بیله استفاده ایده‌مز .

١٦٨٨ مسند واعتبار بلوط کبیدر، که اوزاقدن برجسم کثیف کبی کوروندیکی حالده، یانته وارلدقده، بر دوماندن عبارت اولدیغی آکلاشیلیر.

١٦٨٩ هرکس حق التزامه چالیشیرکن، عالمده کوریلن بو قدر حقسزلقلروحق التزامه چالیشانلر بیننده‌کی مباینت نه‌دن حاصل اولیور ؟

١٦٩٠ ایکیمزده حق مدافعه ایچون بینمزده نزاع

ایدیورز، هر برمز حق مدافعه ایتمك بر انسانیت وظیفه‌سی اولدیغنی دوشونیورز؛ لکن مدافعه ایتدیکمز شیلرك حق اولوب اولمدیغنی ایجه تحقیق ایتسه‌ك، البته بری حق اولورسه، دیکرینك حقسز اولدیغی آکلاشیله‌جغندن، نزاعه ختام ویرمش اولور.

۱۶۹۱ بر دولتك آلتین وکموش سکه‌سی دشمنك ملکنده دخی معتبر اولدیغی کبی، بر آدمك طوغری فکری وطوغری سوزی دخی کندیسنی سومینلرك عندنده بیله مقبول اوللیدر.

۱۶۹۲ عقل، علم، ناموس وحسن اخلاقی اولمیان آدمه، مجرد انسان شکلنده اولدیغیچون، انسان دیمك، مجرد لمایه بکزدیکیچون، بر پارچه بال مومنه المادیمك کبیدر.

۱۶۹۳ کندیلرینی تهلکه‌یه القا ایدنلر ایکی شی ایچون چالیشیرلر: یا کندیلرینی پاشاد قجه خدمتجی کبی قوللانه‌جق، ونهایت جنازه‌لرینی دفن ایده‌جك بر مقدار آلتین، ویاخود خلقی کندیلرینه دشمن ایده‌جك بر شهرت وشان قزانمق ایچون!

١٦٩٤ چوجقلر، يره آتيلان جويزلري طوپلا-
مق ايچون، بربرلريني ايته‌رك، قوششدقلري وقت،
بيوك آدملر اوزاقدن باقرلر، وبالكز اللرينه بر دانه
دوشرسه، اوني يرلر. بونك كبي عادي آدملر،
بر منصب آلمق ايچون، عالمي تعجيز ايتدكلري حالده،
ارباب حكمت ووقار اوزاقدن باقوب، آنجق كند-
يلرينه ويريليرسه، قبول ايدرلر.

١٦٩٥ تياترو اويونلرينك برنجي فصللرنده دائما
زنكينلر، حاكملر، ضابطلر، ارباب نفوذ قزانيرسه،
صوك فصللرنده اكثريا فقيرلر، ديلنجيلر، مظلوملر
ومعصوملر قزانير؛ دنياده‌ده بويله‌در.

١٦٩٦ انسان هرهانكي صنفده بولنورسه،
برايلك ايده‌بيلير، بربيوكلك كوستره‌بيلير، وقت‌كلير كه
بر ديلنجي بر حكمدارك ايده‌ميه‌جكي خيري ايتمكه
موفق اولور.

١٦٩٧ خلقه ايلك ايتمك ايچون، زنكين
اولمغي بكلرسه‌ك، ديمك كه ايلك ايتمك نيتنده دكلسك.

۱٦۹۸ انسان اویله بر مسلك طوتملیدر، که هر وقت وهر یرده محافظه‌سنه مقتدر اوله بیلسین؛ و اویله بر حرکتده بولنملیدر، که هر کیمك یانده بولنورسه، او حرکتده بولنمقدن اوتانماسون ·

۱٦۹۹ البسه‌جه، یمکجه، مسکنجه وسائر بویله شیلرجه روح وجسمك احتیاجاتنك دفعیله قناعت ایدیلوب، سوس وکوسترشه اهمیت ویرلسه، کیمسه بو احتیاجاتی دفع ایتمکدن عاجز قالماز ·

۱۷۰۰ سوسلی روبه کیمك ایچون، چپلاق، و لذتلی یمك یمك ایچون، آج قالانلر پك چوقدر ·

۱۷۰۱ انسانلر بیننده سویلنن سوزلرك یاریسی بربرلرینك مدح وذمندن، ودیکر یاریسنك ده قسم اعظمی هوایه، صویه، یمکه وسائر بویله اهمیتسز شیلره دائر بیهوده چکه یورمقدن عبارتدر · ایشه دائر اولان سوزلرك ده اکثریسی لزومندن زیاده و فائده‌سزدر ·

۱۷۰۲ انسان، سویلیه‌جکی سوزدن بر فائده

یاخود تلذذ حاصل اوله‌جغنی آکلامدقجه، سویله ـ ملیدز .

۱۷۰۳ مجلسمز سویلنن ایی برسوزدن زیاده فنا سوز یوقدر .

۱۷۰٤ سفره‌نك اوزرنده کتاب، یازی ماصه ـ سنك اوزرنده یمك بولنماملی .

۱۷۰٥ بر زنکینه تقرب ایده‌جککه، بر حکیمه تقرب ایت؛ زنکینك حستی سکا اونك نعمتندن استفاده ایتدیره‌مز؛ حکیمك حکمتندن ایسه هر حالده مستفید اوله‌جغکدن بشقه، آبرویکی‌ده دوکمز، وبلکه سرف قزانیرسك .

۱۷۰٦ بشقه‌سندن مال طلب ایتمك عیب ودنا ـ ئتدر؛ عقل وتدبیر طلب ایتمك شرفدر .

۱۷۰۷ مالك اولدیغك شیئی محافظه ایتمکه چا ـ لیشوب، بشقه‌لرنده کینه کوز دیکمزسه‌ك، هر حالده بختیارسك .

۱۷۰۸ قزاندیغك شیئی غائب ایدرسه‌ك، تأسف

ایتمیوب، تکرار قزانمغه چالیش؛ عطیهٔ الهیه اولان برشیئی غائب ایدرسه‌ك، غائب ایتدم، دیمیوب، کری ویردم، دی .

۱۷۰۹ انسانی طوغری یولدن کیسه چویره‌مز؛ اولدیررلرسه، طوغری یولدن کیسه چویره‌مز؛ یادکار براقیرلر .

۱۷۱۰ ملکی ومدنی قانونی خلق عندنده مرعی طوتدیرمق ایچون، حکومت دینیلن بر قوت اولدیغی کبی، قانون اخلاقی دخی اجرا وتنفیذ ایده‌جك ــ وجدان دینیلن ــ بر قوت واردر؛ بوقوته تابع ومطیع اولمیانلر عالم اخلاقده اشیادن معدوددرلر .

۱۷۱۱ طمعی آرتیران ثروتدر؛ انسان زنکین اولدقجه، دها زیاده طمعکار اولور .

۱۷۱۲ یوریمه‌مك ایچون، برآت ایدنمك هوسنده اولان آدم، آتی ایدندکدن صکره، برعربه تدارك اتمك ایجون کیجه اویقو اویوماز .

١٧١٣ بختيار اولمق ايچون، ثروتى آرزو ايد-يورز، حالبوكه زنكين اولميوبده، بختيار اولانلر نه قدر چوق ايسه، بدبخت زنكينلرده او قدر چوقدر .

١٧١٤ اسراف وسفاهتله كچن عمر ـ چامورلو وطاشلرله قاريشيق اولەرق، وبيك كورلديلر ايده-رك، آقان ـ ياغمور اقنديلرينه بكزر كه بر قاچ ساعت اويله آقوب، بر چوق زيانلرى دخى موجب اولد-قدن صكره، بسبتون محو اولور؛ حالبوكه اعتدال واداره ايله كچن عمر دائمى صورتده بر قرار اوزره آقان براق بر ايرمغه بكزر، كه ـ خصوصيله حسن اخلاقله‌ده قاريشق اولورسه ـ هركسى مستفيدايدر.

١٧١٥ عالمده هيچ برشى، مقابلنده برشى ويرلمه‌دن، استحصال اولنماز . بدلسز استحصال اولنمش ظن اولنان شيلر حريت، ناموس، وقار كبى بيوك قيمتلرله صاتين آلنمشدر .

١٧١٦ اسيرلك صاحبى نه قدر بيوك اولورسه، اسارتلرى او قدر قوتلى اولور .

١٧١٧ بر خصوصده بشقه‌لرینك سكا ترجیح وتقدیم اولندیغنی كوردیكك وقت، دوشون كه: بو رجحان اونلرك سندن زیاده فضل ودرایتلری اولدیغندن‌می، یوقسه بونك عكسندن‌می كلیر؟ فضل ودرایتلرندن ایسه، وطنكده سندن زیاده فضل‌ودرا- یتلی آدملر بولندیغنه سوینملیسك؛ بونك عكسی ایسه، او رجحانی بر دنائت وبر حركت غیر مشروعه ایله قزانمش اوله‌جقلری دركار اولدیغندن، اونلردن مستثنا طوتلدیغكه تشكر ایتملیسك.

١٧١٨ هر كس چارشیدن بر شی آلدیغی حالده، سن آلمازسه‌ك، آنلره غبطه ایتمه، چونكه اونلرك ویردكلری آقچه‌ده سنك جبكده طوریور. هر كس التفات ومنصبه نائل اولدیغی حالده، سن محروم قالیر- سه‌ك، تأسف ایتمه، چونكه اونلرك ویردكلری آب روی‌ده سنك یانكده كار قالدی.

١٧١٩ بخت وطالعه قباحت بولمه، حاللرینه غبطه ایتدیكك آدملرك بر دفعه احوال وصورت

تعیشلرینی ایجه تفتیش ایتدیکلك کبی، طالعکدن ممنون اولورسك .

۱۷۲۰ انسان حر طوغار، کندی آرزوسیله اسارت آلتنه کیرر .

۱۷۲۱ انسانلر حریت ادعاسنده بولنورده، اسارتدن خوشلانیرلر .

۱۷۲۲ اسکی قهرمانلر غایت مدهش دیولرله، یرتیجی حیوانلرله کولشه‌رك، وقاوغه ایده‌رك، شهرت قزانمشلردر . هر کسك قلبنك ایچنده‌کی وسیع اورمانلرده نیجه دیولر، نیجه یرتیجی حیوانلر وار در، اصل قهرمان بونلره غلبه ایده‌رك، قلبنی تصفیه ایده‌بیلندر .

۱۷۲۳ عالم اسارت طوزاقلریله طولو بر میداندر؛ آرزو ایتدیکمز شیلر دوزاقلرك دانه‌لریدر .

۱۷۲٤ انسان بیوك آدملرك یاننده یالکز کندیلرینی ممنون ایتمکه حصر دقت ایتمیوب، کندی ناموس و حیثیتنه خلل کتیره‌جك حرکتده بولنمامغه

دقت ایتمیلیدر؛ چونکه اونلرك نزدنده ناموس وحیثیتی قالمدقدن صکره، بردها کندیلرینی ممنـون ایده‌میه‌ـ جکلندن بشقه، یانلرینه دخی وارەمیه‌جقدر.

۱۷۲۵ مداهن آدم بتون کیجه محتاجی اولدیغی برذاتك اوشاقلرینه حرمتده قصور ایتدم‌می؟ کند ـ یلرینی ممنون ایتمیه‌جك برحرکتده بولنـدم‌می؟ دیه دوشونه‌رك، اویقو اویویه‌ماز. ناموسلی آدم ایسـه عجبا احتیاجات دنیویه بنی ناموسمه یاقیشمیـه‌جق بر حرکتده بولندیردی‌می؟ دیه دوشونور.

۱۷۲۶ کوچك آدملرده علم وعقل وفکر صا ـ نبله، و بیوك آدملرك ایچنده جهل وحمق وفکرسز ـ لکله شهرت بولمش پك آز آدم وار، ویاخـود هیچ یوقدر. کیمسه‌نك قبول ایتمدیکی برفکر بر صـاحب نفوذك آغزندن چیقنجه، هرکسك مقبولیدر.

۱۷۲۷ فقیرك حقنی، عاجزك عقلنی کیمسه تسلیم ایتمز.

۱۷۲۸ قادینلر یوزلرینی اولدیغی کبی کوسـترن

آینه‌لری قیرارلر؛ انسانلر کندی عقل و اخلاقلرینی اولدیغی کبی یوزلرینه قارشی سویلینلری، اللرندن کلیرسه، اوکلرندن قووارلر، یوقسه، بردها کندیلریله کوریشمزلر .

١٧٢٩ حیوانلرده جوهر ولیاقت آرانیلیرده، انسانلرده آرانلماز! آخوری مزین، آرپه و اوتی چوق، اکری صیرمه‌لی فقط فنا یورور، یاخود باباسی غایت کوزل یورور کن، کندیسی پك فنا یورور — برآت — چبلاق فقط غایت ایی یورور — برآته ترجیح اولنماز؛ حالبوکه جاهل و النden برشی کلمز بر زنکین ویاخود بر اصیل عاقل وفوق العاده درایتلی بر فقیره ترجیح اولنور !

١٧٣٠ لیاقت و درایتی اولمدیغی حالده، آرزو اولنه‌جق بر منصب ویا بر نعمته نائل اولمش برآدم کوررسه‌ك، بختنه غبطه ایده‌جك یرده، او نعمتی استحصال ایچون، ارتکاب ایتمش اوله‌جغی دنائتلری درخاطر ایده‌رك، اونك یرنه سن اولمدیغکه تشکر ایت .

١٧٣١ انسان شو درت شیئی خاطردن چیقارمازسه، هیچ بر وقت خطاده بولنماز: «هانکی شی بندر، هانکیسی دکل؟»، «هانکی شیده حقم وار، هانکیسنده یوق؟»، «هانکی شیئی یاپملی یم، هانکیسنی یاپمامل یم؟»، «هانکی شی طوغریدر، هانکیسی اکری؟»

١٧٣٢ اکثر خلق وحدتده کندی فکرلرینه، وجمعیتده جماعتك فکرینه تابع اولورلر؛ لکن بیوك آدم نه وحدتده جماعتك فکرینی اونودور، نه جمعیتده کندی فکرندن واز کچر.

١٧٣٣ اجنبیلره اظهار محبت ایدن آدم کرهٔ ارضك اهالیسندن اولدیغنی، و قلبنك منفرد براوطه اولمیوب، ملك قلوبك هر طرفیله مناسبتی اولان بر مملکت وسیعه اولدیغنی اثبات ایتمش اولور.

١٧٣٤ متواضعه کیمسه دشمن اولماز؛ متکبرك پك آز دوستی بولنور.

١٧٣٥ تواضعك یالکز بر تهلکه‌سی واردر،

اوده افراط درجه‌سنه واروب ده، ذلته تحول ایتمیدر .

١٧٣٦ تواضع کیسه‌نه بین ذلت سواحلندن صاقینملیدر .

١٧٣٧ ریا دیانتك تقلیدیدر؛ لکن اوقدر ماهرانه بر تقلیددر، که اصلنی بیلمینلر تقلید اولدیغنی فرق ایده‌مزلر .

١٧٣٨ اصل مرائی تقوی خرقه‌سی آلتنده فساد کیزلین دکل، خفیف بر فساد پرده‌سیله آغیر بر فساد ستر ایدندر .

١٧٣٩ کثرت تقوی کوسترمك مرائیلکدر .

١٧٤٠ انسان نه فضل وهنرینی اظهار ایتملی، نه قصور و قباحتلرینك نشرینه چالیشملی؛ چونکه بو ایکی خصلتك برنجیسی مذمومدر، ایکنجیسنده بر محسنات یوقدر .

١٧٤١ مرائیلك بعض دفعه بشقه‌سنك فکر و حسیاتنه طوقانمقدن احتراز اولنمقدن طوغار .

١٧٤٢ افكار الماس كبيدر؛ بولنمسی نه‌قدر کوچك ایسه، تربیه‌سی اوندن دها کوچدر .

١٧٤٣ بر آدمك برخصوصده جهلنی کوره‌رك، تعییب ایتمه‌ملی؛ اوله‌بیلیرکه دیکر بر خصوصده سندن عالم اولسون . بینیجیلکده تعییب ایتدیکلك آدم سنی یورومکده تعییب ایده بیلیر .

١٧٤٤ اولوم اولمیه ایدی، عالم خراب او - لوردی .

١٧٤٥ اولوم طبیعی اوله ایدی، یعنی انسانی، بنای عمرینی تکمیل ایتدکدن صکره، آلوب، کیمسه کنج اولمیه ایدی، شمدی کبی منفور اولمیوب، عادتا ابدی بر اویقو نظریله باقیله‌جقدی .

١٧٤٦ مادامکه انسان اولومی بیلمز، عمرك قیمتنی تقدیر ایده‌مز؛ قیشك صوؤق کونلری اولمیه ایدی، ایلك بهارك کوزل کونلرینك قیمتی بیلنمیه‌جکدی .

١٧٤٧ انسان، اولدکده، عمرکده ایتمش اولدیغی ایلکلری دنیاده یادکار براقیر؛ ایتدیکی فنالقلری ایسه برابر کوتورور .

١٧٤٨ اولوم انسانلرك بعضیسنی جنتك، و بعضیسنی جهنمك یاری یولنده بولور.

١٧٤٩ عالمده الڭ بیوك آدملر بیوك اثرلر براقانلر در؛ الڭ بیوك اثرلر نوع بشره بیوك فائده‌یی موجب اولانلردر.

١٧٥٠ شهرت کاذبه اصحابی بر اوطه‌نك تزیینه قوللانیلان چین فغفوریلرینه بکزرلر؛ که کورنیشده پك کوزل کورینورلرسه‌ده، ایچلرندن توز و اورومجکدن بشقه برشی یوقدر.

١٧٥١ دامك اوزرینه بر پارچه قار دوشرسه، آنیده اریوب، محو اولور؛ لکن بر ایکی کون متمادیاً قار پارچه‌لری دوشرسه، دامی یقارلر. کذلك انسان بر اخلاق سیئه و فساد نمونه‌سی کورورسه، اوندن نفرتله یوزینی چویروب، قلبنده هیچ برتأثیری اولماز؛ لکن اخلاق سیئه اصحابیله ائتلاف ایدوبده، هر کون هر کون نمونه‌لرینی کورورسه، قلبی تمیز قالمق ممکن دکلدر.

۱۷۵۲ عادات ابتـدا بر اوروﻤﺠﻚ ايپلكى قـدر ضعيفدر، لكن او حالده ايكن، قوپارلمسنه دقت او- لنمازسه، يواش يواش بر ايپلك، بر غيطان، بر ايپ ونهـايت بر زنجير حكمنـه كچر، او وقت نصـل قوپاريلير ؟

۱۷۵۳ بر بولجى ابتدا يوله چيقديغى وقت البسه- سنه صحرايان زيفوسـلرى تميزلمكه چاليشـديغى حالـده، يول اوزادقجه، وزيفوسلر چـوغالدقجه، باشدن آياغه قدر چاموره غرق اولنسه بيله، اهميت ويرمـديكى كبى، فنا آدملرله الفت اتمكه باشـلايان بر كنج دخى ابتدا اونلرك هر بر اخلاق وحركتندن صاقنديغى حالده، مؤخراً الك بيوك جنايتلرندن بيله احتراز ايتمه‌مكه باشلار .

۱۷۵٤ بر قاچ عصرلق بر چنـار آغاجى صانع طبيعتك الندن چيقمش آثار عتيقه‌دن معدوددر .

۱۷۵۵ فرانقلن ديور كه : هيچ بر جنس حكو- مت يوقدر، كه كركى كبى اجراده بولنديغى حالده، اهالى ايچون مفيد اولمسون .

١٧٥٦ بر حكومتك قوتى تحت ادارەسندەبولنان اهالينك حكومت حقنـدەكى حسن ظن ومحبتلرى نسبتندەدر .

١٧٥٧ انكلـتره حكماسـندن برى ديور كه : كندى كنديمه بركوچك عالم تشكيل ايتمكه چاليشيركن، خيالده بو عالم ماديدن بيوك بر عالم بوليورم؛ كه بوده، بزده ــ ارض وسمـا يارادلمـازدن اول موجـود بولنمش اولان ــ بر نورك شعـاعى بولنديغنه دلالت ايدر .

١٧٥٨ انسـان حيواندن معـدوددر؛ لكن ــ فكرى زمان ومكانله محدود اولميان، كرەنك الك اوزاق محللرينه وبلكه كرەنك خارجنـه واجرام سماويەيه قدر تمديد فكر ايدن؛ كوزينى چويرەرك، تا ابتداى خلقتدن برى جريان ايدن احـوالى، اوكنه مد نظر ايدەرك، بيكلرله سنەلردن صـكره ظهور ايدەجك تبدلاتى كورەبيلن؛ كوزينك كورديكى احواله قناعت ايتميەرك، هر شيئك اصلنى، حقيقتنى، سببنى آكلامغه چاليشان، مواد جسميه ايله قناعت ايتميەرك، عالم ارواح

ومعانی‌یه دخی مد نظر ایدن، هر کون خطالردن بر قاچنی تصحیحله، کسب کمال ایدن - بر حیوانله - کوردیکی وحس ایتدیکی مواد جسمیه حقنده آنجق سطحی بر فهمه مقتدر اوله‌بیلوب، کچمشه، کله‌جکه وکوزینك کورمدیکی شیئه عقل ایردیره‌مین بر حس طبیعی ایله اداره اولنان - حیوانلر بیننده نه قدر فرق واردر !

۱۷۵۹ بیوك شهرلرده کندی اولرینه چکیله‌رك، وآز آدملرله کوریشه‌رك، او بیوك شهرك ایچنده کندیلرینه مخصوص بر کوچك وطن تشکیل ایتمیلر کیجه‌یی کوندوز، ذوقی بر مشغولیت حالنه قویه‌رق، ذهنلرنده بر اختلال، بر قورقاقلق حاصل ایدرلر؛ صحبت ومالل‌ری ایسه بو حاله طیانه‌میوب، پك آز وقتك ایچنده بوزیلور.

۱۷۶۰ دنیا انسانی صیرندیردقدن صکره، شرابنه قومش اولدیغی آفیونی کوستریر، لکن اووقت بیچاره انسانك قالقوب، کیتمکه مجالی یوق !

۱۷٦۱ اسپانیا مؤلفلرندن بری دنیا حقنده دیورکه : دنیا برخطیئات کردابی، یولی بولنماز صوسز بر بادیهٔ واسطه، وحشی جانوارلرله طولو صیق بر اورمان، بر باتاقلق، بر دیکنلك، صارب بر طاغ، طاشلق بر اووه، یلانلرله طولو برچایر، برغم چشمه‌سی، برکوز یاشی نهری، برمصیبت و ضرورت دکیرنی، ثمره‌سز برسعی، کورلمز برزهر، بیهوده بر امید، یالاندن بر سوینج، توکنمز بر کدردر.

۱۷٦۲ انسان برقاچ دفعه ایی برحرکتده بولنمغه آلیشیر؛ آلشدقدن صکره اوحرکتده لذت بولور؛ لذت بولدقدن صکره او حرکته دها زیاده دوام ایدر؛ دوام ایتدکجه عادتی حکمنه کچر؛ عادت ایسه طبیعت قدر قوتلیدر . ایشته، بووجهله، انسان ایی حرکتده بولنه بولنه، طبیعتنی دخی دکیشدیرمکه موفق اولمغله، مکمل بر انسان اولور، لکن، هیهات ! اکثرخلق بوعملیاتی ایی حرکتلرده اجرا ایده‌جکلرینه، فنالرنده ایدرلر .

۱۷٦۳ جناب خالق انسانك محتاج اولدیغی

هر برشی ایچون قلبنده طبیعی بر میل وبرمحبت ویر-
مشدر. عمرینی بو واپور قزانی باشنده چکیرمکه مجبور
اولان بر چرخجینك محبوبی واپورك قزانیدر.

۱۷٦٤ سنده فضله اولمیه ایدی، بنده ضرورت
اولمازدی.

۱۷٦٥ ناموس ایله ثروت بینلرنده محاربه ایتسه لر،
البته ثروت غالب کلیر.

۱۷٦٦ هر صنف آدملرك ایچنده یالکز ساده دل
اولانلر کندی سعیلرینك محصول مشروعیله تعیش
ایدرلر.

۱۷٦۷ هر کس بحق کندی منافعنی دوشونسه،
عمومك منافعی دوشونلمش اولور.

۱۷٦۸ قزانمق ایچون، یاشا، که یاشامق ایچون،
قزانه بیله سك.

۱۷٦۹ انسانك راحت وسلامتی، تنها یاشایوب،
پك آز آدملردن طانلق، وآز آدم طانیمقده در؛ بونکله
برابر انسان ــ نه دندر، بیلمه م ــ دائما شهرت

قزانمق، وچوق آدم طـانيق قيـدنده اولوب، هر جمعيتده كنديسنك لقرديسى اولديغنى ايستر؛ بيلمز كه اسمنى ياد ايدن آدملرك يوزده طقسان طقوزى عليهنده بولنوب، آنجق برى لهنده بولنه بيلير.

١٧٧٠ آله‌جغكى برساعت اول آلمغه چاليش، يوقسه غائب ايدرسـك؛ ويره‌جككى ويرمكده عجله ايتمه، احتمال كه ويرله‌مسى لازم كلير.

١٧٧١ دنيانك عمرى يك قيصـه‌در بيوك آدملر دنياده ياشايه‌جقلرى قدر ياشادقدن صكره، تاريخلر صحيفه‌لرنده دخى عصرلرجه ياشارلر.

١٧٧٢ كيجه راحت ايچون، كوندوز چاليشمق ايچون يارادلمشدر، كيجه چاليشـان بيچاره‌لر جمعيت بشرك مغـدورلريدر، كوندوز چاليشميـان تنبللر جمعيت بشرك خرسزلريدر.

١٧٧٣ سعادتى آرا، مصيبتى بكله.

١٧٧٤ بر تجار ياخود بر صراف آلديغى آقچه‌يى بر چوق وقت باقه‌دن، يره اوروب، سسنى ديكله-

مدن، الحاصل بر چوق وقت معاینه ایتمه‌دن، قبول ایتمدیکی حالده، انسان نیچون ایشیتدیکی بر فکر یاخود حوادثك حق وبطلانی وصحت وکذبنی آکلامق ایچون، اصلا اتعاب ذهن ایتمز؟ پاره چکمجه‌سی افکار محفظه‌سندن قیمتلی میدر؟

۱۷۷۵ حکمدار (شیجیسیون) ه بر دولتك اداره‌سنه کیمك مقتدر اوله‌بیله‌جکنی صورمشلر؛ «بخت ودولتله افتخار ایتمین وعدم موفقیتدن مأیوس اولمیان آدمدن بشقه کیمسه مقتدر اوله‌ماز» دیمش.

۱۷۷۶ فرانسه قراللرندن دردنجی لویی سوقاغه یالکز چیقوب، کزمکی عادت ایدندیکندن، وکلاسی بو حالنی بکنمیه‌رك، معیتنده یاورلر آلمسنی اخطار ایتدکلرندن، «هر کس ایلك ایدوب، کیمسه‌یه فنالق ایتمدیکم حالده، کیمدن قورقه‌جغم» دیمش.

۱۷۷۷ فرانسه حکماسندن مشهور (میرابو) ایله (سییس) بیوك آدملرك فضایلندن بحث ایدیورلردی. (میرابو) کندینه مخصوص بر لسان

بلاغتله سقراطك، اسكندرك، قيصر (سزار) ك
قانونك وسائر مشاهيرك بيوكلكندن دم اوريوردی؛
(سبيس) بر چوق وقت ديكلەدكدن صكره،
«عالمده او سنك صايديغك آدملردن بيوك نيجه
آدملر واردر، كه اسملرينی بيلەبيلميورز!» دينجه، ميرابو
تعجبله: «بن بو قدر تواريخ، بو قدر كتب ادبيه اوقودم؛ عالمه كلمش اولان بيوك آدملرك كافەسنی
بيليرم» دير. «خير، دير اوته كی، اك بيوك آدملری
بيلمزسك، عالمده بيوك آدم ايسترسەك، ميدان محاربەده بر قورشون يوب قانلر، طوپراقلر اوزرينه
دوشن، بر عربەيە آتيلەرق، صارصيله صارصيله
جانی اغزينه كلن، يارەسنی باغلايەجق بر جراح،
كنديسنه بر صو ويرەجك بر آدم، تسلی ايدەجك احباب
بولەميەرق، آنادن بابادن، اقربادن اوزاق، حسرتله جان ويرن برعسكر نفری — كه صاغلغندن، اولومندن، نامندن، نيشانندن كيمسەنك خبری اولماز — بويله
برنفر اوسنك صايديغك بيوك آدملردن بيك كره بيوكدر!» ميرا بو كمال تهورله تصديق ايدر.

١٧٧٨ بر كوشه‌سی يقيلان ديوارك بر آی صكره تكرار يقلسنی ايستمزسه‌ك، تملندن يقوب، يكيدن ياپ .

١٧٧٩ قانغرن اولان عضوی، علت ديكر عضولره سرايت ايتمزدن اول، كسمك ايجاب ايدر .

١٧٨٠ خطا، وقوعی زماننده مضردر، لكن استقبال ايچون نافعدر .

١٧٨١ انسان ايچون خطادن بيوك مربی يوقدر، اونكله تربيه اولنميان آدمك تربيه‌سندن اميدكی كس .

١٧٨٢ انسان ايله يلان بيننده بر مشابهت واردر، كه اوده ايكيسنك مستقيم القامه اولمسيدر؛ بر مباينت دخی واردر، كه اوده انسانك سركشانه باشنی هوايه قالديره‌رق، و يلانك ايسه متواضعانه يرله برابر يوريمسيدر؛ انسان سركشلكی سايه‌سنده يلانه باصه بيلير، فقط يلان تواضعی سايه‌سنده انسانك آياغنی ايصيروب زهرلر . متواضع دائما سر- كشه غالب كلير .

۱۷۸۳ یکیتلك ایکی یرك برنده ظهور ایدر: یا قلبجده، یا دیلده .

۱۷۸٤ درایت ایکی شیئك برنده کورینور : یا ایشده، یا سوزده .

۱۷۸٥ محبت ایکی محلك برنده کورینور : یا قلبده، یا اغزده .

۱۷۸٦ هیچ بر شیئی بکنمه‌مك هرشیئی بکنمکدن ایدر .

۱۷۸۷ طوغری سوز، سویلندیکی وقت، آجی کلیرسه‌ده، صکره‌دن طاتلیلغی حس اولنور؛ مداهنه طاتلی کورینورسه‌ده، صکره‌دن هیچ بر شیله زائل اولماز برآجیلغی چیقار .

۱۷۸۸ طوغری سوز دائما انسانی جرح ایدر، لکن انسان دائما طوغری سوزه حرمت و رعایت ایدر؛ مداهنه دائما انسانی اوخشار، لکن انسان دائما مداهنه‌یه اکراه وحقارتله باقر .

۱۷۸۹ ارتکاب جهلدن، طرفدارلق عدم درا-

يتدن قنادر، جاهل ددرايتسز اولديغى حالده، طو-
غريلقـدن آيرلميـان آدم ـ عالم ودرايتـلى اولديغى
حالده، ارتكاب ياخود طرفـدارلق ايدن ـ آدمدن
چوق دها ايى ايش كورور .

١٧٩٠ كل اولميان قسنى چيقارمغه اوتانماز .

١٧٩١ بر چالينـك اوينامسى خرسزك اوديني
پاتلادير، طوغرى آدم ايسه هيچ برشيدن قورقاز .

١٧٩٢ شيطانه تابع اولان شـيطاندن قورقار؛
اللـهدن قورقان بشقه بر شيدن قورقاز .

١٧٩٣ انسان كامل جناب حقدن قورقديغيچون
دكل، جناب حقى سوديكيچون، فنالق ايشلمز .

١٧٩٤ كيسه‌دن قورقق ايسترسـه‌ك، كيسه‌يى
قورقوتمه .

١٧٩٥ هر كسى سونى هر كس سور .

١٧٩٦ تواضع واعتدالدن بشقه بر شيله افتخار
اولنماميلدر .

۱۷۹۷ قوتیله افتخار ایدن آدم ضعیفلدیغی، کوزللکیله افتخار ایدن قادین اختیارلدیغی وقت، افتخار ایده‌جك بر شی بوله‌ماز. عقلیله افتخار ایدن آدم ایسه هر کون تکذیب اولندرق، محجوب قالیر.

۱۷۹۸ عالمده بالکز عقلنك درجهٔ نقصانی آکلایان آدمه عاقل دینه‌بیلیر.

۱۷۹۹ یکیت آدم کندی قلبجنك نه قدر کسدیکنی بیلیر؛ دیپلومات ایسه ـ کندی قلیجی اولمدیغندن ـ قارشیسنده‌کینك قلیجنك کسکینلکنی بیلمك اقتضا ایدر.

۱۸۰۰ حدندن باشنی دیواره اورانك حدتنی باشنك آجیسی کسدیرر.

۱۸۰۱ جامعك طامنه چیقان آشاغی‌یه باقرسه، کندینی کوکده صانیر، اوستنده‌کی مناره‌یه باقدیغی وقت، نره‌ده اولدیغنی آکلار.

۱۸۰۲ الی باغلی اولان آدمه توقات اورمق مردلك دکلدر.

۱۸۰۳ سعادتله اغتراز، واد بارله تمسکن ایدن آدمدن آلچق یوقدر .

۱۸۰٤ ثباتسز آدمك نه محبتنی آرزو ایتملی، نه خصومتندن قورقملی.

۱۸۰٥ بر کوریشله سون بر کورمیشله اونودور.

۱۸۰٦ صاغره نصیحت ایتمك احمقلقدر .

۱۸۰۷ بو کون مدح ایتدیکی آدمی یارین ذم، وبو کون ذم ایتدیکنی یارین مدح ایدن آدم عقل وقلبدن محروم، وبالکز اغزه مالك بر حیواندر .

۱۸۰۸ کورنمین شی مدح وذم وتوصیفه محتاجدر؛ کورینن شیئی هر کس عقلنجه محاکمه ایده‌یله‌جکندن، اونی مدح ویا ذم ایله اوغراشمق بیهوده یورلمقدر .

۱۸۰۹ بنا ایله اوغراشدیغك وقت، مهندسك سوزینی دیکلمکه مجبورسك .

۱۸۱۰ فکر بر ایرمقدر، که جریانی سربست

براقیلیرسه، یواش یواش آقوب کیده‌رك، کچدیکی اراضیده اثری آنجق حس اولنور؛ حالبو که سد اولنور ایسه، چوغالدقجه، قوت کسب ایده‌رك، نهایت بر کون اوسدی یقدقدن صکره، اوکنه کلن هر شیئی‌ده آلوب کوتورور.

١٨١١ سربست براقلدیغی حالده، بر ایکنه‌یی اویناتمغه قدرتی اولمیان بخار، تضییق اولندقده، عقللره حیرت ویره‌جك بر قوت کسب ایدوب، مملکت قدر واپورلری، — انبارلر کاروانی دینکه سزا اولان — بر سوری واغونی فوق العاده بر سرعتله تحریك ایدر.

١٨١٢ خیر ایله کیدنك اوکنه چیقما، سنی یقوب، کچر؛ آرقه‌سندن قوش، که طوردیغی یرده طوته‌سك.

١٨١٣ انسانك قلبی خصمایه مسدود بر اردوکاهدر؛ لکن سوزی، کوزی وحرکتی خصملرینه جاسوسلق ایدرلر.

۱۸۱٤ قلبکده‌کی نیتدن قارشیکده‌کینك خبری یوق، صانما؛ هر کسك حقنده نیتك نه ایسه، اونك ده سنك حقکده نیتی البته اویولده‌در.

۱۸۱۵ خدمتجیسندن امین اولان آدم خرسزدن آز قورقار.

۱۸۱٦ دوست ایله دشمن بر خمیردن معمولدر؛ انسان دنیلن خمیردن اخلاق حمیده صاحبی دوستلر واخلاق ذمیمه صاحبی دشمنلر یاپار.

۱۸۱۷ ایشیتدیکك شیئی بیلدیکك شیئدن مقدم طوتما.

۱۸۱۸ هر سویلدیکك سوزی تصدیق ایدن اونلرك هیچ برینی قبول ایتمز.

۱۸۱۹ حقیقت طوپیله تفنکیله یورور بر اردو-در؛ افکار ناس بو اردویی اوزاقدن کورنجه، دروازه‌لرینی قپایوب؛ بر چوق وقت مقاومت ایتمزدن، تسلیم اولمماز؛ کذب ایسه بر جاسوسدر، نره‌دن کیردیکی هیچ بللی اولماز. لکن بر دفعه

افكاره كيردكدن صكره، حقيقت كنديني تقويه ايدوب، بر دها چيقماز؛ كذب ايسه هر ساعت مخاطره‌ده‌در.

١٨٢٠ فنا آدملری تربيه ايچون، عالمده حبسخانه‌لره، زنجيرلره، پرانغه‌لره صرف اولنان اقچه انسانلری فنالغه صاپديرماموق يولنه صرف اولنه ايدی، عالم بشقه حالده بولنوردی.

١٨٢١ انسانلرده كوريلن تربيه‌سزلكلرك چوغی – تربيه ظنيله – باباری، آنالری ومربيلری طرفندن كنديلرينه زور ايله قبول ايتديرلمشدر.

١٨٢٢ تربيه انسانی طبيعتدن چيقارمق دكل، طبيعتك ايچنده اخلاقنی بسلمكدر.

١٨٢٣ عقل وذكاوتی محدود اولان آدمده تربيه ضايع اولماز؛ لكن تربيه‌سی اولميان آدمده عقل وذكاوت ضايع اولور.

١٨٢٤ تربيه‌لی خصم تربيه‌سز دوستدن زياده سويلير.

١٨٢٥ بابه‌میه‌جغك ایشی اوزرکه آلمه؛ بابه‌مدیغـك کوریلورده، بابه بیاه‌جکك ایشلرده قاریشدیرمازلر .

١٨٢٦ مشترك اولان بیوك بر مصیبت کوچك خصومتلری اونوتدیرر .

١٨٢٧ باباسنك جنازه‌سی اوکنده طوردیغی حالده، قرداشیله اوزلشمیان آدم دکلدر .

١٨٢٨ ایکی کشی بینلرنده جدال ایدرکن، بر ییلان کورسه‌لر، بینلرنده‌کی جدالی براقه‌رق، دشمن مشترك اولان ییلانی تپه‌لمکده سلاح آرقداشی اولورلر .

١٨٢٩ بشقه‌سنك سوزینه کوونه‌رك، کیسه‌یه طوقات آتما؛ قارشیلق اوله‌رق سن طوقاتی یه‌جکك وقت، مشوقك اوزاقدن باقسی محتملدر .

١٨٣٠ سومدیکك آدمك ایلکنی قبول اتمه؛ چونکه یا قلبکی اجبار ایده‌رك کندیسنی سومکه، ویاخود کفران نعمت اتمکه مجبورسك؛ برنجی صورت محال، و ایکنجیسی آلچقلقدر .

١٨٣١ مسموعات اوزره نه کیسه‌یی سو، نه کیسه‌یه بغض ایت؛ انسانك قلب وعقلی اوقدر اینجه ونازکدر، که یقیندن کورلمدکجه، وبرزمان تجربه اولنمدقجه، آکلاشلماز .

١٨٣٢ هرکسك کندینه مخصوص برطریق ومسلکی واردر؛ زیدك بکنوب سودیکی آدمی عمروك بکنیوب سومه‌مسی ممکندر .

١٨٣٣ عالمده هرشیئك بر خریداری واردر؛ هیچ کیمسه یوقدر، که کندیسنی سور، واطوار واخلاقنی بکنیر بر آدمی اولمسون .

١٨٣٤ برشرابك یکرمی سنه اسکیمکله قزانه‌جغی خاصه‌یی فن بر کونده قزاندیره‌رق، برسنه‌لك شرابی یکرمی سنه‌لك شرابه تحویل ایدر . کذلك بر انسانك آلتمش سنه‌لك تجربه ایله قزانه‌جغی مهارتی علم وفن وتربیه بر ایکی سنه‌نك ایچنده قزاندیرر .

١٨٣٥ تجربه ایتمزدن، التزام ایتدیکك آدمدن متضرر اولورسك؛ وینه تجربه ایتمزدن، علیهنده

بولندیغك آدمدن، بر کون کلیر، محجوب اولورسك.

١٨٣٦ قارنك آجیقمازدن، یمککی پیشیر.

١٨٣٧ یاپمغه مجبور ایدیله جککی بیلدیکك ایشی، مجبور ایدلمزدن اول، کندیلککدن یاپ.

١٨٣٨ بر ایشی یاپمامغه قرار ویرمك، یاپمغه قرار ویروبده، یاپمامقدن اییدر.

١٨٣٩ قرار قطعی حسن نیتله رفیق بولنورسه، هر مشکله غالب کلیر.

١٨٤٠ یاپه‌جغنی بیلمیله بیلدیکنی یاپمیان بیننده بر فرق یوقدر.

١٨٤١ سویله‌دن یاپمق سویلیوبده یاپمامقدن ییدر.

١٨٤٢ اون یالانك ایچنده بر طوغری سویلمکدن ایسه یالکز او بر طوغری‌یی سویلمکله اکتفا ایتمك دها ایيدر.

١٨٤٣ یوز ویرمینه یناشما، التفات ایدنی تصدیعدن اجتناب ایت.

١٨٤٤ احبابكك چوق اولديغنی ایسترسه‌ك، كندیلرینه ایلك ایت، كندیلرندن بر ایلك ایستمه .

١٨٤٥ مرور زمانله دوستنی اونودان دوست دكلدر؛ كرچكسدن دوست اولان، زمان كچدكجه، دوستنی زیاده سور .

١٨٤٦ بر آدمك دشمنك اولدیغنی ایسترسه‌ك: كندیسیله آشیری درجه‌ده لاابالی دوست اولما .

١٨٤٧ ادبارله مأیوس اولمق ایسترسه‌ك، سعادتله مغرور اولما .

١٨٤٨ صوكی ادبار ویاخود موت اولان سعادتله اغترار ایتمك پیوك احمقلقدر .

١٨٤٩ عالمده راحت یاشامق ایسترسه‌ك، نه كیمسه‌یه محتاج اول، نه كیمسه سكا محتاج اولسون .

١٨٥٠ احبابكك بقای محبتنی ایسترسه‌ك، كندیلریله آلیش ویریش ایتمه .

١٨٥١ جسارتله حربی قزانه‌میان خدعه‌یه تشبث

ایتمسین‌ده نه یاپسین ؟ فن معارضه‌یه توفیقاً دعـوایی قزانه‌میان سفسطه‌یه کیریشمین‌ده نه یاپسین ؟

۱۸۵۲ شاعر مشـهور مولیر دیور که: تحقیر بر حبدر، که یك قـولای یوتیله‌بیلـیر، لکن یوزی یوریشدیرمقسزین چیکنمز .

۱۸۵۳ حاکمره عـدالت، ضابطلره جسـارت ویرن دائما حقانیت ووطن محبتی دکل، اکثریا ترفیع رتبه آرزوسیدر .

۱۸۵٤ حست پرهیزه بکزر، صاحبی یمك ایستر، فقط قورقار، وقورقدقجه، جانی دها زیاده ایستر.

۱۸۵۵ مسرفك پاره بوزمقده طویدیغی لذتی اداره‌سنی بیلن آدم پاره‌یی بریکدیرمکده طویار .

۱۸۵٦ آج یاتوبده، صباح یه‌جکـنی بیلن آدم قارنی طوق اولوبده ایرتسی کون یه‌جکی اولمیه‌ غنی بیلن آدمدن چوق دها راحت اویور .

۱۸۵۷ بو کونکی عقلم بش کون اول بنده اوله ایدی، بو کون بشقه درلو یاشاردم .

۱۸۵۸ دون یاپدیغك ایشدن بو کون نادم اولدیغك حالده، یارین ندامتکی موجب اولهجق برایشی بو کون یاپما .

۱۸۵۹ کچن ذاتاً کچمشدر، حال کچمکدهدر، دنیاده دوشونیلهجك بر شی وارسه، اوده استقبالدر .

۱۸۶۰ ماضی‌یه تأسفله، استقباله امید وتلاشله حاله مأیوسیتله باقیورز .

۱۸۶۱ انسان کندینده اولان بر قباحتی بشقهسنه عطف ایدرسه، کندیسنه اویوکدن قورتلمش کبی کلیر .

۱۸۶۲ چوق دفعه ادبار انسانه اقبالدن زیاده باعث تسلی وممنونیت اولور .

۱۸۶۳ بشقهسنك بدبختلغنی موجب اولهرق بختیار اولمقدن ایسه، بشقهسنك بختیارلغیچون بدبخت اولمق دها ایدر .

۱۸۶۴ هرکس کندی قصور وقباحتنی اصلاح ایتمك ایستر؛ حالبوکه هیچ کیمسه قصور وقباحتنی

کورمك وایشیتمك ایستمز؛ کورلمین وایشیدلمین شیئك اصلاحی ایسه محالدر .

۱۸٦٥ سودیکمز آدملردن آیرلمق بزم ایچون نه قدرمشکل ایسه، سومدیکمز آدملردن آیرلمق دخی او- قدر کوچدر .

۱۸٦٦ چوق دفعه بر آدمی اکلندیرمکه چالیشیر- کن، هم کندیمز صیقیلیرز، هم اونی صیقارز .

۱۸٦۷ عقللی آدمی دلی ایده‌جك شیلر واردر، لکن کندیسنی هیچ برشی احمق ایده‌مز .

۱۸٦۸ انسان یالکز کندیسنی تقدیر ایدنی خالصا- نه مدح ایده بیلیر .

۱۸٦۹ کوچك فکرلی آدملر کوچك شیلردن متأثر اولورلر، بیوك فکرلی آدملری آنجق بیوك شیلر متأثر ایده بیلیر .

۱۸۷۰ انسانیتی اولمیانه نصل انسان دینیر ؟

۱۸۷۱ کندی منفعتنی غائب ایتمك قورقوسی او- لمیه‌ایدی، کیمسه بشقه‌سنك منفعتنه رعایت ایتمیه‌جکدی.

۱۸۷۲ هر کس ناموس وحیثیتنی، مالنی سو - دیکی قدر، سوه ایدی، ناموسسز آدم بولنمیه جقدی.

۱۸۷۳ هر کس راحتی سودیکی قدر چالیشمغی سوه ایدی، کیمسه زحمت چکمیه جکدی.

۱۸۷٤ دنیاده انسانك سعادتنی موجب اوله جق ایکی شی واردر : برنجیسی چالیشمق، ایکنجیسی کیمسه یه فنالق ایتمیوب، الدن کلدیکی قدر ایلك ایتمك.

۱۸۷٥ انسان سودیکنك قباحتلرینی قولای عفو ایدر؛ قباحتلرکی عفو ایتمینك سنی سومدیکنده شبهه ایتمه.

۱۸۷٦ انسان سودیکندن جفا کورورسه، یقوب، محبتدن واز کچر.

۱۸۷۷ ذهن کسکینلکی قادینلرك عقلنی آرتیره - جق یرده اکثریا شیطنتلرینی آرتیرر.

۱۸۷۸ کنجلرك طور پیرانه سی پك مقبول اولد - یغی حالده، اختیارلرك طور جوانانه سی هیچ چکیلمز.

۱۸۷۹ انسانك عالمده بلا غرض سودیکی ایکی شی واردر. بری والده سی، دیکری وطنی.

۱۸۸۰ یالکز نیچون سودیککی بیله‌مدیکك آدمی حقیقةً « سورم » دیه بیلیرسك .

۱۸۸۱ انسان برشیئه نائل اولمغی جدی صورتده آرزو ایدوب، اونك اوغورنده هرشیئی فدا ایدرسه، البته اوشیئه نائل اولور .

۱۸۸۲ ایستدیککك وقت قالدیروب آته‌میه‌جغك شیئك حصولنی آرزو ایتمه .

۱۸۸۳ شهرت وشان قزانمق ایچون، ملك ومالنی، وملك ومال قزانمق ایچون شهرت وشانی فدا ایتمك اقتضا ایدر .

۱۸۸٤ حال وتصادف بزی یالکز احبابمزه دکل، کندیمزه دخی طانیتیر .

۱۸۸٥ هرنباتك طبجه تصادفله کشف اولنور بر خاصه‌سی اولدیغی کبی، هر آدمك دخی انسانیتجه — آنجق تصادف وتجربه ایله میدانه چیقار — بر خاصه‌سی واردر . بوخاصه کرك نباتده وکرك انسانده کاه دوا ، وکاه زهر اولور .

١٧٨٦ اعتدال قلب وفكرك ميزانيدر .

١٨٨٧ هربر فنالق منفعت شخصيه يه حمل او - لنور، حالبوكه ايلكلرك چوغىده بواساس اوزرينه مبنيدر .

١٨٨٨ الكدن ايلك كلدكجه، كيمسه نك سكا كفران نعمت ايتديككى كوره مزسك .

١٨٨٩ ساده لك و تواضعك ممدوحيتى بودر، كه بيوك آدملرى غرور وتكبر خسته لغندن قورتارير ، وكوچكلرى تسلى ايدر .

١٨٩٠ دقت واعتنا وثبات كوزل شيلر ايسه ده، انسان عمرنده اوبله بعض احواله راست كلير، كه آنجق قيدسزلقله ايچندن چيقه بيلير.

١٨٩١ بعض آدملرك هيچ بر قباحتى، وبعضلر - ينك هيچ برفضيلتى كورنمه مسنك سببى ايكيسنك دخى احوالى ايجه تحقيق اولنمديغندن، وياخود قباحت و فضيلتلرينى كوستره جك فرصت بوله مدقلرندندر.

١٨٩٢ انسان باشنه كلن بر وقعه يى اللى سنه ده

اونوتماز، فقط او وقعه‌یی بر آدمه اولیسی کون سو- یلش اولدیغنی اونوده‌رق، ایرتسی کون تکرار سویلر .

۱۸۹۳ کندی احوالمزدن بحث ایتمکی سورز، فقط مخاطبمزك دخی کندی احوالندن بحث ایتمسنی دیکلیه‌میوب، اونك ده بزم احوالمزدن بحث ایتدیکنی آرزو ایدرز .

۱۸۹٤ هرآدم کندینی عالمك نصفی قدر فرض ایدیور .

۱۸۹۵ قلبی ضعیف و قورقاق آدملرك ایچنده بر محب صادق آراما .

۱۸۹٦ حیاتنه وملك ومالنه فوق العاده مجبتی اولان آدم کیمسه‌یه محب صادق اوله‌ماز، چونکه صدق ومحبت دوستك اغورنده مالی، ولزوم ایدر- سه، جانی تهلکه‌یه قویمغله اولور .

۱۸۹۷ ایلکی کورمش برآدمدن کفران نعمت کورمك مشکل برشی دکلدر؛ فقط ناموسسز وآلچق بر آدمه بورجلی اولمق پك مشکلدر .

١٨٩٨ برحیدود طرفندن اولدیرلمك، برحیدود طرفندن قورتارلمقدن قولایدر؛ چونکه بو ایکنجی تقدیرده، کفران نعمت ایتمه‌مك ایچون، عمرکی قورتا- رانك حرکات شنیعه‌سنی تقبیح ایتمیه‌رك، وعلیهنده بو- لنمیه‌رق، نوعاما شناعتنه شریك اولمقلغك اقتضا ایدر.

١٨٩٩ انکلتره مؤلفلرندن (اسفویفت) دیر- مش که: اجدادلریله افتخار ایدنلر پاتاتسه بکزرلر، که ایشه یارار جهتی یر آلتنده‌در.

١٩٠٠ انسانك بر وقت سودکدن صکره سومه- مکه باشلادیغی آدمی مؤخراً تکرار سومسی ممکن دکلدر.

١٩٠١ یورك جام کبیدر، چوق دفعه بیوك صدمه‌لره طیانیرسه‌ده، بعض دفعه آزاجق طوقانلمغله قیریلیر، وبر دفعه قیرلدقدن صکره، تعمیری کوچ اولور.

١٩٠٢ بر ایش ایچون چوق تدبیرلر دوشونمك

علو فکردن کلیوب، او ایشك حصولنه کرچکدن
آلت اوله‌جق تدبیر حقیقی‌یی بولمقده‌کی عجزدن کلیر.

۱۹۰۳ بر خسته‌لغی ایی ایده بیلن علاج، خسته‌
یه وقتنده ویرلمزسه، ایی ایتمیوب، بالعکس دها فنا
ایتدیکی کبی، بر ایشك حصولنه آلت اولان تدبیر
دخی وقتنده اجرا اولنمازسه، او ایشی دها بیوك
مشکلاته دوشورور.

۱۹۰۴ هر شیئك تقلیدی فنا ایسه‌ده، تکبر و
تواضعك تقلیدی هر تقلیددن فنادر.

۱۹۰۵ متکبرك تکبری ساخته تواضعندن
اییدر.

۱۹۰۶ قلبك فنالغندن کلن فنالق ذهنك نقصا-
نندن کلمز؛ ذهنك کمالندن کلن ایلك قلبك ایلکندن
کلمز.

۱۹۰۷ هربر یمشك بر وقتی اولدیغی کبی، انسا-
نك ایده‌جکی هربر حرکتك دخی بر وقتی واردر،
او وقتك غیرنده اولورسه، طاتلی اولماز.

۱۹۰۸ قناعت ایله حب جاه بر یرده بولنه‌ماز .

۱۹۰۹ تقدیر ایتدیکمز آدملردن زیاده بزی تقدیر ایدن آدملری سورز .

۱۹۱۰ هیچ بر فضیلتلرینی کورمدیکمز آدملری سومدیکمز کبی، کندیمزدن زیاده فضیلتلری اولد- یغنی بیلدیکمز آدملری دخی سوه‌میز .

۱۹۱۱ انسانلرك چوغی کوردکلری ایلکلره قارشی، محضا دیکر ایلکلر دخی کورمك ایچون، متشکر بولنورلر؛ ودیکر ایلکلردن قطع امید ایتد- کلری، یاخود دیکر طرفدن دها بیوکلرینی کوردکلری آنده، روکردان اولوب، کفران نعمت ایتمکه حاضر بولنورلر .

۱۹۱۲ کنجلك دائمی بر سرخوشلقدر .

۱۹۱۳ بشقه‌لرینك اسرارینی میدانه چیقارمغی سورز، اما کندی اسرارمزی ممکن مرتبه‌ده زیاده صاقلامغه چالیشیرز .

۱۹۱۴ هرکس حسن اخلاقی توصیه ایدر، فقط

ـ هیهات ! ـ انسان، دنیاده یاشامق ایچون، بر طاقم اخلاق ذمیمه‌یه دخی محتاجدر .

۱۹۱۵ جمعیت بشریه‌نك تعیش ومعاشرتی سوء اخلاق اوزرینه بنا اولنمشدر؛ تمامیله حسن اخلاق صاحبی اولان آدم بشقه بر عالم آدمی عد اولنور .

۱۹۱۶ چوق آدملر مجرد حسن اخلاقلرندن طولایی خلق عندنده مذموم، ویك چوق آدملر مجرد سوء اخلاقلری سببیله ممدوحدرلر .

۱۹۱۷ انسان هر وقت مدح وتقدیر ایتدیکنی سومز؛ زیدك فضیلتلرینی، عمروك قباحتلرینی بیلیرز، وتسلیم ایدرز؛ بونکله برابر عمروی سورز، زیدی سومیز .

۱۹۱۸ افندیك عابد ایسه، کندیسنی نماز کله ممنون ایده‌بیلیرسك؛ اهل ذوق ایسه، بر چالغی چالمغی اوکرن، یاخود بشقه بر افندی آرا .

۱۹۱۹ خسته اولمق، صحتی وقایه ایچون، علی التوالی پرهیز واحترازده بولنمقدن قولایدر .

١٩٢٠ باعث تفخرمز اولان فضایلزی اوكزه چیقان منافع شخصیه‌مزله كولشدیرملیز، اكر غالب كلیرلرسه، او وقت بحق تفخرمزی باعث اوله‌بیلیرلر.

١٩٢١ روزكار مومی سوندوردیكی حالده، آتشی دهازیاده پارلاتدیغی كبی، فقر وضرورت‌دخی میلیات سیئه‌نك كوچكلرینی دفع ایتدیكی حالده، بیوكلرینی دها زیاده بیوتدیرر.

١٩٢٢ هر شیئه مالك اولمق ایسترسه‌ك، هیچ بر شیئه كوز دیكمیوب، هر شیئه تحقیر نظریله باق.

١٩٢٣ فصاحت وبلاغت یالكز كلمه وتعبیرلرده اولمیوب، باشلیجه ناطقك سسنده، كوزنده وطورنده‌در.

١٩٢٤ اصل فصاحت سویلنمسی لازم كلن شیئی تماميله سویلمك، واوندن زیاده بر شی سویلمه‌مكدر.

١٩٢٥ چوق آدملر قباحتلریله برابر محبوب، وچوق آدملر فضیلتلریله برابر منفوردرلر.

١٩٢٦ انسانك میلی نه قدر كوچ تغیر ایدرسه، هوسی او قدر قولای تغیر ایدر.

١٩٢٧ هر كون ديكر بر هوسده بولنان آدم هيچ بر وقت هوسنى اجرايه وقت بولهماز .

١٩٢٨ منفعت شخصيه اخلاق ذميمه‌يى خدمتنده قوللانديغى كبى، اخلاق حميده‌يى دخى قوللانه بيلير .

١٩٢٩ انسانيت نام وصفتيله ميدانه چيقان ادعا- لرك چوغى ــ بو نام وصفتى محضا شيطنتلرنده مظفر اولمق ايچون آلمش ــ دسايسدر .

١٩٣٠ دشمنك قوتندن، دوستك مكرندن قورق .

١٩٣١ هربر حسك كنديسنه مخصوص بر طور وحركتى واردر، حسياتى ايى اولان آدمك اطوار و حركاتى فنا اولهماز .

١٩٣٢ مرائيلر عالمده هر فن وصنعت ايچون مخصوص بر طور وقيافت اويدورمشلر، وخلق بو طور وقيافته اوقدر باغلانمشلردر، كه مثلا برطبيب نه قدر حاذق اولورسه اولسون، طبيبلره مخصوص اولان طور وقيافته اعتبار ايتمزسه، خلق عندنده مقبول دكلدر .

١٩٣٣ وقار جسمك، عقل وقلب وروحك قبا-
حت ونقصانلرینی اورتمك ایچون، قوللاندیغی بر
پردەدر .

١٩٣٤ کوردیککك ایلکه مقابلەده بك عجله ایتمك
دخی برنوع کفران نعمتدر .

١٩٣٥ مدح وتشکر انسانك اك زیاده سودیکی
شیلردن اولدقلری حالده، هیچ کیمسه یوزینه قارشی
مدح اولنمغی، ویاخود ایتدیکی ایلککك اوزون اوزا-
دی‌یه تشکرینی دیکلمکی سومز .

١٩٣٦ حقمزده یوزمزه قارشی سویلنن مدایحی
سومەمککمزك سببی ریا ومداهنەدن خالص اولمدقلر-
ینی بیلککمزدر .

١٩٣٧ انسان ماضیسنی بك طاتلی کوردیکی
حالده، حالندن ممنون اولماسی استقباله اولان امیدینك
مبالغەسندن ایلری کلیور؛ دون بو کونك بك مسعود
اولەجغنی امید ایتمش اولدیغمزدن، بو کونکی حالمزی
امیدمزه مطابق بولمیەرق، ممنون اولمایز .

١٩٣٨ بوكونكى حالكدن ممنون اولمق ايستر - سهك، اوكا ماضى نظريله باق .

١٩٣٩ استقبالده حالكدن ممنون اولمق ايستر - سهك، اميدلركك اوكنى آل .

١٩٤٠ ايلكنى كورديكك آدمك فنالغنى چكمكه مجبورسك .

١٩٤١ جامعـده شراب ايچمك نصل قباحت ايسه، ميخانهده نماز قيلمق دخى اويله، وبلكه اوندن بيوك بر قباحتدر .

١٩٤٢ ايى حركاتمزى قلبمزك ايلكنه حمل ايد - يورز؛ حالبوكه اكثريا بزه اونلرى ياپديران شهرت طمعى، مدح اولنمق آرزوسى وذم اولنمق قورقوسيدر .

١٩٤٣ انسان چوق دفعه احبابنك ادبارينى، كنديلرينه احبابلغنى اثبات ايتمك ايچون، وسيله عد ايدر .

١٩٤٤ دوستنه وفاسزلق ايدن كنديسنى كور - مكدن قورقار .

١٩٤٥ هر آجیسان كوز یاشی دوكمز؛ هر كوز یاشی دوكن آجیماز .

١٩٤٦ محبوبه‌سنی، اوده بنی سویور دیه‌ركدن، سون مطلقاً آلدانیر .

١٩٤٧ انسان ایتدیکی قباحتلرك نتایجندن یالکز او قباحتلری اعتراف ایتمكله تسلی بولور .

١٩٤٨ چاپقینلغی محو ایده‌یه‌جك برشی وارسه، اوده عشقدر؛ آنجق چاپقین اولان آدم قولای عاشق اولماز .

١٩٤٩ عشق عقلی باشنده اولان آدملری چیلدیر- تدیغی حالده، چیلغین اولان آدملرك عقلنی باشلرینه كتیرر .

١٩٥٠ سویلنیلن سوزك كنهنه وارمیان اونك اوته‌سنه چكندن ایدر .

١٩٥١ یك آز سویلمك ایی دكلسه‌ده، آز سویلین كیسه‌یی اوصاندیرماز و كندینی تهلكه‌یه قویماز .

١٩٥٢ بر مجلسده سویلنیلن سوزلره قاریشمیوب، سكوت ایدن یا او بحثه دائر معلوماتی اولمدیغندن،

ویاخود سویلنیلن سوزلری پك عادی كوروب، كندی سوزینی اوتلرله قاریشدیرمق ایستمدیكندن، سكوت ایدر.

١٩٥٣ طوغری سوز دائما آجی ایسه‌ده، غرضسز اولان طوغری سوز علاج مقامنده اولدیغندن، عقللی اولانلردن بشقه، هر كس طرفندن ده قبول اولنور؛ غرضله قاریشیق اولان سوز ایسه زهر اولدیغندن، كیمسه طرفندن قبول اولنماز.

١٩٥٤ بر جانی‌یی نصیحت ووعد وتهدیدله صالح ایتمك قولای، لكن مسلكسز آدمه بر مسلك قبول ایتدیرمك پك كوچدر.

١٩٥٥ ایشیق اشیانك ماهیتنی وكمال ونقصانی كوستردیكی كبی، ثروت ومسند دخی صاحبنك فضایل وقباحاتنی میدانه قور.

١٩٥٦ فقیر آدم قرانلقده‌در، نصل آدم اولدیغنی قاریسی‌ده بیلمز.

١٩٥٧ انسان یالكز كندی فكرنده بولنانلره عاقل دیه‌بیلیر.

١٩٥٨ انسانك كنديسنى آلداتان ياخود طولا-
نديران آدمك عليهنده حدت ايتمسى غائب ايتديكى
منفعتدن دكل، باشليجه عقل وفهمده اوندن آشاغى
بولنديغنى آكلاديغندندر.

١٩٥٩ مشهور (كيكرون) ديور كه: هيچ
بر دليلك يوقدر، كه فيلسوفك برى اونى التزام
ايتمه‌مش اولسون.

١٩٦٠ احبابكه كيتديكندن طولايى، عتاب
ديكلمك، چوق كيتديكندن، استثقال كورمكدن
ايدر.

١٩٦١ فنالق ايده‌مين آدمك ايتديكى ايلك چوق
دفعه ايستديكندن دكل، بلكه بشقه برشى ياپه‌مد-
يغندن ايلرى كلير.

١٩٦٢ چوق دفعه انسانلره فنالق ايدن دو-
ستلرى، وايلك ايدن دشمنلرى اولور.

١٩٦٣ شدتله آقوب كيتمكده اولان بر قوته يا

ایلمکله، وياخود چکیلوب یول ویرمکله مقابله ایده‌بیلیرسك؛ قارشی طوروسه‌ك، کندی محوکی دعوت ایدرسك .

١٩٦٤ رفيقلرکی متفق الرأی کوردیکك وقت، یا سن‌ده کندیلرینه اوی، وياخود ترك رفاقت ایت؛ مخالف الرأی اوله‌رق ایچلرنده یاشایه‌مازسك .

١٩٦٥ برسعادته نائل اولان آدمی آلداته بیلیرسك، هر نه سویلسه‌ك اینانه‌بیلیر، لکن مصیبتدیده‌یی آلداته‌مازسك، اینانیله‌جق شیلره دخی اینانماز .

١٩٦٦ بختی طرفندن مغدور اولان آدم بختی نره‌ده کوروسه، اورادن انتقام آلمق ایستر .

١٩٦٧ بدبخت بد بختی سور؛ بختیار بختیاری سومز .

١٩٦٨ ظلم وحقارت واستهزا که تحمل ایتدیکنی کوردیکك آدمه چوق یوکلمه، بر ساعت کلیر که اون سنه‌ده تحمل ایتدکلرینی بردن اوستندن آتار .

١٩٦٩ الك بیوك مشکلاته غالب کلن قهرمانلر چوق دفعه کوچك بر غائله‌یه غلبه‌دن عاجز قالیرلر .

١٩٧٠ بيوك مصايبدن انسانك قلبنده حاصل اولان يارهلر چوق دفعه كوچك بر سببله طيشارى يه اورورلر. بش اولادى اولان بر آدم، بر سنه ظرفنده اولادلرينك بشنى ده غائب ايتديكى حالده، بر كوز ياشى دوكمهمش ايكن، سوديكى كوپكنك كبرمسى اوزرينه هونكور هونكور اغلامش، وكدرندن بر هفته ظرفنده تلف اولمش.

١٩٧١ اينجينمش يورك بر آتشدر، كه آنجق رفق وملايمتله سونر؛ دها زياده اينجيتمك اوزرينه ياغ آتوب پارلاتمق ديمكدر.

١٩٧٢ مصيبت افكار ضعيفهنك كوكنى قوروتديغى حالده، افكار عاليهيى بسليوب تقويه ايدر.

١٩٧٣ مصيبت قورقاقلرك مأيوسيتنى، يكيتلرك هيجاننى موجب اولور.

١٩٧٤ سعادت افكار ضعيفه اصحابنى بر قصر معلاى غرور وافتخاره چيقارديغى حالده، افكار عاليه اصحابنك اطوار وحركاتنه اصلا تغير كتيرمز، وقلبلرينه اصلا تأثير ايتمز.

١٩٧٥ افکار ضعیفه اصحابیله اقباللرنده، وافکار قویه اربابیله ادبارلرنده کوریشملی .

١٩٧٦ مدح اولنمق آرزوسیله ذم اولنمق قورقوسی عالمده انسانلره چوق ایلکلر ایتدیرر .

١٩٧٧ طوغری یی طوغریلغیچون، ایی یی ایلکیچون سونلر پك آزدر .

١٩٧٨ بر آدمه، شرندن امین اولمق ایچون، کوستردیکك محبت خصومتدن دها صوؤقدر .

١٩٧٩ احمق اولمیان آدم مداهن وریاکار اولهماز؛ چونکه مداهن وریاکار، قارشیسنده کنی الداتمغه باشلامازدن اول، کندینی آلداتیر .

١٩٨٠ هرکس مدح اولنمغی وذم ایتمکی سور . مداهنلر قیاس نفس ایدهرك، قارشیلرنده کنك مدحدن خوشلانهجغنی بیلدکلریچون، کندیلرینی زورلایهرق، مدحه قالقیشیرلر .

١٩٨١ انسانك بعض دفعه قباحتلری هنرلرندن زیاده باعث مکافات اولور .

۱۹۸۲ التدن ایلك كوردیكك آدمه كلك ایدرسه‌ك، كفران نعمت ایتمش اوله‌جغك كبی، ایلك ایتمش اولدیغك آدمه دخی مؤخراً كلك ایدرسه‌ك، اولكی ایلكی دخی كلكه تحویل ایتمش اولورسك .

۱۹۸۳ انسان اولجه بر ایلك كورمش اولدیغی آدمدن بركلك كوردیكی وقت، بوكلكه قارشی كلك ایتزدن اول، اولكی ایلكنی اعاده ایدوب منتی آلتنده بولنمامغی آرزو ایدر؛ حتی او ایلكك اعاده‌سنی صكره‌كی كلكه قارشی دخی بر انتقام عد ایده‌رك، تسلی بولور .

۱۹۸٤ كیسه‌دن كلك كورمك ایستمزسه‌ك، كیسه‌نك ایلكنی قبول ایتمه .

۱۹۸٥ عالمده كوره‌جكك ایلك دائما اودونجدر، سكا اولنان ایلكه قارشی بر ایلك ایتمزسه‌ك، اوایلكی ایدن آدمدن كوره‌جكك بركلكه ایلكنی اوده‌مش اوله‌جقسك .

۱۹۸٦ بورجلرمزی تأدیه ایتمكلكمز اكثریا

حقانیته رعایتمزدن دکل، بلکه حقمزده امنیت منسلب اولمامق، وبشقه دفعه دخی بورج ایده بیلمك ایچوندر.

۱۹۸۷ سوزله سکا ایلك ایدنه سوزله مقابله ایده‌رك، بر تشکرله اکتفا ایده بیلیرسك، فعل ایله ایلك ایدنه تشکرله مقابله کافی اولمیوب، فعلا بر ایلك ویا برخدمت ایتمکه مجبورسك.

۱۹۸۸ آجلق هرشیئی ارتکاب ایتدیرر.

— آجلغه طیانوب ناموس وحیثیتی پایمال ایتمین فقیر ـ برظالملك النده‌ن اولمکی اختیار ایدوب، امان ایستمین ـ بر قهرمانه بکزر.

۱۹۸۹ آج قالان کوپك ـ محافظه‌سنه مأمور اولدیغی ـ قویونلری یر.

۱۹۹۰ قارنی آج اولان آدمه آلتونکی امانت براقه بیلیرسك، فقط یمککی دکل.

۱۹۹۱ مسافرکدن محجوب اولمق ایسترسه‌ك، یمکلری کوتورمکه مأمور ایتدیکك خدمتجیك ابتدا قارنی طویور.

١٩٩٢ ايتديكى حسن خدمته قارشى افنديسندن طياق يين خدمتجينك بردها حسن خدمت ايتمكه آرزوسى قالماز .

١٩٩٣ قباحته قارشى اولنان مسامحه او قباحتك دوامنى، وقباحته قارشى اولنان احسان اوقباحتك تكثر وتعممنى موجب اولور .

١٩٩٤ مرتكب وحيله‌كار آدمى ايشكه قاريشديرما، چونكه بردفعه قاريشديردقدن صكره، قووسه‌ك ده، ايزى قاله‌جغندن، بشقه‌لرى ده اوبوله كيده بيليرلر .

١٩٩٥ بركروه حيدودلرك ايچنده بولنان بر منصفك ايلكى اولسه اولسه، بونلرك كسه‌جكلرى آدملرك يوزده برينى قورتاره بيلير؛ لكن فنالغك اوكنى هيچ بر وقت آله‌ماز .

١٩٩٦ برخير ايشلمك مقصديله حيدودلرله شريك اولما ، چونكه اونلر سنك خير ايشلمككه معاونت ايتدكلرى كبى، سن ده اونلرك شر ايشلمشنه مساعده ايتمكه مجبور اولورسك .

١٩٩٧ مرتكبدن كلن هديه رشوتدر .

١٩٩٨ تقدم ايدن جزئى بر ايلك اونى تعاقب ايدن نيجه كوتيلكلرى قبول ايتديرر .

١٩٩٩ كوتيلك كورمش اولديغك، وياخود كنديسندن كوتيلك كورمكلكك محتمل اولان آدمك ايلكنى قبول ايتمه .

٢٠٠٠ خرسزك هديه‌سنى قبول ايدن خرسزلكده شريكى اولمش اولور .

٢٠٠١ انسان كامل خلقك نظرى اوكنده ياپديغنى تنهالقده، وتنهالقده ياپديغنى خلقك نظرى اوكنده ياپه بيلندر .

٢٠٠٢ افعالى اقوالنه اويميان آدملرك برطاقى سويلدكلرينى ياپمازلر، وبرطاقى سويلدكلرندن زياده ياپارلر .

٢٠٠٣ ميراثنى يمك ايچون، باباسنك اولومنى آرزو ايدن آدمدن آلچق يوقدر .

٢٠٠٤ تختهلرینی یاقق ایچون، اوینـك ییقلمسنی آرزو ایدن آدمدن احمق یوقدر.

٢٠٠٥ باباسنك اولومیله دخی عقللانمیان چو - جق یالکز کندی اولومیله عقللانه بیلیر.

٢٠٠٦ صاغلغی بر ایشه یارامیان آدمك اولو - می‌ده بر ایشه یارامز؛ صاغلغی مضر اولان آدمك اولومی البته مفید اولور.

٢٠٠٧ حقکده، النـدن ایلك کلـدیکی وقت، ایلکی دریغ ایدن، و الندن فنالق کلدیکی وقت فنا- لغی دریغ ایتمین آدمك، النـدن برشی کلمدیکی وقت، کوستردیکی احبابلغه احبابلق‌می دینور!

٢٠٠٨ ایلك ایده‌جکسه‌ك، فرصت بکله؛ فنالق ایتمك ایچون، فرصت بکلمك، وخصمکك ضعف وفلا- کتنی فرصت اتخاذ ایتمك یوك بردنائتدر.

٢٠٠٩ برمصیبت و فلاکته اوغرایان خصمکدن انتقام آلمق ایسترسه‌ك، کندیسنه ایلك ایت، والکدن کلیرسه، کندیسنی او مصیبتدن قورتار؛ سنی ممنون،

وكنديسنى محجوب ايده‌جك بوندن بشقه بر معامله بوله‌مازسك .

٣٠١٠ انسان اودر، كه كنديسنى كوچندرمش اولان احبابنى بر نعمت ودولتده كورديكى وقت، طارغينلغنده دوام ايدر، وبر مصيبت وفلاكتده كورديكى وقت، چكمشى اونوده‌رق، هر وقتدن زياده احبابى اولور .

٣٠١١ جسارت انسانك، قانى باشنه قيرلمغله، نه ياپديغنى بيلميه‌رك، ايتديكى حركت دكلدر، لزوم حقيقى اوزرينه فداكارلغى اختيار ايده‌رك، حياتنى استخفاف ايتمسيدر .

٣٠١٢ جسور اولميان هر آدمه قورقاق ديمز ؛ جسارتله قورقاقلق بيننده پك چوق درجه‌لر واردر.

٣٠١٣ حقيقةً جسور اولان آدم صبر وتحمله مالك اولور، يالكز بر نقطه واردر، كه اوكا طوقاندلديغى كبى، صبر وتحملى قالقوب، جسارتى ميدانه چيقار. اونقطه‌ده ناموس ملى وناموس شخصيدر.

٢٠١٤ ناموس ملیسنی محافظه ایچون، ویا انسا-
نیت اوغورنده اولن جسوردر؛ منفعت شخصیه‌سی
اغورنده اولن درجهٔ افراطده طمعکاردر.

٢٠١٥ استخفاف حیات هرحالده ممدوح اوله
ایدی، خرسزلق وحیدودلغك دخی ممدوح اولمسی
لازم کلیردی.

٢٠١٦ جسور آدم مغلوباً یاشامقدن ایسه، غالباً
اولمکی ترجیح ایدر.

٢٠١٧ انسانك یوزندن وطور وحرکتندن آکلا-
شلماز بر خصلتی وارسه، اوده جسارتدر؛ اقوال و
حرکاتی مردانه اولان نیجه آدملر اثنای محاربه‌ده
قاچه‌جق بر آرارلر؛ وغایت متواضع، حلیم و یواش
کورینن نیجه آدملر اثنای محاربه‌ده آرسلان کسیلیرلر.

٢٠١٨ محاربه‌ده طرفینك هانکیسنده سلاحه
صارلمش قادینلر کوروروسه‌ك، اوطرفك حقلی اولد-
یغنه شبهه ایتمه، چونکه قادین، تحمل اولنه‌میه‌جق
برحال کورمدکجه، سلاحه صارلماز.

۲۰۱۹ کندیندن ضعیف بر آدمله طوتیشان غالب اولورسه، شان قزانماز؛ بلکه زبونکشلکله تعییب اولنور؛ حالبوکه مغلوب اولورسه، شان وشهرتندن پك چوق غائب ایدر. کندیندن قوتلی بر آدمله طوتیشان مغلوب اولورسه، تعییب اولنماز؛ غالب اولورسه، پك بیوك شان قزانیر.

۲۰۲۰ قزانمسیله اعتزاز ایتمین غائب ایتمسیله محجوب اولماز.

۲۰۲۱ بعض آدملر شرقیلره بکزرلر، بر وقت اسملری اغزدن اغزه کزدکدن صکره، وقتلری کچهرك، قاله آلنمازلر.

۲۰۲۲ چوق آدملر انسانی قدر ذاتیسیله دکل، بلکه ثروت ومنصبنه کوره تقدیر ایدرلر.

۲۰۲۳ ثروت ومنصب اقتدارسز آدمی اقتدارلی ایتمدکدن بشقه، دها مهم ودها کوچ ایشلره قاریشدیردیغیچون، اقتدارسزلغنی آرتیرر.

۲۰۲٤ کندی اوینی ادارەدن عاجز اولان بر

آدمی کوی امامی ایتمك او کویی اونك اوینك حالنـه قومقدر .

۲۰۲۵ برقایق یوروتمکه اقتداری اولمیان آدمك بر بیـوك کمی‌یه قپودان اولمغـله، مهارت واقتداری آرتارمی ؟

۲۰۲٦ کوچك موقع بیوك آدمك قدرینی ایندیرر.

۲۰۲۷ اعتباری منصب وثروتنه مستند اولان آدم قائمهٔ نقـدیه‌یه بکزر، که بر کون او اعتبار عار- ضیسی قالقدیغی کبی سـوقاغه آتیلیر؛ اعتباری قدر ذاتیسنه مستند اولان آدم ایسه آلتون سـکه‌یه بکزر، هر یرده هر وقت اعتباری باقیدر .

۲۰۲۸ قدر حقیقی‌یه مالك اولان آدمی، کندیسیله نه قدر کوریشسه‌ك، او قدر زیاده تقدیر ایدرسك، شهرت کاذبه آدملرینی یالکز اوزاقدن تقدیر ایدوب، سوه‌بیلیرسك .

۲۰۲۹ انسـانلری تقدیسه سبب اولان بیوکلك اکثریا شهرت طمعندن، عیب قورقوسندن، زنکینلك

محبتندن، راحت یاشامق هوسندن، وبشقه‌لرینه تفوق آرزوسندن تولد ایدر .

٢٠٣٠ هر صنعتده مهارت صاحبنك شهرتنی وراحت یاشامسنی موجب اولور؛ عسکرلکده ایسه مهارتك الك بیوکی اولمك اولدیغندن، بو مهارت صاحبنه یالکز شهرت ویرر، واو شهرتیده کندیسی کوروب ایشیتمکه موفق اولەماز .

٢٠٣١ انسان یالکز کندیسی بیلدیکی قباحتی چابق اونودور .

٢٠٣٢ انسانك مدحدن زیاده ذمه میلی واردر؛ چوق دفعه بر آدمی ذم ایتمك ایچون، دیکرینی مدح ایتمکه مجبور اولورز.

٢٠٣٣ چوق آدمك درایتسزلکی فوق العاده درایت کوسترمك ایستدکلرندن ایلری کلیر.

٢٠٣٤ شهرت وشان طمعنك ومدح اولنمق آرزوسنك رفاقتی اولمیه ایدی، اعمال حسنه هیچ ایلری کیده‌میه‌جکدی .

٢٠٣٥ کندیسنك کیسه‌یه محتاج اولمیه‌جغی اعتقادنده بولنانك هرکسك کندیسنه محتاج اوله‌جغی فکرنده بولنان قدر یاکایشی یوقدر .

٢٠٣٦ درایتلی آدم قصورلری اولمیان دکل، قصورلرینی اعتراف ایدندر .

٢٠٣٧ ناموسلی آدم کندیسنه هیچ برسوز طو-قانمیان آدمدر .

٢٠٣٨ هرسنه مخصوص برجنت واردر؛ آنجق یالکز کندی سننه مخصوص اولمیان بر جنتله مجنون اولانلره مجنون دینیر .

٢٠٣٩ عقلنك قلتنی بیلوب، اوکا کوره حرکت ایدن احمق دکلدر؛ کندینی عاقل ظن ایدوب‌ده، حمقنی اظهار ایدن احمقدر .

١٠٤٠ انسان اختیارلدقجه، عقل وتدبیری نسبتنده جنتی دخی آرتار.

٢٠٤١ انسان ایچون اك بیوك بد بختلق مستحق اولدیغی بر مجازاته کرفتار اولمقدر؛ بغیر حق چکیلن مشقتك تسلیسی او مشقتك ایچنه داخلدر .

٢٠٤٢ چوق ایشلر واردر، که اوفق وخصو-
صی اولدقلری حالده، جنایاتدن معدود ایکن، بیوك
وعمومی اولدقلری وقت، محسناتدن عداولنورلر. بر
او صویغـه خرسزلق بر مملکت صـویغه فاتحلق
دینور.

٢٠٤٣ حسنانده قهرمانلر بولندیغی کبی، سیئا-
تده دخی بولنور.

٢٠٤٤ اعتراف اولنان قباحت کسب خفت ایتد-
یکی کبی، کتم واخفا اولنمیان فضل وهنر دخی اضا-
عهٔ قوت ایدر.

٢٠٤٥ بر ویا برقاچ قبـاحتی اولان آدم شـایان
تحقیردکل، هیچ برفضیلتی اولمیان آدم شایان تحقیردر.

٢٠٤٦ افعال ردیه، منافعه خدمت ایتدکلریچون،
ارتکاب اولنیور؛ لکن افعال حسنه‌نك منافعه حس
اولنمیـه‌جق برصورتله دها زیاده خدمت ایتدکلری
دوشونلمیور.

٢٠٤٧ بیوك خدمتلر کوره بیلنلردن جریان ایدن
قباحتلر دخی خدمتلری نسبتنده بیوکدر.

٢٠٤٨ ارتكاب ايتديكمزی مقام افتخارده بيان ايتديكمز فنالقلرك چوغنی، المزدن كله مديكيچون، ياپمايز.

٢٠٤٩ انسانك آلديغی يارەلر ايی اولدقدن صكره جسمنده نشانلر براقدقلری كبی، ايشلديكی قباحتلر دخی، هرنه‌قدر تعمير اولنسه، ينه قلب وروحده زائل اولميه‌جق نشانلر براقيرلر.

٢٠٥٠ بر قباحتده ثبات ودوامزه مانع اولان شی اكثريا ديكر قباحتلره اولان ميلمزدر.

٢٠٥١ ثباتسزلق بعض دفعه قلت عقل سائقه سيله اوته‌كينك، بريكنك ديديكنه قاپلمقدن، وبعض دفعه دخی اسكی شيلردن اوصانوب، يكی شيلر آرزو ايتمكدن ايلری كلير.

٢٠٥٢ علاجلرك اكثريسی زهرلی اجزانك اجزای سائره ايله تركيبندن حاصل اولديغی كبی، خيرلی اولان بيوك ايشلرك چوغی دخی ظلم وغدر وحيله وخدعه‌نك تركيبيله حاصل اولورلر. آنجق ظلمی عدل ايله وحيله وخدعه‌يی نيت خير ايله مزج ايدوب،

انسانیته خدمتی اولەجق بر بیوك ایش حاصل ایتمك ایچون پك بیوك تدبیر ومهارت لازم .

٢٠٥٣ نوشروان احتمال که حجاجدن زیاده جانلر یاقمش؛ لکن اونك جانلر یاقەسندن خیر، وبونك جانلر یاقەسندن شر طوغدیغی ایچون، اونك اسمی تعظیمله، وبونككی نفرتله یاد اولنور .

٢٠٥٤ الك آجی طوقات ضاربك کولەرك یاخود اکلنەرك اوردیغی طوقاتدر .

٢٠٥٥ ضاربك حدتی مضروبه تسلی ویرر .

٢٠٥٦ ایی ایش هر وقت ایی نیتدن، فنا ایش هر وقت فنا نیتدن چیقماز؛ چوق دفعه حسن نیت بر فنا نتیجه، وسوء نیت بر ایی نتیجه ویرر .

٢٠٥٧ حاکمك اجرا ایتدیکی عدالت اهالینك قلوبنی حکمدارك تحتنه باغلار بر رابطەدر .

٢٠٥٨ خدمتجی کندیسنی سون افندیبی آناسندن باباسندن زیاده سور .

٢٠٥٩ محتاج اولمیان آدمه ایدیله‌جك احسانك الك بیوکی طاتلی سوزدر .

٢٠٦٠ صوصامش آدم ایچون کندیسنه صو ویرمکدن بیوك احسان اوله‌ماز .

٢٠٦١ تدبیرسزلکمزدن حاصل اولان ندامت، او تدبیرسزلکك نتیجه‌سنك آجیلغندن دکل، بلکه تدبیرسز اولدیغمزی و دیکر ایشلرده‌دخی اوبله نتیجه‌لر حاصل ایده‌جکمزی آکلادیغمزدن بزه پك آجی کلیر .

٢٠٦٢ آلداندیغمز وقت، او آلدانمقدن غائب ایتدیکمز منفعته دکل، بلکه آلدانه‌جق قدر ساده‌دل اولدیغمزه قیزارز .

٢٠٦٣ انسان ایچون بختیارلق حیثیت واعتبار-دن عبارتدر؛ الك بیوك بدبختلق حیثیت واعتبارك فقدانیدر .

٢٠٦٤ بختیارلق راحتدن عبارت دکلدر، ملك صاحبی خدمه وعمله‌لردن زیاده یوریلور، وزیاده دوشونور .

٢٠٦٥ ایش آرایان عالمده راحتی بولور، راحت آرایان دیکر بر عالمه کیتملیدر.

٢٠٦٦ اهلیتی اولمدیغی حالده، بیوك بر مسنده نائل اولان آدم کوزل دوشمش براوطه‌نك منذری اوزرنده بولنان بر سوپرندی‌یه بکزر؛ هر ساعت قالدیریلوب، آتلمق تهلکه‌سنده‌در.

٢٠٦٧ سفالتده و کوشهٔ نسیانده قالان دکرلی آدم سوپرندی‌یه دوشمش بر جوهردر؛ البته بر کون کندیسنی اورادن قالدیره‌جق بر ال بولنور؛ معاصرلری کندیسنی حیاتده ایکن او حالدن قورتارمازلرسه، اخلاف اسمنی اولسون قورتاریرلر.

٢٠٦٨ چوق آدملر حیوان یوکلرینك خفیف کلن طرفه قونیلان طاشه بکزرلر، که بو طاش، اوزاق برمحلدن نقل اولندیغی حالده، منزله واردیغی کبی آتیلیر.

٢٠٦٩ الك طاتلی یمش کندی المزله قوپاردیغمزدر.

٢٠٧٠ انسان ثروتنی نه یملی، نه یدیرملی، فقط اوندن استفاده ایتملی و ایتدیرملیدر.

٢٠٧١ انسانلرك بعضيسى آلداتمق و بعضيسى آلدانمق خاصه‌لرينه مالك اولميه ايدى، جمعيتله ياشامه‌لرى مشكل اوله‌جقدى .

٢٠٧٢ محبت ايكى درلودر: برى شخصى؛ كه بر آدمك شخصنى چوق كورمكله سومك؛ وديكرى فكرى كه بر آدمك فكر ومسلكنك طوغريلغنى كوروب، وياخود ايشيدوب، ولو غياباً محبت ايتمكدر .

٢٠٧٣ انسانك الك زياده كوجنه كيدن شى سوديكى آدمدن برفنا، وسومديكى آدمدن برايى حركت كورمكدر .

٢٠٧٤ انسانك هرقول وحركتنك ـ دومنه طاشى كبى ـ ايكى يوزى واردر، دوستلرى دائما بياض طرفنى، ودشمنلرى سياه طرفنى كورور .

٢٠٧٥ بعض قصورلرمزى دوستلرمزدخى كورور، لكن زيانسز قصوركبى كورورلر، دشمنلرمز ايسه او قصورلرمزه قباحت نظريله باقرلر .

٢٠٧٦ بر آدمى تماميله سوديككى آكلامق

ایچون، کندیکله مقایسه ایت، کندیکه ترجیح ایدر-سه‌ك، حقیقةً سورایمشسك .

٢٠٧٧ سودیکمز آدمك محبتندن، عالم طوپلانسه، بزی واز کچیره‌مز، فقط سودیکمز آدمك حقمزده بر فنا سوز سویلسی بزی درحال محبتندن واز کچیره‌بیلیر.

٢٠٧٨ مدح وذم قلبمزده‌کی محبت ویا عداوتك ثمره‌سیدر؛ محبتك عداوته تحویلیله برابر مدح دخی ذمه تحول ایدر .

٢٠٧٩ مدح محبتدن، وذم عداوتدن حاصل او-لدیغی وقت، قوتلی ومقنع، وخوف و امیده مبنی اولدقلری وقت، ایکیسی دخی قوتسز و بیقدریجی اولور .

٢٠٨٠ دوستنك قصور و قباحتلرینی سویلین بولنه بیلیر، لکن دشمننك کمال وفضایلنی اعتراف ایدن هیچ بولنماز .

٢٠٨١ مهارتله مدافعه اولنان حقسز بر دعوی مدافعه اولنه‌میان حقلی دعوادن زیاده قزانیر .

٢٠٨٢ حق يالكز قوتك حمايه‌سى آلتنده بولنور-سه، قزانه‌بيلير، حالبوكه قوتك حقه احتياجى يوقدر.

٢٠٨٣ بر زنكينك اغزندن چيقوب، عين كرا-مت عد اولنان سوز، بر فقيرك اغزندن چيقسه، مو-جب استهزا اولور.

٢٠٨٤ نهر، دكيزه واصل اولنجه، غائب اولديغى كبى، فضيلت دخى منفعته كلنجه غائب اولور.

٢٠٨٥ دنيادن بيقمش آدمدن فائده بكلمه.

٢٠٨٦ دنيادن ال چكنلر آخرته كيتمليدرلر؛ چونكه بو ايكى خانه‌دن بشقه اوتوريله‌جق ير يوقدر.

٢٠٨٧ دنيادن ال چكمش ادعاسنده بولنانلر دنيا-ده يالكز سعى وعملدن ال چكوب، بشقه‌لرينك سعييله ياشارلر.

٢٠٨٨ دنيا اخرتك تارله‌سى اولديغى حالده، بو تارله‌يه باقيوبده، بر كوشه‌يه چكيلنلر آخرتده ديكر خلقدن زياده رفاهه نائل اوله‌جقلرينى نصل مأمول ايدرلر؟

٢٠٨٩ سپری آلدیغك یاره‌نك اوزرنده طو-
تمیوب، كله‌جك اوقه قارشی طوتمق اقتضا ایدر .

٢٠٩٠ سكا یوز فنالق ایدنك بر ایلكنه قاپلما، سكا یوز ایلك ایدنك بر فنالغنه كوجنمه .

٢٠٩١ انسانك خواص عندنده ذكری، وعوام عندنده طالعی تقدیر اولنور .

٢٠٩٢ شهرت كاذبه شهرت صحیحه‌دن زیاده سهولتله انتشار ایدر .

٢٠٩٣ بر آدم بر یالان سویلرسه، درعقب عوام بیننده او یالانك صحیح اولدیغنه یمین ایدر یوز كشی بولنور .

٢٠٩٤ مركبك باغرمسنه قولاق اصمیوبده، نصر الدین خواجه‌نك سوزینه رعایت ایدنلر پك چوقدر .

٢٠٩٥ یالانك پك چوق اعتباری وپك چوق مشتریسی اولمیه ایدی، كیسه یالانجی اولمیه‌جقدی .

٢٠٩٦ عالمده یالانلرله یا كلیشلر قالقسه، پك آز شی قالیر .

٢٠٩٧ حست چوق دفعه سخاوتدن زیاده ادا-
رەیه مضردر .

٢٠٩٨ امید وعدایتدیکنی اجرا ایتمز بر مداهندر؛
بونکله برابر عمر طریقنـده بو آرقداش بزه تسـلی
ویروب، اکلندیرمیه ایدی، بو یول چوق مشـقتلی
کورینه جکدی .

٢٠٩٩ انسانك عقل وتربیه وحسن حرکتنه حمل
اولنان شیلردن چوغنك سبی تنبللك وقورقودر .

٢١٠٠ تدبیرك یاری یولده براقدیغی شـیلری
چوق دفعه تصادف منزل مقصوده ایصال ایدر .

٢١٠١ تدبیرسز تصـادف دیزکینسز بر آتدر؛
تصادف چوق ایشلر کورور، لکن تدبیر دیزکینیله
اداره اولنمسی شرطدر .

٢١٠٢ صوکنی دوشونمکسزین، بر ایشه کیر-
یشن دومنسز کمی یه بینمش کبیدر .

٢١٠٣ عوام حکمت وحقیقتك دشمنیدر . بر شی
حکمت وحقیقته مطابق اولورسه، خلقك استهزاسنی

دعوت ایدر، هیچ بر حکمتـه مبنی اولمیان وحقیقتـه مغایر اولان شیلر دائما عوامك مقبولیدر .

٢١٠٤ عالم آدمی بالکزجهلا سومز، علمیله تفخر وتکبر ایدن آدمی هیچ کیمسه سومز .

٢١٠٥ قلب فکره بو جهتجـه تقدم ایدر، که قلبك طوغریلغی انسانه نه قدر دوست قزاندیررسه، فکرینك طوغریلغی او قدر دشمن قزاندیر .

٢١٠٦ انسانك کندیسنه ایلك ایدن آدمی سو- مسی طبیعیدر؛ کفران نعمت ایسـه او ایلکی فنالق ظن ایتمکدن کلیر .

٢١٠٧ بر آدمی زنداندن قـورتارمق بیـوك بر ایلکدر، فقط زنداندن قورتاره‌جغمز آدمی بغیر حق حبس ایتمش ایسـه‌ك، بو حرکتمز ایلك دکل فنالغه ختام ویرمك دیمکدر .

٢١٠٨ سنی سومسنی ایستدیکك آدمی سو .

٢١٠٩ سکا امنیت ایتمین آدمدن امین اولما .

٢١١٠ بر آدمدن قورقارسه‌ك، کندیسنی قور- قوتما؛ اونی قورقوتدقجه، قورقوك آرتار .

٢١١١ برآدمی سومك ایسترسه‌ك، یاخود كند. یسنك سنی سومسنی آرزو ایدرسه‌ك، كندیسیله صیق كوریش.

٢١١٢ انسان سودیكی آدمی، چوق وقت كور. مه‌مكله، سومه‌مكه، وسومدیكی آدمی، چوق كور. مكله، سومكه باشلار.

٢١١٣ بیوك آدملرك قزاندقلری شهرت وشانه او شهرتی قزانمق ایچون استعمال ایتدكلری وسایطك ماهیتی دخی منضم اولورسه، اووقت قیمت حقیقیه. لری آكلاشیلیر.

٢١١٤ حكمدارلر برپارچه كاغده آلتون قیمتنی ویردكلری كبی، چوق دفعه الك عادی آدملره دخی بیوك آدملر قیمتنی ویررلر؛ آنجق آلتونك قیمتی هروقت معتبر اولدیغی حالده كاغدك قیمتی بر زمان وبر محله مخصوصدر، اوزمان ومحلك خارجنده برپارچه كاغددر.

٢١١٥ چوق ثروتی اولوب ده، اداره‌سی اولمیان

آدم ثروتندن استفاده ایتدیکی کبی، چوق معلوماتی اولوب ده، تدبیر وحسن حرکتی اولمیان آدم دخی معلوماتندن فائده حاصل ایده‌مز.

٢١١٦ ایشك بیوکلکی یالکز نتیجه‌سنك بیوکلکیله دکل، باشلیجه تدبیر واسباب حصولنك بیوکلکیله متناسبدر.

٢١١٧ چوق دفعه بیوك بر تدبیر کوچك بر نتیجه، وتصادفا اولنان کوچك بر تشبث بیوك بر نتیجه ویرر.

٢١١٨ بیوك تدبیرلرله حاصل اوله‌میان ایشلری زمان وتصادف، حس اولنمقسزین، حاصل ایدر.

٢١١٩ اك بیوك حکیمك دوشونوب بوله‌مدیغی بر شیئی تصادف بر چفتجی‌یه، بر عمله‌یه، بر جاهل آدمه کشف ایتدیرر.

٢١٢٠ بیوك ایشلرك خیره مبنی اولانلری نه‌قدر تدبیر ومهارته محتاج ایسه، شره مبنی اولانلری دخی اوقدر، وبلکه اوندن زیاده تدبیر ومهارته محتاجدر؛

بونکله برابر شره مبنی اولانلر بیوك ایشلردن معدود دکلدر .

٢١٢١ سعیدن مقصد بر خیر حاصل ایتمکدر، شر ایچون چالیشان هم کندیسی سعی ایتمه‌مش، هم بشقه‌لرینك سعینی امحا ایتمش اولور .

٢١٢٢ واصل اولمق ایستدیککك مقصدله ــ او مقصده واصل اولمق ایچون؛ اختیار ایده‌جککك ــ طریق بیننده مناسبت بولنمق شرطدر؛ شر طریقیله خیره وارلماز .

٢١٢٣ نظامه قونمش عادی برشی نظامسز حالنده بولنان آغر قیمتلی برشیدن ایی کورینور .

٢١٢٤ اصول ونظام وحسن ترتیبه رعایت ایدن اوسط فکرلی برآدم بونلره رعایت ایتمین افکار عالیه اصحابندن چوق دها زیاده ایش کورور .

٢١٢٥ ایش کورمك ایچون یالکز بیلمك اقتضا ایتمز، باشلیجه ایستمك لازمدر .

٢١٢٦ آرزو اقتداری تولید ایدر .

۲۱۲۷ خیر ایشلمکه اقتداری اولوب ده آرزوسی اولمیان آدم یانده حیوانی اولوب ده یایان یورین آدمه بکزر .

۲۱۲۸ باباسنك اجباریله مکتبه کیدن وخواجه‌سنك قورقوسندن اوقویان چوجق چوق شی اوکرنمز .

۲۱۲۹ بر ایشی — کندیسنه امر اولنمازدن اول — یاپمیان خدمتجیدن خدمت بکلمه؛ سویلدکدن صکره دخی یاپمازسه، او خدمتجی‌یی بر دقیقه بیله طوتمق قباحتدر .

۲۱۳۰ قپوسنك اوکنده بر طاش بولندیغنی کوروب‌ده، قالدیرمیان آدمه تنبل دیه‌بیلیرز، لکن او طاش آیاغنه طولاشوب بر ایکی دفعه دوشدکدن صکره، ینه قالدیرمیانه نه دیملی ؟

۲۱۳۱ خلقك توسطیله بینلرنده‌کی ایشلرینی تسویه ایدن ایکی قرداشك قرداشلغنه قرداشلق دنیله بیلیرمی ؟

٢١٣٢ سنی قرداشندن زیاده سون آدمك محبتنه کوونمه؛ چونکه او محبتده ثابت اوله ایدی، سنی قر-داشنه ترجیح ایتمزدی.

٢١٣٣ هر کس طوغری سوزی دیکلر وتحسین ایدر، فقط ایش اجرایه کلدیکی کبی، هر کس کندی بیلدیکنی یاپار.

٢١٣٤ عوام بیننده متواتر اولان علم کیمیای کاذبك (آلشیمیك) وجودینه اینانلدیغی زمانلرده حکیمك بری دیمش که: بو علمك اولی بیلمك آرزوسندن، او سطی آلداتمق احتیاجندن، وصوکی تیمارخانه‌یه دخو-لدن عبارتدر.

٢١٣٥ انسان کندینده اولمیان بر فضیلتـه مالك بولنانی سومز، کندینده اولان فضیلته مالك اولانی ده سومز؛ یالکز کندینده بولنان فضیلتك بر مقدارینه مالك اولانی سور.

٢١٣٦ انسان کندیسنی سونی دکل، کندیسنی تقدیر ومدح ایدنی سور.

٢١٣٧ انسانلری بربرلرینـه ربط ایدن منفعت

امیدی ومضرت خوفیدر؛ بو ایکی شی اولمیه ایدی، هر کس منفرد بر حالده احبابسز مصاحبسز یاشایه‌جقدی .

۲۱۳۸ احبابلرمزی، حاللرینی صورمق ایچون دکل، کندیلرینه حالمزی سویلمك ایچون، کورمك آرزوسنده بولنورز .

۲۱۳۹ اقبال وادبارك اخلاقه پك چوق مدخلی واردر؛ پك چوق ایی آدملر اقباله نائل اولمغله بعض ایلکلرینی غائب ایدرلر؛ وپك چوق اخلاق فاسده‌لردن واز كچرلر .

۲۱٤۰ بر رتبه یاخود بر منصب آلمغله طور وحرکتنی تبدیل ایدن آدم قدر ذاتیسنك او رتبه ومنصبدن پك دون اولدیغنی اثبات ایتمش اولور .

۲۱٤۱ قدر ذاتیسی اولان آدم منصبده کندی حیثیتنی آرتیره‌جق بر صفت نظریله باقر .

۲۱٤۲ بر دولکردن مهندسلك ایستنیلیرسه، او دولکر «بن مهندسلك دخی ایده‌بیلیرمشم»

دیه‌رك، البته تفخرایدر؛ لكن بر مهندسدن مهندسلك ایستنیلیرسه، مهندس بونی بر ایش صایه‌رق، تفخره سبب كورمز.

٢١٤٣ یاپه‌میه‌جغی ایشه قاریشان آدم عالمده هیچ بر ایش یاپه‌ماز؛ ایش یاپمق ایستین یاپه‌یله‌جكی ایشی درعهده یدر.

٢١٤٤ كندی چوجقلرینی تربیه ایده‌مین آدم حكمدارك چوجقلرینك مربیسی اولمغی آرزو ایدر.

٢١٤٥ بوزمزه قارشی مدح اولندیغمزی رد ایته‌مز تكررینی آرزو ایتدیكمزدن ایلری كلیر.

٢١٤٦ انسان ایچون كندیسنی مدح ایدنلره قار- شی كندیسنی ذم، وكندیسنی ذم ایدنلره قارشی كند- یسنی مدح ایتمكدن طاتلی شی اوله‌ماز.

٢١٤٧ مدح اولنمغی سونلر كندیلرینی مدح ایتدیره‌جك شیلری سوه ایدیلر، آرزولرینه نائل اوله- جقلردی.

٢١٤٨ انسان فضائلنك مدحنی ایشیتدكجه، فضا- یلنی آرتیرر، وقبایحنك ذمنی ایشیتدكجه، قبایحنی آرتیرر.

٢١٤٩ جهلنی کیدرمك ایستدیکك آدمك ـ ولو جزئی اولسون ـ کسب ایتمش اولدیغی علمنی مدح ایت؛ حسننی ذم ایتمك ایستدیکك آدمك سخاوتنی مدح ایت .

٢١٥٠ انسان ایچون کندینی اداره ایتدیرمك شقه‌لرینی اداره ایتمکدن کوچدر .

٢١٥١ انسانك برنجی مداهنی کندی نفسیدر؛ خارجدن اولنان مداهنه، آنجق کندیمز حقنده کندی فکرمزی تصدیق ایتدیکیچون، خوشمزه کیدر .

٢١٥٢ کندینی بحق تحقیر ایدن آدم نه مداهنه ـ دن خوشلانیر، نه ذم اولنمقدن قورقار. فقط کندینی بحق تقدیر ایده بیله‌جك آدم وارمیدر ؟

٢١٥٣ هرکس کندینی بکنمیر، لکن بعض آدملرك شهرت کاذبه‌سی او درجه‌یی بولور، که خلق کندیلرینی ـ کندی کندیلرینی ظن ایتدکلرندن زیاده ـ بیوك ظن ایدر .

٢١٥٤ طبیعت انسانه لیاقت واقتدار ویرر،

طالع وتصادف او لیاقت و اقتداری میدانه چیقاریر. عالمه نیجه بیوك آدملر کلیر، که بیوکلکلرینی کوستره‌جك فرصت بوله‌مدقلرندن، اثرلری طویلقسزین، باغسز فتیل کبی، سونوب کیدرلر.

۲۱۵۵ انسانك بیوك آدملری مدح ایتمکده‌کی میلی کندیسنك اونلری تقدیره مقتدر اولدیغنی کوسترمك ایچوندر.

۲۱۵٦ انسانك طبیعتی فصل وذمه میالدر؛ بریسنی مدح ایدرسه، یا برمنفعته مبنی ویاخود قورقوسندن مدح ایدر.

۲۱۵۷ صاتانك و آلانك ممنونیتنی موجب اولور بر آلیش ویریش وارسه، اوده مداهنه‌در.

۲۱۵۸ عالمده هر شیٔ ایچون اونی سومین برآدم بولنه بیلیر؛ لکن مداهنه‌یی وکندیسنك مدح وثناسی اولندیغنی سومین آدم یوقدر.

۲۱۵۹ انسان زنکین اولوب ده، کندیسنی فقیر طانیتمقدن ایسه، آج قالوب ده کندیسنی زنکین کوسترمکی دها زیاده سور.

٢١٦٠ علم اوقويانلرك يازيسى چكينمك ايچون، يازيسى خلقه عالم اولدقلريني كوستروب، تفخر ايتمك ايچون، وآنجق يوزده برى بيلديكني اوكرنمك ايچون اوقور .

٢١٦١ بر آدمك عليهنده بولنمق غرض اولديغى كبي، لهنده بولنمق دخى غرضدر، غرضسز آدم بيطرفدر .

٢١٦٢ مدحه شايان اولميان برشيئى مدح ايدرسهك، ذم ايتمش اولورسك؛ ذمه مستحق اولميان بر شيئى ذم ايدرسهك، كنديكى ذم ايتمش اولورسك .

٢١٦٣ نافع مأخذهيى مضر مداهنهيه ترجيح ايدهجك آدملر پك آزدر .

٢١٦٤ پك چوق مدحلردن ذم، وپك چوق ذملردن مدح چيقار .

٢١٦٥ عالم آدم ايچون جاهللرك ايچنده، وعاقل آدم ايچون احمقلرك ايچنده بولنمقدن بيوك عذاب اولهماز .

٢١٦٦ بر عاقلك بر جاهلك امرينه اطاعت ايتمكه واونك رأيـله ايش كورمكه مجبور اولمسى نه بيوك غدردر .

٢١٦٧ عالم جهـلانك مجلسنه كيرديكى وقت محجوب اولور؛ جاهل ايسه علمانك مجلسنه بيپروا كيرر .

٢١٦٨ عاقل آدم آز سوزله چوق شى افاده ايدر؛ احمق بتون كون سويلرده، بر شى افاده ايتمز .

٢١٦٩ سوز سويلمك مخاطبه بيلمديكى برشى آكلاتمقدن عبارتدر؛ هر كسك بيلديكى وبديهياتدن معدود اولان بر شى سويلمك هم كندى اغزينى هم مخاطبك قولاقلرينى بيهوده يورمق وباش اغريسى ويرمكدر.

٢١٧٠ انسان كندى فكر وقلبنده كى شيئى سويلمكى قارشيسنده كينك صورديغى شيئه جواب ويرمكدن زياده سور .

٢١٧١ قادينلرك آرزوسى قونيشمق دكل، سويلمكدر؛ بونك ايچون بر قاچ قادين بر يره كلديكى وقت، عادتا بر سوز سويلمك ياريشى اولور .

٢١٧٢ عمرنده یاپمدیغك ایشی یاپمق ایسترسه‌ك، اول امرده باباﻟﺮی تقلید ایتمکدن بشقه چاره‌ك یوقدر .

٢١٧٣ بر آدم بو کون بو ایشی یاپه‌جغم دیرده، ایرتسی کون ینه بو سوزی تکرار ایدرسه، او ایشدن امیدی کس .

٢١٧٤ کندی ایشنی کوره‌مین، خلقك ایشنی کو- ره‌مدیکیچون، تعییب اولنماز .

٢١٧٥ الندن ایش کلین آدمدن ایش بکلمك طا- شدن حرکت بکلمك کبیدر .

٢١٧٦ تمیزلکی سون آدم الك تمیز شیئك تمیز- لنمکه محتاج بر جهتنی بولور .

٢١٧٧ بر ایشی یاپمغه قرار ویروبده، یاپما- مقدن ایسه، یاپمامغه قرار ویرمك دها ایدر .

٢١٧٨ بر آدمك ضعیفلکنی فرصت اتخاذایدوب، اوزرینه دوشمه، سنك‌ده ضعیف بولنه‌جغك بر وقت اولور .

٢١٧٩ ایيلك ایتمك ایچون فرصتی الدن قاچیرما ؛ فنالق ایتمك ایچون فرصت آراما .

٢١٨٠ هر شیئك بر وقت مرهونی واردر دنیلیر؛ اوت، لكن هر شیئك وقت مرهونی او شیئك انسان طرفندن یاپلمغه باشلادیغی وقتدر .

٢١٨١ عالم ومتمدن بر آدمك علم ومدنیتنی تقلید ایتمك اقتضا ایدر، زی وقیافت وطور وحركتنی دكل؛ بونكله برابر انسان كندندن ایلری بولنان بر آدمك لباسنی كییرسه، اونك سویلدیكی سوزی دخی سو- یلمكه، واو سوزی سویلمك ایچون دخی اونك علم وفضلنی تحصیل ایتمكه مجبور اولور .

٢١٨٢ یالان وحیله قیصه ودار بر اورتیدر، انسانك مقصدینك بر طرفنی اورترسه دیكر بر طرفنی آچیق براقیر .

٢١٨٣ عاقل آدم حیله ویالانی، الك ضروری ایشلرده قوللانمق اوزره، صاقلار؛ احمق آدم هر وقت هر ایشه یالان وحیله قاریشدیرمق ایستر .

٢١٨٤ قارشیسنده کینی احمق فرض ایدوب، آجیقدن آجیغه کندیسنی آلداتمغه ویاخود کندیسیله اکلنمکه قالقیشان کندی احمقلغنی کوستریر .

٢١٨٥ عاقل آدم، حیله ویالانه احتیاج کورمکسزین، ایشنی کوره بیلیر؛ حیله ویالانه احتیاج کورمك عدم تدبیردن کلیر .

٢١٨٦ کندینی دیکرلرندن دها ماهر عد ایدن دائما آلدانیر .

٢١٨٧ نزاکتك مبالغه‌سی برنوع قبالقدر .

٢١٨٨ عالمده اکثر ایشلر دائما دائره شکلنده فرض اولنه بیلیر، چونکه ایکی کنارلری بریره کلیر .

٢١٨٩ حیله کاره قارشی حیله کارلق ایسترسه‌ك، آلدانیرسك، طوغریلق وقبالغی اله آلیرسه‌ك، حیله سندن قورتله بیلیرسك .

٢١٩٠ انسان ایچون طوغریلغنی خلقه کوستردیکی یوله کیتمکدن کوچ شی یوقدر .

٢١٩١ انسانی، یالاندن کوستریلن فضیلت اوتا ندیردیغی قدر، فضیلتسزلك اوتاندیرماز .

٢١٩٢ چوق آدملر ایلکی فنالغه برمقدمه اولمق، و اونك یولنی آچمق اوزره، اجرا ایدرلر .

٢١٩٣ میلیات نفسانیه‌یه بعض دفعه مقاومت ایده‌بیلمه‌مز بزم قوتمزدن دکل، بلکه اونلرك قوتسز-لکندن ایلری کلیر .

٢١٩٤ انسانك مداهنه‌یه اوقدر احتیاجی وار-در، که بر مداهنی اولمازسه، کندی کندیسنك مدا هنی اولور .

٢١٩٥ بعض آدملر مدح اولندقجه، دها زیاده مدحه شایان اولمغه چالیشیرلر؛ بعضلری مدح اولند-قلرینی ایشیدنجه، آرتق کندیلرینی کماله ایرمش ظن ایده‌رك، ذمه شایان اولورلر .

٢١٩٦ عاقل آدم مستحق اولدیغی مدحی کندی حقی عد ایده‌رك، او مدحدن هیچ متأثر اولماز، و مستحق اولمدیغی مدحی اوزرینه آلمیوب، رد ایدر.

۲۱۹۷ احمق مستحق اولمدیغی مدحدن دها زیاده حظ ایدر، وکندینی اومدحه شایان ظن ایتمك ایچون، کندی کندینی آلداتمغه چالیشیر .

۲۱۹۸ امر قورشون کبیدر، آمرك آغزندن چیقمعله برابر، مأمورك قولاغنه واریرسه، تأثیر ایدر، بیوك بر مسافه یاخود بر زمان آرایه کیررسه، تأثیرینی بتون کسر .

۲۱۹۹ قنبه‌سی اوزرینه اوتوروب، اورادن امر ایدن فابریقه‌جینك عمله‌سی هیچ بر ایش کورمز؛ ایش کوردیرمك ایستین فابریقه‌جی، عمله‌سی اوتوردیغی حالده دخی، کندیسی آیاقده بولنملیدر .

۲۲۰۰ قوردی قویونلره بناشدیرمامق ایچون، چوبانك کوزی یوز کوپكك دیشندن ایيدر .

۲۲۰۱ تنبل افندینك خدمتجیسی چالیشقان اولەماز .

۲۲۰۲ کبرسزلك دعواسنده بولنمق کبرك الك بیوکیدر .

٢٢٠٣ گنج آدم هريوله سوق اولنه‌بيلير، اختيا-
رلك آلمش اولديغى يولدن چويرلمسى پك مشكلدر .

٢٢٠٤ اختيار مغنيدن يكى شرقى ايستمه .

٢٢٠٥ اختيار آدملر گنجلرك زمانك ايجاباتنه
تابع اولدقلرينى تعييب ايدرلر، حالبوكه كنديلرى
كندى گنجلكلرى زماننده اوقدر تابع اولمشلردر،
كه اوزمان چچمش اولديغى حالده، ينه اونك ايجاب
ايتديرمش اولديغى طوردن واز گچمزلر .

٢٢٠٦ اختيارلر اسكى زمانى مدح ايدرلر، حا-
لبوكه زمان كيتدكجه ايلشيور، شمديكى زمان كند-
يلرينه فنا كورينورسه، او فنالغى زمانه دكل، كند-
يلرينه عطف ايتمليدرلر .

٢٢٠٧ اسكى زمانى مدح ايدن اختياره ديملى كه:
اسكى زمانك شمديكى زماندن فرقى سنك او وقت بر
شاب امرد، وشمدى ايسه آق صقاللى بر كوتورم
اولمقلغكدن عبارتدر، لكن بو تبدل عمومى دكل، يا-
لكز سنك شخصكده اولمشدر .

۲۲۰۸ زمانـك قدرینی بیلمیـوب ده ، ماضی‌یه حسرتله، واستقباله مأیوسیتله باقان آدم یاشامق فنی بیلمیوب، عمرینی اذیتده کچیرمش اولور .

۲۲۰۹ هر کون بر آدیم آتان عاقبت بر کون بر منزله واصل اولور .

۲۲۱۰ خیرلی برایشی یاپمق ایچون وقت و فر- صت بکلمك او ایشی یاپمامغه قرار ویرمك دیمکدر .

۲۲۱۱ بر کونده یاپه‌بیله‌جك ایشه قرار ویرمکله بر کون صرف اولنورسه، اوایش بر سنه‌ده بیله بیتمز .

۲۲۱۲ عالمده انسانك آجیمیه‌رق وکمال سخاوتله ویردیکی برشی وارسه، اوده نصیحتدر .

۲۲۱۳ انسانك اختیارلمسیله چهره‌سنك نقایصی آرتدیغی کبی، فکرینك نقایصی دخی اویله آرتار .

۲۲۱۴ نأهلـندن ممنون اولمش آدملر چوقدر، لکن بختیار اولمش آدملر پك آز در .

۲۲۱۵ عالمده الك کوج شی دشمن طرفندن آلدا- نمق و دوست طرفندن اغفال اولنمق ماده‌لریدر .

۲۲۱٦ کندی کندیمزی آلداندیغمز قدر کیسه بزی آلداته‌ماز .

۲۲۱۷ بشقه‌سنی آلداتمق ایستین آدم یك قولای آلدانیر .

۲۲۱۸ حیات دنیا بر حیله و خدعه میدانیدر؛ انسان دائما حرکت تدافعیه و تحافظیه‌ده بولنمق لازم کلیر .

۲۲۱۹ انسان کندینی خلقه اولدیغندن بشقه بر صورتده کوسترمکه چالیشیرکن، نهایت کندینه دخی کندینی اوصورتله تقدیم وتوصیه ایدر .

۲۲۲۰ فنالق محضا فنالق اولسون دیه اجرا او . لنماز، انسانی فنالق ایتمکه مجبور ایدن آرزولر بولنور.

۲۲۲۱ هرکس ایلکی سور؛ چوق آدملر ایلك ایتمکه چالیشیرکن، فنالق ایدرلر.

۲۲۲۲ کرك انسانلردن وکرك ایشلردن برطاقی یقیندن کورلدکجه، محاکمه اولنه‌ماز ، برطاقی دخی بالعکس اوزاقدن محاکمه اولنه بیلیر .

۲۲۲۳ تصادفاً مصیب برسوز سویلین آدمه عاقل دینمز، عاقل اولان آدمك هرسوزی مصیب وحقه قرین اولور.

۲۲۲۴ بر شیئی ایی بیلمك ایچون، تفصیلاتنی بیلمك اقتضا ایدر؛ اسرار طبیعتك تفصیلاتی ایسه بزجه مجهول اولدیغندن، بیلدیکمز شیلر پك سطحیدر.

۲۲۲۵ انسانك اك زیاده افتخار ایتدیکی شی بیوكلرك اسرارینه محرم اولمسیدر. حالبوكه بیوكلر كوچكلره، یالكز كندیلرینی مقصدلرینه آلت ایتمك احتیاجنده بولندقلری وقت، اسرارلرینی آچدقلرندن، كوچكلر ایچون بونده افتخار اولنهجق هیچ برشی یوقدر.

۲۲۲۶ اكثر عضولرنده قصور بولنان چوق چهرهلر هر عضوی یرنده بولنان چهرهلردن كوزلدرلر.

۲۲۲۷ كوزللك یالكز قالبده اولورسه، كوزللك دینلمز؛ اصل كوزللك روح وقلبدن چهرهیه كلوب، نمایان اولان برنوردر.

۲۲۲۸ هر کوز ایچون بر کوزل واردر .

۲۲۲۹ عالمده هرشیئك بر خریداری واردر .

۲۲۳۰ خلقی اوصاندیرمق ایسترسه‌ك، ذهنکده بر طوتان شیدن بحث ایته .

۲۲۳۱ باغجی‌یه قویوندن، چوبانه اوزومدن سوز سویله .

۲۲۳۲ انسان ایچون الك مشکل شیلرك بریده کندی آرزولرینك نه‌دن عبارت اولدیغنی آکلامقدر .

۲۲۳۳ عالمده محال شیلر پك آزدر، اکثریسنك بر یولی واردر؛ آنجق او یوللری کوسترن رهبر آرزو وخواهشدر .

۲۲۳۴ درایتك برنجی درسی هرشیئك وهرکسك قیمتنی آکلایه بیلمکدر .

۲۲۳۵ عقل ودرایتی ستر واخفا ایتمك بیوك بر درایتدر .

۲۲۳۶ علو جناب دینیلن شی چوق دفعه، بیوکلرینه خدمت ایتمك ایچون، کوچك منافعدن صرف نظر ایتمکدن عبارتدر .

٢٢٣٧ وفا وصداقت چوق دفعه جلب امنيت ايچون بر دوزاقدر .

٢٢٣٨ كوچك آدملرك فوق العاده تلاشني مو - جب اولان ايشلر بيوك آدملرك قانني اصلا تحريكه كتيره مزلر .

٢٢٣٩ منصف آدم هيچ بر وقت آرزو ايتديكي انتقامه نائل اوله‌ماز؛ چونكه خصمي قوتلي اولدقجه، انتقام آلمغه مقتدر اوله‌ماز، خصمي ضعيف بولديغي وقت، رحمي غالب كله‌رك، انتقام آرزوسي قلبندن چيقار .

٢٢٤٠ ريا اخلاق ذميمه طرفندن اخلاق حميده‌يه ويريلن بر ويركيدر .

٢٢٤١ محاربه‌ده كنديني تهلكه‌يه القا ايدن عسكر، باعث حرب اولان مقصددن زياده، كندي ناموس وشانني دوشونه‌رك، بو فداكارلغي اختيار ايدر . .

٢٢٤٢ يولده ايي يوريمسني ايستديكك آته يالكز

يول اثناسنده باقيوب، هر وقت باقق وهر خدمتنى ايتمك اقتضا ايدر .

۲۲٤۳ عسكر، اثناى حربده فدا كار وجفاكش اولمق ايچون، اثناى صلحده معزز ومستريح اولمق اقتضا ايدر .

۲۲٤٤ افنديسيچون بر قولنى غائب ايدن بنده‌نك اوبر قولى افنديسى طرفندن كسلمه‌مليدر .

۲۲٤٥ خدمه‌كه نصل باقرسه‌ك، اونلرده سكا اويله باقرلر .

۲۲٤٦ احبابك حقنده فكرك نه ايسه، اونلرك‌ده حقكده فكرى اودر .

۲۲٤۷ سوديكك آدمك سنى سومديكنى سويلر ايسه، چابق اينانما .

۲۲٤۸ هرنه‌قدر كه «سويلينه باقما، سويلديكنه باق» ديلمش ايسه‌ده، بر سوزله عمل ايتمك ايچون، سويلينه دخى باقق، و فكر ونيتنى بيلمك دخى اقتضا

ایدر؛ چونکه انسانه علاج دیه نیجه زهرلی یوتدیر - یلور .

۲۲٤۹ مداهنه برآینه‌در، که انسانك یوزینی اولدیغندن بسبتون بشقه بر صورتده کوستریر؛ یا - لکز یوزلرینی حقیقت دینلن بر آینه‌ده کورمه‌مش اولانلر مداهنه‌یه قاپیلیرلر .

۲۲٥۰ مخاطبمزه تعظیم و نزاکتله سوز سو - یلمکلکمز اونی دخی بزه او وجهله مقابله ایتمکه مجبور ایتمك، و کندیمزی نازك و تربیه‌لی طانیتمق ایچوندر .

۲۲٥۱ انسانك کوچکلکندن عائله‌سی ایچنده آلدیغی تربیه اخلاق طبیعیه‌سی صره‌سنه کچوب، ابدی زائل اولماز؛ مؤخراً خارجدن آلدیغی تربیه ایسه عارضی بر صفت اولوب، جزئی بر سببله زائل اولور .

۲۲٥۲ انسان مالنی سور، فقط سخاوتله شهرت بولمغی دها زیاده سودیکیچون، مالنی، بوشهرتی قزا - نمق ایچون، ویره‌بیلیر .

٢٢٥٣ انسان بر فلاکتدیده کوروب، آجیدیغی وقت، اوکا آجیماز، بلکه او حالی کندیسنده فرض ایده‌رك، کندی کندینه آجیر.

٢٢٥٤ ابن آدم کندی ثمرهٔ فعلیله بشقه‌سنك بختیار اولدیغنی کوروسه، ممنون اولور، فقط آدم ایسه فعلنك بشقه‌سنی بختیار ایتدیکنی کوروسه، غبطه ایدوب، متأسف اولور.

٢٢٥٥ معندللك قلت عقلدن کلیر. عقلی کنیش اولان آدم هرکسك کندی فکرنده اوله‌میه‌جغنی بیلدیکیچون، کندی فکرینه مغایر افکاره راست کلدکه حدت ایتمز.

٢٢٥٦ انسانك حرکت وارادتنه غالب کلن یالکز عشق و حدت و حسد اولدیغی ظن اولنیورسه‌ده، دیکر بر خصلت واردر، که ساکن و یواش اولدیغی حالده، نفوذی بونلرك کیندن زیاده‌در، او خصلت ده تنبللکدر.

٢٢٥٧ بر آدمك علیهنده سویلنن سوزه لهنده

سویلنن سوزدن دها قولای اینانیرز ؛ بوایسه هر - کسك اینهنده بولنمقدن علیهنده بولنمغی زیاده سو - مکلکمزك طبیعی اولمسندن ایلری کلیور .

٢٢٥٨ انسان براغراض و منافع محفظه‌سیدر، اغزندن چیقان سوزه خالص وصافی نظریله باقیله‌ماز.

٢٢٥٩ ایتدیکی فنالغك درجه‌سنی آکلایه‌جق قدر ماهر آدم بولنه‌ماز .

٢٢٦٠ انسان، ناموس و اعتبار قزانمق ایچون، فدا ایتدیکی منفعتك او ناموس و اعتبار سایه‌سنده برقاچ مثلنی قزانیر .

٢٢٦١ عرب محررلرندن بری دیور که: حکام وقتیله قینسز قلیجلر ایدی، حقسز طرفلری قور - قودورلردی؛ شمدی ایسه قلیجسز قینلردر، آلتونله طولمق ایسترلر .

٢٢٦٢ بزه برحقسزلق ایدن نظرمزده خلقه هرکون بیك حقسزلق ایدندن دها حقسزدر .

٢٢٦٣ بزه ایلك ایدن اك فنا آدم نظرمزده

ـ ایی، و بزه فنالق ایدن الك ایی آدم نظرمزده فنادر.

۲۲٦٤ رقابت عشـق ایله برابر کلدیکی حالده، عشق کیتدکدن صکره دخی، باقی قالیر.

۲۲٦٥ فنا بیلدیکمز آدمه ایی دیمك ایچون، دنیاـ نك دلیللری بزی قاندیره‌مدیغی حالده، او آدمك حقمزـ ده برکوزل سوز سویلمسی بردن بره قاندیرر.

۲۲٦٦ حرکاتمزی بشـقه‌ـی مؤاخذه ایتـدیکی حالده، ویره‌جك بر جواب بولوب، متسلی اولورز، لکن کندی وجدانمز مؤاخذه ایدرسـه، پك معذب اولورز.

۲۲٦٧ کندی حرکاتنی محاکمه ایده‌جك بر وجداـ نی اولمیان آدم زنجیرینی قوپارمش بر ییرتیجی حیوانه بکزر.

۲۲٦٨ بر مجلسده قاریسـندن بحث ایتمك عیب اولدیغنی هرکس بیلیر، لکن کندیندن بحث ایتمـك دخی عیب اولدیغنی کیمسه بیلمك ایستمز.

۲۲٦٩ چوق دفعه خصلت ممدوحه‌نك افراطی

مذموم اولور؛ سخاوتك افراطی اسراف، وادارەنك افراطی حستدر .

٢٢٧٠ چوق دفعه قورقاق آدملری حدت جسارتلندیرر، وجسور آدملری مرحمت قورقاق ایدر .

٢٢٧١ قزاندیغی حالدە اغترار ایدن آدم قزانمغه مستحق دکلـدر؛ غائب ایتمکلـه برابر غروردن واز کچمین آدم غائب ایتمکه مستحقدر .

٢٢٧٢ بزی سومیلری سوەجکمزه بزی سونلری سوه ایدك، چوق احبابمز اولوردی .

٢٢٧٣ بعض آدملر سودکلرینه محبتلرینی اظهار ایدەمدکلری حالده، دیکر بعض آدملر سـومدکلرینی دخی سور کبی اولورلر، وکندیلرینی قاندیررلر .

٢٢٧٤ وفاطبیعی اولەرق حاصل اولان وفادر؛ کندیمزی زورلیەرق کوستردیکمز وفا برنوع وفاسزلقدر .

٢٢٧٥ انسانك مسلك حقیقیسی میدانه چیقەجق اولسه، احبابندن بك چوغی دشمن، ودشمنلرندن بك چوغی کندیسنه احباب اولور .

٢٢٧٦ بكنديكمز هرحركتی سوديكمز آدملره، و بكنمديكمز حركاتی سومديكمز آدملره اسناد ايدرز .

٢٢٧٧ مدح والتزام ايتديكمز آدملرده بكنه ميه‌جكمز برحركت كورورسه‌ك، او حركتی بز ايتمش كبی، اوتانيرز . ذم ايتمش اولديغمز آدمده براپی حركت كورورسه‌ك، ايتديكمز ذمدن محجوب ونادم اولورز .

٢٢٧٨ دوست اودركه دوستنی يوزينه قارشی ذم، وغيابا مدح ايدر .

٢٢٧٩ هركسه مدح وذم ايده‌جك شيلر بوله بيليرز؛ يوزينه قارشی مدح اولنه‌جق شيلرينی مدح ايدرسه‌ك، ذم اولنه‌جق شيلرينی البته غيابا ذم ايده‌جكز .

٢٢٨٠ ايديلن قباحتلری تسليم و اعتراف ايتمه‌مزلكدن بيوك قباحت اوله‌ماز .

٢٢٨١ حب جاه فضايل وخصايل حميده‌يی محو ايده‌مديكی وقت دخی بونلری برچوق وقت ايچون تعطيل ايدر .

۲۲۸۲ بشقه‌لرینك كبرینی چكه‌مه‌مز لكمز كندی كبرمزه طوقاندیغیچوندر .

۲۲۸۳ انسان منافعندن واز كچه بیلیر، اما مرا- قندن واز كچه‌مز .

۲۲۸٤ بختە كور دینلر كندیسنی كورمینلردر .

۲۲۸۵ بخت ایله صحتی بولدیغك وقت محافظه ایت، بوله‌مدیغك وقت چوق آرامیوب، صبر ایت، وضرورت واحتیاج كورمدكچه مراجعت ایتمه .

۲۲۸٦ عوام آكلایه‌مدیغی شیئی تحقیر ایدر، وكفر صایار .

۲۲۸۷ انسانلر چوق دفعه كندیلرینه كوستر- یلن طوغری یولك طوغریلغنی كورورلر، لكن كندیلكلرندن بوله‌مدقلریچون، او یولك طوغری اولدیغنی تسلیم ایتمزلر .

۲۲۸۸ تأمل وحسن محاكمه ذكاوت مفرطه‌دن زیاده ایشه یارار .

۲۲۸۹ برشیئی ذهننده محاكمه و تحقیق ایتمه‌دن،

ایلك یاخود فنالغنه حکم ایدنك سوزینه اعتبار ایتمه‌مك اقتضا ایدر .

۲۲۹۰ برشیئی، باقه‌دن، صاتین آلان دائما آلدانیر.

۲۲۹۱ قوردك وعد وتعهدینه کووه‌نوب قویونلرك ایچنه صوقما .

۲۲۹۲ بوکون الندن ایلك کله‌بیلیرکن، ایتمیوب ده یارین سکا ایلك ایده‌جکنی وعد ایدنك وعدینه آلدانما .

۲۲۹۳ دون، النده فرصت وار ایکن، سکا فنالق ایتمش اولان آدمك بوکون، فرصت بوله‌مدیغی ایچون، برفنالق ایتدیکنه باقوب ده، یارین دخی سکا برفنالق ایتمیه‌جکنه ایناتما .

۲۲۹۴ بیوك ایشلرله مدح اولنمش اولان آدم کوچك ایشلرله دخی مدح اولنمق طمعنده بولنمامليدر.

۲۲۹۵ خصملرك چوق دفعه باریشمسی هر بری ایی برموقع طوتمق، و یورغونلغنی آلمق ایچوندر . بوصلح کاذب اثناسنده خصمنه موقع وفرصت قزاندیران آلدانمش اولور .

٢٢٩٦ سنی صوینغه کلدیکی حالده، یالکز فسکی آله‌بیلن خرسزدن امین اولما .

٢٢٩٧ یالکز حالنی بر حسن صورته قویه‌بیلنك استقبالنه امیدی اوله‌بیلیر .

٢٢٩٨ ایلکنی کوردیکك آدمك قباحتلرینی کورمه‌مش اول .

٢٢٩٩ هرشی هرشی ایله امتزاج ایده‌بیلیر، یا-لکز طوغریلق مداهنه ایله امتزاج ایده‌مز .

٢٣٠٠ بر آدمی حائز اولمدیغی اوصافله مدح ایتمك ضمناً ذم ایتمکدر .

٢٣٠١ برآدمك مدحنی موجب اولان برخصلت دیکر برآدمك ذمنی باعث اوله‌بیلیر .

٢٣٠٢ بزی سومینلری ایستدیکمزدن زیاده سو-نلردن زیاده سورز .

٢٣٠٣ طاتلی اولان هر برشی انسانی یقدیردیغی کبی، مداهنه وعرض خلوص و محبت ماده‌لری دخی، پك طاتلی اولدقلرندن، انسانی پك چابق یقدیررلر .

٢٣٠٤ قيمتی بیلمسنی ایستدیکك ایشی سیرك ایت .

٢٣٠٥ شایان ذم اولانلر ذمدن قورقارلر، مدحه شایان اولانلر مدحدن خوشلانمازلر .

٢٣٠٦ رقابتده عشقدن زیاده حسد واردر .

٢٣٠٧ کوچك قباحتلرمزی اعتراف ایتمکلکمز بیوك قباحتلرمز اولمدیغنی کوسترمك ایچوندر .

٢٣٠٨ حسد کین وخصومتدن قوی بر دشمندر .

٢٣٠٩ هرکس مداهنه‌یی سور، فقط هرکسك برنوع مداهنه‌سی واردر، هیچ کیمسه بشقه‌سنك مداهنه‌سنی بکنه‌مز .

٢٣١٠ سودیکمز آدملردن آیرلمق بزم ایچون نه قدر مشکل ایسه، سومدیکمز آدملردن آیرلمق دخی اوقدر کوچدر .

٢٣١١ چوق دفعه برآدمی اکلندیرمکه چالیشیرکن، هم کندیمز صیقیلیرز، هم اونی صیقارز .

٢٣١٢ عقللی آدمی دلی ایده‌جك شیلر واردر، لکن کندیسنی هیچ برشی احمق ایده‌مز .

٢٣١٣ انسان یالکز کندیسنی تقدیر ایدنی خا ـ لصانه مدح ایده بیلیر .

٢٣١٤ کوچك فکرلی آدملر کوچك شـیلردن متأثر اولورلر، بیوك فکرلی آدملری آنجق بیوك شیلر متأثر ایده بیلیر .

٢٣١٥ انسانیتی اولمیانه نصل انسان دینیر .

٢٣١٦ کندی منفعتنی غائب ایتمـك قورقـوسی اولمیه ایدی، کیسه بشقه‌سنك منفعتنه رعایت ایتمیه ـ جکدی .

٢٣١٧ هرکس ناموس وحیثیتنی مالنی سـودیکی قدر سوه ایدی، ناموسسز آدم بولنمیه‌جقدی .

٢٣١٨ هرکس راحتی سـودیکی قدر چالیشمغی سوه ایدی، کیمسه زحمت چکمیه‌جکدی .

١٣١٩ دنیاده انسانك سعادتنی موجب اوله‌جق ایکی شی واردر : برنجیسی چالیشمـق ، ایکنجیسی کیمسه‌یه قنالق ایتمیـوب ، الدن کلدیکی قدر ایلك ایتمك .

٢٣٢٠ هر كس كندى عقلنى مدح ايتمك ايستر-سه‌ده، استهزاءني موجب اولمامق ايچون، بوكا جسارت ايده‌ميوب، قلبنى مدح ايتمكله اكتفا ايدر.

٢٣٢١ چوق شيلر دوشونه بيلمك فكر قوتلى بر فكردر؛ فقط نازك وايى بر فكر آرانيليرسه، اوده كوزل ونافع شيلر دوشونندر.

٢٣٢٢ هر ايى شيئك بر نافع، برده كوزل جهتى واردر؛ فكرك كوزل جهتى مخاطبى ممنون ايده‌جك و سائرلرى دخى يقديرميه‌جق و كوجنديرميه‌جك صورتده سوز سويلمكدر.

٢٣٢٣ عالمده انسانيتى تشكيل ايدن برمليار آدمى دوشونميوب ده، يالكز كنديني دوشونن آدمك قلت فكرينه شبهه اولنه بيليرمى ؟

٢٣٢٤ انسانيتى دوشونمينك انسان ديمكه حق وارميدر ؟

٢٣٢٥ قلب دائما فكرى آلداتير.

٢٣٢٦ فكر قلبك مداهنيدر ؛ هر هانكى شى

قلبزه ایی کورینورسـه، فکرمز اونی دوشـونمکه مجبوردر .

٢٣٢٧ فکر قلبك اسیریدر، فنا بر قلبك الینـه اسیر دوشمش اولان بر ایی فکر نه یاپه بیلیر ؟

٢٣٢٨ قلبك آلتی فکردر؛ فکره مالك اولمیانك ایی قلبی یالکز فنالق ایتمدیکیچون ایپدر .

٢٣٢٩ کندی فکرینی بیلمك ادعاسنده بولنـان کندی قلبنك ماهیتنی بیلمز .

٢٣٣٠ ایلك ایچون ایجاد اولنمش برشیئی فنالغه آلت ایتمکدن بیوك جنایت اولەماز .

٢٣٣١ دیلنجیلکك هرنوعی مذمـومدر، لکن تسبیح وقرآن آلت اتخـاذ ایدیلەرك، اجرا اولنـان دیلنجیلك انواع سائرەدن زیاده مذمومدر .

٢٣٣٢ خرسزلغك هرنوعی شنیعدر، لکن قانون وشریعت آلت اتخاذ ایدیلەرك، اجرا اولنان خرسز- لق اشنعدر .

٢٣٣٣ یالانك هرنوعی کریهدر، لکن ــ قبول

ایتدیرلمك ایچون ـ بر بیوك ذاته حمل اولنه‌رق، سو-
یلنیلن یالان اکرهدر.

٢٣٣٤ حیله‌نك هر نوعی فنادر، لکن قانون
و شریعت آلت اتخاذ ایدیله‌رك، قوریلان حیله
هپسندن زیاده فنادر.

٢٣٣٥ بر آدمك صفوت قلب و خلوص نیتنی
فرصت اتخاذ ایده‌رك، کندیسنه فنالق ایتمکه چا-
لیشمقدن بیوك دنائت اوله‌ماز.

٢٣٣٦ انسان حیله ایله غصب اولنان مال و یا-
خود حقنه آجیدیغی قدر جبر ایله غصب اولنان مال
وحقنه آجیماز.

٢٣٣٧ جبراً اموال ناسی غصب ایدن خرسزلق
عالمنده مرد برآدمدر، حیله ایله غصب ایدن خرسز-
لق صفتنه آلچقلق و یالانجیلق صفتلرینی دخی ضم
ایدر.

٢٣٣٨ کندینی بیوك ظن ایدن آدمه کوچکلکنی
آکلاتمق کندیسنه بیوك برغدر ایتمکدر. اسکی زما-
نده آتنه‌ده ـ پیره‌یه نه قدر کمی کلیرسه، جمله‌سی

کندی مالی ظن ایدر ـ بر آدم واردی ؛ بریسی کندیسنه بونی کیلرك کندی مالی اولمدیغنی آکلاتدیغی کبی، بیچاره او قدر مالی بردن غائب ایتدیکی ایچون، مأیوس اولوب، اتلاف نفس ایتمش .

٢٣٣٩ انسان ابنای جنسنه فنا مثاللر ویرمکه مقتدر اوله‌مدیغی وقت ایی نصیحتلر ویرمکله متسلی اولور .

٢٣٤٠ شهرت دکرلی آدمی نصل تقدیس ایدرسه، دکرسز آدمی دخی اویله تذلیل ایدر .

٢٣٤١ هرخصلتی ممدوح اولمیان آدم شهرت کسب ایتمکی آرزو ایتمه‌ملیدر .

٢٣٤٢ شهرت بر خرده‌بیندر، که اونسز کوریله‌مین فضایل ونقایصی کوسترر .

٢٣٤٣ شهرت کاذبه چوق وقت سوره‌مز، چونکه تکذیبنه چالیشان او شهرتی قزانان آدمك کندیسیدر .

٢٣٤٤ شهرت کاذبه‌یی شارلتانلق، شهرت حقیقیه‌یی تواضع ومحویت قزاندیرر .

٢٣٤٥ قزانيلان شهرتك محافظـه‌سی شهرتك قزانلمسندن کوچدر .

٢٣٤٦ کرچکدن دوست اولان دوستنك صوؤ - دیغنی درحال آکلار .

٢٣٤٧ انسان ایچون سومدیکی آدمدن سـولمك سودیکی آدمدن سولمه‌مکدن کوچدر .

٢٣٤٨ فرانسه قردینالی عربه ایله کچرکن، او - کنه بر اوکوز عربه‌سی چیقوب، یولی سـد ایتمش؛ قردینالك عربه‌جیسی اوکوز عربه‌سنك صاحبی او - لان کویلی‌یه یول ویرمسـنی دفعاتله تکلیف ایتمش ایسه‌ده، کویلی دیکلمیوب، یولنه دوام ایتدیکیچون، قردینال حـدت ایده‌رك، باشنی عربه‌دن چیقاروب، کویلینك غایت ایری وتندرست بردلیقانلی اولدیغنی کورمکله : « اوغلم، سن کندیکی چوق بسلمشسك، لکن پك آز تربیه ایتمشسك » دینجه، کویلی: « کند - یمزی کندیمز بسلدیکمز ایچون، اوبابده قصورمز یو- قدر، فقط تربیه‌مز سزك الکزده اولدیغندن، نقصان اولورسه، قباحت بزده دکلدر . » دیمش .

٢٣٤٩ انسان عقلجه، علمجه، ثروتجه وهر جهتجه کیمسه نك کندیسندن ایلری اولمسنی ایستمز؛ بونکله برابر دائما کندیسندن زیاده عقل وعلم وثروتی اولانلرله کوریشمك ایستر؛ یوده اونلری سودیکیچون دکل، بلکه حاللرینه غبطه ایدوب، اونلرك صره‌سنه چکمك ایستدیکیچوندر.

٢٣٥٠ هر کسه امنیت ایتمك نه قدر مضر ایسه، کیمسه‌یه امنیت ایتمه‌مك دخی اوقدر عبثدر.

٢٣٥١ کندیمزك صاقلایه‌مدیغمز سری — امنیت ایدوب، سویله‌دیکمز — آدملر نصل صاقلایه بیلیر؟

٢٣٥٢ سر اغزدن چیقوب، قولاغه کیردکجه، قوتنی غائب ایدوب، برقاچ اغز وبرقاچ قولاق طولاشدقدن صکره، عادی سوقاق حوادثی حکمنده قالیر.

٢٣٥٣ دون سویلدیکمز برسوزك ویاخود یاپدیغمز بر ایشك بوکون — اصلنك بسبتون خلافنده اوله‌رق — قولاغمزه کلدیکنی کوردیکمز حالده، برقاچ عصرلق حوادث واحوالك صحتنی نصل ادعا ایده بیلیرز؟

٢٣٥٤ قصداً قوريلان يالانلره سهواً وقوع بولان يالانلر دخی منضم اولەرق، حالی قاپلامش، و طوغری‌یی بسبتون محواولمق درجەسنه کثیرمشلردر.

٢٣٥٥ شهرت وشان طمعی انسانه نه قدر ایی شیلر یاپدیررسه، اوقدرده فنالقلر اختیارینه مجبور ایدر.

٢٣٥٦ قوهٔ حافظەسندن هرکس شکایت ایدر، قوهٔ مدرکەسندن شکایت ایدن هیچ یوقدر.

٢٣٥٧ هرکس منفعت حقیقیەسنی آکلایه ایدی، کیمسه بختندن شکایت ایتمیه‌جکدی؛ اکثرخلق کندی منفعتلرینك علیهنده بولنورلرده، صکره قباحتی بخته عطف ایدرلر.

٢٣٥٨ منفعت خصوصیه‌یه صورت مشروعەده خدمت اولنورسه، منفعت عمومیه‌یه دخی خدمت ایدلمش اولور؛ صورت غیرمشروعەده اولان منفعت خصوصیه منافع عمومیه‌یی محو ایدر.

٢٣٥٩ انسان ایچون سکوتدن امین ملجأ یوقدر.

٢٣٦٠ انسانك عقلی بر ایکی لقردی سویلسیله آکلاشیلیر؛ لکن قلبی برقاچ سنه‌ده بیله آکلاشیله‌ماز.

٢٣٦١ قلبنی بیلدیکك آدمله دوست اولمق ایلك دفعه کوروب، طبیعتنی بیلدیکك بر بوجکی ال ایله طوتمق کبیدر.

٢٣٦٢ دشمنلکدن دوستلغه دونن آدم یا دشمنلکله ایده‌مدیکنی دوستلقله ایتمك ایچون، ویاخود دشمنلکدن بیقدیغیچون، دوست اولمش اولور.

٢٣٦٣ بر پاره آلدیغمزه اغلایان آدملری چوق دفعه وقتمز ممنون ایدر.

٢٣٦٤ یوزکه قارشی اغلایوب آرقه‌کدن کوله‌جکنی بیلدیکك آدمه هیچ بر وقت درد وکدرکدن بحث ایتمه.

٢٣٦٥ بر دوست صادقی الك زیاده ممنون ایده‌جك شی دوستنك بختیارلغیدر، بویله ایکن انسان دائما دوستنه درد و کدرلرندن، و دشمنلرینه بختیارلغندن سوز سویلر.

٢٣٦٦ ایکی کشی بیننده تمامیله دوستلق حاصل اولمق ایچون، کدر. وسوینجلرینك وخوف وامیدلر-ینك مشترك اولمسی اقتضا ایدر.

٢٣٦٧ انسان قلب وفکرینی اشغال ایدن شیلر-دن بحث ایتمکی نه قدر سورسه، بشقه‌سنك قلب وفکرینی اشغال ایدوب، کندیسنه جهت تعلقی او-لمیان شیلردن بحث اولنمسنی اوقدر سومز؛ بناءً علیه کندیسنه طاتلی کورینن سوزلرله دیکرلرینی تصدیع ایده‌بیله‌جکنی آکلایه‌رق، امساك ایتمسی لازمدر.

٢٣٦٨ انسان احبابنك برندن آلداتمق عیب دکلدر، لکن احبابنه عدم امنیت کوسترمك عیبدر.

٢٣٦٩ هنوز ایی طانیدیغك آدمه کوستردیکك امنیت اکثریا بالاخره ندامتکی موجب اولورسه‌ده، بویله بر آدمه کوستردیکك عدم امنیت دخی چوق دفعه محجوبیتکی بادی اولور.

٢٣٧٠ هنوز تجربه ایتدیکك آدم حقنده احتیاط اوزره بولنوب، نه امنیت ایتمك، نه امنیتسزلك کو-سترمك ایجاب ایدر.

٢٣٧١ مدبر اولان آدم ایشلرینی بر بر کو-
روب، بیترر؛ تدبیرسز آدم ایشلرینك هپسنی بردن
کورمکه چالیشدیغیچون، هیچ برینی کوره‌مز.

٢٣٧٢ میلیات نفسانیه واغراضدن سالم برعشق
آرانیلیرسه، اوده قلبك مرکزنده مخفی طوروب،
صاحبنه بیله کوسترلمین عشقدر.

٢٣٧٣ هرشی صاقلانه بیلیر، هرشی یالاندن کو-
ستریله‌بیلیر، یالکز عشق نه اولدیغی وقت صاقلانمق،
نه اولمدیغی وقت وار کبی کوسترلمك ممکندر.

٢٣٧٤ عالمده محبت قیافتنده کورینن حسیاتك
یوزده طقسان طقوزی جر منفعت فکرینه مبنیدر.

٢٣٧٥ انسان انسانه بلا موجب دشمن اولور،
لکن بلا موجب دوست اولماز.

٢٣٧٦ عشقك تفرعاتی معاینه اولنسه، محبتدن
زیاده بغض وکینه قریب اولدیغی کورینور.

٢٣٧٧ انسانك کرك ایلك وکرك فنالقده یالکز
آلیشمسی کوچدر؛ بردفعه آلیشدقدن صکره، دوامی

۲۳۹۰ عالمده طوغری دیه قبول اولنمش اولان یالانلرك مضرتی طوغرینك ایده‌جکی منفعتدن بیك قات زیاده‌در .

۲۳۹۱ ثروت انسانلر بیننده متساوی دکلسه‌ده، دائما ثروتله برابر کلمز بر طاقم نعمتلر واردر، که فقیرلری اغنیانك درجه‌سنه ترفیع، وچوق دفعه ثروتله برابر کلیر بر طاقم مصیبتلر واردر، که اغنیایی فقرانك درجه‌سندن آشاغی تنزیل ایدرلر .

۲۳۹۲ انسانلری قهرمان ایدن یالکز قوتلر دکلدر، باشلیجه تصادفدر .

۲۳۹۳ ثروت وغنایی تحقیر ایتمك طالعدن انتقام آلمقدر .

۲۳۹٤ ثروتله بولنان بختیارلق فقر ایله دخی بولنه‌بیلیر؛ طمع یرینه ثروتی تحقیر خاصه‌سنك یرلشدیرلمسی لازم .

۲۳۹٥ مقبللره بعض ایتدمز اقباللرینه اولان آرزومزدن ایلری کلیر .

٢٣٩٦ انسان نائل اولدیغی شیئی تحقیر ایتمکله متسلی اولور .

٢٣٩٧ بیوك آدملرك تفخرینی موجب اولان ایشلرك چوغی کوچك آدملر الندن چیقمشدر .

٢٣٩٨ زیدك مکافاتنی موجب اولان بر ایش، عمرو طرفندن یاپلسه مجازاتنی باعث اولور .

٢٣٩٩ هیچ بر مصیبت یوقدر، که عاقل اوندن استفاده ایتمسین؛ احمق ایسه طالعندن‌ده استفاده ایده‌مز .

٢٤٠٠ طالع بر آدمه کوز دیکرسه، دائما اونك اطرافنه طولاشیر .

٢٤٠١ بختیارلق وبدبختلغی موجب اولان شی ثروت دکلدر، باشلیجه اخلاقدر .

٢٤٠٢ انسان کندی کندینه نه قدر ظننده بولنور، حالبوکه کندیسنی بر چکن واردر؛ چوق دفعه عقلنك کوستردیکی یولی طوتمق ایسترکن،

فرقنده اولمقسزین، قلبی کندیسنی چکوب، دیگر بریوله سوق ایدر .

٢٤٠٣ هر وقت بختدن شکایت ایدیورز؛ حالبوکه اخلاقزدن کوردیکمز فنالقلری بختدن کورمیورز .

٢٤٠٤ انسان کندیندن وهمجنسلرندن کوردیکی فنالقلری فلکه حمل ایتمك ایستر .

٢٤٠٥ بختیارلق مال وملکده بولنماز، قلبده بولنور؛ انسانهر کسك ذی قیمت بیلدیکی شیئه دکل، بلکه قلبنك آرزو ایتدیکی شیئه نائل اولمغله بختیار اولور .

٢٤٠٦ عالمده نه تماميله بختیار، نه بسبتون بدبخت آدم بولنور؛ الك بختیار ظن اولنان آدمك بر دردی، الك بدبخت کورینن آدمك بر امیدی، بر تسلیسی اولور.

٢٤٠٧ مدبرلرك الك بیوك تسلیسی عقل ودرایت دعواسیدر .

٢٤٠٨ بر آدمك بر چوق وقت بر فکرده ثباتی

ممكن اولمديغی حالـده، بتون انسـانلرك بر فكرده بولنمسی نصل ممكن اوله‌بيلير ؟

٢٤٠٩ انسان بو كون تقدير ايتديكی شيئی يارين تقبيح، وبو كون تقبيح ايتديكنی يارين تقدير ايده‌بيلير.

٢٤١٠ انسانك چهره‌سی دكيشـه‌بيلديكی كبی، فكری دخی دكيشه‌بيلير، لكن قلبی دكيشه‌مز.

٢٤١١ كنديمزك قدر وماهيتنی آكلامق ايستر- سـه‌ك، بر وقت اول سـويلمش ويازمش اولديغمزی نظر تدقيقدن كچيره‌رك، اوكا كوره حكم ايتملكمز لازم كلير؛ يوقسه شمديكی قول وفكرمزه باقرسه‌ك، كنديمزدن عاقل، كنديمزدن مصيب آدم يوقدر.

٢٤١٢ متكبر اولميان آدم متكبرلری چكه‌مه‌مزلك ايتمز.

٢٤١٣ رقابت شبهه وسـوء ظن ايله بسـلنير؛ شبهه وسوء ظن قالمديغی وقت، رقابت محو اولور.

٢٤١٤ هر كسده غرور وتكبر واردر، يالكز غرور وتكبرك جنسنجه انسانلر بيننده فرق واردر.

٢٤١٥ طبیعت، بزی بختیار ایتمك ایچون، هر شیئی ویرمش اولدیغی کبی، قصور ونقصانلرمزی کوروب، صیقلمامق ایچون دخی، خود پسندلك دیلن بر خاصه ویرمشدر .

٢٤١٦ بشقه‌لرینك قباحتلرینی صایمغه مجبور اولمه‌مز، او قباحتلری اصلاح ایچون دکل، بلکه بزده او قباحتلرك بولنمدیغنی کوسترمك ایچوندر .

٢٤١٧ انسان مأمول ایتدیکنی وعد ایده‌بیلیر؛ لکن مقتدر اولدیغندن زیاده بر شی اجرا ایده‌مز؛ بونك ایچون دائما مأمول ایتدیکندن آز وعد ایتملیدر .

٢٤١٨ منفعتپرستلك هر رولی — حتی منفعتسزلك رولنی دخی — اجرا ایدر بر آقتوردر .

٢٤١٩ منفعت چوق آدملری کورلتیرسه‌ده، بعض آدملره‌ده یول کوستریر .

٢٤٢٠ دائما اوفق شیلرله اوغراشانلر بیوك شیلرله اوغراشمق اقتدارینی غائب ایدرلر .

٢٤٢١ میلیات نفسانیه‌نك تحریکی اولمیه ایدی،

كندی عقل وادراكز بزه يول كوسترمكه كافی اولوب، بشقه رهبر وواعظه احتياجمز اولمازدی .

٢٤٢٢ اك عقللی آدم كنديني آكلايه‌بيلن، اك قوتلی آدم كنديني ضبط ايده‌بيلندر .

٢٤٢٣ ماضينك دردلری اونوديله‌بيلير، استقبا- لك دردلری خاطره كتيرلمه‌مك ممكندر، لكن حالك دردلری پك آغردر .

٢٤٢٤ انسانه مأيوسيتدن زياده غيرت ويره‌جك هيچ بر شی يوقدر؛ آصلمغه كيدركن غيرت كوسترن آدمه هركس تعجب ايدر، فقط هيچ بر آدمك اولور- كن اغلاديغی كورلمه‌مشدر .

٢٤٢٥ اقبال ادباردن دها كوچدر؛ چونكه ادبار صبر وتحمله باشه چيقاريله‌بيلير؛ لكن اقبالك غائله‌لری پك چوقدر .

٢٤٢٦ يوزينه باقيله‌ماز ايكی شی واردر: بری كونش، ديكری اولوم .

٢٤٢٧ خصال مذمومه‌نك هر بری وقت وحاله کوره ممدوح اوله‌بیلیر؛ لکن حسد هیچ بر وقت مدح اولنه‌ماز بر خصلتدر .

٢٤٢٨ بشقه‌سنك نائل اولدیغی مرتبه‌یه نائل اولمغی آرزو ایتمك حسد دکلدر؛ کیسه‌نك بختیار اولمسنی چکه‌مه‌مك حسددر .

٢٤٢٩ حسود کیسه‌یی طوق کورمه‌مك ایچون، کندیسنك دخی آج قالدیغنی اختیار ایده‌بیلیر .

٢٤٣٠ انسان کندینده بولنان فضایل سببنده کوردیکی فنالقلری، ایتدیکی فنالقلردن طولایی کورمز .

٢٤٣١ انسانك قوتی آرزوسندن زیاده‌در؛ هیچ برشی یوقدر، که آرزوایتسین‌ده، یاپه‌مسون، یاپمدیغی شیلری، مجرد یاپمق ایستمدیکندن، یاپماز .

٢٤٣٢ کندیمزده فنالق اولمیه ایدی، بشقه‌لرینك فنالقلرینی صایمغله تلذذ ایتمیه‌جکدك .

٢٤٣٣ تواضعك مبالغه‌سی دخی بر نوع تکبردر .

دائما بيوكلكنی دوشونن آدم، متكبر كورنمه‌مك ایچون، جعلی تواضعلره مجبور اولور. اصل تواضع قیدسزلقدر.

٢٤٣٤ بعض بيوك آدملر تواضعی، محضا بشقه‌لرينك غبطه‌سنی جلب ایتمه‌مك ایچون، اختیار ایدرلر.

٢٤٣٥ بختيار آدم هر شیئدن ممنون اولور. هر شیئی بكنير، هر شيئی خوش كورور؛ بدبخت آدم هيچ بر شیئدن، حتی كندی وجودندن دخی ممنون دكلدر.

٢٤٣٦ دائما يوزی كولن آدمك فكری دوشونمك غائله‌سندن مبرا اولور.

٢٤٣٧ عالمده انسانی ممنون ایده‌جك حاللر پك آزدر؛ يالكز اوفق تفق شيلرله آلدانان آدم بختيار اولوب، راحت ياشار.

٢٤٣٨ كندی ايشنی كوره‌مين آدم كيمسه‌نك ايشنی كوره‌مز.

٢٤٣٩ مأيوسيتدن بشقه انسانيت چرخنی قيره‌جق هيچ برشی يوقدر.

٢٤٤٠ بر آدمی خواهشـله طوتدیغی یولـدن چویرمه ، اویول اکری اولسـه بیله ، خواهشـله کیدلدیکی وقت طوغری یوله چیقه بیلیر ، حالبـوکه جسـارت کسیلوب ، خواهش کچدکدن صـکره ، طوغری یولده سلوك اولنه‌ماز .

٢٤٤١ انسـان بتون عالمك افعـال وحرکاتنی محاکمه ایدرده ، کندی فعل وحرکتنی تمییزدن عاجز قالیر .

٢٤٤٢ فنا خصلتلر چوق دفعه ضدلرینی تولید ایدرلر ؛ چوق دفعه حسندن اسراف ، قورقاقلقدن جسارت تولد ایدر .

٢٤٤٣ اخـلاق طبیعیه نه قدر سـتر واخفـا اولنسـه ، سـتر ایده‌جك شـیلرك اینجه برغاز کبی قالمسیله ، ینه کورینور .

٢٤٤٤ سرخوشلغی کیزلمکه چالیشان سرخوش دها زیاده سرخوش کورینور .

٢٤٤٥ انسان جسمنك ذوق وصفاسنی روحنك

ذوق وصفاسنه ترجیح ایدر؛ حالبوکه روحك ذوق وصفاسی جسمی دخی راحتلندیردیغی حالده، جسمك ذوق وصفاسی روحی معذب ایدر.

٢٤٤٦ ثروت آدمك عقل ودرایتنی آرتیرماز.

٢٤٤٧ برآدمك عقل ودرایت وماهیتنی امتحان ایتمك ایچون، حائز اولدیغی صفتلردن وثروت ورتبه‌سندن تجریدی لازمکلیر.

٢٤٤٨ طاغك تپه‌سی اوزرنده طوران آدمك بویی اوزون کورینور، طاغك اتکنه ایندیکده، که کرچکدن بویی آکلاشلسون.

٢٤٤٩ بلاغتله یازمق ادعاسنده بولنان برشی یازه‌ماز، دوشوندیکنی تمامیله تفهیم وتصویر ایتمکه سعی ایدن بلاغتله یازمش اولور.

٢٤٥٠ عالم علمنك درجه‌سنی آکلامغه مقتدر اولدیغیچون، عالم دیمز؛ عالم دیین جاهلدر.

٢٤٥١ برآدمك شمدی‌یه قدر کشف اولنان علوملك کافه‌سنی بیلمسی محالدر؛ حالبوکه بونلرك هپسنی

بیلیر بر آدم فرض اولنسه، بو کشف اولنان علومك انسان ایچون الآن مجهول اولان مواد کثیره وعظیمه‌یه نسبةً هیچ مثابه‌سنده اولدیغنی آکلامش اوله‌جغندن، اوده عالم، دیه‌مز.

٢٤٥٢ انسان کوردیکی ایلکلری اونوتدیغی کبی، کوردیکی فنالقلری دخی اونودور؛ مرور زمانله کندیسنه ایلك ایتمش اولان آدمی سومه‌مکه، وکندیسنه فنالق ایتمش اولان آدمی سومکه آلیشیر.

٢٤٥٣ احبابك احبابندن چوق اوزاق بولنمسی احبابلغه خلل کتیره‌مز؛ فقط چوق وقت اوزاق بولنمسی احبابلغی زائل ایده‌بیلیر.

٢٤٥٤ انسان چوقدن کوریشمدیکی احبابنك چوق دفعه فکر وخلقنی او قدر متغیر کورور، که یکیدن کندیلریله احباب اولمسنی ایسته‌مز.

٢٤٥٥ عالمده هر شی زمان ومکان اعتباریله‌در؛ فلان وقتده فلان یرده سکا خوش کورینن شی دیکر بر زمانده ودیکر بر مکانده خوش کورنمز.

٢٤٥٦ انسان عمرينك كچمش كونلرندن هر ها-
نكيسنى خاطره كتيرسه، كوزل كورينور، ديمك كه
بو كونكى كونك دخى بر كون كنديسنه كوزل كو-
رينه جكى شبهه سزدر؛ يانه حكم تمدر كه حال ايكن
كوزل كورنمزده، ماضى اولدقدن صكره قيمتى بيلنير!

٢٤٥٧ عالمده جناب حقك هر ياراتديغى شى كو-
زل وطاتليدر؛ آنجق انسانك جبليتنده اولان فنالق
وآجيلق هر شيئى چركين وآجى كوستريور.

٢٤٥٨ انسان ايچون انساندن بيوك دشمن يوقدر.

٢٤٥٩ طبيعتك پك چوق نعمتلرى انسانلرك
« بن آليرم، سن آلبرسك » غوغالرى اورته سنده
چيكنه نوب، تلف اولور.

٢٤٦٠ طمع صكره انسانك بدنندن جاندن
چيقار.

٢٤٦١ انسان كندى مزارينك يله سائرلرك
مزارلرندن ايى اولمسنى ايستر.

٢٤٦٢ ايلك، يالكز ايلك اولديغيچون، اختيار
اولنمليدر.

٢٤٦٣ آتش یاقه‌مدیغی شیئی سیاهلاندیرر .

٢٤٦٤ آتش اودونسز قالیرسه، سوندیکی کبی، فتنه دخی غمازسز قالیرسه، برطرف اولور .

٢٤٦٥ انسانی همجنسلرینه سودیرر برخصلت واردر : هرکسك قباحتلرینی اورتمك ، فضیلتلرینی میدانه قویمق .

٢٤٦٦ خیرلی ایشلر برساعت اول اجرا اولنملی، که اجل یتیشوب مانع اولمسون .

٢٤٦٧ کرهٔ ارضك الك کوزل یری ایچنده یاشادیغك مملکتدر .

٢٤٦٨ عاریةً النان کتابلرك اعاده ایدلمه‌مسی، جلدلرینی ضبط ایتمك مندرجاتنی ضبط ایتمکدن دها قولای اولدیغندن، ایلری کلیر .

٢٤٦٩ برشی کندی حالنده قالمغله اصلاح اولنماز؛ اصلاحی مراد اولنان شی صیق صیق تجدید وتغییر اولنملی .

٢٤٧٠ زردشت دیورکه : حیات دنیا اوچ شیئدن عبارتدر : فکر ، قول ، فعل؛ عالمك سلامتی اوچ شیئه متوقفدر: ایی دوشونمك، ایی سویلمك ، ایی یاپمق .

٢٤٧١ هرخستەلق ایچون مشترك ویك مؤثر برعلاج : خستە اولمازدن اول صحتی وقایه ایتمکه دقت ایتمك !

٢٤٧٢ صورت مشروعەدە قزانلمش ثروتلر پك آزدر .

٢٤٧٣ کوپکلری دفع ایچون، قیلانلره مراجعت اولنماز .

٢٤٧٤ انسانلرك الك بیوکلرندن الك کوچکلرینه وارنجه، جملەسنك بر وظیفەسی وار : اصلاح نفس ایتمك . عالمك رفاه وترقیسی بو اوچ کلمەنك افاده ایتدیکی معنایه متوقفدر .

٢٤٧٥ الك بیوك دکیرلرك دیبی وار؛ انسانك فکری ایسه او قدردرندر؛ که دیبنی بولمق محالدر.

٢٤٧٦ چین حکماسندن بری دیور که : حقسز بر نظام تنظیم ایدن ملیونلرله انسانلرك قاتلی اولور.

٢٤٧٧ محدود عقللی آدملری تحقیر ایتمه‌ملی ، هر شیئك مکمل اولمسنی ایسته‌مه‌ملی ، چونکه عالمده نقصان کمالدن زیاده‌در .

٢٤٧٨ افلاطونك روایتنه کوره ، اسکی فنیکه - لیلر بیننده آتیده‌کی کلام پك مرعی ومشهور ایمش: « طوغدیغکز یر والده‌کزدر ؛ اونی والده کبی سو - ملی ، محافظه ایتملی وسائر اولادینی قرداش بیلملیسکز! »

٢٤٧٩ فرانسه‌نك عصر سابق جنراللرندن (لاروشترا کلین) بر محاربه‌یه کیتدیکی وقت ، عسکرینی جمع ایله : « بن ایلری‌یه کیدرسه‌م ، آرقه‌م صره کلك ؛ کری دونرسه‌م ، بنی اولدیرك ؛ اوریلورسه‌م ، انتقامی آلك ! » تعلیماتنی ویرمك عادتی ایدی .

٢٤٨٠ انسان سرخوشلغنده ایتدیکنی ، سویلدیکنی آییقلغنده دوشوندکجه ، کندی کندیندن محجوب اولور ؛ حدت ، حسد ، غرض ، عشق کبی حاللر

سرخوشلقدن فنا اولدیغندن، انسان بو حاللرك برینه مبتلا ایکن، مؤخراً محجوب ونادم اولمق ایسته‌مزسه، بر شی سویله‌ملی، بر شی یاپمامليدر .

٢٤٨١ احباب ایله چوق کوریشملی، قومشو اولمامــلی .

٢٤٨٢ اهل بيت واقربا بیننده‌کی حسن ائتلاف ومحبت انسانك عمرینی اوزاتیر .

٢٤٨٣ اوفاجق برتخم بیوك برآغاج اولور .

٢٤٨٤ بر عائله نك حیاتی انتظام وحسن اداره‌در .

٢٤٨٥ وطن محبتی اولمیه ایدی، منبت اولمیان یرلرك کافه‌سی خالی وخراب اولمق لازم کلیردی .

٢٤٨٦ اقدام وثبات محالی ممکن ایدر .

٢٤٨٧ قورقدیغك آدمك ظلمنی تحمل ایتمك جبری برحرکتدر، حقمدن کله‌بیلدیکك آدمك ظلمنی تحمل ایتمك فضیلتدر .

٢٤٨٨ چین حکماسندن بری دیور که : عمر بر یولدر ، بو یولك منزلنی دوشونك، غایت آغر وقیمتلی اشیا ایله مملو بر عربه چکیورسکز ، یول قرانلق وبوزوقدر، هرطرفنده طاشلر، چالیلر، اوچوروملر واردر، دقت ایدك که عربه‌یی منزلنه صاغلام کوتوره‌سکز؛ فقط هیهات! انسانلر غفلت ایله عربه‌لرینی قیرارلر، اوزرنده‌کی قیمتلی اشیانك کافه‌سنی غائب ایدرلر ، منزلنه یناشدقلری وقت امداد ایسترلر ، لکن کچمش اوله .

٢٤٨٩ علمه طالب اولان عالمدر؛ کندینی علمه مالك ظن ایدن جاهلدر .

٢٤٩٠ تکدیر ایده‌جکك آدمی آز تکدیر ایت، که چوق تکدیر یرینی طوتسون، چوق تکدیر ایدرسه‌ك، حکمسز قالیر.

٢٤٩١ تربیه‌یی قبول ایتدیرمك ایچون، ممکن مرتبه‌ده طاتلی وقولای طرفنی کوسترملی ؛ چونکه طاتلی آجیدن، قولای کوجدن ایی قبول اولنور.

٢٤٩٢ غرضكارك غرضنه، حسدجينك حسدينه كولرسهك، اونلری ممنون ايدرسك .

٢٤٩٣ كوكلكك حر اولمسنی ايسترسهك، آرزو-لرينی اجرا ايتمه .

٢٤٩٤ هركس بر راحت وسعادته نائل اولمغه چاليشير ؛ لكن ـ علمی بيلیرسه ـ بولنديغی حالده مسعود اولوب راحت ايده بيله جكنی، و ـ علمی بيلمزسه ـ دنيايه مالك اولسه بيله، مسعود اوله ميوب، راحت ايده ميه جكنی كيمسه دوشونمز .

٢٤٩٥ يارينه براقه جغك ايشی بو كون ايشله؛ او بر كون ايده جكك راحتی ده بو كون ايت .

٢٤٩٦ هند قديم حكماسندن (مانی) ديور كه : او ديمك قادين ديمكدر .

٢٤٩٧ انسانلرك بختيارلغی قادينلرك النده در .

٢٤٩٨ چوق او كرنمه نك طلسمی چوق دو-شونوب آز سويلمكدر .

٢٤٩٩ لهكده يالان شاهدلك ايدن عليهكده ده ايده بيلير .

٢٥٠٠ بزمله برابر یاشایان آدملری آلداتمق عیبدر؛ بزدن صکره کله‌جك آدملری آلداتمق بر جنایتدر. بونك ایچون مورخلرك چوغی جانیدر.

٢٥٠١ چین حکماسندن بری دیور که: بو دنیا بر غم وکدر دکیزیدر؛ ذوق وصفا بو دکیزك ایچنه دوکیلور بر چایدر. چایك صویی دکیزه دوشر دوشمز طوزلندیغی کبی، عالمك ذوق وصفاسی دخی، چوق سورمه‌دن، درد والمه متحول اولور. انسان ایسه بو دکیزك اوزرنده اوفق، چوروك، هرطرفی صو آلیر، یلکنی ییرتیق، کورکاری قیرق بر قایغك ایچنده اولدیغی حالده، شدتلی روزکاره، بیوك طالغه‌لره مقاومت ایتمکه چالیشیر.

٢٥٠٢ حضرت سلیمان دیور که: عادله ظالم، ظالمه عادل دیین ظالمدر.

٢٥٠٣ صاحبی ممنون اولان بر قلبه، صاحبی مکدر بولنان بیوك وکوزل بر قوناقدن ایidر.

٢٥٠٤ کنجلك بر جنتدر، اختیارلق اونك علاجیدر.

٢٥٠٥ حیله‌کار بعض دفعه مرادینه نائل اولور، لکن هیچ بر وقت تهلکه‌دن قورتله‌ماز؛ طوغری آدم پك نادر کامیاب اولور، فقط هر وقت امین ومستریح بولنور.

٢٥٠٦ عالمده وقوع بولان منازعه‌لرك چوغی کثرت الفتدن تولد ایلر.

٢٥٠٧ چوق سویلینك چوق دشمنی اولور.

٢٥٠٨ انسان روح و جسمدن مرکبدر؛ بوایکی ترکیبك هر بری غدایه محتاجدر؛ حالبوکه انسانلرك چوغی یالکز جسملرینی بسلیوب، روحلرینی یعنی ذهن وادراکلرینی آجلقدن اولدیررلر.

٢٥٠٩ برانی آدمه فنالق ایتمك ایستیان کونشه توکورمك ایستینه بکزر، که توکوروکی کونشه یتیشه‌میوب، کندی یوزینه دوشر.

٢٥١٠ بر آدم یوکسك برطاغه قیزوب ده، یرندن قوپارمغه چالیشیرسه، کیم متضرر اولور؟ طاغ‌می، یوقسه کندیسی‌می؟

٢٥١١ حقکده بغیر حق سویلنن فنا سوزی جرح ایتمک ممکندر؛ لکن تحمل ایتمك، ویا اهمیت ویرمه‌مك دها قولای دکلی؟ حیله‌کارك حیله‌سنی میدانه چیقارمق ممکندر، لکن کوکلنی آله‌رق، حیله‌دن وازکچیرمك دها قولای دکلی؟

٢٥١٢ هرزنکین بیانجیلره قزاندیردیغی و بیهوده یره صرف ایتدیکی اقچه‌یی اقربا وتعلقاتنه قزاندیره ایدی، ووطنك اوغورنده صرف ایده ایدی، عالمده ضرورتك اسمی دخی بیلنمیه‌جکدی.

٢٥١٣ متمادیا ذره‌لری دوکیلن یوکسك برطاغ عاقبت برکون محو اولور.

٢٥١٤ جاهل آدمه انسان هیکلی دینه بیلیر.

٢٥١٥ انسان اولان انسانیته مضر برامر آلیرسه، اجرا ایتمز.

٢٥١٦ عمر ظلمات ایچنده برسیاحتدر.

٢٥١٧ برجمعیتك رفاهیچون الك اول دوشونیله‌جك شی افرادینك چوق یاشامسیله صحتده بولنمسیدر.

که بوده صحت عمومیه‌نك محافظه‌سیله عدل وحقا-
نیتك اجراسنه متوقفدر .

٢٥١٨ انسانك قدری تقدیر ایتدیکی شیئك ما-
هیتندن آکلاشیلیر .

٢٥١٩ احتیاجاتك خارجنده مالك اولدیغك شی
سنك دکل، همجنسلرککدر .

٢٥٢٠ انسان، خلقه ایلك ایتمك ایچون، ملك و
مالنی صرف ایتسه، چوق دکلدر؛ چونکه ایلك اوقدر
قیمتلیدر، که عاقل آدم اونی صاتین آلمق ایچون،
اقتضا ایدرسه، کندینی بیله صاتار .

٢٥٢١ چین حکماسندن (منغ-چو) دیور که :
انسانلر بیننده مساوات بوش بر ادعادر. انسانلر ایکی
قسمه تقسیم اولنیور، واولنمليدر: برقسمی معناً، وبر
قسمی جسماً چالیشیر. معناً چالیشانلر اوبرلرینی اداره
ایدرلر، پول کوستررلر، ذهنلرینی اویاندیررلر؛ جسماً
چالیشانلر بونلری بسلرلر .

٢٥٢٢ طاتلی سوز انسانك قلبنه برمرهمدر؛ آجی

سوز قولاغك دليكندن كيرر كيرمز بيني علولنديرر؛ اورادن يلديرم كبي اينوب، قلبي پارچه پارچه ايدر .

٢٥٢٣ خسته‌لق، ضرورت، اولوم اولميه‌ايدی، صحت وسعادت وعمرك قيمتی بيلنميه‌جكدی .

٢٥٢٤ روزكار مومی سونديرديكی حالده، يانغينی دها زياده علولنديرر؛ فقر سفاهتی محو ايتديكی حالده، جنايتی توليد ايلر .

٢٥٢٥ الفاظ معانينك تصويريدر؛ الفاظه معنادن زياده اهميت ويرمك بر محبوبه‌يی ترك ايدوب ده، تصويرينه عاشق اولمغه بكزر .

٢٥٢٦ بر اوده قاری قوجه بيننده محبت بولنورسه، او اوده هر سعادت موجوددر . بربرينی سوور آنادن بابادن طوغان چوجقلر نه موتلی آدملردر !

٢٥٢٧ شاهين، هر وقت آو ايله مشغول اولديغندن، هيچ بر وقت آچ قالماز؛ قره قوش ايسه تنبللكندن قورو بر آغاجك اوزرنده طوروب، بيچاره شاهينك اوزرينه هجومله، بو بيچاره قوشك سعی ايله اله كتيره‌رك

باوریلرینه کثیرمکده اولدیغی آوی پنجه‌سندن قاپمغه باقدیغندن، اکثر وقت آج بولنور، واوزرندن کتهله اکسیك اولماز.

٢٥٢٨ عظمتك اوجنده چیقان آدم انسانلری قاریجه قدر اوفق کوردیکی کبی، یرده بولنان انسانلر دخی اونی سینك قدر اوفق کوررلر. یالکز انصاف وحقیقت دور بینی بونلری بربرلرینه اولدقلری کبی کوستره‌بیلیر.

٢٥٢٩ جسم خسته‌لندیغی کبی، روحك دخی خسته‌لقلری واردر: کبر، حسد، غرض، عشق، حدت کبی حاللر روحك خسته‌لقلریدر. عمرینی جسم خسته‌لغیله کچیرن آدم دنیادن لذت آله‌ماز؛ یاروحی خسته‌لقدن سالم اولمیان برآدمك عمری عمرمیدر؟ آه بر ارواح طبیبی، آه!

٢٥٣٠ دوست کمالاتکك، دشمن قصورکك آینه‌سیدر.

٢٥٣١ انسانلر طوپراغك ایچنده بولنان ثروته،

همجنسلرینك تصرفنده کی ثروته باقدقلری نظرله، باقه ایدیلر، عالمده ضرورتك اسمی بیله بیلمیه جکیدی .

٢٥٣٢ برچوق صادق احبابك اورته سنده اولمك احبابسز یاشامقدن ایيدر .

٢٥٣٣ احبابسز یاشامق عمرك الك لذتلی جهتنی غائب ایتمکدر .

٢٥٣٤ روحك برعالم قدسی یه منسوب اولدیغنه بردلیل وارسه اوده محبتدر .

٢٥٣٥ احبابی غائب ایتمه مك خصوصی اونلری قزانمقدن کوجدر .

٢٥٣٦ سولمك ایستین سوملیدر .

٢٥٣٧ سولمك بختیارلق ایسه سومك اوندن بیوك برسعادتدر .

٢٥٣٨ انسان، عشقه مبتلا اولمدیغی وقت، عشقك نه اولدیغنی بسبتون اونودر . عاشقلرك حركات مجنونانه سنه کیمسه نك حق ویرمه مسی بوندن نشأت ایدر .

٢٥٣٩ اولیای عظامدن جنید حضرتلری دیور که: انسان حضرت خالقی عشق ایله سوملیدر، جنت امیدی و یاخود جهنم قورقوسیله دکل.

٢٥٤٠ کوز روحك بر پنجره‌سیدر.

٢٥٤١ قزاندیغکه باقه، ایتدیککه باق؛ چونکه قزاندیغك ثروتلری وفاتکله برابر غائب ایدرسك؛ حالبوکه ایتدیکك ایلکلر وفاتکدن صکره دها چوق وقت دنیاده قالوب، سنی خیر ایله یاد ایتدیررلر.

٢٥٤٢ عالمده حقیقةً زنکینلك آرانیلیرسه، عقل و ناموسدر.

٢٥٤٣ دسیسه و شیطنته مقتدر اولان عقللی دکلدر، حدتنی ضبط ایده‌مین جسور دکلدر.

٢٥٤٤ عالمده بیوك آدم وارسه، سعادتك کولدیرمدیکی، مصیبتك اغلاتمدیغی آدمدر.

٢٥٤٥ بختیارلق عالمده ایکی کونلك مسافردر؛ مصیبت ایسه قومشومزدر. بو مسافر بزی قومشومزك الندن قورتارهمز؛ بونك ایچون بیهوده مسافره

رعایت ایدەرك، قومشـومزی قیرْدیرمقدن ایسـه، مدارا ایله معامله ایتملی یز .

٢٥٤٦ حق، طوغری، ایی، کوزل، نافع دیدیکمز شیلرك هپسی بردر؛ آنجق بز، رؤیت حقیقیەدن محروم اولدیغمز ایچون، هربرینی آیری کوریورز .

٢٥٤٧ تدریس ایدن تدرس ایدنلردن، یازان اوقویانلردن زیاده مستفید اولور .

٢٥٤٨ ایلکه ایلکه، خیانته صداقتله، کین وغرضه خلوص ومحبتله مقابله ایتملی .

٢٥٤٩ یونان حکمای قدیمەسندن (اسوپوس)ه صورمشلرکه قزاندیغی طوغریلق وناموسی نەیولده قزانمش؟ «خلقك ایتدیکنك عکسنی ایتمکه چالیشمغله قزاندم.» دیه جواب ویرمش .

٢٥٥٠ بر احبابله کوریشمك ایچون، بوش وقتنی بکلملی؛ مشـغول بولنان احبابکه یا معـاونت ایت، یاخود یانلرنده طورمه .

٢٥٥١ قناعت اسارته قارشی برقلعەدر .

٢٥٥٢ زنكينلره غبطه ايتمك ، فقرايه آجيمق خصوصنده كويليلر قصبه‌ليلره تقدم ايدرلر، چونكه قصبه‌ليلر زنكينلكده فقيرلكده درجهٔ نهايه‌سنى كورمكه آليشمشلردر.

٢٥٥٣ اوفق نعمتلره حقارتله باقان ، چوق كچمه‌دن، او اوفق نعمتلره‌ده محتاج اولور .

٢٥٥٤ عمر تاريخنك برنجى وصوك صحيفه‌لرى بياضدر ؛ چونكه چوجقلغنده واختيارلغنده خير وشرى اولماز.

٢٥٥٥ زنكينك عمرى بر (وودويل) ، فقيرك عمرى برفاجعه، حكيمك عمرى‌ده بر مضحكه‌در.

٢٥٥٦ هركس مكمل وباقى برسعادته نائل اولمق ايچون، چاليشير، حالبوكه بويله برسعادت عالمده هيچ كولمامشدر .

٢٥٥٧ برشيئك كنهنى آكلامق ايسترسه‌ك ، افكار عموميه‌يه مراجعت ايت ؛ چونكه الك حكيم آدم آلدانه‌بيلير، لكن افكار عموميه آلدانماز .

٢٥٥٨ یوز ضعیف آدمك قوتی برلشیرسه، بر قوی آدمك قوتنه غلبه ایتدیکی کبی، یوز عادی آدمك فکری دخی بربره کلیرسه، بر حکیمك فکرینه غلبه ایدر .

٢٥٥٩ انسانلر خیردن شره، شردن خیره اوقدر قولای انتقال ایدرلرکه، اکر خیر وشرك بیننده بر دیوار چکیله‌جك اولسه، بر کون طورماز ییقدیریلیر .

٢٥٦٠ اوصلی اولاد باباسنك سعادتی، یاراماز اولاد والده‌سنك بلاسیدر .

٢٥٦١ چیچك کونشله نشو ونما بولور، لکن چوق حرارتدن قورور؛ انسان تحصیل ایله تربیه اولور، لکن چوجقلغنده قوت وادراکنك مافوقنده تحصیل تلفنی موجب اولور . نباتات حرارتله برابر صو وسرینلکه محتاج اولدقلری کبی، انسان دخی تحصیل وتربیه ایله برابر اکلنجه وتنزهه دخی محتاجدر .

٢٥٦٢ افقده کوردیکك طاغ دنیانك کناریدر، ظن ایتمه، چونکه اونك آرقه‌سنده بیتمز توکنمز طاغلر واردر .

٢٥٦٣ عالمده بورجدن اغیر یوك یوقدر .

٢٥٦٤ بورج آلمق کندینی صاتمقدر .

٢٥٦٥ کندینه مالك اولان کیسه‌نك مملوکی اولماز ؛ نفسنه غلبه ایدنه کیسه غلبه ایده‌مز .

٢٥٦٦ انسانك الك بیوك دشمنی کندی نفسیدر.

٢٥٦٧ یوزکه قارشی سنی مدح ایدن دشمنکدر ؛ قباحتلرکی صایان دوستکدر .

٢٥٦٨ هرکس دشمنی سومز ؛ یالکز مداهن کندینی دشمننه سودیرر .

٢٥٦٩ طوغری‌یی سویلین آدمی کیمسه سومز.

٢٥٧٠ فسق وفجور صاحبی طوق ؛ اخلاق حمیده صاحبی آج اولورسه، تعجب اولنه‌جق برشی یوقدر ؛ چونکه اخلاق حمیده‌نك مکافاتی طوقلق، وفسق وفجورك مجازاتی آجلق دکلدر .

٢٥٧١ باشمزده برخام سودا اولديغی وقت، اونی دفع ایتمك خاطرمزه كلمز؛ كندی كندينه دفع اولوب، كيتدكدن صكره، دفع ایتدك ديه تفخر ايدرز.

٢٥٧٢ فنالغی كنديكه آرقداش ايتمه، سنی اسير ايدر.

٢٥٧٣ معارف ومدنيت كونشه بكزر، كه ظهور ايتديكی وقت يالكز يوكسك طاغلرك اوجلرينی ضعيف برنور ايله تنوير ايدر؛ لكن چوق سورمه‌دن ضياسی قوت بولور، والك درين دره‌لر اووه‌لر، بايرلر دخی نورندن مستفيد اولور..

٢٥٧٤ تواضع بر ابريشمدر، كه جمله اخلاق اينجيلری اونكله ديزيلير.

٢٥٧٥ تميزلك جسمه نسبةً نه ايسه، حلم وحجاب دخی روحه نسبةً اودر.

٢٥٧٦ وطن محبتی عائله محبتندن تولد ايدر.

٢٥٧٧ دوستلغی برمنفعته مبنی اولان دوست برآغاجه قونمش برسرچه قوشيدر؛ كيدرسه، بردها كلمز.

٢٥٧٨ بر سعادت دوشکونی دیردی‌که : زنکین ایکن، هیچ احبابه احتیاجم اولمدیغی حالده، اوم کیجه کوندوز احبابله طولو ایدی؛ شمدی، که احبابك تسلیسنه محتاجم، یکنده بریني بیله بوله‌میورم .

٢٥٧٩ انسان، طوق اولدیغی وقت، یمك باشنه اوتورانلره، آج اولدیغی وقت دخی، سفره‌دن قالقانلره تعجب ایدر .

٢٥٨٠ قیاس نفس اولمیه‌ایدی، عالم بختیار اولور-دی؛ هر کس قیاس نفس ایده ایدی، ینه عالم بختیار اولوردی : طوق اولان آدم هر کسی کندی کبی طوق ظن ایتمیه ایدی، عالمده کیمسه آج قالمازدی؛ هر کس خلقده کوردیکی ضرورت و اذیتی کندی نفسنه قیاس ایده‌ایدی، کیمسه کیمسه‌یه فنالق ایتمز، وهر کس خلقی ضرورت واذیتدن قورتارمغه چالیشیردی .

٢٥٨١ سعادتکده قزاندیغك احبابی نکبتکده آراما؛ نکبتکده قزاندیغك احبابی سعادتکده اونوتما .

٢٥٨٢ بر آدمك مدح و ياخود ذمنده عجله ايدن چابق تكذيب اولنور .

٢٥٨٣ يونان حكمای قديمه‌سندن (وياس) ه صورمشلر كه : حيوانلرك الك كوتوسی هانكيسيدر ؟ ييانی حيوانلرك ايچنده غدار، و مألوف حيوانلردن مداهندر، ديمش .

٢٥٨٤ انسان صالحك عمری، مزاردن تبعد ايتمك اوزره، آسمانه طوغری بريولدر .

٢٥٨٥ زنكينلرك مالنه حسرت وغبطه‌ايله باقان فقير هيچ بروقت زنكين اولماز؛ فقيرلرك حالنه مروت وشفقتله باقان زنكين هيچ بروقت فقيراولماز.

٢٥٨٦ بريوزی جناب خلاقك جميع مخلوقاتنه حاضرلمش اولديغی برسفره‌در .

٢٥٨٧ انسانلرك هربری بردرلو عمرسورر، لكن جاه‌سنك طوغمه‌سيله اولمه‌سی بردر .

٢٥٨٨ حكيمك النده مشعله‌وار، جاهل قرانلقده يورور؛ لكن ايكيسی بردوشرلر .

٢٥٨٩ آغاج میوه ویردیکی و یاخود کولکه‌سی اولدیغی وقت، هرکس کیدوب آلتنده اوتورور؛ یره دوشرسه، آنیده پارچه پارچه ایدوب، یاقرلر.

٢٥٩٠ دوستم بنی برصیقندیدن قورتاران آدمدر.

٢٥٩١ اك صادق احبابی اك اهمیتسز بر شی آیره‌بیلیر.

٢٥٩٢ انسان احبابیچون ناموس و حیثیتدن بشقه هرشیئی فدا ایتملیدر.

٢٥٩٣ هرکس دنیادن، فلکدن، زماندن شکایت ایدر، هیچ کیمسه عمرندن خشنود دکلدر؛ بونکله برابر، اك فنا عمر سورنلر، اك بیوك اذیتلرده بولنانلر دخی اولمك ایستمزلر.

٢٥٩٤ عمرك اك کوزل، اك طاتلی قسمی چوجقلق، واك آجی قسمی اختیارلقدر. انسان، آیلر، ییللر کچیردکجه، سعادتدن آیریلیر، بونکله برابر، هرکس وقتك کچمسنی آرزو ایدر.

٢٥٩٥ قنبور کندی آرقه‌سنی کورەمز، لکن دیکر قنبورلرك آرقه‌سنی کورور.

٢٥٩٦ هرپارلاق شی آلتین اوله‌ایدی، آلتینك قیمتی اولمازدی.

٢٥٩٧ اغـلایه‌رق تحصـیل علم ایدن کوله‌رك کسب شهرت ایدر؛ ترلیه‌رك چالیشان راحت ایده‌رك قزانیر.

٢٥٩٨ طاغلری ییقه‌جق، چایلری قوروته‌جق، دکیزلری برلشدیره‌جك، قره‌لری آیره‌جق قدر قوتلی برشی وارسه، اوده آلتیندر.

٢٥٩٩ آلتینله یوکلنمش بر مرکبك چقه‌میه‌جکی یول، کیره‌میه‌جکی قپو یوقدر.

٢٦٠٠ آلتین نه حسیسك، نه مسرفك؛ سـلاح نه‌قورقاغك، نه‌دلینك الینه یاقیشیر.

٢٦٠١ کونش بردر، لکن ملیونلرله کولکه‌لری دفع ایدر.

٢٦٠٢ انسانیت او غورنده ویره‌جککی احسان ویاخود صدقه صایما، چونکه ادا ایتـدیککك بر بورجدر.

٢٦٠٣ انكلتره حكماسندن (پولوز) ديور كه : سعادتك محلى، مقرى، زمانى بو قدر: هر نرەده وظيفه، عدل، حقانيت اجرا اولنورسه، هر نرەده محبت، اتفاق، ممونيت وارايسه، سعادت اوراده حاضردر؛ هر نه وقت بر كوزك ياشى سيلنيرسه، بر يوركك يارەسى باغلانيرسه، هر نه وقت حرب صلحه تبديل اولنورسه، هر نه وقت كوسمش ايكى احباب باريشيرسه، هر نه وقت محزون بولنان برزواللى مسرور اولورسه سعادت او وقت موجوددر.

٢٦٠٤ بر اوروجك برايپك بوجكنه ديمش كه : سن اوفاجق برشى نسج ايتمك ايچون، آيلرجه چا- ليشيرسك؛ بن ايسه بو صباح باشلاديغم نسجى شمدى بيتيريورم؛ اينجه لكنه، كوزللكنه ده بر ديەجكك اوله- مازـ اوت، ديمش ايپك بوجكى، فقط بنم برقاچ آيده ياپديغم ايپك برقاچ ييل طايانير، سنك ايكى ساعتده ياپديغك شى ايسه آنجق ايكى ساعت طايانه بيلير.

٢٦٠٥ عمر فعل وقولدن عبارتدر. عمرينك بو

ایکی جهتی دوزکون اولان آدم عالمده عمرسوردمدیه بیلیر.

٢٦٠٦ افکار ضعیفه اصحابی، کندی فکرلرینك ضعفیتنی بیلدکلرندن اوللیدرکه، فکرعالی صاحبی برآدم کوردکلری کبی، جملهسی علیهنده اتفاق ایدرلر.

٢٦٠٧ بیوك آدملرك جمعیت بشریهیه ویردکلری ویرکی مؤاخذهدر.

٢٦٠٨ محلنده صرف اولنان برعادی سوز مجلسده قواللانیلان برفصیح نطقدن ایدر.

٢٦٠٩ قارنی طوق اولان قوردن قورقما؛ قارنی آج اولان کدیدن قورق.

٢٦١٠ ثروت ایله قناعت بربرینه دشمندر، برینك بولندیغی یرده دیکری بولنماز.

٢٦١١ مدیون اولمیان آدم، جبنده بش پاره اولمسه بیله، ینه زنکیندر؛ بورجنك ایکی مثلی ماله مالك اولان آدم فقیردر.

٢٦١٢ زنکینلك قناعتدن عبارتدر؛ طمعکار

دنیایه مالك اولسه‌دخی، مادام‌که اکتفا ایتمز، فقیر صاییلیر.

٢٦١٣ حزن حسیاتی چوق اولان آدملری او - لدیرر، غمسز آدملری اصلاح ایدر.

٢٦١٤ عشق اوصلی آدملری باشدن چیقاریر، چاپقینلری اصلاح ایدر.

٢٦١٥ عمر طورماز آقار برابر‌ه‌قدر؛ عمرینك طاتلی طاتلی آقوب کیتدیکنی سیر ایتمك ایستین کونده ایکی ساعتی تنهالقده - وممکن ایسه انساندن‌خالی برقیرده، برباردہ، برقیاده، بردکیز قییسنده - کچیرملیدر.

٢٦١٦ عالمده نه‌قدر اثرلر وارسه، جمله‌سی عمردن معمولدر.

٢٦١٧ مشغولیت عمری - انسانك وفاتندن‌صکره دخی ایشه یارایه‌جق - برصورته قور؛ سفاهت، سرسریلك وتنبللك عمری چوروتوب، محو ایدر؛ طبیعتك سیری عمری عمر حالنده براقیر. بونك ایچون حقیقةً عمرسورن چوباندر.

٢٦١٨ بر آدم بر امتی احیا ایده بیلدیکی کبی، محو دخی ایده بیلیر.

٢٦١٩ بر ایلك ایتمین انسان دکلدر؛ فنالق ایدن آدمك نه اولدیغی دوشونلسون.

٢٦٢٠ بر قومه حسن اخلاق او کرتمك ایچون بیك معلم کفایت ایتمز؛ سؤاخلاقی ایسه برآدم، بر دکل، برقاچ قومه تحصیل ایتدیره بیلیر.

٢٦٢١ کوچك ایشلره اهمیت ویرمینك الندن بیوك ایش کلەمز.

٢٦٢٢ جراح ایچون برجسور آدمك آیاغنی کسمك برقورقاغك دیشنی چیقارمقدن قولایدر.

٢٦٢٣ تأنی، تأمل وتفکر جسارتك دشمنلریدر.

٢٦٢٤ کندی منافعکه دائر منافعکه اشتراکی اولمیانلرله مشاوره ایتمه.

٢٦٢٥ کندی ایشکی عالمده کندیك بیلدیکك قدر کیمسه بیلەمز.

٢٦٢٦ عقل وتدبیرك الکیوکسك مرتبەسی اغفالاته قاپلمامقدر.

٢٦٢٧ دشمنك قارشیسنده یکیت اولان آدم احباب بیننده پك یومشاقدر؛ احبابنه جسارت صاتان آدم دشمنك اوكندن قاچار.

٢٦٢٨ سوزایله ایش بر برینه دشمندر.

٢٦٢٩ زنکینلك سعیدن طوغار، اداره ایله بسلنیر؛ فقر اسرافدن طوغار، تنبللکله بسلنیر.

٢٦٣٠ فنا آلت صاحبنك الینی کسمکدن بشقه برشیئه یارامازه.

٢٦٣١ کسکین اوستره چکه‌یی کسمز، قیلی کسه‌مین اوستره چکه‌یی کسر.

٢٦٣٢ انسانه اك زیاده نفوذی ایچن ضرورتدر، ایستدیکنی یاپدیرر.

٢٦٣٣ بورج ایله صاتین آلنان کومور انسانی قیشین ایصیندیررسه، یازین اوشوتور.

٢٦٣٤ چوق سویلین آدمه سر سویلك برغربالك ایچنه صوقویمغه بکزر.

٢٦٣٥ عمر زمان ایپلیکنه کچیرلمش یادکارلردن عبارت بر تسبیحدر.

٢٦٣٦ حکیم چینی (منغ - چو) دیورکه : انسانك عالمده ملجئی همجنسنك محبتیدر؛ سلامت جاده‌سی دخی طوغریلقدر؛ بویله بر ملجئی ترك ایتمك بویله برجاده‌دن آیرلمق رقته شایان برجنتدر .

٢٦٣٧ عالمده علم و هنردن بیوك نعمت یوقدر؛ چونکه آرزو اولنان هر نعمت انسانی چابق بیقدیره - رق، ضدینی آراتدیرر؛ بالکز علم و هنر نه‌قدر کسب اولنورسه، اوقدر زیاده آرزو حاصل اولور .

٢٦٣٨ آرقداشی چکه‌مه‌مك پك عادی آدملرك ایشیدر؛ حکیم اولان آدم هر کسله کچینیر، کیمسه‌نك خاطرینی قیرماز؛ خلقك کندیسنك حقنده سویلدیکنه دخی اصلا اهمیت ویرمز .

٢٦٣٩ خفیاً اولنان بر خدمت ظاهرده اولنان ایکی خدمته بدلدر .

٢٦٤٠ عقل عاقل ودرایتلی آدملره، طمع و کبر بیوك آدملره، روح ایسه حسن اخلاق و طبیعت اصحابیله کورشمکی سور .

٢٦٤١ قوهٔ متفکره اصحابی آره‌لقده فکرلرینی تعطیل ایله، جسملرینی بسلمك، وصحتلرینی وقایه ایتمك ایچون، عادی فکرلی آدملرله کوروشمکه محتاجدرلر؛ چونکه ایکی متفکرك قونیشمسی قونیشمق دکل، نیجه حلی مشکل مسئله‌لری حل ایتمك اوزره، برمذاکره‌در.

٢٦٤٢ صبرك الك بیوکی بشقه‌سنك برفکر باطلده بولندیغنی کوروب‌ده، تصحیح افکار ایتمکه قالقیشما‌مقدر.

٢٦٤٣ روح و عقلك حقوقی جسمك حقوقنه تقدم ایدر. بونك ایچون، جسمك احتیاجاتی اولان یمك و ایچمك و سائر شیلردن اول روح و عقلك احتیاجاتنی دوشونملی.

٢٦٤٤ جسمك خوشلاندیغی شیلر عقلی بطال ایدر؛ عقلك حظ ایتدیکی شیلر جسمی ازمك ایستر. بیچاره انسان بوایکی رقیبك انتریقه‌لرینه اسیردر؛ هانکیسی غلبه ایدرسه، اونك تحت اسارتنه کیرر.

٢٦٤٥ خلقه رعایت ایدن خلقدن رعایت کو-

رور؛ خلق تحقیر ایدن ــ نه قدر بیوك آدم اولور-
سه اولسون ــ تحقیر کورمکدن قورتیله‌ماز .

٢٦٤٦ بر کوشه‌ده تنها اوتوروب، سربستجه
اکمك ییمك بر حکمدارك سفره‌سنده بولنوبده
آغز آچمغه جسارت ایده‌مه‌مکدن ایی اولدیغنی هرکس
تسلیم ایدر، لکن کیمسه یوقدر که بو ایکنجی صورتی
ترجیح ایتمسین .

٢٦٤٧ عالمده انسان بیك درلو شیلر آرزو ایدر،
لکن باشلیجه آرزو ایتدیکی نعمته نائل اولمشدر . او
نعمت ده عمردر .

٢٦٤٨ تجربه‌سز برعاقل وعالمـ فن طبی تحصیل
ایتدیکی حالده، خسته یوزی کورمه‌مش ــ بر طبیبه
بکزر . تجربه‌سی اولوبده علم ودرایتی اولمیان آدم
جاهل طبیبه بکزر . برنجیسی خسته‌یی قولای ایی ایده-
مز؛ ایکنجیسی خسته‌یی اولدیرر؛ خسته‌یی ایی ایتمك
ایچون، علم وتجربه‌یه مالك برطبیب حاذق لازم .

٢٦٤٩ قادینلرك الك عقللیسی آز سو سویلیندر .

۲٦٥٠ بر قادینك دوکدیکی کوز یاشی کندیسنه یك اوجوز دوشر، لکن کورنلر ایچون پك قیمتلیدر.

۲٦٥١ اسپانیامؤلفلرندن بری دیور که : قادینلر عالمك زینت وبقاسیدر؛ حیاتمزه سبب اولان، حیاتمزی وقایه ایدن قادینلردر؛ بختیارلغمزی موجب اولان و ـ کندیلرینك ویردکلری کدرلردن ماعدا ـ بزه هر کدری اونوتدیران قادینلردر؛ سومك سوـ دیره بیلمك فنلری قادینلره مخصوصدر؛ خلق کندـ یلرندن قورقـوتمغه، کندیلرینه رعایت ایتـدیرمکه، ایجابنه کوره هر کسه خـدمت کوردیرمکه مقتدرـ درلر؛ قادینلر ایستدکلری وقت آدمی ممنون ایدرلر، کندیلری پك کوچ ممنون اولـورلر ؛ صبر، تحمل، غیرت اونلره مخصوصدر؛ نیجه قادینلر کندی مالل‌رینك قوجه‌لری طرفنـدن محو ایدلدیکنی کوردـ یلرده، هیچ سس چیقارمدیلر، یوزلرینی بیله بوروـ شدیرمقسزین، ینه قوجه‌لرینه خدمت اتمکده دوام ایتدیلر ! قوجه‌سی خسته اولورسـه، قادین یاستیغنك باشندن آیرلماز؛ کندیسی خسته اولدیغی وقت ایسه،

کندی خدمتنی کندیسی کوردکدن بشقه، صاغلام اولان قوجه سنه دخی خدمت ایتمکه جهدایدر!

٢٦٥٢ عاقل اولان آدم طوتدیغی یولی باشه چیقارير؛ چونکه یولك یاریسنه قدر کیدوب ده، کری دونمك، نه اوقدر وقت وزحمته توقف ایتدیکی حالده، هیچ برفائده‌یی منتج اولماز.

٢٦٥٣ قونفوچیوس دیورکه: طریق مستقیم هرکسك سهولتله سلوك ایده‌بیله‌جکی جاده‌در. انسانك قدرتی مافوقنده کوستریلن یوللر مخاطره‌لی طاغ یوللریدر.

٢٦٥٤ ینه مشار الیه دیورکه: اعضاسی متحد وبری برینی سور اولان عائله برهوا چالان موسیقی جمعیتنه بکزر؛ اعضاسی بیننده اختلاف بولنان عائله ایسه هرسازی بشقه برهوا چیقاران برموسیقی جمعیتیدر.

٢٦٥٥ چین حکماسندن (حانغ - قاؤ) دیورکه: ترقی ایتمك ایستین امت هرکون تجدد ایتملیدر؛ برحالده طورمغله ترقی بر برینه ضد ایکی لفظدر.

٢٦٥٦ عظمت وزنكينلك طمعكاری اولان آدم، نه قدر حكيم اولسه، سوء اخلاقه مبتلا اولمقدن قورتله‌ماز .

٢٦٥٧ خلقك چوغی وخصوصيله قادينلر كنديلرينی سونلری سومز، كنديلرينی سومينلری سورلر؛ كنديلرينه اعتبار ايدنلری تحقير، تحقير ايدنلره اعتبار ايدرلر .

٢٦٥٨ اسپانيا حكماسندن بری ديور كه : كمی كره‌نك برطرفندن برطرفنه كيده‌رك، هر يرك محصولاتندن استفاده ايتمكه چاليشديغی كبی، قادين دخی اوك بر كوشه‌سندن اوبر كوشه‌سنه كيده‌رك، كوزينه ايليشن هر بر شيئدن قوجه‌سنه واولادينه استفاده ايتديرمكه چاليشملی‌در .

٢٦٥٩ حسيس دائما كنديني فقير كوستره‌رك، زنكين اولور؛ مسرف دائما كنديني زنكين كوستره‌رك، فقير اولور .

٢٦٦٠ مسرف وارثنك مالنی چالوب، ير؛ حسيس كندی مالنی چالوب، وارثنه ويرر .

٢٦٦١ قادینلر بیهوده لقردیلرله کچیردکلری وقتی دیکیشله کچیره ایدیلر، عالمده کیسه چبلاق قالمازدی.

٢٦٦٢ کورك قاریسی سوسلنمه ملیدر.

٢٦٦٣ الینه ایکنه آلمیان قادینك کوملکی ییر- تیق، واولادی چبلاق اولور.

٢٦٦٤ حسنك درجه‌سی اعضانك تناسب وکو- زللکندن آکلاشلماز، ایتدیکی تأثیردن آکلاشیلیر.

٢٦٦٥ حسن حقیقی وجه لطیف واعضای متنا- سبه ایله رفیق اولمش اخلاق حمیده‌دن عبارتدر.

٢٦٦٦ انکلتره مؤلفلرندن بری دیور که: زو- جلرك الك بختیاری حضرت آدم ایدی، چونکه قاین والده‌سی یوغیدی.

٢٦٦٧ وقتنك بر مقدارینی آینه‌نك قارشیسنده کچیرن قادینك اوینه خیری اولماز.

٢٦٦٨ مصیبت ارککك قلبنی ازر، جانی صیقار، جسمنی چوروتور، الحاصل هلاکنی موجب اولور؛

قادینك ایسه یالکز کوز یاشنی دوکدیرر، وباغیروب چاغیرمسنی موجب اولور .

٢٦٦٩ انکلتره مشاهیر ادباسندن (شکسپیر) دیورکه : انسان چوق دفعه آغاجلرله قونیشور، آقان صولرك چاغلامسنده کتابلرده بوله‌مدیغی شیلر اوقور، طاشلرده بر عهد وپیمان، بر وفادارلق کورور .

٢٦٧٠ انسان کندی کندینه دوشوندیکنی سویلیه بیله ایدی، هر کس بلیغ وهر کس حکیم اوله جقدی . هیهات ! لسان قلب وروح وعقلك آنجق الك قبا احوال و تأثیراتنی تعریفه مقتدر اوله بیلیر . انسان دوشوندیکنی ویاخود حس ایتدیکنی تمامیله افاده ایتمك ایسترسه، بر شی افاده ایده‌میوب، خلقی کولدیرمکدن بشقه برشیئه موفق اوله‌ماز .

٢٦٧١ انکلیز حکماسندن بری دیورکه : طاغلری اولوب بایرلری اولمیان بر مملکت کوسترك، کالاتی اولوب کدرلری اولمیان برآدم کوستره‌یم .

٢٦٧٢ بلبل اوتمكدن اوصانير، قارى سويلمكدن اوصانماز .

٢٦٧٣ قادين ايستديكى وقت ممنون، ايستديكى وقت محزون، ايستديكى وقت ايى ، ايستديكى وقت خسته اولور .

٢٦٧٤ بر آغاجى بر يومروقله قيران قوتلى دكلدر؛ حقيقةً قوتلى قيرلمش بر آغاجى طوغرولتان وياخود قيرلمسون ديه طوتان آدمدر .

٢٦٧٥ بر چنار بر بالطه ايله كسلمز .

٢٦٧٦ حق، يانده قوتى كورمينجه، صوصار .

٢٦٧٧ ضعفه قارشى قوت تجزبه اولنماز .

٢٦٧٨ بختيارلق دوستدن يك چابق بيقار، هر كون يكى احباب پيدا ايدر بردوستدر؛ بويله بردوستدن وفا اوميلورمى ؟

٢٦٧٩ بختيارلق بناسنه ممنونيت قپوسندن كير- يلوب، مأيوسيت قپوسندن چيقيلير .

٢٦٨٠ ديوژن بيوك آدملرى آتشه بكزه تيوردى، كه اوزاق طورسهك، ايصتمازلر؛ يناشسهك، ياقارلر .

٢٦٨١ انسان وظیفه‌سنی اجرا ایتملی، قدرده ایستدیکنی .

٢٦٨٢ انسانك حالی روزکاره بکزر، برکیدیشده طورماز .

٢٦٨٣ روزکاره، عنوده، دلی‌یه قارشی طورمغه کلمز، یول آچملی .

٢٦٨٤ اوك ایچنده دلی ایله اکلنیرسه‌ك، سوقاـ قده سنکله اکلنه‌جکدر .

٢٦٨٥ عالمده آلدانان آدم احمق دکل، ناموـ سلیدر؛ چونکه آنجق هرکسی کندیسی کبی ناموسلی ظن ایدن آلدانیر .

٢٦٨٦ حیله‌کار ناموسلی برآدمی آلداتدم دیه تفخر ایدر؛ حالبوکه ناموسلی آدم آلداتماز، لکن حیله‌کاره حیله ایله مقابله ایتمکله تنزل ایتمدیکندن، و عالمده ناموس ایله حیله‌یه مقابله ایدیله‌مدیکندن، سکوـ ته مجبور اولور .

٢٦٨٧ الك ایی جراح چوق یاره ییندر .

٢٦٨٨ دومان کوردیکك یرده، یانغینه حکم ایتمك ایچون، علوینی بکلمه .

٢٦٨٩ قورباغه بتون کون شرقی سویلر، اونکچون پیسلکك ایچنده یاشار . چوق سویلر قادینده بوکا مشابهدر .

٢٦٩٠ انکلتره حکماسندن بری دیورکه : بر وقت عالمده فوق العاده ایی وفوق العاده فنا آدملر بولندیغنه ایناندیردم . انسانلری طائفه باشلیدلی، نه ایی آدملرك ظن ایتدیکم قدر ایی، نه فنا آدملرك ظن ایتدیکم قدر فنا اولدیغنی کوریورم. ایی آدملرده قصور بولندیغی کبی، جانیلرده دخی بعض اخلاق حمیده بولنور .

٢٦٩١ دیکر بر انکلیز حکیم دیورکه: هر انسانده بر ایلك برده فنالق تخمی واردر، انسان کاه ایلکه، کاه فنالغه تابع اولور . بر ایلکنی کوردیکك آدمه چوق امنیت ایتمه، فنالغیده کوره بیلیرسك؛ کذلك فنالغی کوردیکك آدمكده مؤخراً ایلکنی

كوره‌بیلیرسك. الحاصل انسان متغیردر، اعتماده شا-
یان دكلدر .

٢٦٩٢ هر شیئی بو كون یاپمغه چالیشما، چونكه
یارین ظهور ایده‌جك موانعی بیلمزسك .

٢٦٩٣ آز زحمتله قزانیلان شی طاتلی كوزینور؛
چوق زحمتله قزانیلان شیئك قیمتی چوقدر .

٢٦٩٤ مال صاتلدقدن‌صكره ، چوق مشتریلر
ظهور ایدر .

٢٦٩٥ منفعت اساسنه مبنی اولان دوستلق دو-
ستلق صایلماز؛ فقط بودرلو دوستلق استثنا ایدیلیر-
سه، قورقارم، عالمده دوست قالماز .

٢٦٩٦ اغزینی قپایان كیسه‌سنی آچار .

٢٦٩٧ متشكره ویریلن شی فیئاتله صاتلمش ،
نانكوره ویریلن‌شی دكیزه آتلمش اولور .

٢٦٩٨ (فرانقلن) دیوركه : استراحته صلا-
حیتك اولمق ایسترسدك، وقتكی ایی استعمال ایت ،
عمركك بر ساعتنی بوش یره صرف ایتمه، چونكه
عمركه بردقیقه ضم ایتمكه مقتدر دكلسك .

٢٦٩٩ اولوم بر نوم سرمديدر ؛ صاغلغمزده ممكن مرتبه آز اويوملى يز، كه عمرمزك بر پارچه‌سنى اولومه تحويل ايتميه‌لم .

٢٧٠٠ انسان درد والم ومصيبته عمرينك عشرينى ويرمكله مكلفدر . برقاچ‌سنه بوويركى ويرلمزسه، فائض دخى اوزرينه ضم اولنه‌رق، مجموعى بردن آلنير .

٢٧٠١ انكلتره حكماسندن (يونغ) ديوركه : اوروبجككك ياپديغى ايپلكلرك الك اينجه‌سى انسانى بختيارلغه ربط ايدن رابطه‌دن قويدر .

٢٧٠٢ عالمده حقيقى وپايدار بختيارلق ايسترسه‌ك، اوده حسن اخلاقدر . حسن اخلاق صاحبى هرحالده بختياردر؛ سوءاخلاق صاحبى بدبختلقدن قورتيله‌ماز.

٢٧٠٣ برى برينى سور برزوج وزوجه‌ايله مطيع وتربيه‌لى اولاددن مركب برعائله بختيارلغك برتصوير مجسميدر .

١٧٠٤ كوليوز كوزللكك طوزيدر.

٢٧٠٥ چهره قلبك تصويريدر .

٢٧٠٦ يولك كوچلكى برنجى آديمندەدر .

٢٧٠٧ خالق نيته، خلق عمله باقر .

٢٧٠٨ فقيرك ويرمسى زياده آلمق ايچوندر .

٢٧٠٩ وقنى الله ويرر، شيطان كرى آلير .

٢٧١٠ بوزوق معده ايچون الك طاتلى شى آجيدر .

٢٧١١ بيوك آدمى هر كس طانير؛ لكن بيوك آدم اولوبده، كندى نفسنى طانيمق مشكلدر .

٢٧١٢ شكسپير ديور كه: انسانك عمرى بر آقتورك اويونه بكزر؛ دنيانك نيك وبدندن متأثر اولمق بر آقتورك، قرال رولنى اجرا ايتديكيچون، مفتخر، وديلنجى رولنى اجرا ايتديكنده، مأيوس اولمسنه بكزر .

٢٧١٣ يالين اياق كزمكه آليشانك اياغنه بوتين بر زنداندر .

٢٧١٤ اى بر كونه قپوكى آچارسەك، فنا بر كونده آچمغه حاضر اولمليسك .

٢٧١٥ هر شی ضدینك دشمنیدر؛ یالکز بختیار ـ
لقله بدبختلق بری برندن آیرلماز ایکی احبابدر .

٢٧١٦ هر کس سویلدیکی یالانی کندیسی قو ـ
رار؛ یالکز مورخلرله غزته‌جیلر اکثریا یالانجیلرك
یالانلرینی نشره واسطه اولورلر .

٢٧١٧ قونفوچیوس دیور که: ملکنی کرکی کبی
اداره ایدن حکمدار قطب یلدیزینه بکزر، که کند ـ
یسی ساکن اولدیغی حالده، اطرافنده (صورتا)
دوران ایدن یلدیزلرك مقتدا ورهبری مقامنده‌در .

٢٧١٨ ینه مشار الیه دیور که: قانون ایله اداره
اولنان بر مملکتده انسان مجرد قانوندن اجتناب ایده ـ
رك، بر فنالغی ایشلدکدن صکره، کیزلمکه چالیشیر؛
حالبوکه تربیه وحسن اخلاق ایله اداره اولنان بر
مملکتده انسان کندی وجداننده قورقه‌رق، فنا ـ
لق ایتمکدن اجتناب ایدر .

٢٧١٩ ینه بو فیلسوف دیور که: اون بش یا ـ
شمده، بیلمدیکم شیلری اوکرنمکه چالیشیوردم؛ اوتوز

باشمده، اوكرنه بيلديكم شيلرله، اوكرنه‌ميه جكم شيلرى آيرمق اوزره برمسلك اتخاذ ايتدم؛ قرق باشمده، شك وترددن قورتلدم؛ اللى باشمده، هرشيئك حقيقتنى اوكرنمكه باشلادم؛ آلتمش باشمده، قول وفعلم بردرجه‌يه قدر سهو وخطادن قورتلدى؛ يتمش باشمده، اعتدالى تجاوز ايتمكسزين، كوكلى اكلنديرمكه مجبور اولدم.

٢٧٢٠ انسان طبيعى اوله‌رق، حر، ذكى ومدنى يارادلمشدر؛ بو اوچ صفتى حائز اولان انسان حقيقةً انساندر.

٢٧٢١ انسانيتك اساسى ناموسدر؛ ناموس كافهٔ اخلاق حسنه‌نك باشيدر؛ ناموس صاحبى اولان آدم هيچ برشيدن قورقماز.

٢٧٢٢ انسان قرارده متأنى ومتفكر، اجراده عجول وجسور اولمليدر. قرارده جسور اولان مؤخراً محجوب اولور؛ اجراده متأنى اولان نادم اولور.

٢٧٢٣ برقومك افرادى بيننده كوريلن اختلاف ومباينت ترقيسنه مانع اولماز؛ كمينك هربريلكنى بر-

طرفه آچلیر، لکن کمی یولنی شاشیرماز؛ یترکه دومن مقامنده اولان اساسی متین اولسون .

٢٧٢٤ امت کمی‌یه بکزر : قانون دومنی، افکار عمومیه یلکنلری، حریت دخی روزکاری مقامنده‌در. یلکنسز دومن برایشه یارامدیغی کبی، افکارعمومیه اولمدقجه، قانونك دخی هیچ بر فائده‌سی اوله‌ماز؛ دومنسز یلکن روزکاره تابع اوله‌رق، کمی یی قیردیغی کبی، قانونسز افکار عمومیه دخی فرط حریتـه تابع اوله‌رق، امتك محوینی موجب اولور؛ یلکن ودومنی یرنده اولان کمی، روز کار اولمازسه، یرندن قلدانه مدیغی کبی، قانون و افکار عمومیـه‌سی مکمل اولان امت دخی حریتسز ترقی ایده‌مز .

٢٧٢٥ منفعت قـدر کوزلری کورلـتن برشی یوقدر؛ الك بللی شیلری دخی کورمکه حائل اولور.

٢٧٢٦ اقبالپرستلر درایته دشمندرلر؛ و ـ کندی اقبالرینه‌واسطه اوله‌جق آدملردن‌بشقه ـ کیمسـه‌نك کندیلرندن بیوك اولدیغی ایسته‌مزلر؛ حتی اقباللرینـه سـببت اولان ولی نعمتلرینی دخی، مقصدلری حاصل اولدقدن صکره، اقبالدن دوشورمکه چالیشیرلر .

٢٧٢٧ بر خستە، خستەلغی تبدل ایتدکجە، علاجلری دخی تبدیل ایتدیکی، ویکیدن خستەلقلرە مبتلا اولورسە، بشقە علاجلر دخی آلمغە مجبور اولدیغی کبی، برقومڭ دخی اخلاقی دکیشدکجە، قانونی دخی دکیشمەلی، وفساد اخلاقی آرتدقجە، قانون دخی توسع ایتملیدر .

٢٧٢٨ احوال حاضرەیە تطبیقاً تنظیم اولنەرق؛ احوال مذکورەنڭ زوالندن صکرە دخی اجرا اولنان ویاخود طرفدارلق ایدن قانوندن قانونسزلق دها ایدر .

٢٧٢٩ حقسز قانون برجنایەدر، بو قانونڭ حقسز اولان اجرا آت ظالمانەسنی مجازات ایتمك ایچون، بر قانون لازم .

٢٧٣٠ قانون نامنە حقسزی حقلی، حقلی‌یی حقسز ایدن حاکم برجانیٔ عامدر؛ اکر هر قباحتڭ جزاسی ویرلمك لازم کلسە، مجازات کورمك ایچون، عمری کفایت ایتمز .

١١٣١ قانونك لايقيله اجرا اولنمامسی چابق بکر بر فساد طوغره‌بیلیر؛ قانونك نقصانی ایسه بر دولتی اساسندن ییقه‌بیلیر .

٢٧٣٢ انسانك‌مهم بر خصوصده ایکی صورتدن برینه قرار ویرمکده‌کی ترددی، هر بر صورتك‌منفعت ووخامتنی بردن کوزینك اوکنده آلوب، موازنه ایده‌میه‌رك، کاه برینی وکاه دیکرینی دوشونمسندن ایلری کلیر .

٢٧٣٣ نزاعك نتیجه‌سی باریشمقدر؛ انسان بونی درخاطر ایدرسه، بیهوده نزاع ایتمکله کندینی یور- ماز؛ آنجق آوجی طاوشانك اتنه اهمیت ویرمیه‌رك، یالکز آولامقدن حظ ایتدیکی کبی، نزاعجیلرده، نزاعك نتیجه‌سنی دوشونه‌رك دکل، بلکه نزاع ایتمکدن خو- شلاندقلریچون، نزاع ایدرلر.

٢٧٣٤ محاربه‌ده ضعیف اولان‌طرف دشمنه‌چوق کورنمك ایچون، برطاقم مشعله‌لر یاقوب، کورولتیلر ایتدیکی کبی، مباحثه‌ده دخی دلیللری ضعیف اولان

باغیروب، چیغیرمغله و برطاقم سفسطه‌لرله خصمنه غلبه ایتمك ایستر.

٢٧٣٥ برخصوصده برآدمله هم فكر وياخود مباين فكرده بولنديغكه رعایت ایتمه؛ چونكه بر قاچ كون كچر كچمز، تبديل فكر ايدوب، بينكزده‌كی موافقت وياخود مباينت افكار تبديل اولنور.

٢٧٣٦ انسان طبيعتك بر مشعله‌سيدر، كه يالكز كنديسی ايچون دكل، بلكه باشليجه نوع بشری تنویر ايچون، ياقلمشدر. ابنای جنسنی برصورتله مستفید ايده‌مين آدمك وجوديله عدم وجودی بردر.

٢٧٣٧ بربيوك آدم اولمكله، نوع بشرك اوندن ايتديكی استفاده زائل اولماز. سقراط، فلاطون، ابن سينا، فرانقلن، روسو كبی بيوك آدملر حالا بوكون وبلكه الى الابد نوع بشرك طريق ترقيسنده ديكلمش مشعله‌لردر.

٢٧٣٨ اولومدن قاچان اولومدن قورتله‌ماز؛ آدمی اولومدن قورتاران فرار دكل، جسارتدر.

٢٧٣٩ برمومك سوكمسيله هرشی قراریر.

٢٧٤٠ عقللی آدم خدمتجیسنه یالکز وجودینه کله‌بیله‌جك البسه‌یی ویرر.

٢٧٤١ مسیب آدمك خدمتجیسنده هیچ بر وقت درایت بولنماز.

٢٧٤٢ یر وکوك انسانه ایلکدن بشقه برشی ایتمزلر؛ فنالق نره‌دن کلیور ؟

٢٧٤٣ دواسی اولوم اولان دردن فنا شی یوقدر.

٢٧٤٤ حقسز سویِنج پك قیصه اولور.

٢٧٤٥ چوق سوینج آز سعادته دلالت ایدر.

٢٧٤٦ تجربه‌سی چوق اولان آدم ایچون سوینجی موجب اوله‌جق شیلر پك آزدر.

٢٧٤٧ طوغریی بیله‌مه‌مك بیوك قباحت دکلدر، لکن بیلدکدن صکره، تحقیر ایتمك بیوك بر قباحتدر.

٢٧٤٨ خیر صاحبی اولان آدم، بر مصیبته مبتلا اولدیغی وقت، ایلك ایتمش اولدیغی آدملردن امداد کورمزسه‌ده، ایتدیکی خیرلرك یادکاری وجدانی تسلی ایدر.

٢٧٤٩ خودپسند آچلقدن اولسه، كيسه آچماز .

٢٧٥٠ انسان نه قدر ياشارسه ياشاسين، ايلك يكرمى سنه عمرينك اك اوزون پارچه‌سيدر .

٢٧٥١ مرديونك آياغنى طوتان چوق دفعه مرديوندن يوقارى چيقاندن زياده خدمت كورور .

٢٧٥٢ آز بر شى، چوق تكرر ايدرسه، چوق اولور .

٢٧٥٣ صرف ايتديكك آقچه‌دن يا كنديك ايچون وياخود عموم ايچون بر تمتع حاصل ايتمليسك . فائده‌سز صرف اولنان اقچه صاحبى طرفندن غائب، وياخود آلان طرفندن غصب ايدلمش اولور .

٢٧٥٤ خلقه ضرردن بشقه بر فائده‌يى موجب اولميان شيلر تجارتيله مشغول اولانلر يالكز كنديلرينى مستفيد ايدرلر .

٢٧٥٥ انسان چاره‌سنى بوله‌مديغى دردك انتقامنى آلمغله متسلى اولور، آنجق بعض دردلر واردر، كه نه چاره‌لرى بولنور، نه‌ده انتقاملرى آلمق ممكن اولور ..

٢٧٥٦ خسته‌لق بر دشمندر، كه انسانك باقه‌سنی طوتارسه، طبابت توسط ایتدكجه، براقاز .

٢٧٥٧ مصیبت ! يالكز ايسه‌ك، صفا كلدك .

٢٧٥٨ برينك ضرريني موجب اولان شی بشقه‌سنی مستفید ایده‌بیلیر؛ چایك طاشمسی زراعتی مأیوس ایدرسه، باليقچیلری ممنون ايدر .

٢٧٥٩ طوغريلق عمرك ایكی اوجنده بزه ناشير : كنجلكده بزی تربیه ایتمك، و اختيارلقده بزه تسلی ويرمك ايچون . بو ايكی نقطه بيننده‌كی عمرمزده ايسه منافع وميليات بزی اويله ضبط ايدر، كه طوغريلق يناشمغه هيچ مجال بوله‌ماز .

٢٧٦٠ سوزك برنجی وظيفه‌سی طوغريلغه خدمت ايتمكدر .

٢٧٦١ قلبك ایكی قپوسی واردر : بری يالان، و بری طوغريلق قپوسی؛ برنجيسندن كيريلير، ايكنجيسندن چيقيلير .

٢٧٦٢ مأموريت، حيثيت ورتبه انسانه نه قدر

ثروت ويرسه، مصارفنی ده اوقدر آرتيرر؛ بونکله برابر کنديسی راحت ياشار؛ لکن و فائده راحت ياشامغه آليشمش اولان اولادلرينه، ميراث اوله‌رق، وارادات يرينه يالکز مصارف براقه‌رق، ضرورتده ياشامه‌لرينه سبب اولور. عمله‌نك حالی بوندن ايدر.

٢٧٦٣ بر ايتاليانه صورمشلرکه: ايتاليانلرك «فقير زنگين» ديدکلری آدملر کيملردر؟ «مکمل عربه‌لری اولوب ده، ديشلری اولميانلردر» ديمش.

٢٧٦٤ وولتره صورمشلرکه: ايی ايله کوزلك بيننده نه فرق واردر؟ – بر شيئك ايی اولوب اولمديغی تجربه‌يه متوقفدر، کوزل اولوب اولمديغی ايسه تجربه‌يه محتاج دکلدر، ديمش.

٢٧٦٥ معلمك بری چوجقلره اخلاق درسی ويرديکی صره‌ده، حق بحثنده «حق بر شيدرکه هرکسك يالکز کنديسنده بولنوب، بشقه‌سنده بولنماز» ديردی.

٢٧٦٦ مطالعه‌دن علم، سعیدن ثروت، جسارتدن نفوذ، اخلاق حمیده‌دن رحمت تولد ایدر؛ مطالعه‌سز عالم، سعیسز زنکین، جسارتسز نفوذ صاحبی، اخلاقسز رحمت حقه نائل اولمق ایسته‌ین بیهوده یورلمش اولور.

٢٧٦٧ بیهوده یره ویردیکمز اقچه‌یی بر صندیغه آتوبده، ضرورتمز زماننده چیقاره ایدك، هیچ بر وقت ضرورت چکمیه‌جکدك.

٢٧٦٨ اوچ دفعه اداره‌سزلك بر یانغین ویر-مکله مساویدر.

٢٧٦٩ دکانکی محافظه ایدرسه‌ك، دکان ده‌سنی محافظه ایدر.

٢٧٧٠ کورلمسنی ایسته‌دیککك ایشی کندیك کور؛ کورلمه‌سنی ایسترسه‌ك، بشقه‌سنه احاله ایت.

٢٧٧١ تارله‌سندن استفاده ایتمك ایسته‌ین چفتی کندی الیله سورملیدر.

٢٧٧٢ صاحب ملکك کوزی خدمه وعمله‌نك اللرندن زیاده ایش کورور.

٢٧٧٣ بیلمه‌مك دقت ایتمه‌مك قدر مضرتی مو-
جب اولماز .

٢٧٧٤ بیهوده یره یوز غروش ویرن یالکز یوز
غروش غائب ایتمش اولماز؛ او یوز غروش واسطه-
سیله قزانه‌بیله‌جکنی دخی غائب ایدر؛ كه بوده پك
كلیتلی بر مبلغ اوله‌بیلیر .

٢٧٧٥ دیل دائما آغیران دیشه طوقانیر .

٢٧٧٦ مصیبت قبولنه مهیا بولنان كوكلره آز
تأثیر ایدر .

٢٧٧٧ مصیبت! نره‌یه كیدیورسك ؟ ــ آرقه‌داش
بوله‌بیلدیكم یره .

٢٧٧٨ انسان یالكز آلنك تربله قزاندیغنك
خیرینی كورور. بریسندن بر هدیه آلیرسه‌ك، اوكا
مقابل اونك قیمتندن زیاده مصرفله بر ضیافت ویر-
مكه مجبور اولورسك؛ برندن بر احسان آلیرسه‌ك،
عمرك اولدقجه متشكر یاخود نانكور اوله‌جقسك .

٢٧٧٩ بر آدمه اولنان مداهنه كندیسندن كو-
ریلن ویاخود كورلسی مأمول اولنان ایلكه مبنیدر.

٢٧٨٠ انسانه الك بهالی کلن شی هدیه واحسا-
ندر: هدیه اوله‌رق آلنان شی انسانك محتاج اولدیغی
شیلردن اولمدیغی حالده، مقابلنده ویریله‌جك شیئك
قیمتیله، وبلکه قیمت حقیقیه‌سندن زیاده اقچه‌ایله صاتین
آلنمش اولور. احسان اولنان شیئك مقابلنده ویریلن
قیمت ایسه حریتدر.

٢٧٨١ انسانلرده سفیه اولدیغی کبی، امتلرده‌ده
اولور. وطننك محصولات زرعیه‌سنی، حیوانلرینی،
اورمانلرینی، معدنلرینی و سائر ثروتلرینی ویروب
ده، مقابلنده شراب، ماستیقه، شامپانیا، لوانده،
پوماده وسائر مسکرات وسوسه دائر شیلر آلان بر امتك
- وارینی یوغنی صاتوب، میخانه‌لرده، سوسده
وچاپقینلقده یین - بر آدمدن نه‌فرقی وار؟

٢٧٨٢ فن ثروت محاسبلرندن بری حساب ایتمش.
که: اگر کرهٔ ارضده بولنان انسانلرك جمله‌سی
کونده دوردر ساعت نوع بشرك احتیاجاتندن برینی
دفع ایده‌جك برایشله مشغول اوله‌ایدیلر، بوسعیدن

حاصل اوله‌جق ثروت بتون نوع بشرك احتیاجاتیله ذوق وصفای مشروعنه کافی اوله‌جقدی؛ کونده فلان یکرمی ساعتی‌ده هرکس ۲ اویقویه، استراحته واکلنجه‌یه صرف ایده‌بیلیردی. بویله اولدیغی حالده، عالمده کوریلن فقر وضرورت نه‌دن کلیور؟ بوندن کلیورکه ارکك و قادینلرك چوغی انسانلرك احتیاجاتنه یارامیه‌جق ایشلرله مشغول اولیورلر؛ بونلر هیچ ایشلمینلرله برابر نوع بشرك قسم اعظمی اولدقلری حالده، بیچاره عمله‌نك ثمرهٔ سعینی ییورلر.

۲۷۸۳ حق عالمده نه‌قدر فائده‌یی موجب اولسه، بوفائده حق نامیله عالمده شهرت واعتبار بولمش اولان بطلانك ایراث ایتدیکی مضرتله مساوی اوله‌ماز.

۲۷۸٤ درایت سرعت انتقال ایله اجراده اهمال ایتمه‌مکدن عبارتدر.

۲۷۸٥ عقل طرفندن دعوت اولنمیان جسارت احمقلغی تقویه‌ایدر.

۲۷۸٦ قارینك مالنه یاخود حسننه طمع ایده‌رك

اولن آدم مالك توكنمسى ياخود حسنك زائل اولمسيله برابر آيرلمق لازم كلير؛ قارينك عقل و تربيه و اخلاقنه رعايةً ازدواج ايدن آدم ايسه اولنجه‌يه قدر زوجه‌سيله مسعود اوله‌رق ياشار.

٢٧٨٧ اولمزدن اول، اوتوره‌جق بر او ايله ايشليه‌جك بر ايش تدارك ايتملى.

٢٧٨٨ اوغلكى ايستديكك وقت، قيزكى الكدن كلديكى وقت اولندير.

٢٧٨٩ اولنلر چوق ايسه، اولندكلرينه نادم اولانلرده آزدكلدر.

٢٧٩٠ اولى آدم غائله‌سز اوله‌ماز.

٢٧٩١ آنه‌م، اولمك نه ديمك ؟ — قيزم، چاليشمق، درد والمى تحمل ايتمك وآغلامق ديمكدر.

٢٧٩٢ ارككلرى قادينلر يتيشديريور ؛ ارككلر قادينلرى كركى كبى تربيه ايتسه‌لر، عالمده چوق دها مكمل آدملر يتيشديريلير، وجمعيات بشريه سعادته نائل اولور.

٢٧٩٣ بر قومك سعادتی قادینلرینك تربیه‌سنه متوقفدر.

٢٧٩٤ طبیعت قادینلر واسطه‌سیله انسانلرك قلبنه تأثیر وحکم ایدر.

٢٧٩٥ اوغلنه دیپلوماتلق اوکرتن چفتجی اوغلنی غائب ایتدکدن صکره، چوق دفعه کندینی دخی غائب ایدر؛ چونکه دیپلوماتلق اوکرنن چوجق فاملیاسنك ملك وصنعتنه وارث اولوب، فاملیاسنك سعادتنه چالیشماز؛ بختی وارسه، بر دیپلومات اولور، لکن او وقت چفتجینك اوغلی دکلدر؛ بختی مساعد دکلسه، سورینورده، نه باباسنك سلکنه سلوك ایتمز، بلکه باباسنك ملکنی ده صاتوب، بخت آوجیلکنده‌یر.

٢٧٩٦ جمعیت بشریه قادینلرك قلمندن زیاده ایکنه‌لرینه محتاجدر؛ تحصیل علم ایدوب ده، دیکیش وسائر ایشلرینی اوکرنمین ویاخود یاپمغه تنزل ایتمین قیز جمعیت بشریه‌یه برقادین غائب ایتدیرمش اولور.

٢٧٩٧ قادینلرك صاغ النده ایکنه، صول النده کتاب اوللیدر.

٢٧٩٨ فنا آدملره ايلك ايتمك دكيرمنه صو آتمق كبيدر .

٢٧٩٩ انسانی ایش ازمز، صیقندی ازر . ماكينه دونمكدن دكل، طوروب پاسلانمقدن بوزيلور .

٢٨٠٠ صيقندی‌يی دفع ایچون، اکلنجه آرامق چوجوقلرك، كيجه قرانلغی كورمه‌مك ايچون، باشلرينی يورغانك آلتنه صوقه‌لرينه بكزر .

٢٨٠١ بعض آدملر هيجانله تعصبی فرق ایده‌مزلر؛ حالبوكه تعصب بر فكری شدتله التزام ايدوب، او فكرده اولميانلره بغض ایتمك دیمك اولديغی حالده، هيجان كوزل ونافع شيلره اولان عشق ايله صداقتك جوشه كلمسيله، روحك عالم مادی احوالندن خارج بر حال پیدا ایتمسیدر . لسان يونانيدن مأخوذ اولوب، بالجمله اوروپا لسانلرنده مستعمل اولان وهيجان معناسنی افاده ایدن « انتوسياسم » كلمه‌سی ـ الله معناسنه اولان ـ « تئوس » كلمه‌سندن مشتق اولوب، معنای حقيقیسی اللهه تقرب ایتمك دیمكدر .

٢٨٠٢ انسانك اك كوزل بر خاصه‌سی وارسه، اوده هیجاندر؛ طاشلرده حاصل اولسه، اونلری‌ده تحریك ایدر. هیجانسز نه مظفریت حاصل اولور، نه‌ده انسانلره ایلك ایدیلیر.

٢٨٠٣ انسان احبابندن کلن هر غدری، هر تحقیری، هر آجی‌یی تحمل ایدر، وعفو ایده‌بیلیر؛ لکن احبابندن برینك برسعادته نائل اولمسنی چکه‌مز، و احبابنه بوقباحتی هیچ بر وقت عفوایتمز.

٢٨٠٤ حسودك دردلری هرکسك کندن زیاده‌در، چونکه هم کندی مصیبتلرندن، هم خلقك سعادتلرندن مغموم ومتأثر اولور.

٢٨٠٥ خلقك قصورلرینی باقیر اوزرینه، فضیلتلرینی ایسه بوز اوزرینه یازیورز.

٢٨٠٦ فرانقلن دیورکه : زنکین اولمق ایسترسه‌ك، ثروتی یالکز قزانمق دکل، اك زیاده اداره ایتمك فنی اوکرن. آمریقانك آلتونلری اسپانیایی زنکین ایده‌مدی؛ چونکه آلدیغی قدر صرف ایتدی.

٢٨٠٧ كونده صرف ایده بیلدیكندن قرق پاره آزصرف ایتمكه چالیشانك بر كون زنكین اوله‌جغنده شبهه یوقدر .

٢٨٠٨ ناموس واعتباریله قزانه بیلدیكیله قناعت ایدوب ده، قزاندیغندن یالكز احتیاجات ضروریه - سنی دفع ایده‌جك قدر صرف ایدن ابدی آچ قالماز.

٢٨٠٩ بر مزار طاشی اوزرینه شو عباره یا - زلمشیدی : « بو یتاق پك صووقدر، لكن بن بوندن خشنودم ، چونكه دنیاده قزانه بیلدیكم احبابك هر بری بوندن صووق ایدی . »

٢٨١٠ مزار طاشلرینی اوقویوب ده، الك زیاده یالان سویلین صاغ آدملرمی، یوقسه اولولرمی او - لدیغنی آكلامق مشكلدر .

٢٨١١ حقك آرقه‌سنه دوشنلر، برچوق دفعه دوشمه‌دن، اونی طوتمغه موفق اوله‌مازلر؛ بومحبوب كائنات، تعقیب اولنمق زحمتنی دكدیكنی بیلدیكیچون، الك صعب المرور یرلردن كچر، بیك دفعه یولنی دكیشدیرر .

٢٨١٢ طاقلمه‌نك ایکی شرطی وار : مدخلسز اولانلری اکلندیرمك، ذی مدخل اولانلره طوقانمامق.

٢٨١٣ بشقه‌سنك بر خصلتنی تقبیح ایده‌جك آدم کندیسی او خصلتدن مبرا اولملیدر.

٢٨١٤ عالمده انسان ایچون اك مشکل شی صحتنی بیلدیکی شی حقنده باطل و یاکلیش فکرلر تعاطیسنی ایشیدوب ده، تصحیحه مقتدر اوله‌مامق کیفیتیدر.

٢٨١٥ خواصك اکلنجه‌سی عوامی اکلندیره‌مز؛ عوامك اکلنجه‌سی خواصی بیقدیرر.

٢٨١٦ استهزا مستهزینك کندی عقلی لهنده وطبیعتك علیهنده بر حرکتدر.

٢٨١٧ استهزا عقل کامل ایله پك نادر برابر بولنور؛ اکثریا عقول ضعیفه‌یی مشکل بر کردابدن قورتارمق اوزره امدادلرینه قوشار.

٢٨١٨ عقل وقلبی قوتلی اولان آدم کندینی اقتضاسنه کوره قوللانه‌رق، اوهام وحسیاته اسیر اولماز. ضعیف العقل اولان آدم ایسه اوهامه، وضعیف القلب اولان آدم حسیاته تابع اولوب، کندینه مالك اوله‌ماز.

٢٨١٩ بر امید بسله‌یه‌مین قلب نه مسکین قلبدر.

٢٨٢٠ قلب سفینه‌سنی مأیوسیت فرطونه‌سندن قورتاره‌جق یالکز امید دمیریدر. انسان قلبنی، بویله بر تهلکه‌دن قورتارمق ایچون، برامیده ربط ایتملیدر.

٢٨٢١ استقبال امیددن عبارتدر.

٢٨٢٢ امید پك نادر حاصل اولور، و بلکه هیچ حاصل اولماز بر آرزودر.

٢٨٢٣ عقل ودرایتی چوق اولان آدمی پك آز آدملر سور.

٢٨٢٤ عقلك آرقه‌سندن قوشان چوق دفعه حماقته چارپار.

٢٨٢٥ احمقلر اولمیه ایدی، عاقللره احتیاج کورلمزدی.

٢٨٢٦ حدت روحك باش آغریسیدر.

٢٨٢٧ دینلرمزی بربرلرمزه بغض ایتمکه آلت ایده‌جکمزه، بربرلرمزی سومکه آلت ایده ایدك، عالم بشقه برحالده اوله‌جقدی.

٢٨٢٨ بشقه‌سنك مصيبتيله متأثر اولميان آدم انسان دكلدر؛ او مصيبته سوينن آدم يبانى جانوردن بتردر.

٢٨٢٩ خلقك مصيبتلريله كندى مصيبتلرندن زياده متأثر اولديغنى كوسترمك ايستين هيچ متأثر اولمديغنى كوسترر.

٢٨٣٠ مرمرك اوزرينه دوكيلن ياغ چوق وقت اوزرنده قالير، لكن ايچنه كيرمز؛ تخته‌نك اوزرينه دوشن ياغ ايسه آز وقتده محو اولور، لكن تخته‌نك ايچنه كچوب، هيچ بر وجهله چيقماز. آدملرك بعضيسى مرمره بكزرلر، اوكرندكلرينى كوستررلر، لكن كنديلرى اوندن مستفيد اوله‌مازلر؛ بعضيسى ده تخته‌يه بكزرلر، كه اوكرندكلرينى كندى نفسلرنده صاقلايوب، كوسترمزلر.

٢٨٣١ دبدبه انسانك هيچ بر احتياجنى دفع ايتمدكدن بشقه، برچوق احتياجلر دخى توليد ايدر.

٢٨٣٢ تجربه انسانى ايى خويلره آليشديرمسه‌بيله، آليشمش اولديغى فنا خويلرينى ستر ايتمكه آليشديرر.

٢٨٣٣ تجربه بر مکتبدر، که درسلری پك بهالی دوشر؛ لکن اکثر خلق ایچون اوندن بشقه تربیه اولنه‌جق مکتب یوقدر.

٢٨٣٤ بشقه‌سنده کوردیکی هرشیئك قیأتنی صوراندن صکره، مناسبتسز برآدم آرانیلیرسه، اوده صاتین آلدیغی هرشیئك فیأتنی اعلان ایدندر.

٢٨٣٥ انسانك عمری بعض آدملرك اویقوده ایکن بر یردن قالقوب بریره کیتمسنه بکزر، که نره‌دن کلوب، نره‌یه کیتدیکنی، ونه ایچون کیتدیکنی بیلمدیکی حالده، یولنه دوام ایدوب کیدر.

٢٨٣٦ خسته ایچون طبیبك کولر یوزندن اَیی علاج اوله‌ماز.

٢٨٣٧ چوق آدملر بشقه‌لرینك ــ کندیلرنده دخی بولنان ــ صفتلرینی ذم ایده‌رك، حقیقتده کندی کندیلرینی ذم ایدرلر. بو حال بر میمونك آینه‌ده کوردیکی کندی صورتنك کوزلرینی چیقار-مغه چالیشمسنه بکزر.

٢٨٣٨ آجلق چالیشقان آدمك قپوسنده بکلر، لکن کیرمکه جسارت ایده‌مز.

٢٨٣٩ برنجی آرزویی دفع ایتمك اونی تعقیب ایده‌جك آرزولرك کافه‌سنی اجرا ایتمکدن قولایدر.

٢٨٤٠ کوکلکی دیکله مه‌دن اول، کیسه که طانیش.

٢٨٤١ عشق ارککك واسع قلبنده چوق دفعه غائب اولور؛ لکن قادینك دار کوکلنی طو - لدیره‌رق، تمامیله ضبط ایدر.

٢٨٤٢ انسان ایله یمك بیننده بومناسبت واردر، که الك ایی آرزو اوله‌رق بیقمدی ویرمیندر.

٢٨٤٣ هر ارکك، اولمك ایچون، قصورسز بر قاری آرار؛ لکن بولدقدن صکره، قادین دخی ارککك هر وجهله مکمل اولدیغنی ایسترسه، بینلرنده ازدواج ممکن اوله بیلیرمی ؟

٢٨٤٤ زینت و اسرافله خلقك کوزلرینی قا - شدیرمق ایستین مالکنی بو یولده صرف ایتدکدن

صکره، خلقك ده یالکز استهزا و حقارتی دعوت ایتمش اولور.

٢٨٤٥ اولری یقان زینتدر.

٢٨٤٦ طبیعت انسانك احتیاجات حقیقیه‌سنی دفع ایده بیلیر؛ آنجق زینت آرزوسی انسانك احتیا - جاتنی آرتیره‌رق، ضرورتی تزیید ایدر.

٢٨٤٧ انسانك بولندیغی محل نه قدر یوکسك ایسه، دوشمه‌سی اوقدر مهلك اولور.

٢٨٤٨ راحتله قزانیلان آز شی چوقدن ایدر.

٢٨٤٩ یالکز فصله آلت اولان دیلره برمقاص لازم.

٢٨٥٠ اکه‌دمیری‌بر، لکن عاقبت دیشلری بتیر.

٢٨٥١ چوق شیئه تقسیم اولنان فکرك اقسام متفرقه‌سی پك ضعیف اولور.

٢٨٥٢ ارککلرك قادینلر حقنده‌کی معاملات و افکارلری بر قادین طرفندن وجه آتی اوزره، تصویر اولنمشدر:

ارككك اوه كيرر كيرمز، يمكى حاضر بولنمق؛ قادين اركك قدر چابق كينه بيلمك؛ ارككك ال چيرپمسيله برابر، قادين حاضر بولنمق؛

اركلر هرشيئى وحتى چوجقلره يمك يديرمك و چماشير ييامق فننى دخى قادينلردن ايى بيلدكلرى ادعاسنده بولنمق؛

عالمك آنجق كنديلرى ايچون يارادلمش اولديغى اعتقادنده اولمق؛

قادينلرك هيچ برشيئى بكنميوب، حتى هركون ات يدكلرى حالده، پنيردن بشقه برشى يديرميورلرديه، قادينلردن شكايت ايتمك ؛

قادينلرك سنى كنديلرندن ايى بيلمك ادعاسنده بولنمق؛

قادينلرك خوشلانمدقلرينى، وحتى حاضرلقلرى اولوب اولمديغنى صورمقسزين، اوه مسافر كتيرمك، وشايد بركون قادينلره ـ ولو والده ياخود همشيرهلرى اولسون ـ مسافر كلبرسه قيامتى قوپارمق؛

کیفلری ایستدیکی وقت قادینلردن چالغی وشرقی ایستدکلری حالده، تعلیم وتجربه ایچون چالشدقلرینی دیکلیه‌میوب، حدتله قالقوب کیتمك، ویاخود چالغی‌یی قاپوب قیرمق؛

قادینلره یاقیشان البسه‌یی قادینلردن زیاده بیلك ادعاسنده بولنمق؛

کوملکلرنده بر دوکمه اکسیك کورنجه، قادینلری، بیوك جنایت ایتمشلر کبی، مسئول طوته‌رق، مؤاخذه ایتمك؛

قادینلرك اوی پاره‌سز اداره ایتمسی ادعاسنده بولنه‌رق قادینلر پاره ایستدکجه: «خرابیتمی موجب اولیورسك!» کبی سرزنشلرله بیچاره‌لری تکدیر ایتمك؛

اوطه‌لرك سپورلمکه، تخته‌لرك سیلنمکه، خالیلرك سیلکلمکه، پرده‌لرك یقانمغه، اسکی شیلرك تجدیده محتاج اولدیغنه، وهیچ برشیئك قیریلوب دوکلمسنه راضی اوله‌مامق، الحاصل تماميله حال حاضری وقایه ایتمك؛

قادینك هیچ بر وقت براکلنجه‌یه، بر تفرجه محتاج اولدیغنی تسلیم ایتمه‌رك، دائما اوده یالکز طوروب، چوجقلره باقمسنی طلب ایتمك؛

قادینك، ولو جزئی اولسون، برشی ایستمسنی همان اعلان حربه وسیله اتخاذ ایده‌رك، غوغا ایتمك؛

چوجقلر و خدمتجیلر آرتدقجه، اوك مصارفی آرتمامق؛

قادینلردن محبت بکلیوب ده، اوه کیجه یاریسی کلمك؛

کندیلری جمعیتلرده واکلنجه‌لرده وقت کچیره‌رك، اوه کیردکلری وقتده، یالکز طوروب صیقلمقده اولان بیچاره قادینلری اویانیق بولمق.

٢٨٥٣ هرشیئك استدیکك کبی اولمه‌سنی آرزو ایتمیوب، اولدیغی کبی آرزوایتمکه آلیشیرسه‌ك، راحت عمر کچیررسك.

٢٨٥٤ برفکر ومسلکده طوروب، دائما بر دورلو حرکتده بولنان آدم پك مقبولدر. لکن اقتضاسنه کوره حرکت ایدن آدمك یاپدیغی ایشی یاپه‌ماز.

٢٨٥٥ قدر بيلديكني ياپوب، هيچ بر وقت انسانلره طانيشمديغي، وكنديلرندن رأى ايستمديكي حالده، انسانلر راحت طورميوب، هر وقت مفصل لايحه‌لر تنظيميله اوغراشيرلر. لايحه‌لرندن هيچ برينك قبول اولنمديغني كورورلرده، ينه واز كچمزلر.

٢٨٥٦ حضرت خالق روحى بر جسم زندانه حبس ايتمش ايسه‌ده، كنديسني بو زندانه اويله بر محبتله ربط ايتمش، كه هر كس، كور، طوپال سقط ده اولسه، ينه كندى جسمنى سور.

٢٨٥٧ هر كس كندى جسمنه او قدر خدمت ايدر، كه اونك نصفنى بشقه‌سنه ايتمكه مجبور اولسه، احتمالى يوق تحمل ايده‌مز.

٢٨٥٨ بختيارلق زوالى اولميان وبر طاقم مشكلات وزحمتلرله قاريشيق بولنميان سعادتدر؛ بونك ايسه عالمده وجودى معدوم كبى اولديغندن، حقيقةً بختيارلق موهوم برشيدر.

٢٨٥٩ تبريكه شايان اولميان وصورت مشروعه‌ده قزانلميان بر شى ايچون كيمسه‌يى تبريك ايتمه‌لى.

٢٨٦٠ آرزو اولنان شی حاصل اولدقدن صکره آرزو اولنماز، آرزو ایسه هر نعمتدن طاتلی اولدیغندن، عالمده کیملر زیاده بختیاردر، دوشونلسون ·

٢٨٦١ بر آرزوی نفسانی‌یه غلبه ایدوب، نفسك دیدیکنی یاپمامق بیوك بر مظفریتدر ·

٢٨٦٢ عالمده بر قاچ نعمت بر یره کلمز. انسان طمع ایتمیوب بریله کفایت ایتملیدر · ایلك بهارك چیچکارینی قوقلارکن صوك بهارك یمشلرینی‌ده یمك محالدر. انسان بر نعمته نائل اولورسه، دیکر بر نعمتی غائب ایدر ·

٢٨٦٣ یاغموره طوتیلوب، ایصلانمامق ایچون بر شمسیه‌جی دکانه کیرن ممنون چیقماز ·

٢٨٦٤ فکر ایله قوت یاخود حق ایله جبر بیننده وقوع بولان منازعه‌لرده دائما ابتدا ایکنجیسی قزانیرسه‌ده، عاقبت برنجیسی غالب کلیر ·

٢٨٦٥ بر قاچ دفعه محلی دکیشدیریله‌رك، بر یردن چیقاریلوب دیکر بر یره دیکیلن آغاجك خیری

کورلمدیکی کبی، برایشه دوام ایتمیوب، ایکیده برده تبدیل طریق ومسلك ایدن آدمدن‌ده خیر اوملاملیدر.

٢٨٦٦ مستقلاً آز برشیئه مالك اولمق مشترکاً خزاین صاحبی اولمقدن ایدر.

٢٨٦٧ سر صاقلامیان آدم دیوارلره یاپیشدیر-یلان یافته‌لره بکزر؛ عمومه اعلان ایتمك ایستمدیکك شیئی کندیسنه سویله.

٢٨٦٨ برشی ایشیدر ایشیتمز، لهنده ویاخود علیهنده بولنمغه عجله ایتمیوب، اصل وحقیقتنی آکلا-دقدن صکره، ایجابنه کوره لهنده ویاخود علیهنده بولنمغه سربست اولمق ایچون، متردد ومعتدل بر جواب ویر.

٢٨٦٩ چوجقلرله احمقلر یکرمی لیرا ایله یکرمی سنه‌یی بیتمز توکنمز برشی ظن ایدرلر.

٢٨٧٠ ارکك چوق دفعه آلداندیغنی اقرار ایدر؛ لکن هیچ بر وقت حق اولمدیغنی سویله‌مز.

٢٨٧١ انسان ذهننك قبوسنده دقتلی نوبت

بكليوب، كيرمك ایستین هربر فکر وخیالی تحقیق ایتمه‌دن، کیرمسنه مساعده ایتمه‌ملی، وخطایی درحال تحقیق ایتملیدر.

۲۸۷۲ انسان ثروتنی تزیید، واوینی تزیین ایله، فقر وضرورتك یولنی کسمك ایچون، دنیانك تا او بر کوشه‌سنه قدر سفر ایتمکی، کندینی بیك تهلکه‌یه قومغی اختیار ایدرده، فکرینی تزیید، قلبنی تصفیه ایتمك وبطلان وخطانك اوکنی آلمق ایچون، بر آدیم آتمغی، بر دقیقه یورلمغی چوق کورور.

۲۸۷۳ بیوك مسنده نائل اولانلرله بیوك ثروتلر قزانانلر جناب حقه بو نعمتلره مقابل تشکر ایتدکلری حالده، فکر سلیم وقلب صافی کبی نعمتلره نائل اولانلر نیچون بو نعمتلرك تشکرینی ایفاده قصور ایدرلر؟

۲۸۷٤ هر کس کوردیکی کوچك ایلکلره تشکر ومقابله ایتمکه مسارعت ایدر، کفران نعمت بالکز بیوك ایلکلره قارشی وقوع بولور.

۲۸۷٥ هیچ کیمسه یوقدر، که بر نوع جننه

٢٩٠١ آجی نباتلر فن طبده نصل مفید ایسه، آجی مصیبتلر دخی فن اخلاقده اویله مفیددر.

٢٩٠٢ عاجزی ازمکدن یوك دنائت اوله‌ماز. سوقاق کوپکلری یالکز مسکین دیلنجیلره صالارلر.

٢٩٠٣ اولوم قورقوسیله میدان حربدن فرار ایدن آلچق جسورانه میدانه آتیلان یکیتدن اول اولور.

٢٩٠٤ اسپانیوللرك بر ضرب مثلی: میشل، میشل! آریك یوق، بال صاتیورسك؛ خرسز اولمدیغکه نصل امین اوله‌یم؟

٢٩٠٥ انسانك طوغدیغنده اغلامه‌سنك سببنی آکلامق ایسترسه‌ك، عمرینك هر بر کوننه دقت ایت.

٢٩٠٦ حضرت داود بر اوغلنك خسته‌لغنده کیجه کوندوز آغلادیغی حالده، اوغلی اولدکدن صکره اغلامامغه باشلامش؛ سببنی صوردقلرنده «دواسز دردده اغلامق حماقتدر.» دیمش.

٢٩٠٧ هرکس عقل، جسارت، فضیلت صاتدیغیچون، بو خصلتلرك رواجنه چوق سکته کلمشدر.

٢٩٠٨ چالیشقان قادینك اوی دائما منتظم، چا-
لیشقان آدمك کتبخانه و یازیخانه‌سی دائما انتظامسز
بولنور .

٢٩٠٩ چین حکماسندن بری دیورکه : قانون
عالمه متعلقدر؛ عالم حادث اولوب، کوندن کونه تبدل
ایتدیکندن، قانون دخی وقته کوره تبدیل و تعدیل
اولنمليدر .

٢٩١٠ صدق وخلوص قلبك برپنجره‌سیدر، که
نادراً آچیق بولنور؛ اکثرخلقك کوستردیکی خلوص
ایسه انسانلری جلب ایچون بردوزاقدر .

٢٩١١ چوق دفعه سویلدیکمزی، قبول ایتدیرمك
ایچون، یالانله قاریشدیرمغه مجبور اولورز .

٢٩١٢ ثروت مساوات اوزره یارادلمش اولان
انسانلرك هربرینی بر قالبه صوقه‌رق، تفریق ایتمك
ایستر؛ آنجق فرق حقیقی عالم ایله جاهل، عاقل ایله
احمق، صالح ایله فاسد بیننده‌در؛ یوقسه زنکینك
کورکیله فقیرك پوسته کیسنی قالدیردیغك کبی، بینلرنده
هیچ برفرق قالماز .

٢٩١٣ چين حكماسندن (چو ـ قونغ) ديور كه : بيوك آدملرك قباحتلرى كونش وآيك طوتلمسنه بكزر؛ بر بيوك آدم جزئى بر يا كليشلق ايدرسه، هركس او ـ ياكليشلغى كورور، وصبرسزلقله تصحيحنى بكلر .

٢٩١٤ انسانك ـ كنديسنى آلداتان ياخود طو ـ لانديران ـ آدمك عليهنده حدت ايتمسى غائب ايتديكى منفعتندن دكل، باشليجه عقل و فهمده اوندن آشاغى بولنديغنى آكلاديغندندر .

٢٩١٥ ايى يى فنادن، لذيذى آجيدن فرق ايتمك هركسك خرجى اولميان بر فضيلتدر .

٢٩١٦ هركس ايى يى فنادن فرق ايده ايدى، عالمده پك آز فنا شيلر كوريله‌جكدى .

٢٩١٧ بيوك آدملر مورخلره سرمايه اولمشلردر، فقط مورخلر دخى چوق دفعه عادى آدملرى، و بعض دفعه هيچ وجودى اولميانلرى بيوك آدم ايتمشلردر . بيلمم هانكيلرى هانكيلرينه منتدار اولمق اقتضا ايدر ؟

٢٩١٨ بر آدمك قزانديغى شهرته نائل اولمق ايسترسه‌ك، تماميله اونك طوتديغى يوله سلوك ايتمه، چونكه او يولده اوندن ايلرى كيتمه‌ك بيله، اونك پيروى عد اولنورسك؛ كنديكه مخصوص بر طريق طوت، كه او طريقده يكانه قالوب، شهرت قزانه‌سك.

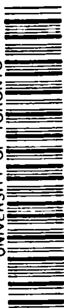
٢٩١٩ انسان هرشيدن بيقار، اوصانير، هرشيئى تبديل وتجديد ايتمك ايستر؛ اصول حاضره‌يى تبديل ايچون، يكى بر اصول بوله‌مازسه، اصول سابقه‌يى اعاده ايدر. عالمده عالمك قرون وسطى طنطنه‌سندن نفرت ايدوب، كيتدكجه ازمنهٔ قديمه ساده‌لكنه يناشمقده اولديغى كوريليور.

صوك

UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 01454883 8